

LAPORAN PERSIDANGAN

MESYUARAT PERTAMA PENGGAL KETIGA

DEWAN UNDANGAN NEGERI PULAU PINANG YANG KETIGA BELAS

Tarikh : 14 MEI 2015 (KHAMIS)
Masa : 9.30 Pagi
**Tempat : Dewan Undangan Negeri
Lebuh Light, George Town
Pulau Pinang.**

HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	Y.A.B. Lim Guan Eng	Ketua Menteri / Air Putih
2	YB. Dato' Law Choo Kiang	Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri
3	YB. Dato' Haji Mohd Rashid Bin Hasnon	Tim. Ketua Menteri I/Pantai Jerejak
4	YB. Prof. Dr. P. Ramasamy A/L Palanisamy	Timbalan Ketua Menteri II/Perai
5	YB. Chow Kon Yeow	Padang Kota
6	YB. Dato' Haji Abdul Malik Bin Abul Kassim	Batu Maung
7	YB. Chong Eng	Padang Lalang
8	YB. Lim Hock Seng	Bagan Jermal
9	YB. Law Heng Kiang	Batu Lancang
10	YB. Phee Boon Poh	Sungai Puyu
11	YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh	Datok Keramat
12	YB. Dr. Afif Bin Bahardin	Seberang Jaya
13	YB. Dato' Haji Maktar Bin Haji Shapee	Timbalan Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri/Sungai Bakap
14	YB. Wong Hon Wai	Air Itam
15	YB. Ong Kok Fooi	Berapit
16	YB. Dato' Haji Mohd. Salleh Bin Man	Permatang Pasir
17	YB. Tanasekharan A/L Autherapady	Bagan Dalam
18	YB. Yeoh Soon Hin	Paya Terubong
19	YB. Teh Yee Cheu	Tanjong Bunga

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
20	YB. Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji	Seri Delima
21	YB. Ong Chin Wen	Bukit Tengah
22	YB. Lau Keng Ee	Pengkalan Kota
23	YB. Cheah Kah Peng	Kebun Bunga
24	YB. Lim Siew Khim	Sungai Pinang
25	YB. Teh Lai Heng	Komtar
26	YB. Yap Soo Huey	Pulau Tikus
27	YB. Soon Lip Chee	Jawi
28	YB. Lee Khai Loon	Machang Bubok
29	YB. Dr. T. Jayabalan A/L A. Thambyappa	Batu Uban
30	YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid	Telok Ayer Tawar
31	YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad	Pulau Betong
32	YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria	Sungai Aceh
33	YB. Mohd Zain Bin Ahmad	Penaga
34	YB. Omar Bin Haji Abd Hamid	Permatang Berangan
35	YB. Muhamad Yusoff Bin Mohd Noor	Sungai Dua
36	YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah	Telok Bahang
37	YB. Haji Shariful Azhar Bin Othman	Bertam

TIDAK HADIR

Bil.	Nama	Jawatan/Ahli Kawasan
1	YB. Dr. Hajah Norlela Binti Ariffin	Penanti
2	YB. Dato' Haji Roslan Bin Saidin	Pinang Tunggal
3	YB. Nordin Bin Ahmad	Bayan Lepas

AHLI-AHLI YANG HADIR MENGIKUT BAHAGIAN I BAB 3 PERKARA 6A PERLEMBAGAAN NEGERI PULAU PINANG.

Bil.	Nama	Jawatan
1	YB. Dato' Seri Haji Farizan Bin Darus	Setiausaha Kerajaan Negeri
2	YB. Dato' Hajah Aliza Binti Sulaiman	Penasihat Undang-Undang Negeri
3	YB. Dato' Haji Mokhtar Bin Mohd Jait	Pegawai Kewangan Negeri

TURUT HADIR

Cik Maheswari A/P Malayandy - Setiausaha Dewan Undangan Negeri

Dewan mula bersidang pada jam 9.30 pagi

Setiausaha:

Ahli-ahli Yang Berhormat. Yang Berhormat Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri. Bacaan Doa.

Ahli Kawasan Permatang Pasir (YB. Dato' Haji Mohd. Salleh bin Man):

“DOA”.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Ahli-ahli Yang Berhorma. Dewan bersidang semula. YB. Air Itam, sila sambungkan.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Terima kasih YB. Dato' Speaker. Semalam saya telah menyertai perdebatan dan telah menyentuh beberapa isu tentang Penang Port, isu Tanjung City Marina, *dredging of North Channel*, tentang cadangan Dewan Undangan Negeri dan status laporan bencana Menara UMNO dan juga kes Rohingya yang saya sebut semalam. Pagi ini saya teruskan ucapan saya tentang beberapa isu lagi yang penting untuk Negeri kita. YB. Dato' Speaker, bekalan air merupakan satu aspek yang sangat penting bukan sahaja untuk minuman tetapi juga aktiviti pertanian, aktiviti komersial, aktiviti perkilangan dan segala aspek dan kita lihat negeri-negeri lain yang menghadapi isu bekalan air mendapat impak yang amat besar. Mana-mana tempat di Selangor saya nampak, di Melaka, di Johor, di Negeri Sembilan, itu saya rasa isu bekalan kita perlu disusuli di setiap kali perdebatan. Pada waktu dahulu juga saya telah bangkitkan isu-isu tentang bekalan air kerana ia penting. Kita perlu memastikan bekalan air di Pulau Pinang mendapat bekalan yang mencukupi dan berterusan bukan sampai 2020 sahaja tapi juga menjangkaui tahun 2020 kena ada proaktif *long term planning* sehingga 2050.

Oleh itu, projek-projek seperti Sungai Perak *Raw Water Transfer Project*, iaitu perancangan untuk mendapatkan bekalan air dari selatan kita dan Negeri Perak. Ini perlu disusuli dengan lebih gigih lagi kerana sebelum ini kita bergantung kepada dam empangan kita dan juga Seberang Perai kita bergantung juga kepada bekalan air di Sungai Muda, di bahagian Utara. Kita perlu menyusuli bahagian selatan supaya memastikan projek ini *can take off* dengan memastikan bekalan air kita dapat *stable* untuk memenuhi keperluan pertumbuhan penduduk dan juga pertumbuhan aktiviti ekonomi. Dan baru-baru ini juga saya baca tentang cadangan atau pun idea Menteri Besar Kedah, YB. Dato' Seri Mukhriz bin Mahathir, dia ada banyak idea baru tentang bekalan air. Dulu dia kata Sungai Muda punya bekalan air kena caj. Pulau Pinang kena bayar bayaran kepada menggunakan Sungai Muda. Kita telah menjawab itu adalah sempadan antara Pulau Pinang dan Kedah. Oleh itu, kita *enjoy* juga, boleh guna tanpa mengenakan apa-apa bayaran. Lepas itu dia cakap sekali dan bertanding di pertandingan *Vice President* UMNO, lepas itu senyap isu ini tidak timbul untuk setahun lebih, sekarang dia timbul isu baru pulak. Dia timbul isu baru bahawa minta Pulau Pinang pula untuk bayar sebahagian kos untuk *protection of the Ulu Muda catchments*.

Ulu Muda *catchments* terletak di Utara Kedah. Amat betul Ulu Muda *catchments* ini adalah penting untuk memastikan bahawa *water catchments* ini untuk memberi manfaat kepada Negeri Kedah, Negeri Perlis dan juga Negeri Pulau Pinang.

Kita setuju bahawa Ulu Muda, Kedah, *the forest line* ini perlu di *preserve* sebagai *water catchments* tapi beliau meminta Pulau Pinang bayar pula untuk *protection of water catchments*. Saya rasa ini logik, tidak memasuk akal. Saya menyatakan bahawa Ulu Muda *catchments* bukan sahaja menyokong aktiviti-aktiviti pertanian di bahagian Utara Kedah, Perlis dan Pulau Pinang. Ia juga membekalkan air kepada ketiga-tiga negeri. *Catchments* ini penting. Tapi harus kita ingat bahawa sawah padi, bendang-bendang di Negeri Kedah membekalkan nasi bukan sahaja kepada Negeri Kedah, bukan sahaja kepada Negeri Pulau Pinang, bukan sahaja kepada Negeri Perlis. Sawah padi di Negeri Kedah membekalkan beras kepada rakyat seluruh Persekutuan sama ada dari Kelantan, Terengganu, Sabah, Sarawak, seluruh Persekutuan. Dan kita juga memang mengakui sumbangan bendang, sawah padi di Negeri Kedah kerana memberikan kita sumber nasi, sumber yang penting kepada seluruh Malaysia. Oleh itu, apabila sumbangan sawah padi ini diberikan ke seluruh Malaysia, maka *protection of the water catchments* juga yang membekalkan air kepada bendang, sawah padi di Negeri Kedah, di Seberang Perai dan aktiviti pertanian di sebahagian Perlis juga saya rasa perlu kerana ia sumbang kepada keseluruhan Persekutuan. Dia perlu juga mendapat sumbangan Persekutuan untuk perlindungan Ulu Muda *catchments* ini.

Saya percaya bukan sahaja Negeri Pulau Pinang, Negeri Perlis, Negeri Kedah, kita boleh menyokong bahawa sumbangan atau pun peruntukan dari Kerajaan Persekutuan perlu diberikan untuk perlindungan *water Ulu Muda catchments* ini dan bukan setiap kali buka mulut kepada Negeri Pulau Pinang, nak caj ini, caj itu. Kita mengakui bahawa sumbangan sawah padi kepada seluruh Persekutuan. Maka, Kerajaan Persekutuan perlu selepas mengutip semua cukai-cukai, cukai pendapatan, semua *levi*, GST ini semua disalurkan kepada Perbadanan Kerajaan Persekutuan. Maka perlu Kerajaan Persekutuan mengeluarkan peruntukan untuk memastikan *catchments* ini dijaga dengan baik dan wang yang disalurkan daripada Kerajaan Persekutuan kepada Negeri Kedah. Dan *argument* saya jangan selalu buka meminta Kerajaan Pulau Pinang untuk, kita menyokong supaya Kedah pergi minta dari Kerajaan Persekutuan. Kita menyokong atas dasar bahawa sumbangan kepada *federal* dari segi periuk nasi di seluruh Negeri Kedah, begitu juga Seberang Perai sawah padi kita menyumbang kepada seluruh Persekutuan bukan kepada negeri-negeri tertentu saja. Itu *argument* saya, silakan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih YB. Air Itam. YB. Dato' Speaker. Sedarkah Yang Berhorma ada satu ketika dulu Pulau Pinang pernah membayar kepada Kedah untuk membolehkan Negeri Kedah melepaskan air kepada Pulau Pinang. Ini berlaku sekitar 80-an. Kita pernah sikit air *state* mereka. Kita pernah minta Kedah lepaskan air dan kita bayar. Ada *precedent* kes di situ. Ini bermakna jika kita hendak menjaga hubungan baik kita dengan Kedah, kita harus berhati-hati kerana punca air itu berada di sana. Dan tentunya seperti Yang Berhorma kata air itu digunakan untuk sawah padi dan juga untuk bekalan. So, kalau Kerajaan Negeri Kedah memerlukan kos untuk menyelenggara dam itu, empangan itu mereka meminta kepada kita untuk turut menyumbang. Tak salah saya rasa untuk kita menyumbang bagi memastikan kita ada kelangsungan bekalan air kepada Pulau Pinang

ini. Itu cadangan mereka dan ini boleh dibincangkan di antara Y.A.B. Ketua Menteri dan juga Menteri Besar Kedah. Saya rasa itu boleh dibawa kepada meja perundingan. Satu lagi Yang Berhorma, yang saya nak tekankan adalah kita mengharapkan kepada bekalan Sungai Perak dan Kedah. Tapi di Negeri Pulau Pinang sendiri kita mengabaikan tugas kita untuk menjaga air. Bukit-bukit adalah kawasan tadahan air. Kita rosakkan mereka.

Cuba YB. Air Itam pergi ke sungai-sungai kita hari ini yang mengalir di seluruh Pulau Pinang ini. Semakin hari air semakin kurang, semakin cetek dan ada sungai mati di mana tidak ada lagi aliran air. Mengapa jadi begini. Ini kerana kita punya rakus, kita tidak menjaga alam sekitar, tidak menjaga bukit kita sehingga menyebabkan air semakin berkurangan. So, satu pihak kita harap orang lain bagi air kepada kita dan kita sendiri, tempat kita tak jaga air kita. Ini macam mana Yang Berhorma. So, kita kena ada sikap keprihatinan ini selain daripada kita mengharap bekalan air daripada negeri-negeri lain. Kita ini sebahagian daripada Malaysia kita juga harus prihatin tentang masalah air di negeri kita sendiri YB. Air Itam.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Terima kasih YB. Pulau Betong memberikan input ini. Kadang-kadang kita juga susah bagaimana? Kadang-kadang kita terlebih air. Tanya Machang Bubuk, tanya Machang Bubuk terlebih air. Tanya Permatang Pasir, terlebih air. Sampaikan banjir. Kadang-kadang juga musim tertentu air kurang, musim tertentu air berlebihan. Dia bukan seperti yang kata sepanjang tahun sungai. Kalau begitu tak ada banjirlah. YB. Padang Kota tak payah buat tebatan banjir la. Bukan begitu.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Yang Berhorma tak apa saya beri penjelasan. Itu kita merujuk kepada banjir kilat, air hujan turun dengan lebatnya dan disebab tidak ada sistem penyuraian air yang baik sebab itu kita ada banjir kilat. Tapi dalam keadaan biasa ini ke mana kehilangan air di Pulau Pinang ini. Sungai mati, sungai tidak ada air, sungai kotor. Ini isu yang saya address kan YB. Air Itam. Itu isu banjir, itu isu yang lain, kenapa ada banjir kilat. Kenapa tidak ada banjir yang tiba-tiba berlaku. Kerana apa, kerana ada masalah daripada segi penyuraian air dan sebagainya YB. Air Itam.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Kita boleh berdebat sampai malam isu ini, tapi yang realitinya ada keadaan banjir ada tempat kering tapi saya rasa kita perlu juga, PBA juga memastikan *water catchments* kita yang telah diwartakan itu telah dikuatkuasa melalui undang-undang *water catchments* kita perlu pastikan tiada penebangan kerana *water catchments* ini penting kerana di bukit-bukit barangkali bukan *water catchments*. Ia tak salur kepada empangan. Ia tak salurkan kepada empangan. Tapi yang *water catchments* empangan misalnya di Air Itam, *water catchments* telah diwartakan sebagai *water catchments*. So, oleh itu tidak boleh ada penebangan dari segi seperti dikuatkuasakan di bawah perwartaan. Dan saya tadi untuk respon tentang semangat Persekutuan ini. Sebenarnya saya ada lihat rekod PBA. Apabila berlaku masalah bekalan air di Perak, saya rasa di Kampar, *many years ago*, Taiping *many years ago*, 20 *years ago* di Perak apabila bandar itu tak ada bekalan air PBA yang pertama hantar lori-lori untuk membekalkan air

kepada Negeri Perak. Apabila berlaku banjir besar di Negeri Kelantan, kita hantar kereta-kereta kita, lori-lori PBA kita. Kita bersama juga Batu Maung, bersama Seri Delima, bersama Air Putih, saya pergi sana juga, bersama PBA, kita membantu Negeri Kelantan untuk membekalkan air yang bersih untuk membantu mereka semasa banjir. Oleh itu kita saling bantu-membantu. *Point* saya ialah bahawa sumbangan pada Persekutuan, maka Persekutuan perlu juga memberikan peruntukan. Itu *point* saya. Of course kita perlu memastikan bahawa air kita terus menjadi satu agenda yang penting yang perlu kita pantau setiap kali persidangan. Silakan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih Air Itam. Tentang air ini saya rasa bersetujukah YB. Air Itam kita juga mengambil masalah air untuk kegunaan harian dan juga hidupan di sungai. Kalau kita perhatikan hari ini, YB. Air Itam hampir kebanyakan spesis ikan yang berada dalam sungai kita telah mati kerana apa kerana *pollution* pencemaran kerana apa kerana racun-racun yang digunakan untuk meracun rumput di atas bukit habis semua mati. Ini juga memerlukan perhatian serius kepada semua masyarakat Pulau Pinang ini. Kalau tidak bukan kita tidak ada air untuk makan dan kegunaan harian pun tidak ada lagi. Ini saya minta supaya pihak Kerajaan Negeri juga mengambil perhatian serius tentang air untuk minuman dan air untuk kegunaan-kegunaan yang lain. Terima kasih.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah):

Minta laluan sedikit Air Itam sebab *interesting*. Saya hendak tunggu masa Padang Kota punya penggulungan sebab saya baru dapat gambar di mana kawasan pencerobohan bukit, baru berlaku tapi cerita ini sudah masuk dalam TV3 di mana kawasan Dam Telok Bahang kerja tanah yang begitu besar dilakukan. Saya ingat YB. Padang Kota pun sedar perkara ini. Ini Dam Telok Bahang, Bukit Kecil Sungai Pinang di atas bukit itu kerja-kerja apa pun saya tidak tahu. Kerja pembersihan pokok-pokok ditumbangkan begitu hebat dijalankan. Ini gambar-gambar yang diambil so kalau keadaan begini dibiarkan so saya ingat YB. Farid kena lihat perkara ini sama ini. Kerja-kerja tanah yang dijalankan di kawasan Tadahan Air Dam Telok Bahang. Saya ingat saya minta Kerajaan Negeri ambil tindakan serius. Ini apa yang di cakap oleh YB. Pulau Betong *justified* isu ini.

Kalau kita tidak tangani isu-isu macam ini kita akan ada masalah air. Kita tidak mahu lagi ambil isu ini sebagai *defensive* so ambil tindakan segera dan bagi tindakan yang setimpal kepada penceroboh. Saya hendak maklumat *detail* daripada YB. Padang Kota adakah tindakan diambil. Adakah perancangan kerja tanah dapat kelulusan dan sebagainya. Saya hendak juga minta SOP daripada YB. Padang Kota selaku EXCO untuk kes-kes macam ini. Saya ingat bagi satu *copy* kepada YB. Pulau Betong.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Terima kasih. Saya harap pihak EXCO akan ambil tindakan susulan. Kalau di kawasan yang diwartakan sebagai *catchment area* saya memang di bawah undang-undang ada undang-undang terhadap *catchment area* dan untuk *non catchment area of course* dia *separate law*. Saya minta agensi penguatkuasaan untuk *verify* punca ini. Saya juga meminta...

Timbalan Ketua Menteri II:

Minta laluan sikit sahaja. Boleh? Tuju kepada YB. Pulau Betong saya memang sedikit terkejut satu ketika masa kita Pulau Pinang membayar air kepada Kedah. saya rasa sungai ini wujud sebelum wujudnya Malaysia atau Malaya atau Tanah Melayu. Sungai-sungai ini wujud sebelum kita labelkan Kedah sebagai Kedah dan Pulau Pinang sebagai Pulau Pinang. Jadi saya tidak faham kenapa kita bayar kepada negeri di mana air ini adalah dilabelkan sebagai *librarian right*. Ini saya rasa kalau kita rujuk kepada India banyak masalah walau pun saya rasa mahkamah di *supreme court* telah diputuskan tiap-tiap negeri cuma menghalang air yang sebenarnya tidak boleh. Saya pun tidak tahu kenapa kita bayar kepada Kedah yang sebenarnya air itu bukan walaupun ia mengalir mungkin di punca ini daripada mungkin di selatan Thailand ataupun negeri-negeri yang berjiran. Kita mahu bayar kepada Kedah dan kalau dua-dua negeri ini bersetuju untuk membuat empangan atau apa itu perkara lain. Isu air ini saya rasa kita pandang serius dan saya pun setuju juga YB. Pulau Betong bahawa kita mesti melindungi sumber-sumber air. Kita nampak di Pulau Pinang kita nampak lebih teruk di Kelantan baru-baru ini banjir yang melanda Kelantan mereka tidak ada sumber air, tidak ada empangan di Kelantan mereka pandai cakap hudud, pandai cakap hudud, tidak ada pengangguran terlalu banyak di Kelantan, tidak ada pembangunan. Taiping semasa saya belajar di Sekolah Menengah Taiping merupakan satu bandar yang sangat basah kalau kita banding dengan Kuala Pilah, tapi memang ini semua sudah berubah sekarang Taiping tidak ada air. Selangor kalau ada musim kemarau saya ingat dia hilang berapa berapa billion in *ref-fen* mungkin tahun lepas. Jadi nasib baik Pulau Pinang tidak mengalami catusan air. Ini saya pengajaran kepada kita di Pulau Pinang jangan anggap bahawa ini satu *taken for granted*. Saya setuju bukan tidak setuju so mana kita boleh jaga mana tадahan-tадahan air kita mesti melindungi. Masalah utama kepada kita ialah kalau tidak ada air lupakan pembangunan lupakan segala-galanya. Terima kasih.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Termasuk lupakan kehidupan. YB. Perai, Timbalan Ketua Menteri II ada *privy* untuk kita mendapatkan maklumat boleh semak kenapa yang saya katakan ada seketika kita meminta Kedah untuk melepaskan air dan kita membayar kepadanya adakah begitu. Ini YB. Perai boleh semak.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Air Itam sambung.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Terima kasih. Baru-baru ini saya juga apabila Pilihanraya Kecil Permatang Pauh saya lalui juga kat luar pintu empangan Mengkuang dekat dengan Permatang Pauh saya lalu sana saya tengok pintu ditutup projek satu papan tanda kata projek Persekutuan 2016 akan siap sama ada saya minta EXCO berkenaan buat pemantauan sama ada sekarang pembesaran empangan mengkuang ini sama ada mereka jadual, sama ada terlewat ataupun bagaimana kerana walaupun ia projek Persekutuan kita perlu membuat pemantauan kerana melibatkan wang rakyat dan projek ini penting juga memberikan bekalan air kepada Pulau Pinang.

Saya teruskan dengan topik lain. Berkanaan dengan *planning law* undang-undang tentang perancangan apabila hari pertama saya menyebut bahawa di United Kingdom *structure plan* dan *local plan* telah dimansuhkan pada tahun 2004. United Kingdom tidak lain menggunakan *structure plan* dan *local plan* 11 tahun dahulu dan ianya sekarang di ganti dengan *regional special strategies* dan juga *local development documents*. Di Negara Singapura mereka menggunakan konsep pelan dan *master plan* dan *use plan* yang dikaji setiap sepuluh tahun kemudian setiap lima tahun. Walau pun kita masih terikat dengan *planning act* masih dengan *multilogic planning* yang lama masih menggunakan *structure plan* dan *local plan* tapi kita juga hendaklah memberikan *priority* pada pandangan saya hendaklah memberi *priority* kepada kajian semula *structure plan* dan bukan kepada *local plan* kerana ia kita harus *look at the macro view first* sebelum kita pergi *micro view* kita perlu ada pandangan yang luas dulu sebelum kita pergi kepada *detail*.

Oleh kita hendaklah perlu faham tentang *planning frame work* kita kalau tidak setiap kali kita *confuse* sendiri tentang *all this planning hierarchy* oleh itu kita perlu memberikan pada pandangan saya kaji semula *structure plan* perlu memberikan *over view plan* dulu sebelum kita masuk kepada rancangan *mean all this detail* plan tapi kita apabila kita terlalu asyik dengan pelan-pelan ini kita harus juga sentiasa ingat bahawa *centralize planning* tanda-tanda yang melakukan *centralize planning* tidak semestinya elok. Sekejap. Saya akan berikan laluan. Saya berikan contoh seperti Brasilia di Brazil dan Putrajaya *centralize planning* sudah *prescient* mana sudah tapi bandar-bandar sedemikian adalah bandar yang *uniform*. *Uniform* maksudnya *standard* dan juga *sterile*. *Sterile* Bahasa Melayu mandul. Bandar yang mandul. Ini bukan isu politik. Ya.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid):

Kita kalau guna *stereo* maksudnya bukan *sterile* so bukan mandul diseragam saja.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Seragam tapi tidak ada *no life*. Dia ada *career life*. Dia ada *life* pada pukul 9.00 hingga 5.00 petang lepas pukul 5.00 petang tidak ada *life*. Oleh itu saya rasa di Pulau Pinang kita bukan hendak bandar yang pukul 9.00 sampai pukul 5.00 sahaja. Kita perlu lihat kepada *more realistic more flexible planning* kita kena *more flexible adaptable* untuk *correctly respond to the complexity of urban living*. Kita perlu *react of this urban living* yang sangat *complex* dan bukan *uniform* sangat. Saya bagi contoh *structure plan* kita, kita tidak sebut pun *murals panting*, *murals panting* kita yang dapat anugerah di serata dunia kita tidak sebut pun dalam *structure plan* kita tapi ia begitu berjaya. Saya rasa *planning frame work* kita hendaklah juga merangkumi aspek-aspek *urban living* ini supaya ia tidak terlalu uniform terlalu *rigid* sangat. Silakan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Air Itam. Cukup menarik tadi YB. Itam sebut jangan kita terlalu asyik jangan kita hendak *review local plan* RKK tapi kita lupa kita hendak RSN yang berikan gambar keseluruhannya sepatutnya sudah lama sebab itu saya bangkitkan dalam hujah saya semalam *too long* terlampaui panjang terlampaui lama terlampaui asyik dan terlampaui hendak *review* tujuh tahun berlalu masih belum ada lagi. Jadi saya berharap YB. Air

Itam sebagai *back venture* dan kami juga kalau boleh kita hendak mempercepatkan perancangan ini kerana ini penting untuk menentukan hala tuju Pulau Pinang keseluruhannya. Terima kasih.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Terima kasih saya baca juga satu surat khabar, tidak bawa surat khabar China Press yang memetik kata-kata Pulau Betong dalam Dewan ini bahawa telah lama mengambil masa lapan tahun *actually is not wrong* laporan itu salah dan juga *concept I mean* kenyataan ini silap maksud saya 2007 diwartakan. Di bawah *Town And Country Planning Act* perlu *review* lima tahun maksudnya 2012, 2013 baru *view* baru sampai masanya. Baru sampai masa untuk *view* kerana ia lima tahun ia bukan dokumen ini *review* setiap lima (5) tahun oleh itu tarikh yang bermula adalah 2012, 2013. 2012 saya rasa *so of course it will take a time*, ia bukan lapan tahun *you know* dia bukan lapan tahun ia bukan *is the time the dock start 2012*.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

YB. Air Itam 2012 *review* ya 2012, 2013, 2014, 2015. Itu telah tiga tahun tidak panjangkah untuk *review* benda yang sudah ada? Saya yakin sebenarnya kalau selepas kerajaan negeri mengambil alih tentu dia mula melihat apa yang dia hendak buat so masa yang panjang juga. *Local plan* juga sampai ke hari ini tidak digazetkan.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Itu sebenarnya bukan lapan tahun setujukah?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Kita kata RSN 2007 lapan tahun tujuh tahun termasuk dalam pentadbiran Pakatan Rakyat.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Kita bukan ambil lapan (8) tahun untuk *review* lah betul?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Bukan...(gangguan).

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Bukan, okey, laporan China Press itu silap....(gangguan).

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Setelah 7 tahun mentadbir tapi masih belum *review*.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Sudah mula *review*....(gangguan).

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Tiga (3) tahun dah berlalu tapi masih, *review* belum buat dan saya pasti sebagai Kerajaan Negeri Pulau Pinang selepas mengambil alih melihat apa yang ada dirancang dahulu membuat perubahan. Sebab tak buat itu lah bermakna ada plan yang diluluskan diluar kawasan RSN sepertimana yang diberikan oleh.....(gangguan).

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Itu, ok saya *reconcilable statement* bahawa ia mula 2007, *due* untuk *review* 2012. Dan 3 tahun dah berlalu dan bukan 8 tahun seperti yang dilaporkan okey, saya rasa itu satu fakta.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Bersetujukah Air Itam kita perlu menyeferakan perkara ini....

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Saya rasa saya difahamkan bahawa, saya baca-baca surat khabar dan difahamkan peringkat *review* juga telah mengubah dan bermula *go through the whole process* saya rasa ini *first time* juga JPBD di Pulau Pinang *do the review*, mereka tak pernah buat review 50 tahun kemerdekaan, *this is the first time they undertaken a review process for the structure plan, so* mungkin ambil masa sikit kita mungkin minta Exco untuk *push forward* supaya kita lihat *review* ini dapat dipercepatkan. Saya *move on* pada topik yang lain, Mahkamah Syariah, walaupun saya seorang buddhist saya rasa juga saya boleh bincangkan isu-isu tentang mahkamah syariah saya minta Kerajaan Negeri Exco berkenaan Exco Agama supaya melihat kepada beberapa kes *profile, high profile* di mahkamah syariah Pulau Pinang yang dilaporkan pada tahun 2014, *high profile* yang dilaporkan bertahun 2014. saya sempat mendapatkan 2 kes *high profile* 2014 yang dilaporkan di Mahkamah Syariah. Kes Teoh Chen Cheng, seorang buddhist pengebumian telah ditangguhkan kerana disyaki kerana muslim tetapi telah perkara diselesaikan melalui campur tangan kerajaan negeri dan juga mahkamah syariah dengan bantuan beberapa wakil rakyat termasuk Pengkalan Kota, Batu Maung, Bukit Gelugor, Air Putih dan saya sendiri juga tetapi perkara ini mendedahkan kelemahan di Jabatan Agama, bagaimana seorang yang beragama buddhist telah disalah anggap sebagai seorang muslim dan telah ditangguhkan pengebumian sudah selesai *but its unhappy* insiden ini tidak sepatutnya berlaku.

Apabila saya menguruskan kes ini saya masih ingat, bersama dengan bekas Batu Uban saya bersama dengan Bukit Gelugor bersama Pengkalan Kota kita ambil perintah melalui peguam syariah dapat perintah mahkamah pergi berjumpa dengan Ketua Pengarah Hospital Pulau Pinang untuk minta *release the body* untuk dikebumikan. *Corridor* begitu panjang kita berjalan dari bilik Ketua Pengarah Hospital Pulau Pinang sampai ke *mortuary* untuk ambil mayat keranda, begitu panjang dia punya *corridor* saya masih ingat. Saya berasa sedih terhadap keluarga tersebut, kena tangguh 3 hari keranda di *mortuary* Hospital Pulau Pinang. Saya rasa perkara ini perlu ditangani

secara serius dan diperbetulkan apa yang tidak betul dari segi prosedur.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

saya rasa perkara ini memang serius, kita pun tak mahu berlaku tidak adil kepada mayat itu dan kita mahu perkara ini disegearkan pengiktirafan itu, dan mungkin YB. Batu Maung mencari penyelesaian yang boleh menyegerakan proses itu, sebab ia menyusahkan kedua-dua belah pihak sebenarnya muslim dan non muslim dan saya rasa perkara ini perlu dielakkan.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

...sebab itu saya ada rasa soalan spesifik kepada Batu Maung mengenai Mahkamah dan masih belum dapat beri masa dankeputusan saya minta YB. Batu Maung boleh ambil tindakan segera untuk sebab kes-kes ini.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Itu kes yang saya terlibat secara langsung untuk membantu keluarga ini, seorang buddhist saya rasa saya boleh bercakap pasal isu Mahkamah Syariah ini, tak ada halangan kan? Kerana itu memang hak hak seorang kerana Mahkamah Syariah berikan kuasa terhadap muslim sahaja dan itu termaktub dalam perlombagaan sama ada persekutuan dan negeri itu semua kita faham. Dan satu kes lagi, kes Halimah, yang telah disabitkan oleh mahkamah syariah yang didenda 14 hari penjara, khalwat denda RM3 ribu, Halimah merayu kepada Mahkamah Tinggi Syariah dan menunjukkan beliau hanya membaca laporan surat khabar saya tidak terlibat langsung dengan kes ini, ada *lawyer* yang membantu beliau, saya membaca surat khabar bahawa kes ini 3 tahun beliau di bidang kuasa Mahkamah Rendah Syariah disabitkan rayu kepada Mahkamah Tinggi Syariah tetapi juga selepas itu beliau merayu kepada Mahkamah Rayuan Syariah nasib baik ada peguam yang bantu beliau untuk melengkapkan dokumen-dokumen dan Mahkamah Rendah Syariah *overturn the decision of low court and order retrial*. Satu perbicaraan semula di Mahkamah Rendah Syariah telah *discharge and acquitted* beliau seorang kristian, kes Halimah 3 tahun dari peringkat *low court* Mahkamah Syariah kepada mahkamah rayuan syariah akhirnya dia seorang Indonesia *Christian Women committed of khalwat 3 years ago* tetapi beragama Kristian dan mungkin dokumen-dokumen tapi 3 tahun sengsara.

Saya selalu memantau kes mahkamah syariah, dalam fail saya ada kes-kes mahkamah syariah kerana saya tahu ini kalau ketidakadilan kita bantu dan saya harap dua-dua kes ini saya sempat pantau di bawah saya minta supaya pegawai-pegawai di Jabatan Agama Islam, *prosecuting officers* dan juga *judicial officers* hendak mengambil maklum bahawa Mahkamah Syariah hanya ada bidang kuasa terhadap orang Islam mahkamah dan tiada bidang kuasa untuk Buddhist, untuk Kristian, untuk Tamil, untuk Sikh, untuk Hindu dan agama-agama lain. Saya rasa itu jelas dan saya harap perkara-perkara ini kita jangan kita menimbulkan masalah yang besar kerana itu sengsara untuk mereka *subject to the syariah court is strong*.

Saya akan teruskan tentang isu-isu lain berkenaan dengan pencerobohan masuk ke Dewan, masih ingat dulu setahun yang lalu di Dewan ini apabila 16 orang dari kalangan pemuda UMNO dan juga Perkasa menolak pintu gate kita menceroboh masuk

ke Dewan ini berdiri dan meletakkan kaki atas meja Dato' Speaker, huru-hara dan keputusan yang diputuskan oleh Mahkamah Majistret hukuman denda sahaja. Walau pun mereka mengaku bersalah hukuman RM1,500 untuk 15 orang OKT, yang tertuduh, dan RM2,000 untuk seorang OKT, begitu ringan hukuman RM22,500 kes ini, begitu ringan hukuman kalau kita banding dengan satu kes lagi di Perak. Saya baca juga, saya compare kes ini, 12 individu di Perak yang protes dan berkumpul secara haram tanpa keizinan semasa Majlis Angkat Sumpah Menteri Besar Perak, 6 tahun lalu apabila YB. Zambre mengangkat sumpah Menteri Besar dengan *cross over* rampasan dan sebagainya, ada 12 individu yang berkumpul dan protes semasa Majlis Angkat Sumpah Menteri Besar Perak, *you tau tak apa hukuman dia, hukuman penjara 10 bulan, dan denda RM5,000*, disabitkan orang ramai kat luar bertanya kenapa 16 orang di Pulau Pinang kena denda RM1,500.00 dan RM2,000 sahaja, orang di Perak di luar dewan dimasukkan penjara 10 bulan dan didenda RM5 ribu, *no saya belum habis, beri saya peluang*. Adakah ini secara pilihan *selective* orang tanya, orang luar tanya, adakah kerana orang di Penang ini UMNO, Perkasa. OKT di Perak ini semua Pakatan Rakyat maka hukuman mereka berat kemudian sini ringan, saya minta....Silakan.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara bt Hamid):

Penjelasan. Terima kasih YB. Air Itam, saya ingat kita semua tak ingat kes ini lama, tolong perjelaskan hukuman tadi sama ada RM10,000 *payment* denda, dan 10 bulan penjara tolong perjelaskan saya rasa YB. Air Itam dah keliru.

Yang Di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Kalau silap tolong perbetulkan..

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Okey, terima kasih, apabila saya bercakap saya memang bersedia, saya bukan petik dari langit punya. Utusan Malaysia 19 Mac 2015 muka surat 13, 12 individu termasuk seorang wanita masing-masing dihukum penjara 10 bulan dan didenda RM5,000. *We can always do the search, I can photostat for you and give the statement*. Orang tanya, *custodial sentence* untuk perhimpunan yang berlaku diluar Dewan, berlaku di luar Dewan *custodial sentence* hukuman penjara, orang tanya kenapa ini berlaku adakah ini kerana mereka kebetulan atau penyokong Pakatan Rakyat dan di sini ialah penyokong UMNO dan juga Perkasa *this is double standard*. Dan saya minta Kerajaan Negeri menyusul kes ini dengan Peguam Negara untuk merayu hukuman setimpal dapat kita kenakan ke atas OKT yang menceroboh....(gangguan)

Yang Di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

YB. Air Itam , dah pun kita buat rayuan.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Apabila saya mula-mula saya tak tau, kes-kes di Perak ini, saya ingat itu satu hukuman, tapi saya tengok ini gambar, gambar kawan kita bukan kawan, lawan apabila saya sebut kawan tak semestinya lawan (ketawa)...

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara bt Hamid):

Maksudnya kawan tak semestinya kawan? (gangguan) ini *contradict yourself you know....*

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Jangan petik perkara yang tidak *important*, ya, ya, jangan *ultra sensitive*. Melalui Malay Mail, 12 Mac 2015, gambar ini adalah 16 OKT . Apabila dihukum denda RM1,500 dan RM2,000 dan dibayar bayaran ini dan mereka keluar daripada Mahkamah Majistret mereka tunjuk tangan begini, nampak? Nampak? Mereka bukan tunduk begini rasa malu kena ambil kain tutup muka, mereka tidak rasa kesal atau malu, mereka tunjuk tangan begini.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Minta laluan, Air Itam. Baru-baru ini kita hadapi PRK di Permatang Pauh, salah satu insiden yang berlaku pada hari pengundian, berlaku banyak pergaduhan. Beberapa hari sebelum pengundian kebanyakannya muka-muka yang ada dalam surat khabar itu di kelihatan berada di sekitar Permatang Pauh. Pada hari pergaduhan yang berlaku, sebagai contoh di Guar Perahu, saya berada di situ, salah seorang berada di situ dan menyebabkan orang kampung berasa sangat marah dengan tindakan provokasi mereka ini. Jadi saya rasa kalau begitulah hukuman yang mereka terima sebelum ini bermakna mereka tidak insaf lagi, tidak ada *remorse* terhadap apa yang telah mereka lakukan dan mereka tidak rasa bersalah. Saya kesal kerana sehingga sekarang walaupun ada video-video di Youtube, masih tidak ada tangkapan terhadap mana-mana individu yang dalam terang-terang pakai baju Barisan Nasional pukul orang Pakatan Rakyat. Tetapi dua orang Pakatan Rakyat telah ditahan semalam, di bawa ke lokap untuk disiasat kononnya hendak direman tetapi bila IO tak tahu nak buat macam mana mereka dibebaskan pada sebelah tengahari. *Double standard* ini sudah banyak kali berlaku, ada satu insiden lebih menarik berlaku di Tanah Liat, Polis kena baling dengan objek dan batu, luka. bila ditanya siapa yang balik objek diberitahu ini datang dari kem BN tetapi polis yang lain suruh diam, tak payah cakap, sampai macam tu sekali. Ini waktu PRK Permatang Pauh tetapi Alhamdulillah kita menang juga.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

Saya ingat YB. Seberang Jaya kena *fair* dalam perkara ini. Apa yang berlaku di situ saya ingat YB. pun tahu, provokasi yang berlaku itu dari dua-dua belah pihak, siapa yang *start* baling dulu YB. pun tahu, siapa yang mula provokasi dulu, (gangguan).

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Saya berada di situ, saya tengok sendiri.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

YB. tidak boleh menuduh ... (gangguan).

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Cuba kalih pandangan YB., cuba tengok betul-betul..(gangguan).

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Sudah, sudah. Duduk, duduk. Seberang Jaya dan Telok Bahang duduk. Saya sudah peringatkan semalam supaya Dewan ini bukan untuk mesyuarat *post mortem* PRK Permatang Pauh. Saya hendak silakan Air Itam untuk teruskan.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Saya hendak minta laluan. Bercakap tentang *double standard* ini kita lihat bukan sahaja *double standard* yang diamalkan oleh pihak berkuasa tetapi *double standard* oleh pihak-pihak terlibat. Bila perkataan-perkataan yang lebih kesat dan keji dikeluarkan menghentam UMNO umpamanya Ibrahim Ali dari Perkasa. Perkataannya jauh lebih kesat digunakan, salah satu perkataan yang digunakan adalah perkataan 'bangsat' di mana perkataan-perkataan itu ditujukan kepada pemimpin-pemimpin UMNO, Ibrahim Ali menggunakan perkataan tersebut tetapi tidak ada reaksi dan sebarang respon dari mereka. Hanya saja bila perkataan itu diluahkan oleh Pakatan Rakyat mereka mula menjadi sensitif. Saya percaya kejadian yang berlaku mencerobohi Dewan itu adalah sesuatu yang telah dirancang lama, mungkin telah dihasut juga sebab itu kita lihat bahawa ada pemimpin-pemimpin mungkin ada di dalam Dewan atau di luar Dewan yang telah bersama-sama mereka semasa prosiding....(gangguan).

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara bt Hamid):

Penjelasan.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Sebentar YB., sebentar. Biar saya habiskan dulu.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara bt Hamid):

Seri Delima ini membuat tuduhan-tuduhan yang tidak ada asas, tuduhan melulu sahaja. Cuba buktikan siapa yang ada rancangan ini, siapa yang provokasi insiden itu.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Yang Berhormat sila bersabar, ambil angin dan bersabar. Jangan buat sandiwara di dalam Dewan ini, tolonglah. Kita lihat perkara ini selalu berlaku bila saja perkataan jauh lebih kesat dari Ibrahim Ali, mengapa tidak ada sebarang respon, malahan menghentam pemimpin-pemimpin tinggi. Tun Mahathir pun bercakap macam-macam pun tidak ada respon, hanya menunggu masa pemimpin Pakatan Rakyat mengkritik, mengambil kesempatan itu dan mengkecohkan prosiding di dalam Dewan yang mulia ini.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Air Itam, saya minta sambungkan perkara ini kerana masa sudah cukup.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Saya minta pihak Kerajaan Negeri untuk menyusul dengan Pejabat Peguam Negara dan merayu supaya hukuman setimpal dapat dijatuhkan kerana hukuman denda bukan satu hukuman yang setimpal. Saya teruskan dengan topik lain.

Saya juga terbaca satu keratan akhbar kerana saya selalu *follow up* dengan isu-isu penggal lalu yang saya telah berucap kemudian saya sentuh lagi pada penggal ini isu RMAF, Royal Malaysian Air Force *base location*. Penggal lalu saya cakap dan penggal ini saya cakap lagi. Saya tertarik dengan laporan New Strait Times bertarikh 6 Januari 2015 yang bertajuk 93,000 *people affected by airbase move*. Sebanyak 93,000 *affected by air base move*. Pengkalan Tentera Udara Diraja Malaysia di Telok Ayer Tawar. Seorang bernama Abdul Jalil Yusof penduduk dari Telok Ayer Tawar, menyatakan mereka merasa risau tentang perkembangan ini, beliau menyatakan 93,000 penduduk sekitar di sini, *over the air base in Telok Ayer Tawar having sleepless nights over the possibility of losing their homes*. Dalam laporan akhbar yang sama seorang pemilik Restoran Robina Station Nik Sarifullizam Che Rahim telah menyatakan pemindahaan RMAF base to Ara Kuda akan mengubah landskap nelayan, *paddy traders*, petani dan penduduk tempatan terpaksa berpindah ke tempat lain akibat lokasi *air base* ini. Dulu saya ingat cuma beratus orang yang terlibat sahaja, tetapi angka ini dari penduduk sendiri, 93,000 penduduk akan *affected by this RMAF based location*. Saya meminta Kerajaan Persekutuan dan juga Kerajaan Negeri untuk mendengar rungutan rakyat ini kerana ianya bukan melibatkan keluhan ratusan penduduk tetapi ribuan, 93,000 *can you imagine*. Saya rasa kita perlu menyusul kes ini untuk membawa ke perbincangan pada hari ini.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Penjelasan YB. Air Itam. Setelah pengumuman bahawa *air base* ini akan dipindah, UMNO SPU, saya tak perlu bagitahu mana satu, mereka berpendirian membantah rancangan ini. Adakah YB. Air Itam akan menanya kepada YB. Telok Ayer tawar sama ada pendirian membantah itu masih kekal atau sudah ubah fikiran untuk menyokongnya?

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara bt Hamid):

Terima kasih Bagan Jermal dan Air Itam. Saya ingin memaklumkan di dalam Dewan ini, sehingga hari ini dan selama-lamanya kami, bukan sahaja saya tetapi semua 10 ADUN Barisan Nasional membantah sekeras-kerasnya penswastaan atau pembangunan tapak TUDM dan keputusan itu kita tidak sokong dan kita minta dibatalkan. Untuk direkodkan.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

Saya juga minta tolong kepada Kerajaan Negeri untuk sama-sama membantu kita untuk membantah.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Sila Air Itam. YB. mendapat sokongan dari semua.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Dewan yang mulia ini akan merekodkan pendirian YB. Telok Ayer Tawar dan kita akan susuli penggal yang akan datang. Saya rasa sudah banyak isu yang telah saya cover. Semalam apabila barisan pembangkang tidak ada apabila saya *debate* semalam pukul 10.00 malam mengenai kes Rohingya. Hari ini saya bangun, sila lihat muka depan sama ada The Star, New Strait Times, semua sudah cakap tetapi sudah tentu ada perkembangan terbaru. *Star report* hari ini ada *a boat with more 500 Rohingyas have been found off the coast Penang Island*. Saya rasa ini bukan sahaja isu keselamatan negara, ia juga satu *humanitarian*, *we have to look at both angles*, sama ada *national security* dan juga isu kemanusiaan.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Penjelasan. Saya hendak minta satu pandangan YB. kerana bila saya baca surat khabar tersebut, saya difahamkan bahawa pihak berkuasa sama ada maritim ataupun tentera, pihak polis dan Imigresen akan mengambil langkah-langkah untuk menghalang mereka daripada memasuki perairan Malaysia. Itu satu, kedua, kalau didapati bot tersebut masih lagi boleh belayar mereka akan diminta untuk dihalau balik ke perairan antara bangsa. Pendirian saya sendiri saya rasa ini memang akan menyebabkan masalah gejala sosial kepada Pulau Pinang tetapi *on humanitarian grounds*, dengan izin, atas rasa kemanusiaan Kerajaan Negeri harus mengambil serius masalah ini. Saya percaya menghantar mereka balik atau mengusir mereka balik dalam keadaan mereka masih dalam bot itu bukanlah satu tindakan yang adil. Saya percaya jikalau ada terutamanya kaum wanita dan juga kanak-kanak dalam bot tersebut, kita sepatutnya, memanglah masalah untuk menerima mereka dan mengambil pendekatan lain untuk menghantar mereka balik ke negara asal. Menggunakan tentera laut, maritim, pihak polis, tentera atau Imigresen atau kuasa lain untuk mengusir mereka balik ke perairan antarabangsa bukanlah satu perkara yang patut dibuat. Ini adalah pendapat saya, apakah pendapat YB. sendiri. Terima kasih.

Ahli Kawasan Machang Bubok (YB. Lee Khai Loon):

Minta penjelasan. Terima kasih Dato' Speaker dan Air Itam. Saya rasa isu tentang pelarian Rohingya ini sudah dibincangkan pada penggal sebelum ini. Saya pernah bangkitkan tentang masalah dan juga krisis kemanusiaan ini yang berlaku sekarang. Orang-orang yang dibawa di atas kapal ini semua dibawa oleh sindiket *human traffickers*, pemerdagangan manusia. Ramai orang yang lari dari Rohingya kerana mereka mengalami pembunuhan besar-besaran di kawasan Myanmar dan sebelah Bangladesh. Ini merupakan orang-orang yang seperti Seri Delima bangkitkan ada

wanita dan kanak-kanak, dan wanita ini ada yang dirogol. Ada pula yang mati di atas kapal ini terus dibuang ke dalam laut sahaja, nyawa mereka seolah-olah tidak bernilai langsung. Mereka sudah belayar begitu lama berdekatan dengan persiaran air laut Malaysia dan Indonesia. Saya mendapati juga Indonesia sudah menghalang mereka dan mengusir mereka keluar dari Indonesia. Bayangkan orang-orang ini bukan di dalam bot yang selesa, mereka berada di dalam bot yang macam treler. Mereka di dalam keadaan yang sangat-sangat zalim dan menderita dan ini adalah kawan-kawan kita yang saya rasa kita perlu ambil tindakan segera. Saya rasa Kerajaan Negeri pada penggal lepas juga ada rancangan untuk menubuhkan satu *task force* di mana saya rasa *task force* ini perlu memainkan peranan khasnya macam mana kita boleh bekerjasama dengan NGO-NGO yang terlibat dalam membantu mereka. Kebanyakannya mereka masih boleh bekerja.

Sekiranya Pulau Pinang kita boleh memberi peluang pekerjaan kepada mereka kita juga dia bukan sekadar pelarian yang hanya kita memberi makanan kepada mereka tetapi mereka juga boleh *survive* secara bersendiri tapi memang ada perundungan dan akta-akta peraturan yang perlu diikuti tetapi saya rasa perkara ini ia satu krisis kemanusiaan Semasa kita bermesyuarat di sini ada orang yang mati ada orang yang mungkin dirogol kanak-kanak yang ada penyakit yang akan mati di atas kapal itu. Saya setuju dengan cadangan daripada Air Itam dan juga Seri Delima. Kita perlu Kerajaan Negeri mungkin perlu mengambil satu pendirian yang tegas ke atas isu krisis kemanusiaan yang berlaku di perairan dekat dengan Pulau Pinang ini. Sekian terima kasih.

Timbalan Ketua Menteri II:

Soalan kepada Air Itam, apabila ini tentang isu perikemanusiaan so jangan rasa so ini mengenai pelarian, isu pelarian ini baru-baru ini Rohingya dan juga Bangladesh kerana satu isu baru kepada Malaysia, dulu ada juga pelarian daripada Vietnam. Jadi selain daripada isu perikemanusiaan macam kita mau sama ada mau menerima bagaimana kita akan menerima, bagaimana kita akan memberi perlindungan. Ini merupakan saya rasa Kerajaan Negeri ini tidak ada suatu kuasa dalam hari ini merupakan saya rasa Malaysia sendiri tidak boleh merasakan saya rasa ini perlu satu masalah *regional* antara ASEAN, memang perbincangan dengan Myammar untuk menghentikan. Saya dengar saya pun tidak pasti kenapa tiba-tibanya mencetus pelarian ini yang ramai-ramai, / dengar undang-undang yang terbaru di Myammar di mana mengatakan bahawa Rohingya dia tidak ada hak dan sebagainya. Satu diskriminasi dan kemudian ada juga kerana dimainkan oleh agensi gunakan kesempatan ini apa kutip duit dari mereka dan hantar mereka ke kawasan serantau ini, *human traffickers*. Jadi saya rasa walaupun ada juga NGO *jump* yang memang melibat dalam hal ini saya rasa saya memang ada satu kes cerita ini mungkin tiga empat tahun dahulu pelarian dari Sri Lanka yang dan apabila saya telefon pada masa itu CPO supaya saya boleh jadi macam sebagai seorang perantaran antara mereka untuk menyelesaikan masalah ini. Saya rasa Polis enggan memberi kerjasama pada saya tidak membenarkan saya masuk ke dalam pengkalan maritan, jadi tanpa kebenaran polis saya masuk dalam pengkalan itu dan kemudian barulah CPO ini membenarkan saya bagi ucapan pada pelarian yang enggan keluar dari bot mereka dan mereka rasa kalau mereka mau pergi ke Australia kalau Kerajaan Malaysia tak bagi dia kebenaran mereka akan tenggelam dalam laut. So apabila saya mendapat peluang ucapkan dalam bahasa Tamil dan sebagainya selepas itu mereka setuju untuk mendarat dan saya jadi isu ini saya rasa macam pelarian

Rohingya itu masalah yang saya rasa serius tapi isu ini mesti saya rasa kenapa ASEAN ini kadang-kadang ini diagung-agungkan ASEAN tapi penilai ini ASEAN tidak ada peranan dengan izin Speaker, why are we talking so much too ASEAN, *when ASEAN can't solve basic problem?*

Saya rasa ini satu ini di mana Negara macam Indonesia, Malaysia, Singapura, Thailand, membawa isu kepada Myammar, suruh mereka hentikan ini pelarian bagi satu penilai saya di mana Myanmar ini menghormati orang Rohingya tapi oleh kerana masalah dalaman dan mereka Rohingya anggap sebagai musuh dalam so mereka tidak diberi satu layanan yang baik. So memang diskriminasi di Myammar so ini penilai saya ini penilai saya dari segi Malaysia saja, Malaysia tidak apa-apa tapi ini memerlukan satu penilai saya general, ASEAN. Saya pun rasa sekarang Malaysia pun terkejut dengan masalah ini saya tidak tau macam mana Malaysia ini tidak ada satu apa-apa gejala bahawa masalah pelarian ini berlaku dalam masa yang begitu singkat sekali. So sekarang isunya apakah pendekatan kita untuk apa ini memberi keselamatan dan perlindungan saya rasa ini satu yang mesti diselesaikan. Saya rasa Indonesia akan halau. Indonesia tegas saya pun memang kita semua sokong Jokowi tapi dia memang tegas dalam hal ini sangat tegas, jadi Malaysia pun saya rasa Malaysia pun akan mengambil satu pendirian yang serius macam dulu apa bekas Perdana Menteri kata bahawa Malaysia akan tembak pelarian dan mungkin dia tukar *shoot* dia kata *shoot* kemudian dia tukar apabila dikritik dia kata dia gunakan perkataan shuu.

Jadi saya rasa ini Ahli-ahli YB. itu ini sangat serius dan mungkin Pulau Pinang akan dilanda dengan masalah ini mungkin di kawasan-kawasan lain jadi ini memerlukan penyelesaian ASEAN, kalau ASEAN tidak boleh saya rasa Malaysia pun tidak boleh kecuali halau mereka seperti sikap yang diambil oleh Indonesia dan ini akan dibuat oleh Thailand juga tapi apa akan jadi pada Rohingya ini manusia biasa manusia miskin manusia terendah dalam masyarakat jadi itulah isu ini masalah kemanusiaan, so ini penilai saya ini kita balik kepada *regional*. Saya dengarlah Malaysia akan ini akan bertembung dengan Negara-negara ASEAN menghadapi masalah dan ini akan melibatkan mungkin dua tiga juta Rohingya termasuk juga Bangladesh *because* saya rasa ingat ini sangat-sangat kabur. Terima kasih.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Air Itam. Saya rasa memandang Dewan sudah pun memberi perhatian terhadap isu ini dan ini adalah satu isu yang *regional* saya minta, sudah *one and half hour*.

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Terima kasih Perai kerana memberikan perspektif *regional* ASEAN ini. Dia bukan sahaja isu tempatan tapi regional isu dan saya rasa kita kena *strike the balance between the national security* dan juga dasar perikemanusiaan dan bercakap tentang *regional fungsi* ASEAN saya rasa Wisma Putra kena gerak dengan lebih aktif lagi untuk *regional afford* kerana Pulau Pinang juga dilanda jerebu kes setiap tahun bulan enam next month setiap tahun kita landa so *what is the regional effort* saya rasa Wisma Putra kena *stand up their effort untuk resolving not only human trafficking issue not only the refugees* tetapi juga *issue environment* dan ini saya menyusuli mengakhiri ucapan saya dan saya mohon menyokong. Terima kasih Dato' Speaker.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Ahli-ahli Yang Berhormat saya ucapkan terima kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah pun mengambil bahagian dalam sesi perbahasan yang telah pun mengangkat masa lebih kurang 25 jam dan seterusnya Ahli-ahli Yang Berhormat sekarang kita berada dalam sesi Pergulungan Usul Ucapan Terima Kasih kepada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang yang telah pun berkenan melafazkan ucapan kepada Dewan ini di Mesyuarat Pertama Penggal Ketiga Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang Yang Ketiga Belas pada 30 April 2015 yang lalu. Saya ingin mempersilakan YB. Kawasan Seberang Jaya untuk memulakan sesi pergulungan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

Bismillahirahmanirahim Assalamualaikum, salam sejahtera, salam reformasi. Terima kasih YB. Yang di-Pertua Dewan, Ahli-ahli Yang Berhormat sidang Dewan yang dimuliakan saya ingin merakamkan setinggi penghargaan saya kepada Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang yang telah merasmikan sidang pada kali ini saya doakan agar Tuan Yang Terutama agar terus dirahmati Allah yang Esa dan dikurniakan kesihatan dan kebijaksanaan untuk terus memimpin rakyat dan Negeri Pulau Pinang. Saya juga ingin merakamkan penghargaan saya kepada seluruh anggota kakitangan Kerajaan Negeri, agensi-agensi seperti Jabatan Pertanian Negeri, Jabatan Perikanan, Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri, Jabatan Kesihatan Negeri, Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu IAEA Pulau Pinang dan seluruh agensi yang terlibat dengan portfolio saya termasuk Majlis Bandaraya Pulau Pinang dan Majlis Perbandaran Seberang Perai. Terima kasih atas kerjasama dan komitmen yang tinggi yang telah diberikan oleh anda semua untuk kita sama-sama menjadikan Negeri Pulau Pinang sebagai sebuah Negeri maju dan bertaraf antarabangsa.

Selaku ADUN Seberang Jaya saya ingin mengucapkan terima kasih kepada seluruh pengundi di Permatang Pauh yang telah memilih untuk istiqamah bersama kebenaran untuk kekal bersama Keadilan pada 7 Mei lalu. Saya juga ingin merakamkan penghargaan saya kepada Ketua Menteri, Timbalan Ketua Menteri, Barisan EXCO dan keseluruhan Ahli Dewan Rakyat Pakatan Rakyat yang telah bertungkus lumus memastikan kemenangan calon Keadilan di Permatang Pauh. Rakyat Permatang Pauh sekali lagi menolak UMNO dan Barisan Nasional memilih Dato' Seri Wan Azizah Wan Ismail sebagai Ahli Parlimen Permatang Pauh yang baru kemenangan keadilan dan rakyat di Permatang Pauh adalah satu *referendum* bahawa rakyat menolak kepimpinan Perdana Menteri yang lemah sekarang ini, menolak kezaliman yang berlaku ke atas Dato' Seri Anwar Ibrahim dan menolak Kerajaan UMNO dan Barisan Nasional yang minoriti dan tidak lagi peduli tentang jerit perih rakyat di bawah. Kepada Ahli-ahli Yang Berhormat, tahniah diucapkan kerana telah mengambil bahagian dalam sesi mesyuarat pada kali ini dengan suasana lebih harmoni dan prinsip demokrasi yang lebih terbuka. Pelbagai pandangan dan kritikan teguran semasa sesi perbahasan membuktikan rasa kekitaan Ahli-ahli YB. dalam membela penduduk Negeri Pulau Pinang secara keseluruhan. Konsep demokrasi *check and balance* dengan izin yang kerap kali saya nyatakan akan terus diperkuuhkan di Negeri kita Pulau Pinang.

Sektor Pertanian dan Industri Asas Tani. YB. Dato' Speaker, sektor pertanian, veterinar dan perikanan terus mencatat pertumbuhan positif di Negeri Pulau Pinang bagi

tahun 2014. Peningkatan yang paling memberangsangkan adalah bagi sektor perikanan akukultur atau ternakan dalam sangkar yang mana peningkatan hampir 100% dari jumlah hasil dicatatkan pada tahun 2014 iaitu daripada RM567 juta ringgit pada tahun 2013 pada RM1.186 billion pada tahun 2014. Peningkatan pengeluaran dan hasil ini disumbangkan oleh penghasilan 68 ribu tan matrik hasil pada 2014 iaitu peningkatan sebanyak 27 ribu tan matrik hasil akukultur. Bagi hasil penangkapan ikan, tahun 2013 mencatatkan tangkapan bernilai RM457 juta dan bagi tahun 2014 jumlah tangkapan adalah RM463 juta iaitu peningkatan sebanyak 13 juta ringgit. Bagi sektor veterinar atau penternakan nilai hasil yang dicatatkan pada 2014 adalah 844.1 juta ringgit iaitu peningkatan sebanyak RM93.3 juta dari tahun sebelumnya. Pertanian juga telah mencatatkan pertumbuhan positif sepanjang tahun 2014. Hasil pengeluaran padi sebagai contoh telah meningkat 145,127 tan kepada 146,226 tan pada tahun 2014 dan jumlah pendapatan telah meningkat kepada RM182.7 juta. Peningkatan hasil ini adalah atas testimoni bahawa landasan dan hala tuju yang telah diletakkan oleh Kerajaan Negeri dan juga Jabatan-jabatan yang terlibat telah disambut baik oleh warga tani di Negeri ini.

Suasana yang kondusif untuk warga tani menjalankan aktiviti mereka di negeri ini adalah hasil tadbir urus yang cekap oleh Kerajaan Negeri, dan dalam masa sama, berkat daripada komitmen setiap pihak untuk terus menerus berusaha, untuk memajukan sektor pertanian, penternakan dan perikanan di negeri ini. Diharap dengan perlaksanaan beberapa projek impak tinggi seperti taman kekal pengeluaran makanan di Juru dan Ara Kuda. Zon industri akuakultur di Penaga, cadangan mini TKPM di atas sebidang tanah seluas 22 ekar di Ara Kuda. Usaha ini dijangka akan meningkatkan lagi tahap penggunaan tanah di negeri ini sekaligus meningkatkan produktiviti dan hasil pulangan di dalam sektor pertanian. Sesungguhnya, Kerajaan Negeri sedar akan kesusahan mencari makan sebagai seorang nelayan. Keadaan laut yang tidak menentu dan penurunan hasil laut bagi nelayan pesisir pantai memberi impak negatif kepada nelayan tradisional. Usaha berterusan Kerajaan Negeri dalam membasi kemiskinan meliputi golongan nelayan termasuklah agar jumlah pendapatan isi rumah melepas paras pendapatan garis kemiskinan PGK iaitu RM790.00 sebulan bagi Negeri Pulau Pinang.

Kerajaan Negeri berterima kasih di atas sumbangan Kerajaan Persekutuan dalam menjalankan peranannya terutama bagi sumbangan elaun sara hidup dan subsidi minyak kepada nelayan. Kerajaan Negeri juga memainkan peranan dalam membantu meringankan kos sara hidup para nelayan melalui program pemberian bantuan pukat kepada nelayan pesisir pantai Pulau Pinang. Sumbangan pukat sebanyak 2 kali setahun ini berterusan semenjak daripada 2013. Pada Jun ini, anggaran seramai 3,086 orang nelayan aktif iaitu nelayan yang berdaftar dengan LKIM akan menerima subsidi minyak, elaun sara hidup yang disahkan oleh Persatuan Nelayan Kawasan, beserta dengan bantuan pukat dan ini melibatkan anggaran kos sebanyak hampir RM531,759. Jika dicampur keseluruhannya sejak 2013 sehingga sekarang, Kerajaan Negeri telah membelanjakan hampir RM2.0 juta bagi bantuan pukat ini.

Soalan yang dikemukakan oleh Ketua Pembangkang YB. Telok Ayer Tawar iaitu kadar TOL atau lesen pendudukan sementara yang dikenakan pada Jeti Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia. Semakan didapati tiada sebarang bentuk penguatkuasaan telah dilakukan kepada jeti nelayan di bawah seliaan LKIM dan kadar lesen pendudukan sementara yang dikenakan pula adalah RM300.00 bagi setiap 1,000 meter persegi, bukan seperti yang didakwa oleh Ketua Pembangkang. Kadar bayaran ini adalah berdasarkan Perenggan 6 Jadual 2 Kaedah-kaedah Tanah Pulau Pinang Pindaan Tahun

2013. YB. Telok Ayer Tawar dan Sungai Pinang juga menyuarakan kebimbangan kesan perubahan jeti nelayan akibat daripada penambakan laut. Sesungguhnya Kerajaan Negeri sentiasa memastikan tiada penindasan berlaku kepada nelayan. Kesan dari penambakan di sepanjang lebuhraya Jelutong, beberapa buah jeti nelayan lebih kondusif dan tersusun telah disediakan sebagai gantian oleh pihak pemaju. Antaranya Jeti Sungai Pinang, dan Jeti Jelutong yang senibinanya lebih tersusun dilengkapi pelbagai kemudahan setempat seperti kemudahan beraktiviti, mesyuarat, stor, kantin yang diusahakan oleh ahli Persatuan Nelayan dan pengurusan yang lebih sistematik di bawah seliaan LKIM.

Untuk makluman YB. jua, di Seberang Perai Selatan terdapat lebih daripada 8 jeti LKIM iaitu 3 di Nibong Tebal dan 5 di Batu Kawan. Merujuk kepada zon industri akuakultur, YB. Pulau Betong dan Penaga membangkitkan isu mengenai tawaran dan juga berkenaan perancangan projek ZIA ini. Untuk makluman Dewan, tanah kerajaan....

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Mahmud bin Zakaria) :

Minta laluan. Terima kasihlah YB. Seberang Jaya kerana telah menyebut soal wujudnya jeti-jeti nelayan di Seberang Perai Selatan yang kebetulannya jeti-jeti nelayan ini sebenarnya dibina atas perbelanjaan peruntukan Persekutuan. Yang saya nak soalkan, sedarkan Seberang Jaya bahawa terdapat jeti-jeti nelayan yang dibina di bawah LKIM ini kebanyakannya terlibat dengan Projek Tebatan Banjir Limbangan Sungai Kerian. Jadi, apakah peranan Seberang Jaya supaya jeti nelayan sediada ini terlibat dengan projek ini patut dibina semula. Terima kasih.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin) :

Terima kasih ayahanda Sungai Acheh atas makluman itu. Saya akan berbincang dengan Exco yang terlibat dengan tebatan banjir tentang perkara ini dan kita akan perhalusi satu-satu kerana setiap daripada nelayan ini perlu ada pengkalan mereka sendiri. Kalau tak mereka tak boleh nak tambat bot. Kalau orang ada basikal dia ada tempat nak *parking*, orang ada bot dia kena ada tempat nak *parking* juga, jadi, kita kena ambil maklum tentang perkara ini. Terima kasih ayahanda Sungai Acheh. Sekali lagi? Saya nak sambung ZIA ini tersangkut.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Mahmud bin Zakaria) :

Setakat ini adakah tidak Seberang Jaya dapat senarai-senarai jeti nelayan yang telah terlibat? Jangan baru nak buat kajian. Projek tebatan banjir ini sedang berjalan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin) :

Belum lagi sebab saya bukan Exco tebatan banjir. Exco tebatan banjir selalunya perancangan sendiri even seperti di RTB apa ni.. Kuala Muda di Sungai Muda pun, itu di bawah tebatan banjir, jadi kita akan perhalusi satu-satu.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Mahmud bin Zakaria) :

Patutnya disegerakan lah.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin) :

Ya, terima kasih Sungai Acheh. Mana tadi, Zon Industri Akuakultur, YB. Pulau Betong dan Penaga bangkitkan isu tentang zon industri akuakultur. Untuk makluman

dewan, tanah kerajaan sepanjang persisiran pantai Pasir Gebu, seluas 684.4 ekar telah dicadangkan untuk projek Zon Industri Akuakultur. Dan atas cadangan ini, telah dibuat atas faktor-faktor kesesuaian lokasi, keadaan fizikal serta faktor teknikal seperti kualiti air dan juga tanah. Kawasan ZIA ini dibahagikan kepada 3 zon iaitu zon Kampung Penaga Utara, Kampung Penaga Selatan dan Zon Kuala Bekah. Tanah bagi perlaksanaan projek ZIA ini telah diberi milik kepada Perbadanan Ketua Menteri Pulau Pinang (CMI) pada 1 November 2013. Surat tawaran kepada semua 19 pengusaha telah dikeluarkan pada 16 Mac 2015 ketika Mesyuarat Agung Tahunan Persatuan Akuakultur Pulau Pinang ke semua pengusaha telah mempersetujui syarat-syarat tawaran dan menerima tawaran tersebut dan mengembalikan surat setuju terima pada 25 Mac 2015. Bagi projek ZIA, telah disyaratkan supaya laporan ZIA disediakan terlebih dahulu sebelum projek ini boleh dimulakan. Penyediaan laporan ZIA ini adalah syarat yang dikenakan oleh Jawatankuasa Perancang Negeri bagi memastikan perlaksanaan projek ini tidak memberi kesan yang buruk kepada penduduk sekitar dan keadaan alam sekitar. Pihak penguasa telah mengemukakan penilaian awal tapak (PAT) kepada Jabatan Alam Sekitar. Pihak konsultan yang dilantik oleh PENKUA kini dalam proses penyediaan *terms of reference* (TOR), yang akan dikemukakan sebaik sahaja mendapat kelulusan bagi PAT. Perjanjian masih belum dimerterai memandangkan laporan ZIA bagi projek ini masih belum diselesaikan. Laporan ZIA dijangka dapat dimuktamadkan dan dikemukakan kepada Jabatan Alam Sekitar pada pertengahan tahun 2015.

Mengenai perkara yang dibangkitkan oleh YB. Pulau Betong, memang benar Syarikat *Seng Enterprise Seafood Supplier Sdn. Bhd.* merupakan salah satu peserta bagi projek ZIA Penaga. Walau bagaimanapun, maklumat mengenai syarikat ini yang telah disenarai hitamkan hanya diketahui pada 10 April 2015 iaitu selepas surat tawaran dikeluarkan. Ini telah dipaparkan di dalam laman web FDA ketika itu. Memandangkan pihak syarikat telah disenarai hitamkan, Kerajaan Negeri boleh menarik balik tawaran kepada pihak syarikat berdasarkan sebab seperti berikut. Pertama, perjanjian masih belum ditandatangani. Kedua, menjalankan perniagaan yang boleh menjelaskan imej Kerajaan Negeri. Pihak syarikat iaitu *Seng Enterprise Seafood Supplier* telah memberikan penjelasan berhubung perkara tersebut, dan pihak syarikat menyatakan bahawa produk tersebut diimport daripada Negara China dan hanya proses pembungkusan atau *repackaging* dilakukan di Malaysia sebelum di eksport ke Amerika. Kandungan antibiotik dalam udang tersebut adalah melebihi daripada yang ditetapkan oleh bahagian pentadbiran makanan dan perubatan Amerika Syarikat. Walau bagaimanapun, bagi sektor perikanan dan akuakultur di Malaysia, semua penternak haruslah mematuhi semua peraturan-peraturan dan garis panduan yang ditetapkan seperti *Malaysian Agricultural Practice* atau *MyGAP* malahan dalam syarat tawaran ZIA Penaga telah ditetapkan bahawa semua peserta perlu mematuhi semua keperluan peraturan yang telah digariskan di bawah *MyGAP*.

Saya ingin terus menjawab soalan YB. Pulau Betong mengenai serangan penyakit MOKO pisang , yang serius di Pulau Pinang. Penyakit ini mula dikesan di Pulau Pinang pada akhir tahun 2014, bakteria *rastonia solanacearum* yang disebar melalui aktiviti serangga, peralatan ladang yang tercemar atau sistem saliran yang tidak baik, mengakibatkan penularan wabak ke kawasan berhampiran. Sehingga Mac 2015, anggaran kerugian keseluruhan berjumlah hampir RM4.5 juta di seluruh Negeri Pulau Pinang yang menjelaskan pendapatan hampir 209 orang petani yang terlibat. Kerajaan Negeri telah memohon peruntukan khas dari Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani bagi bantuan segera kepada petani terlibat.

Saya menyeru kepada Ahli YB. Pulau Betong untuk turut sama membantu

Kerajaan Negeri bagi mendapatkan bantuan khas ini daripada pihak kementerian. Kerajaan Negeri melalui Jabatan Pertanian telah merangka beberapa strategi dan tindakan segera bagi menangani wabak MOKO pisang. Sesi perjumpaan bersama kelompok pertanian telah dibuat sejak sahaja laporan diterima, dan unit biosekuriti tumbuhan telah mengesyorkan agar kawasan yang diserang MOKO pisang direhatkan selama 6 hingga 12 bulan dengan menjalankan penggiliran tanaman agar *soil bond bacteria* ini, bermaksud bakteria di dalam tanah ini dihapuskan dan mengelak inokulum bakteria membiak. Tanaman yang disyorkan adalah jenis yang mempunyai.. sikit sahaja.. bagi saya habis sikit sahaja lagi, lepas tu habis ini saya bagi. Tanaman yang disyorkan adalah tanaman yang mempunyai rantaian nilai dengan industri asas tani seperti jambu batu, mempelam sala, ambra dan cermai. Cadangan pertanian berkelompok yang dicadangkan oleh YB. Sungai Dua juga mungkin boleh dipertimbangkan sekiranya sesuai untuk ditanam di kawasan yang telah dijangkiti. Ya, Sungai Aceh.

Ahli Kawasan Sungai Aceh (YB. Dato' Mahmud bin Zakaria) :

Terima kasih Seberang Jaya. Penyakit apa tadi? MOKO? Setakat ini mungkin yang terlibat sebelah Balik Pulau sahaja? Jadi, kalau begitu sebelah Seberang Perai Selatan macam mana, terlibat tak? Berapa penglibatan petani yang terlibat? Dan jumlah pokok pisang yang terlibat di kawasan selatan?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin) :

Di Seberang Perai Selatan saya rujuk dulu pada ini. Seberang Perai Selatan tak ada, yang ada di Seberang Perai Utara. Di SPU, sorry. Di SPU 9 kelompok terlibat. Tapi yang menariknya, saya telah menghantar surat kepada kementerian, kepada Menteri sendiri atas masalah ini kerana masalah ini masalah besar. Bukan masalah kecil. Jadi saya kena berurusan dengan Menteri. Saya juga turut menghantar surat kepada Ketua Pengarah Pertanian iaitu Dato' Ahmad Zakaria bin Mohd Sidek. Jadi, saya menerima surat daripada beliau yang bersetuju pada April yang lalu, bahawa mengesyorkan supaya tanaman pisang ditukar kepada tanaman lain untuk mengawal penyakit MOKO pisang. Oleh yang demikian, Jabatan Pertanian Negeri akan mempertimbangkan permohonan insentif penanaman sayur-sayuran dan tanaman kontan peruntukan Persekutuan yang masih berbaki agak terhad. Ini yang dijawab oleh Ketua Pengarah Pertanian. Saya ingat agak *reasonable* jawapan beliau. Tapi yang saya sangat tertarik ini adalah jawapan daripada Setiausaha Sulit Menteri, saya menghantar surat kepada beliau dan saya menerima balik jawapan pada 16 April 2015. Permohonan peruntukan bagi cadangan pembangunan semula kawasan pertanian yang diserang penyakit MOKO pisang oleh Jabatan Pertanian Negeri Pulau Pinang. Surat yang diserang penyakit Moko Pisang. Dia jawab, "Adalah dimaklumkan YB. Menteri Pertanian dan industri Asas Tani telah menerima surat YB. Dr. berkenaan perkara di atas. Sehubungan dengan itu, surat YB. Dr. telah dipanjangkan kepada Ketua Pengarah Jabatan Perikanan sebarang pertanyaan boleh menghubungi Pejabat Ketua Pengarah Jabatan Perikanan."

Saya pun naik pelik, yang tandatangan Setiausaha Sulit, Mohd Zulehsan, jadi mungkin lah kesilapan, bukan silap Menteri, silap Setiausaha Sulit. Tapi kalau macam ni hantar jawapan dekat Exco, minta *refer* Pengarah Jabatan Perikanan, saya pun telefonlah perikanan, *last depa check* ikan pisang ini adalah, tapi pisang depa tak jaga penyakit MOKO ini. Jadi, saya pun macam mana Menteri boleh ada Setiausaha Sulit begini. Hantar surat pada Exco, kalau hantar surat pada Ketua Bahagian UMNO tak apa lah. Hantar surat kepada Exco. Hantar surat begini. Iya lah, sebab baru ini Menteri ini

datang Permatang Pauh, dia cakap dia ugut orang Permatang Pauh, kalau undi Keadilan, jangan harap dapat peruntukan. Mungkin ini lah kot jawapan dia. Minta tolong ..(gangguan) tanya pasal pokok pisang, dia suruh jawab dengan Pengarah Perikanan. Itu lah saya kesian kat orang perikanan nak kena tahu pasal pisang sekarang ini. Tapi tak apa lah, minta sampaikan. YB. Sungai Acheh tolong sampaikan minta betulkan benda ni, Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Dato' Speaker, takpa kita harap selepas ini bila Seberang Jaya jadi Menteri Pertanian boleh lantik Setiausaha Sulit yang baik.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Tak lama dah, memang tak lama dah.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Lantikkan Setiausaha Sulit elok-elok.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

PRU depan ja. Tak lama dah. Sabar, sabar. Sungai Acheh macam suka sangat kita jadi kerajaan. Terima kasih. Sebab anak-anak dia sokong kita saya ingat. Terima kasih Sungai Acheh.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Kalau jadi calon tu saya sokong la. Baru-baru ni sepatutnya jadi calon, depa tak pilih jugak. Kejam depa.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Takpa..takpa..takpa..Nak tau dulu penyakit MOKO dengan Jabatan Perikanan. Terima kasih ya. Saya nak jawab ni.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Ada soalan sikit. Boleh Dato' Speaker? Saya cuma dapat buat penjelasan balik, tadi YB. Seberang Jaya sebut, tak digalak..jangan tanam pisang. Ada dak sebut? Ada ayat tu kan? Ada? Betul kan?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Diganti.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Diganti. Siapa yang cadang tadi?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Yang ini dicadang oleh Jabatan Pertanian dan juga disokong dan dipersetujui oleh Ketua Pengarah Pertanian yang telah mengadakan lawatan dan juga disokong oleh....

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Ok. Jadi, Adun Seberang Jaya menyokong?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Sebab dia begini..

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Takdak, soalan tu sudah la. Adun Seberang Jaya sokong atau tidak?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Saya menyokong strategi yang dibawa oleh...

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Sokong tak payah tanam pisang?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Bukan tak payah tanam pisang.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Tak galak tanam pisang?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Ganti tempat yang kena penyakit ini. Tu saya sebut tadi..

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Takpalah, jawapan tu sokong atau tidak?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Saya sokong...

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Yang tu saja saya tanya. Soalan dia sokong tidak?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Macam dalam mahkamah pulak.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Saya dapat didikan daripada Delima, dia kata, *yes or no?* Terima kasih Seri Delima. Seberang Jaya tak boleh jawab, macam mana nak jadi menteri.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Tapi saya tak jawab la bagitau kat perikanan.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Takpa.. ok..ok..ok.. cuma Dato' Speaker, saya tak sokong sebab apa ramai dalam Dewan ini pun banyak makan pisang. Jadi kita patut terus..

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Ok saya faham apa Sungai Acheh nak sampaikan. Saya cuba jelaskan.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Cepat sangat faham..

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar bin Othman):

Minta laluan..

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Sabar..sabar..saya cuba jelaskan untuk Sungai Acheh. Boleh? Dok sat..

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar bin Othman):

YB. Seberang Jaya saya minta laluan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Kejap..kejap..saya nak perjelas..pisang ni penting ni.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar bin Othman):

Saya nak tanya soalan mungkin boleh jawab sekali.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

ok..ok..

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar bin Othman):

Berkenaan dengan MOKO ini. Saya cuma nak dapatkan maklumat samada ini adalah kali pertama ternakan..ternakan pulak..tanaman pisang diserang dengan penyakit ini. Adakah kejadian yang sama di negeri-negeri lain ataupun di negara-negara lain dan sama ada penyelesaian untuk mencegah ataupun membasmi penyakit MOKO pisang ini salah satu caranya adalah dengan penanaman dengan tanaman yang lain. Itu soalan saya.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Ok, saya faham soalan yang cuba dibangkitkan oleh Sungai Acheh sama ada saya sokong atau tak sokong makan pisang ke tanam pisang. Saya sendiri suka makan pisang. Bukan maksud saya kita tak galakkan untuk tanam pisang. Kita galakkan tanam pisang cuma masalah dia, tempat-tempat yang kena penyakit MOKO ini, bakteria ini dia dalam tanah, dia bukan pada pokok. Dia adalah bakteria yang duduk dalam tanah, sebab tu tadi saya sebut untuk merawat tanah ini perlu ditanam dengan tanaman lain, penggiliran. Saya ingat masa sekolah dulu saya ada belajar la penggiliran tanaman apa semua ini. Jadi itu yang kita nak buat strategi di sini. Tak bermaksud tanah-tanah lain yang bebas daripada penyakit ini tidak harus ditanam dengan pisang. Boleh tanam pisang. Buah-buahan ada banyak, macam-macam buah boleh tanam. Jadi sebab itu, yang kita minta di kawasan ini sebanyak 209 orang petani terlibat dengan keluasan hampir 161 hektar kawasan. Ini sahaja digunakan strategi untuk dilakukan penggiliran tanaman ini, dan saya tidak ada maklumat tentang sama ada penyakit MOKO ini pertama kali di Pulau Pinang atau di negeri lain berlaku atau tidak. Saya akan semak dan saya akan refer balik dengan YB. Bertam.

YB. Sungai Puyu kata 3 tahun sudah di Perak pernah berlaku. Dia masalah dia penyakit ini adalah kalau kenderaan yang masuk ke kawasan tu pun dia boleh bawak dan *transfer* ke tempat lain. Jadi penyakit ini serius. Dia tak *effect* orang, dia *effect* pokok lah. Buah tak boleh masak dengan baik, semua dia jadi hitam. Jadi ini masalah yang kita hadapi dan kalau kita potong pokok saja pun, tanah tak dirawat, tak selesai masalah. Jadi sebab tu saya minta mungkin Pulau Betong saya difahamkan ada tulis surat jugak. Jadi mungkin dia dapat jawapan yang lebih logik daripada jawapan ni, saya harap. Kalau jawapan sama jugak, saya ingat Pulau Betong elok masuk kami lah. Tak payah duduk sana lagi lah. Untuk...Sungai Acheh..sikit lagi tu. Saya sambung ikan mati ya. YB. Sungai Acheh dan Teluk Ayer Tawar mengesyorkan agar tindakan undang-undang diambil kepada pihak yang didapati bersalah mencemarkan Sungai Ampang Jajar dan Kerian dan mengakibatkan ikan mati, ikan duri. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, agensi seperti Jabatan Pengairan dan Saliran dan Jabatan Alam Sekitar telah mengadakan siasatan dan mendapatkan sampel air dan bangkai ikan. Hasil laporan kimia seperti yang saya sebut masih belum diperolehi bagi menentukan punca kejadian ikan duri ini mati. Namun dari pemeriksaan awal, hidupan air lain tidak terjejas. Tindakan lanjut akan diambil segera setelah laporan lengkap dari JAS diterima.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Hari tu saya bertanya, ada dak bantuan daripada Kerajaan Negeri pada nelayan-

nelayan yang di kawasan sungai itu yang nampak kuranglah depa punya *income* kerana banyak ikan duri mati. Banyak. Kedua, ada kemungkinan sebab di kawasan tu pun ada 2,3 kilang industri di situ. Saya tidak menuduh. Saya kata ada kemungkinan yang saya ingat ada kilang kertas, ada kilang kelapa sawit dan di sekitar itu termasuk di bawah Adun ustaz saya, Sungai Bakap, Dato' Maktar, *confirm* ada. Kot-kot ada benda ini. Jadi, elok kita siasat awal kalau nak tunggu keputusan, saya ingat nak dekat sebulan dah Seberang Jaya, tak dapat jawapan lagi tentang kualiti air itu. Betul Seberang Jaya? Jadi saya mintak yang tu lah. Pertama, bantuan atau subsidi kepada nelayan sungai yang terlibat. Kedua, sebelum dapat keputusan daripada pihak tertentu, elok kita tinjau juga kemungkinan air-air daripada kilang-kilang tersebut tadi. Saya tidak menuduh, saya kata kemungkinan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Terima kasih YB. Sungai Aceh. Saya yakin Jabatan Alam Sekitar dan juga jabatan yang terlibat ketika kejadian itu telah memeriksa tempat-tempat ini jadi sebab itu tidak adil untuk saya terus mengatakan sapa yang salah dan alhamdulillah kejadian itu hanya berlaku sehari, makna tidak berlarutan sehingga sekarang dan saya yakin ini adalah *isolated cases* atau kes yang terpencil yang berlaku ketika itu. Saya ingin teruskan dengan pertanyaan yang dibangkitkan oleh YB. Sungai Dua mengenai isu tabung usaha tani muda dan juga penggunaan teknologi dalam pertanian. Untuk makluman YB. sekalian, selain tawaran pinjaman mikro kredit tanpa faedah, tabung usahatani muda merangkumi perlindungan insurans dan perjanjian bagi melindungi kedua pihak. Peminjam juga mempunyai obligasi untuk membuat laporan setiap 6 bulan dan sekiranya dilihat berjaya dan hasil kutipan semula berjadual dapat dilaksanakan, kerajaan negeri akan memaksimakan peserta selaras peruntukan RM250,000 yang telah disediakan. Tawaran ini menghadapi sedikit kelewatkan kerana kita di dalam *final stage* atau peringkat akhir iaitu untuk penyediaan perjanjian dan insurans kerana bukan mudah untuk dapat syarikat insurans untuk memberi perlindungan kepada peminjam-peminjam.

Alhamdulillah kita telah mendapatkannya dan pada penghujung Mei ini semua penerima ini akan dipanggil untuk menandatangani perjanjian dan penerima pertama pinjaman ini seramai 30 orang akan mula disampaikan pada sambutan Agro Fest Pulau Pinang 2015 yang bakal berlangsung dari 4 - 7 Jun 2015 di Tapak Ekso Seberang Jaya. Bukan kita saja buat lewat, kerana tabung ni kita tak nak nanti jadi masalah, kita tak nak nanti tabung ni jadi bantuan lesen 1 Malaysia. Bayar RM200, lesen tak dapat. Itu yang kita tak nak. Dan kita juga, tabung ini, saya bila sebut pasal tabung ini ada dibangkitkan oleh beberapa Ahli Dewan Undangan Negeri tentang isu contohnya borang perumahan, tentang isu perjawatan di MPSP kena ada *link* parti dulu baru boleh dapat. Saya ingat 1 tuduhan liar yang tidak ada asas dan juga tidak ada bukti, kerana Pulau Betong daripada haritu sampai sekarang tak masukkan bukti pun tunjuk kat kita bahawa benda ini berlaku.

Tapi yang menariknya bila YB. Sungai Dua bangkitkan tentang Tekun. Tekun ni memang kita tau, orang keadilan minta, orang pas minta memang tak dapat. Orang DAP minta apatah lagi memang tak dapat. Sebab apa, Tekun kalau ikutkan laporan *Malaysian Insider* pada 9 Oktober 2013, salah satu syarat wajib untuk mendapatkan pinjaman ekonomi kumpulan usahaniaga tekun untuk perniagaan, anda perlu

mendapatkan pengesahan daripada pemimpin tempatan atau dengan tepatnya merujuk kepada pemimpinan UMNO tempatan. Saya quote kenyataan Ketua Pengarah Eksekutif CEO Tekun, Dato' Abdul Rahim Hassan pada tahun 2013 berkata matlamat penubuhan Tekun adialah bagi membantu ahli UMNO. Ini CEO Tekun cakap. Saya pernah hadapi satu situasi. Saya tak tau Sungai Acheh mungkin biasalah hadapi ini. Saya selalu orang kawasan saya datang ke pusat khidmat saya minta *sign* borang Tekun. Saya cakap kat makcik tu, makcik.. datang YB, tolong tandatangan borang Tekun ni. Saya baca, saya tengok. Saya kata makcik saya bukan tak mau tandatangan, kalau saya tandatangan, makcik tak dapat. Makcik pi cari Ketua Bahagian. Baik saya ni, saya suruh pi cari ketua bahagian tandatangan sebab saya pernah baca artikel ni. Ini bukti, beza dengan apa yang dibangkitkan oleh belah sana. Takda bukti. Sampai sekarang tak tunjuk bukti kat kita.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Seberang Jaya. Anakanda yang dikasihi, sebut Sungai Acheh sangat. Yang pertama, saya nak pinjam kata-kata Delima, dia banyak didik saya.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji):

Terima kasih...terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Seberang Jaya buktikan yang mengatakan orang PAS, PKR, tak dapat. Saya minta buktikan. Saya bagi tempoh 2 hari. Okey. Yang kedua Dato' Speaker, saya ada bukti bahawa saya menyokong orang PAS mendapat Tekun. Saya boleh bawa sebagai wakil rakyat. Saya boleh bawa tunjuk yang dia dapat pinjaman. Lepas ni Seberang Jaya melawat kawasan saya. Seberang Jaya tak pernah pi lagi kawasan Sungai Acheh? Tak pernah lagi no? Dak...katakan yang benar wahai anakanda. Jadi saya nak bawa, saya mintaklah yang pertama, kalau dah kata lagutu, sila buktikan. Yang kedua, saya nak buktikan memang saya menyokong orang PAS, saya tak kira orang apa, saya tak tanya tapi saya tau orang PAS dan dah dapat dan usahawan telah berjalan. Maknanya perniagaan tu telah berjalan. Minta anakanda, *concentrate* la ayahanda bercakap, hormat orang tua-tua. Saya ulang yang pertama minta Seberang Jaya buktikan yang kedua saya nak buktikan. Janganlah tuduh membabi buta.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar bin Othman):

Mintak laluan..mintak laluan...

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Sungai Puyu dulu..Sungai Puyu dulu.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Dato' Speaker, kata nak bukti. Saya juga ada bukti di sini. Surat daripada Jabatan Kebajikan Malaysia di mana peruntukan khas bagi maksud pemberian bantuan segera

kepada golongan yang perlu juga disyaratkan iaitu kata di sini, izin saya baca, “bagi kawasan-kawasan wakil rakyat terdiri daripada parti pembangkang, bantuan dibuat oleh Ketua Bahagian UMNO dan merupakan berkenaan di letak di bawah tanggungjawab negara kebijakan masyarakat negeri.” Iaitu kata akaun khas penggerak kebijakan masyarakat negeri. Ini 1 surat daripada siapa, Dato' Shamsiah binti Abdul Rahman, Ketua Pengarah JKM Malaysia. Adakah pengarah keputusan atau diarah begitu? Nah bukti sini ada, iaitu kata kebijakan pun umm..bukan UMNO...UMMNO. Sampai nasib orang pun nak mai politik, kebijakan pun nak main politik. Nanak bukti nah, sini. Mau? Inilah bukti..di sini. Ini saya nak bagitau selalunya UMNO main politik dengan nasib-nasib orang khasnya juga orang-orang miskin.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Floor saya tadi Bertam minta.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar bin Othman):

Mintak Bertam dulu ayahanda. Ayahanda anak didik kepada Seri Delima, saya minta laluan. Saya minta laluan sikit sahaja. Berkenaan dengan borang-borang yang harus ditandatangi, harus disokong sama ada oleh ADUN UMNO, ADUN-ADUN daripada PKR. Saya juga melalui pengalaman yang sama. Ramai juga rakyat yang sampai ke pejabat saya yang membawa apa-apa permohonan daripada pihak Kerajaan Negeri yang tulis di situ harus disokong oleh ADUN, jadi mengambil pendekatan yang cukup selamat saya menelefon dulu ya, saya menelefon dulu Pejabat Daerah, pejabat-pejabat yang di bawah agensi negeri, jawapan yang terima mudah sahaja. YB. tak boleh sokong, YB. kena dapatkan Pegawai Penyelaras yang sokong sebab YB. bukan daripada Pakatan Rayat. Itu jawapan yang saya terima, ikhlas YB. Seri Delima, saya datang dari kawasan ini mungkin mereka silap perbetulkan benda ini tetapi ini yang berlaku, tetapi ada juga Ahli-ahli PKR, ahli-ahli PAS yang datang kepada saya memohon TEKUN, saya tidak mengatakan tidak dan saya terus *sign*, sebab itu kalau dikatakan bahawa memohon meminta supaya disokong oleh mana-mana ADUN membawa kesusahan kebiasaan kita tidaklah sampai ke peringkat susah pun, begitu jugalah dengan saya kadang saya, oh YB. tidak boleh sokong YB. kena dapatkan Pegawai Penyelaras dan ADUN-ADUN yang tertentu dan saya izinkan mereka pergi, yang penting rakyat tersebut dapat apa yang mereka mahukan. Itu yang berlaku di tempat kawasan saya, ini pengalaman saya, bukan, ini kisah benar juga.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Netheji Rayer A/L Rajaji):

Ayahanda Sungai Aceh, bagi Seri Delima peluang. Terima kasih Sungai Aceh. Untuk makluman Yang Berhormat-Yang Berhormat. kawasan Seri Delima seperti saranan EXCO malahan YB. Phee pun boleh sahkan bila ada permintaan masuk facebook saya boleh lihat, kerusi roda, papers dan sebagainya saya bukan saja memberi bantuan tersebut kepada Ketua Cawangan UMNO, Setiausaha Bahagian malahan kadang kala menerima maklumat daripada Ketua UMNO Bahagian sendiri mengenai permintaan-permintaan tersebut dan saya pernah bersama-sama dengan YB. Phee menyerahkan bantuan-bantuan tersebut kepada bukan saja UMNO ada pemimpin MIC juga yang hendak pergi menyerahkan cek bantuan. Jadi menyatakan bahawa Kerajaan Pakatan Rakyat Pulau Pinang saja menggunakan alasan berkenaan dengan latar belakang politik untuk menghalang bantuan, tidak menyerahkan bantuan itu tak benar. Mungkin itu diamalkan oleh Barisan UMNO dulu tapi sekarang bila bantuan itu

diperlukan kita salurkan bantuan, itu merupakan pendekatan Pakatan Rakyat, mendekati mungkin ahli-ahli memang ada niat jugalah untuk menyakinkan mereka bahawa lebih baik bersama kita daripada duduk di sebelah sana. Terima kasih.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Seberang Jaya isi borang juga.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Selesai.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Ini nak kena perbetul Dato'. Saya hendak cerita pasal GST, Sungai Puyu pun dengan hebat tunjuk bukti itu, *please*, terima kasih.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Sikit saja.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Sikit saja.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Floor saya.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Sat lagi mintalah.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Okey.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

YB. Dato' Speaker, dia ada dua isu, satu kata orang PAS, PKR tak boleh dapat, yang isu kedua di peringkat sokongan yang Sungai Puyu banguna tadi dokumen menunjukkan mengatakan tak boleh sokong, betul Sungai Puyu? Tak apalah, betul, tidak itu saja. Okey tak apa nanti jawab ya. Okey, saya faham yang itulah, ini tunjuk surat arahan kata dia tak boleh sokong. Saya sebut tadi hendak buktikan kata orang PAS dapat, betul tak, dia tadi surat arahan *sign* fasa kedua. Saya hendak buktikan orang PAS dapat bantuan, bukan takat TEKUN yang peruntukan AIDA, Pertanian di bawah *Federal* pun dapat, saya ingat Sungai Bakap Dato' Maktar yang dikasihi, ada orang PAS Kampung Tiram, Jawatankuasa Kariah Masjid Sungai Acheh betul tak? Seorang ustaz angguk tak percaya kacau, saya sokong tanyalah bukan takat TEKUN yang lain sebab dia hendak buat dan yang kedua bila sebut soal arahan saya ada kena, tapi dokumen tak ada, kalau nak ambil bukti saya tak ada lagi, tapi ada, saya nak bagi tahu awal. Contoh ada hamba Allah di kawasan saya dapat lesen tumpangan sementara, lesen (LPS) Lesen Pendudukan Sementara, ada arahan daripada pejabat berkenaan ia kena dapat sokongan daripada ADUN. Kita hendak sokonglah, *power*, masa Barisan Nasinaol ADUN kawasan tak payah EXCO yang putus.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Sokongan ke ulasan?

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

Ulasan.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Lebih kurang begitulah Dato' Speaker. Rupa-rupanya tak boleh dia kata kena Penyelaras, kalau pergi *confirm* tak dapat, saya ada *call* lah, jangan marah pada pejabat, jangan marah, ini nak *real*, cerita betul.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar Bin Othman):

Cerita benar?

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Cerita benar, lepas itu yang dapat bantuan, apa nama, warga emaskah, lebih kurang begitu, apa nama...(gangguan). Nak bagitahu orang Barisan di sini, walaupun ramai tak ada, kami ada dua orang, jadi itupun bila saya hubungi Dato' Speaker, saya sendiri, depa kata yang ini ADUN di belah sana tak boleh, sama jugalah macam Padang Kota sebutkan.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar Bin Othman):

Pengalaman yang sama sebenarnya.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Terima kasih Dato' Speaker. Ini betul Sungai Puyu betul.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Okey, ulasan seterusnya.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

Terima kasih, dia bila saya bangkit pasal TEKUN bukan kerana apa. TEKUN ini rasmi tubuh tahun 1994 *third convention* di UMNO Pulau Pinang betul, yang tulis kertas kerja dia Ahli Parlimen Nibong Tebal sekarang, betul. Yang lancar mereka Pak Shaik betul?...(gangguan), betul sekali, ialah maknanya benda itu untuk kepentingan rakyat semua, untuk kepentingan rakyat semua, tapi masalah dia ini CEO cakap, CEO sendiri cakap, CEO TEKUN cakap. Namun tidak bermakna kita langsung mengendahkan pembangunan lain asalkan mereka kaum Bumiputera kami terima tapi kepentingan sudah tentu kepada Ahli UMNO. Jadi macam mana saya hendak *sign* sebab kalau saya *sign*, saya takut mereka tak dapat, itu yang berlaku dan masalah dia sekarang sebagai satu Kerajaan Persekutuan yang baik, sepatutnya Ahli-ahli Parlimen Pembangkang ini bagilah peruntukan, kenapa peruntukan disalurkan kepada Ketua Bahagian. Itu yang kita minta. Tapi yang dibangkitkan oleh Bertam, yang dibangkitkan oleh Sungai Acheh tentang tandatangan, itu *administrative* Kerajaan Negeri, memang belum dari sebahagian dari Kerajaan Negeri, Pembangkang, kalau nak masuk sebelah sini boleh *sign*, tak jadi masalah....(gangguan).

Kami Kerajaan Negeri, kita bukan cerita pasal Kerajaan Selangor. Okey saya akan teruskan.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Teruskan.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Sikit saja, nombor satu hendak perbetulkan kenyataan apa yang dikata dari Bertam, pertama program-program sejahtera tapi wakil rakyat daripada UMNO telah dijemput untuk ambil bahagian tetapi mereka enggan, betul tak? Sudah bangkit masalah ini lama.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Sudah lama bangkit

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Yang kedua, bila kami bagi program warga emas UMNO yang kata program ini tak halal dan jika kata di sini, saya juga hendak betulkan bahawa, macam mana anak emas tak perlu sekolah *sign*, dia kata mereka boleh *register online* selepas itu terus pergi ke Pejabat Daerah, iaitu kata kita telah bagi kuasa kepada pengurus supaya orang UMNO juga dapat dan betul-betul orang UMNO yang dapat program sejahtera ini. Oleh yang demikian saya selalu kata *please do your homework*.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Sudah.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar Bin Othman)

Saya dah jawab sebenarnya benda ini. Kita ada banyak bukti tetapi benda ini

berlaku...(gangguan). Nanti saya akan bawa bukti-bukti di penggal depan.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

Duduk, duduk. Saya akan sambung, terima kasih Bertam.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Sambung-sambung.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

Okey, saya nak sambung isu tanah tambun tanah sawah yang dibangkitkan oleh YB. Sungai Dua dan juga YB. Sungai Acheh saya percaya, Kerajaan Negeri faham kebimbangan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat. Kajian pungutan lot sawah ini kini berada di tahap akhir dan setelah lengkap Kerajaan Negeri akan mempunyai bank data jumlah lot-lot sawah-sawah aktif di Negeri Pulau Pinang. Selain itu Kerajaan Negeri memandang serius isu ini dan telah menubuhkan jawatankuasa penambakan tanah pertanian. Jawatankuasa ini berfungsi sebagai pemantau dan mengambil tindakan tindakan sebarang penambunan tanah tanpa kebenaran. Di bawah Akta Jalan Parit 1974 menjelaskan bahawa penambakan penambungan tanah pertanian secara haram boleh diambil tindakan dan hukuman mengikut seksyen 70A iaitu penalti sehingga RM50,000 ringgit dan atau penjara tidak lebih 5 tahun. Denda RM500 sehari bagi kesalahan yang berterusan selepas disabitkan. Tindakan di bawah penguatkuasaan di Pihak Berkuasa Tempatan juga mempunyai kuasa menyita peralatan dan jentera yang berkenaan serta mengorek laluan masuk ke tapak itu. Pelanggaran syarat akta tanah juga telah diperuntukan di bawah seksyen 127 dan 129 di bawah Akta Kanun Tanah Negara iaitu membawa pada pelucutan hak tanah. Kuasa pelucutan hak terletak di bawah Pihak Berkuasa Negeri dan Pentadbir Tanah di daerah terlibat. Saya menyeru peranan dan sumbangan orang ramai termasuklah Ahli Yang Berhormat untuk memaklumkan sebarang bentuk penambunan tanah secara haram untuk dilapurkan kepada Pejabat Daerah Tanah atau Pihak Berkuasa Tempatan.

Menurut semakan Kerajaan Negeri tidak ada langsung kelulusan yang diberikan untuk memajukan kawasan pertanian di daerah Seberang Perai Selatan termasuklah di kawasan DUN Sungai Acheh. Saya menjangkakan jika benar berlaku penambakan seperti yang didakwa oleh ADUN Sungai Acheh ini bermakna projek itu dijalankan tanpa kelulusan Kerajaan Negeri. Usaha penguatkuasaan boleh diambil jika perkara ini terbukti. Saya juga telah mengarahkan Pejabat Daerah untuk segera menyemak kedudukan yang dikatakan telah berlaku penambakan di situ. Silakan Sungai Acheh.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Saya bukan kata ni, saya sebut hari itu isu *rezoning*...(gangguan).

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

lalah sama.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Rezoning.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

Penzonan Perlindungan semula.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud Bin Zakaria):

Ayahanda jadi Dato' Speaker. Saya sebut sebab ada buat perlindungan semula tambahan kawasan di luar bandar yang bentang ini, mintalah EXCO berkenaan, EXCO Pertanian bantah habis-habis jangan bagi peluang buat, sebab ada setengah-tengah kes sebab walau pun ada seperti Jabatan Teknikal, Jabatan Pertanian mengesyorkan jangan buat tapi atas kuasa mutlak SPC jadi buat. Jadi Seberang Jaya hari itu minta

saya whatsaap betul?, tapi nombor tak bagi pun, pada orang lain boleh bagi, kata sayang....(gangguan). Tak apa saya hendak tunjuk ini saja, ini dia (tunjuk dokumen) bendang punya besar saya ingat Dato' SUK pernah dari DO saya rasa dia tahu lah. Kawasan ini katanya kekangan pembangunan, dia kata kawasan ini kalau hendak rezoning kerana kekangan pembangunan. Yang ada pembangunan itu baru Balai Polis dengan Masjid baru, yang lain tidak ada. Pekan pun pekan Sungai Acheh, pekan cowboy ini, tak ada kekangan pembangunan, jadi sayang bendang banyak ini, hasil banyak dapat, sorry ini dia punya Indah, ini dia punya rumah, ini rumah, rumah dok buat lah ni dan yang malangnya pula itu, bimbang rumah ini takut harga mahal, kalau harga mahal jadi orang tempatan tak dapat beli, orang sana, orang miskin. Jadi itulah satu (1), tapi yang lebih penting itu Dato' Speaker hendak minta tanah bendang kalau boleh jangan diusik langsunglah, kita tanam bendang bagi galakan mereka, kalau orang tempatan kita penaik bagi lebih tan, bagi subsidi kerana bendang ini mengeluarkan padi, beras keana makanan utama. Jadi lot dia untuk rekod Dato' Speaker sebab dirakam dalam hansard, mana nak cari tak jumpa dah. Lot 2343 dan lot 2344. Jadi yang ini bila dah buat masa buat rezoning itu, saya refer kepada Padang Kota atau Datok Keramat saya lupa, dia kata walau apa pun akan refer kepada wakil rakyat ADUN, jadi saya tidak di refer, cuma bila tengok-tengok mereka komplain tanah kotor jalan, rupanya mereka tambun tanah itu dan naik rumah. Terima kasih Dato' Speaker untuk pengetahuan, clear ya.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif Bin Bahardin):

KLIA, *clear*. Terima kasih YB. Sungai Acheh, saya perlukan gambar itu nanti, terima kasih. Saya ingin teruskan untuk isu pembangunan desa. Kerajaan Negeri prihatin dan komited dan memastikan pembangunan desa lestari dan membantu menambahbaikan taraf kehidupan penduduk desa. Untuk makluman Ahli YB. di bawah peruntukan projek ekonomi khas bagi program bina baru rumah sebanyak 14 buah rumah baru dibina dan untuk itu RM407,000 telah dibelanjakan pada 2014. Bagi tahun 2014 sebanyak 24 buah rumah baru akan dibina dengan jumlah peruntukan sebanyak RM960,000. Satu kadar baru juga telah diperkenalkan iaitu kadar bina rumah baru dinaikkan daripada 35,000 kepada 40.000 sebuah, bagi projek baik pulih rumah sebanyak RM1.5 juta telah dibelanjakan pada tahun 2014 dan sebanyak 155 buah rumah telah dibaiki. Sehingga April 2015 sebanyak RM709,000 telah dibelanjakan melibatkan 54 buah rumah. Jumlah bantuan baiki rumah juga telah dinaikkan dari saya RM11,000 untuk sebuah rumah kepada RM15,000 pada tahun 2015. Bagi bantuan peralatan sehingga April 2015 sebanyak RM127,000 telah dibelanjakan bagi membantu usahawan luar bandar.

Selain itu juga, MMK Pembangunan Desa juga sedang merangka penyediaan dasar pembangunan desa 2016, 2018 agar suatu direktori lebih tersusun dan lebih strategi dirangka bagi meningkatkan sosio ekonomi penduduk luar bandar. Saya juga ingin membetulkan kenyataan yang dikeluarkan oleh YB. Ahli Kawasan Pulau Betong bahawa mesyurat MMK Luar Bandar tidak dijalankan sepanjang tahun lalu adalah tidak benar. Saya yakin wujud kekeliruan di situ dimana mesyuarat MMK ini dikenali sebagai mesyuarat MMK Pembangunan Desa dan tekah bermesyuarat sebanyak 2 kali pada tahun lalu dan telah pun bermesyuarat sekali pada tahun ini.

Isu kesihatan. Kerajaan Negeri pada 21 Mac tahun 2015 sempena menyambut Hari Wanita telah melancarkan program saringan Mamogram percuma yang dikenali sebagai Memo Penang untuk seluruh wanita yang berusia 35 tahun ke atas di Pulau Pinang. Ini adalah salah satu lagi janji yang telah ditepati oleh Kerajaan Negeri Pakatan Rakyat Pulau Pinang. Sebanyak RM 2 juta telah diperuntukkan sehingga tahun 2017

untuk menjayakan program ini.

Seramai 23,360 orang wanita Pulau Pinang berumur 35 tahun ke atas dijangka akan menyertai program ini bagi tempoh 3 tahun. Selepas kejayaan Pusat Dialisis CAT di Balik Pulau, Kerajaan Negeri sedang dalam perancangan untuk mewujudkan Pusat Dialisis CAT di setiap daerah. Usaha mengenalpasti tapak yang sesuai sedang giat dijalankan dan dengan wujudnya Pusat Dialisis CAT ini diharapkan dapat mengurangkan pesakit buah pinggang yang kurang berkemampuan untuk menjalani rawatan dialisis pada harga yang minima.

Ini membuktikan bahawa Kerajaan Negeri amat prihatin dalam mengurangkan beban rakyat di Pulau Pinang dalam sektor kesihatan dan juga perubatan. Masalah denggi di Pulau Pinang. Denggi terus mencatatkan pertambahan yang mendadak. Pada tahun 2014 sebanyak 3141 kes denggi di Pulau Pinang melibatkan 11 kematian. Pada tahun 2014 Pulau Pinang berada di tangga ke-7 bagi jumlah kes di seluruh negara. Bagi tahun 2015 trend yang lebih membimbangkan ditunjukkan di mana sehingga minggu ke-17 sebanyak 1726 kes melibatkan 6 kematian dicatatkan di Pulau Pinang. Kematian terbaru melibatkan wanita berumur 54 tahun di daerah Timur Laut. Dari sudut rangking Pulau Pinang berada pada tangga ke-5, selepas Selangor dengan 23,378 kes, Perak 4358 kes, Johor 2339 kes dan Wilayah Persekutuan Putrajaya 2324 kes pada tahun ini.

YB. Ahli Kawasan Paya Terubong dan tanjung Bungah membangkitkan isu kawasan pembiakan aedes di tanah lapang. Suka saya maklumkan di sini bahawa tanah lapang ini dikategorikan kepada tanah Kerajaan Negeri, tanah Pihak Berkuasa Tempatan dan tanah beri milik individu. Bagi tanah Kerajaan Negeri adalah di bawah selian Pejabat Daerah dan Tanah. Pejabat daerah dan Tanah dan Pihak Berkuasa Tempatan bekerjasama erat bagi penyeliaan tanah-tanah kerajaan atau PBT. Bagi tanah beri milik adalah di bawah tanggungjawab pemilik tanah untuk menyelia aset masing-masing. Jabatan Kesihatan Negeri bersama-sama Pihak Berkuasa Tempatan kerap kali mengadakan lawatan tapak terutamanya bagi mencari *hotspot* tempat pembiakan nyamuk. Bagi tanah kerajaan dan PBT tindakan in-situ akan diambil bagi menghapuskan tempat pembiakan nyamuk yang dikesan.

Bagi tanah milik, tindakan penghapusan pusat pembiakan sekiranya mendesak akan dilakukan oleh PBT dan Jabatan Kesihatan. Namun pemilik akan dikenakan kompaun sekiranya berjaya dibuktikan gagal mengawal selia tanah milik.

Jawatankuasa Pasukan Pertugas Khas Denggi Peringkat Negeri Pulau Pinang ini adalah hasil daripada arahan daripada Jawatankuasa Pasukan Petugas Khas Denggi Peringkat Kebangsaan yang dipengerusikan oleh Timbalan perdana Menteri telah mengarahkan setiap negeri untuk mewujudkan jawatankuasa ini. Alhamdulillah kita telah mewujudkan jawatankuasa ini akan sebelum arah itu dikeluarkan iaitu semenjak penghujung tahun 2013 sehingga sekarang.

Jawatankuasa ini telah mencadangkan mekanisme yang lebih lengkap dan terperinci bagi menghapuskan kawasan pembiakan di tanah lapang terbiar. Keprihatinan dan maklumat daripada orang ramai amat perlu bagi memastikan tindakan cepat dan pantas dapat diambil bagi menghapus tempat pembiakan ini.

YB. Ahli Kawasan Berapit telah mencadangkan penggunaan EM. Saya telah

menyemak dengan Jabatan Kesihatan dan juga beberapa agensi Kerajaan Negeri. Kita akan melihat kepada keberkesanan kaedah ini dan kesesuaianya untuk diaplifikasi.

YB. Ahli Kawasan Jawi telah membangkitkan soal dangan perlaksanaan penggunaan *Mosquito Magnet* di negeri ini bagi mengurangkan populasi nyamuk bagi mengatasi denggi. Untuk makluman YB. program *Mosquito Magnet* masih lagi diperingkat rundingan bersama dengan syarikat Versajaya Sdn. Bhd., satu-satunya pembekal *Mosquito Magnet* di Malaysia. Kerajaan Negeri berhasrat menjalankan projek perintis bagi tempoh 6 bulan bagi mengkaji keberkesanan teknologi ini di Pulau Pinang sebelum membuat sebarang komitmen jangka panjang. Untuk makluman ahli dewan tidak ada lagi sebarang peruntukan atau pembayaran kepada syarikat ini sehingga mereka dapat memberi terma-terma akhir dalam perjanjian yang ingin mereka meterai.

Untuk makluman YB. Ahli Kawasan Permatang Berangan, bagi suku pertama tahun 2015, sebanyak 2 kes denggi berlaku di Permatang Berangan. Bagi tahun 2014, sebanyak 16 kes dicatatkan. Tiada sebarang kes kematian direkodkan di Permatang Berangan. Saya agak terkilan bila YB. Ahli Kawasan Permatang Berangan mempersoalkan peranan Kerajaan Negeri dalam penerangan isu-isu denggi. Saya percaya telah banyak usaha kita lakukan dengan kerjasama semua agensi termasuk Jabatan Kesihatan Negeri, MBPP, MPSP, Pejabat Daerah, JKKK dan bahkan keanggotaan sekarang ini melibatkan anggota polis, tentera dan juga RELA, Jabatan Pertahanan Awam dan juga DOSH, CIDB. Ini semua diusahakan oleh Kerajaan Negeri untuk memastikan bahawa isu denggi ini dapat ditanggani dengan kerjasama yang menyeluruh.

Tetapi malangnya Ahli Kawasan Permatang Berangan memilih untuk mempolitisirkan isu dan mengatakan seolah-olah Kerajaan Negeri tidak melakukan apa-apa. Kerajaan Negeri telah menubuhkan jawatankuasa petugas khas denggi peringkat negeri Pulau Pinang pada 13 Januari 2015. Jawatankuasa ini adalah kesinambungan daripada mesyuarat Jawatankuasa Denggi Peringkat Negeri yang bermula sejak tahun 2013. Keanggotaanya seperti yang saya sebutkan tadi telah dianggotai diluaskan kepada Pihak Berkuasa Tempatan, Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia Kesihatan dan Keselamatan Pekerjaan, DOSH, Jabatan Bomba dan Penyelamat Malaysia dan Polis DiRaja Malaysia dan juga Angkatan Tentera Malaysia.

Program Gotong-royong Perdana atau Penang Sihat yang melibatkan 40 lokaliti bermasalah denggi telah diadakan pada 25 Januari 2015 dan juga sekali pada tahun lalu. Pada hujung minggu ini 17 Mei 2015 sekali lagi gotong-royong Penang Sihat ini akan dilakukan di 40 lokaliti di seluruh negeri Pulau Pinang, 20 di pulau dan 20 di kawasan seberang. Ini bagi meningkatkan kesedaran dikalangan komuniti tentang perlunya pernglibatan komuniti untuk bersama-sama membantu menangani dan melawan masalah denggi ini.

Ketiganya kita telah menggerakkkan untuk memperkuatkkan semula program *Communication For Behavioral Impact* (COMBI) bukan combi diperingkat Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK) yang mana setiap JKKK negeri akan diwajibkan untuk menubuh bukan combi diperingkat JKKK untuk membantu usaha Kerajaan Negeri membantu dalam setiap agensi dalam menangani masalah denggi ini.

Pengedaran abate, poster dan banner kepada pengusaha kubur juga diadakan

ketika perayaan Cheng Beng bagi memastikan persekitaran kubur bersih dan juga bebas daripada aedes. Selain daripad itu proses pemantauandan pembasmian pusat pelupusan sampah haram dengan kadar segera juga dilakukan dengan melibatkan skuad khas daripada Pihak Berkuasa Tempatan.

Ahli-ahli YB. suka saya tekankan di sini berkenaan peranan program COMBI. COMBI ini adalah satu pendekatan yang dinamik menggunakan strategi mobalisasi sosial dan komunikasi untuk mempengaruhi perubahan tingkahlaku dalam kalangan individu, keluarga dan komuniti ke arah tingkahlaku yang sihat. Maitlamat COMBI adalah menggerakkan pelbagai sektor komuniti untuk menangani isu denggi dalam komuniti, mewujudkan tanggungjawab bersama dalam komuniti dan mempengaruhi serta mengukuhkan keputusan tingkah laku dan norma sosial dalam komuniti. Secara ringkasnya kepelbagaian program pembasmian denggi melalui penerangan, program pelaksanaan dan penggunaan teknologi tidak akan berjaya menangani kes denggi secara menyeluruh tanpa anjakan paradigma pemikiran rakyat yang lebih responsif dan baik.

Seterusnya isu rokok. YB. Ahli Kawasan Paya Terubong mencadangkan penggunaan *portable ashtry* bagi mengutip puntung rokok. Pada hemat saya kita perlu memilih strategi yang betul di dalam mewujudkan persekitaran udara yang lebih bersih dan bebas dari toksid asap rokok. Usaha PENBA atau Penang Bebas Asap Rokok yang telah dimulakan oleh Kerajaan Negeri ini sebagai usaha untuk mengubah sikap masyarakat atau kebih tepat tahap toleransi masyarakat yang terlampau baik terhadap perokok. Hakikatnya Kerajaan Negeri melalui Pihak Berkuasa Tempatan telah menyediakan dan di dalam usaha untuk mewartakan kawasan merokok di negeri ini. Saya yakin dengan langkah ini isu pembuangan puntung dan abu rokok secara merata-rata dapat diatasi. Masa sama kempen anti membuang sampah merata-rata akan dipergiatkan bagi mewujudkan satu masyarakat Pulau Pinang yang sivik.

YB. Ahli Kawasan Bagan Dalam ada memohon berkaitan projek menaikkan taraf Hospital Seberang Jaya. Untuk makluman YB. tender projek ini di bawah seliaan Kerajaan Persekutuan melibatkan kos RM 300 juta bagi penyediaan *multi storey ward* yang mempu menambah 300 buah katil.

Projek ini di bawah RMK 10 dan dijangka akan disiapkan selewat-lewatnya tahun 2015. Ini dalam *paper* yang saya dapat. Tapi saya percaya baru pecah tanah jadi mungkin lambat lagilah kerana ini di bawah RMK 10 yang mana RMK 11 akan bermula pada 2016.

Seterusnya YB. Ahli Kawasan Sungai Pinang memohon Kerajaan Negeri mempertimbangkan untuk memperluaskan kepada pesakit autisme. Autisme adalah satu kecacatan yang dikategorikan dalam OKU masalah pembelajaran. Sehingga Mac 20, 2015 seramai 9775 orang didaftarkan OKU masalah pembelajaran di Pulau Pinang. Kerajaan Negeri melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat telah menganjurkan beberapa program sokongan termasuklah *supported employment*, kaedah pembelajaran aplikasi menggunakan teknik Dousa Hou dan kaunseling kepada kelaurga. Kerajaan Negeri amat menggalakkan penglibatan swasta untuk menjalankan *Corporate Social Responsibility* atau CSR untuk meningkatkan untuk meningkatkan bantuan kepada pesakit austisme.

Pada msa kini tiada sebarang cadangan penambahan bantuan daripada Kerajaan Negeri kepada pesakit austime, namun cadangan dan input lanjut daripada Yang Behormat amatlah dihargai bagi merangka program kebajikan negeri pada masa akan datang.

Sebelum saya mengakhiri penggulungan saya ini suka untuk saya mengajak ahli dewan sekalian untuk kembali melihat sejarah negara kita yang berkaitan dengan tarikh 13 Mei semalam. Pada tahun 1969, 46 tahun lalu telah menyaksikan detik hitam dalam sejarah negara bila berlakunya perselisihan kaum dan ideologi politik yang akhirnya membawa kepada rusuhan kaum dan darurat diisyiharkan. Demokrasi Berparlimen digantung yang di bawah kepimpinan Tun Razak, Majlis Gerakan Negara atau MAGERAN ditubuhkan untuk menyelesaikan krisis itu. Saya tidak berminta untuk berbincang tentang sebab musabab tragedi itu, tetapi saya berminat untuk kembali mengingatkan ahli dewan tentang satu dokumen penting yang telah dirangka dan dibentangkan pasca tragedi hitam itu iaitu Rukun Negara. Jika Indonesia dengan Pancasila nya , Malaysia miliki dengan apa yang kita kenali sebagai Rukun Negara. Tanggal 31 Ogos 1970 Rukun Negara diisyiharkan. Wajar kita melihat keseluruhan teks pengisytiharan Rukun Negara ini untuk benar-benar memahami dan menghadam harapan dan asas yang telah diletakkan Bapa-bapa Pengasas negara ini. Pengisytiharan Rukun Negara berbunyi seperti ini. Bahwasanya negara kita Malaysia mendukung cita-cita hendak mencapai perpaduan yang lebih erat dalam kalangan seluruh masyarakatnya. Memelihara cara hidup demokratik. Mencipta satu masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara akan dapat dinikmati secara adil dan saksama. Menjamin satu cara liberal terhadap tradisi-tradisi kebudayaannya yang kaya dan berbagai kora. Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan sains dan teknologi moden. Inilah intipati Rukun Negara yang telah kita pelajari dan angkat lebih 45 tahun dahulu.

Saya menyeru agar setiap dari kita dalam Dewan ini agar kembali ke landasan asal hala tuju negara kita ini. Bersamalah kita membina Pulau Pinang yang lebih baik. Bersamalah kita membina Malaysia yang lebih baik. Dengan kata-kata ini saya

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji):

YB. sebelum itu, sikit sahaja. Saya telah membangkitkan dengan isu janji pilihan raya yang dibuat iaitu penambahbaikan kepada Hospital Seberang Jaya di mana telah dijanjikan penambahbaikan RM400 juta semasa pilihan raya. Apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh YB.. Saya nak tanyakan soalan ini kerana yang pertamanya YB. adalah yang menyandang jawatan kesihatan.

Keduanya Hospital Seberang jaya berada di Kadun YB. sendiri. Jadi saya juga sebagai seorang warga negara dan rakyat Pulau Pinang ingin tahu apakah langkah-langkah yang akan diambil kerana saya risau kerana semua janji-janji yang dibuat ini adalah hanya dibuat semasa pilihan raya dan kita lihat daripada pengalaman memang tidak ditunaikan langsung. Tapi kita perlu (dengan izin) *persue* perkara ini kerana perkara ini adalah serius dan sepanjang sesi dewan ini saya telah membangkitkan perkara aini kerana saya difahamkan keadaan di Hospital Seberang Jaya memang sudah jadi kritikal. Memang kritikal.

Memang banyak juga penduduk di kawasan saya sendiri menggunakan

Jambatan Pulau Pinang untuk menyeberangi ke Seberang Jaya untuk mendapatkan rawatan dalam perkara-perkara tertentu di mana Hospital Seberang Jaya mempunyai kepakaran untuk merawat. Saya ingin dapatkan komen YB., bagaimana pandangan dan untuk menekan dan memastikan janji itu bukan tinggal sekadar janji tetapi memang pasti dilaksanakan. Terima kasih.

Ahli Kawasan Seberang Jaya (YB. Dr. Afif bin Bahardin):

Isu Hospital Seberang Jaya seperti yang saya sebut pengalaman saya sendiri berkhidmat di dalam Kementerian Kesihatan. Pelbagai projek pembangunan ini boleh berlaku dengan baik jika ada pentadbiran yang cekap kerana Jabatan Kesihatan Negeri tidak bertanggungjawab sepenuhnya terhadap sebarang projek pembangunan baru. Ini adalah dibawah seliaan sepenuhnya oleh kementerian maknanya *centralize* di Putrajaya. Saya masih lagi optimis bahawa Hospital Seberang Jaya akan dinaik taraf dan pecah tanah dah buat. Tapi seperti yang kita tahu hospital ini long over due untuk dinaik taraf. Dah diminta berkali-kali akhirnya baru diberi adalah dalam rangking sepuluh. Kita tak nak nanti jadi seperti apa yang berlaku di Perlis sekarang. Hospital Padang Besar dijanjikan untuk dibina tapi tak dibina. Jadi saya harap sangat-sangat walau pun keputusan pilihanraya tu sangat memihak kepada kami, janganlah terkilan. Kita harap Kerajaan Persekutuan akan teruskan juga projek ini. Saya percaya seorang Timbalan Menteri Kesihatan daripada Pulau Pinang akan memastikan projek ini dapat berjalan dengan baik kerana dia perlu meninggalkan legasi yang baik untuk sektor kesihatan di Negeri Pulau Pinang. Itu saya yakin dan saya harap YB. Seri Delima akan memberikan kepercayaan sepenuhnya kepada saya untuk terus memantau kerana perkara ini saya sendiri tiap-tiap minggu melawat Hospital Seberang Jaya. Jadi kita tahu apa masalah yang dihadapi dan kerisauan yang dibangkitkan oleh penduduk bukan hanya di Seberang Jaya tapi juga di seluruh Seberang Perai dan sebahagian kawasan utara ini termasuk juga Hospital Besar Pulau Pinang. Kerajaan Negeri akan terus pantau bahkan yang diumumkan baru ini oleh Menteri Kesihatan tentang ingin memindahkan Jabatan Pesakit Luar daripada Hospital Pulau Pinang, bukan ke Seberang Jaya, memindahkan ke lokasi lain supaya mengurangkan kesesakan di Hospital Besar Pulau Pinang. Itu adalah hasil dengan kerjasama Kerajaan Negeri yang mana kita telah bersetuju untuk memberi satu kawasan di Sepoy Line untuk digunakan dipertimbangkan supaya dijadikan sebagai Jabatan Pesakit Luar. Jadi Kerajaan Negeri tidak akan berkompromi, tidak akan sukar untuk berhubung dan juga membuat rundingan dengan Kerajaan Persekutuan untuk memastikan projek-projek ini dapat dijalankan dengan baik dengan syarat ianya adalah untuk kepentingan rakyat di Negeri Pulau Pinang. Terima kasih. Saya dengan itu mohon menyokong.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Terima kasih YB. Seberang Jaya. Saya ingin persilakan YB. Datuk Keramat.

Ahli Kawasan Datuk Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

Terima kasih Dato' Speaker. Barisan pimpinan Exco dan Adun-adun yang telah memberi komen dan input-input terhadap portfolio saya pada sesi sidang ini. Terima kasih saya ucapkan dan saya menjawab soalan-soalan yang telah telah dibangkit. Yang pertama berkenaan isu lif yang dibangkitkan di projek Perumahan Pengkalan Kota oleh YB. Pengkalan Kota. Berkenaan isu tindakan yang diambil bagi memastikan kontraktor

lif berkenaan mengikut spesifikasi kerja berkualiti yang telah ditetapkan di Pangsapuri Pelangi. Pemeriksaan akan dilakukan semasa dan setelah kerja-kerja naik taraf dilakukan. Sekiranya kerja-kerja yang dilakukan tidak mengikut spesifikasi yang ditetapkan, pihak kontraktor lif akan diminta untuk menukar barang tersebut sehingga pihak PDC berpuas hati. Selain itu, pihak PDC tidak akan menerima lif yang tidak mengikuti spesifikasi dan pembayaran tidak akan dijelaskan selagi PDC tidak puas hati.

Berkenaan isu mengapa lif berkenaan tidak dapat berfungsi dengan baik walau pun berat muatan kurang daripada 1000 kg, memandangkan kerja-kerja menaik taraf lif tersebut masih berjalan, kerja-kerja penentukuran dan pengimbangan, iaitu *calibration and balancing* masih sedang dijalankan dari masa ke semasa sehingga spesifikasi muatan asal diperolehi. Penentukuran dan pengimbangan akan siap sepenuhnya setelah keseluruhan kerja naik taraf disiapkan yang dijangka pada Jun 2015. Berkenaan dengan tindakan yang akan diambil bagi memastikan pihak kontraktor lif berkenaan menyiapkan kerja menaiktaraf lif tersebut pada bulan Jun 2015 seperti mana yang telah ditetapkan, perincian susunan serta langkah kerja yang dilakukan oleh pihak kontraktor dan pemantauan kerja-kerja di tapak akan dibuat secara mingguan sehingga kerja menaiktaraf lif akan siap sepenuhnya. *Let me finish first.* Berkenaan dua lif yang dikatakan masih mempunyai kerosakan pihak PDC tidak akan menerima lif yang masih dalam keadaan yang tidak sempurna sehingga kerja-kerja pembaikan lif tersebut dijalankan oleh pihak kontraktor. Sehubungan dengan itu, tempoh tanggungan kecacatan selama dua belas bulan hanya akan bermula sebaik sahaja lif yang akan diserahkan dalam keadaan baik dan sempurna. Silakan.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Lau Keng Ee):

Terima kasih jawapan daripada YB. Datuk Keramat. Soalan yang saya bangkitkan ialah sepatutnya mereka *deliver the lift on the March this year* tapi saya nak tau sebab-sebab kelewatan untuk *deliver the lift and then* kontraktor yang bagitau saya pada masa kami buat lawatan itu bahawa itu lif sudah yang kami *testing* sudah siap. So kontraktor yang bagi *respond* ialah tiada masalah tentang keberatan. Tapi bila kami masuk *testing* dapati bahawa tak sampai 1000 kg sudah berbunyi, so kami memang risau *and then at the time the contractor respond the lift is done. There no issue.* Sekarang jawapan yang mereka bagi untuk YB. memang ada perbezaan. Saya nak tau *what the main reason* mereka lewatkan *deliver the lift* yang sepatutnya *on the March.* Adakah kita sebagai kerajaan boleh terima alasan atau tak langsung tak bagi alasan daripada kontraktor. Terima kasih.

Ahli Kawasan Datuk Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

Sebenarnya mereka sepatutnya menyiapkan kerja-kerja pada bulan Mac tetapi mereka telah memohon untuk lanjutkan masa sehingga Jun 2015 kerana tidak sempat menghabiskan kerja-kerja tersebut. Yang penting ialah kita hendak mereka pastikan sempurnakan semua kerja dengan baik dan mengikut speksifikasi dan berkenaan isu ada masalah walau pun muatannya tidak sampai 1000 kg walau pun lif itu boleh muat sebegini banyak. Apa yang saya dimaklumkan mereka masih sedang membuat kerja-kerja *calibration and balancing, it's still on going* dan ia belum selesai lagi. Jadi saya tak pasti apa yang telah dibincang dengan YB. dengan pihak kontraktor tersebut.

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Lau Keng Ee):

Saya berharap YB. Datuk Keramat boleh tolol supaya memberi tahu PDC kerana ini *not the first time*, jangan setiap kali bila ada apa pembangunan atau *upgrading project in our kawasan* sebelum itu tidak memanggil YB. Kawasan untuk berbincang dulu dan apabila menghadapi masalah baru meminta YB. Kawasan untuk keluar, *answer to the people and then* sebagai *shield* mereka. So *actually it is not the right thing* lah seperti itu lif itu pun sama. Proses itu kontraktor walau pun kami sudah bagi ulasan bahawa *contractor is not so fit and then* tapi mereka enggan mendengar dan apabila menghadapi masalah baru panggil YB. Kawasan untuk jawap kepada penduduk dan mereka akan tanya kata pihak atasan, saya berharap YB. boleh tolol *on this case*. Terima kasih

Ahli Kawasan Datuk Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

Saya mengambil maklum tentang apa yang dinyatakan oleh YB. Pengkalan Kota dan akan memaklumkan PDC supaya mengambil langkah-langkah yang perlu untuk memastikan kerja-kerja yang dibuat itu sempurna. Berkenaan satu lagi isu yang dibangkitkan oleh YB. Pengkalan Kota berkenaan perbezaan di dalam harga-harga lif di tujuh blok di Gat Lebuh Macallum, saya telah berbincang dengan pihak PDC dan lanjutan daripada itu, tender akan dipanggil secara berasingan dan bukannya serentak di bawah satu kontrak dan tender yang telah dibuka pada 5 Mei tahun telah dibatalkan dan tender baru secara berasingan mengikut blok dan MC akan dipanggil semula secepat mungkin. *While we are in the issue of the lift* saya juga rujuk kepada YB. Kebun Bunga yang telah membuat sedikit ulasan berkenaan lif-lif dan kerja pembaikan di Padang Tembak yang telah setakat ini memakan belanja sejumlah RM3.1 juta untuk lima belas unit lif. Saya ucapkan terima kasih.

Of course saya juga mengambil maklum tentang isu yang dibangkitkan tentang prestasi kontraktor lif dan saya di sini ingin menegaskan sekiranya prestasi atau pun kerja-kerja yang dibuat kualiti tidak mengikut spesifikasi atau kualiti adalah kurang baik maka kita akan terus menukar kontraktor-kontraktor lif tersebut kerana isu berkenaan penyelenggaraan lif untuk saya dan kepada saya yang menjaga portfolio perumahan adalah cukup penting kerana saya telah nampak banyak kes-kes lif rosak menyebabkan satu kesusahan dan kesukaran kepada penduduk-penduduk premis tersebut.

Saya terus YB. Dato' Speaker kepada isu yang seterusnya iaitu syarat-syarat pembinaan rumah kos rendah dan kos sederhana rendah oleh pemaju swasta di mana YB. Telok Ayer Tawar juga telah menyentuh atas isu perlunya pemaju swasta dikehendaki membina unit perumahan kos rendah dan kos sederhana rendah dan tidak dibenarkan membayar sumbangan *in lieu of*. Ini isu yang dibangkitkan oleh YB. Telok Ayer Tawar. Untuk makluman Dewan Yang Mulia ini, Dato' Speaker, sememangnya polisi Kerajaan Negeri ialah bahawa di dalam mana-mana pemajuan oleh pihak swasta, mereka adalah dikehendaki menyediakan 30% perumahan kos rendah atau kos sederhana rendah di Daerah Timur Laut. Bayaran adalah tidak dibenarkan kecuali melalui permohonan ke Jawatankuasa Perancangan Negeri. Untuk makluman Dewan Yang Mulia ini, berdasarkan polisi kuota 30% ini dari tahun 2008 sehingga sekarang, sebanyak 5,783 unit rumah kos rendah dan 6,699 unit rumah kos sederhana rendah pun telah disiap dibina. Dalam jangka masa yang sama juga, sebanyak 16,938 unit rumah kos rendah dan 17,832 unit rumah kos sederhana rendah juga telah diluluskan

Kebenaran Merancang oleh kedua-dua Pihak Berkuasa Tempatan iaitu MBPP dan MPSP.

Juga berkenaan pertanyaan yang dibuat oleh YB. Telok Ayer Tawar dan juga YB. Pulau Betong berkenaan berapakah unit kos rendah dan kos sederhana rendah yang akan dibina oleh Tetuan Tropica Ivory Sdn. Bhd. untuk tanah yang telah dibeli olehnya untuk pemajuan di Bayan Mutiara. Jawapanya ialah melalui Kebenaran Merancang MPPP/OCS/2337/2014 bertarikh 21 Ogos 2014 jumlah kemajuan unit keseluruhan perumahan yang akan dibina oleh syarikat Tropica Ivory tersebut untuk kedua-dua fasa ialah 2,356 unit *which is entire project component* yang sepatutnya memperuntukkan 30% sekiranya kiraannya 30% dibuat ialah 707 unit rumah kos sederhana rendah. Akan tetapi YB. Dato' Speaker, syarikat tersebut akan mendirikan rumah pangsa kos sederhana rendah 1 blok 31 tingkat yang merangkumi lebih iaitu 783 unit di Bayan Mutiara, Persiaran Bayan Indah di Daerah Timur Laut, Pulau Pinang.

Seterusnya YB. Dato' Speaker, sebagai menjawap YB. Pulau Betong berkenaan isu penambahan kategori baru ke dalam Borang PN1. Saya telah dimohon supaya memberi penjelasan mengapakah wujudnya lima kategori jenis perumahan di dalam Borang PN1. Untuk makluman YB. Dato' Speaker, Borang PN1 yang asal cuma mempunyai 2 jenis kategori perumahan iaitu kos rendah ialah untuk unit berharga RM42,000 dan kos sederhana rendah yang berharga RM72,500. Itu ialah Borang PN1 yang asal. Namun demikian selepas kategori perumahan mampu milik diperkenalkan melalui Bajet 2014 yang diumumkan pada Disember 2013, maka borang PN1 tersebut telah dipinda, YB. Dato' Speaker untuk merangkumi juga tiga jenis kategori perumahan mampu milik yang baru tersebut iaitu unit perumahan di bawah harga RM200,000 unit perumahan dibawah harga RM300,000.00, unit perumahan dibawah harga RM400,000. Sekarang ada lima jenis kategori perumahan yang boleh kita pilih dan *of course* juga tertakluk kepada kelayakan.

Ahli Kawasan Teluk Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayob Hussain Shah):

YB. minta laluan sikit. YB., saya tengok *package* YB. cuba *propose* kepada Kerajaan Negeri ini menarik tetapi diantara perkara-perkara ini adakah kita buat pertimbangan ataupun kajian pendapatan sebenar *demand* rakyat Pulau Pinang. Sebagai contoh, kalau kita buat saya sudah cakap perkara ini pada penggal yang lepas dan saya tidak boleh *compute calculation* dengan izin. Kalau RM400,000 sekurang-kurangnya gajinya kena *average* RM5,000. Ataupun lapan ribu ringgit, rakyat Pulau Pinang yang bekerja *average* gaji rakyat Pulau Pinang ini berapa? Kalau RM2,000 dia berapa ramai maksudnya ada tak satu kajian dibuat golongan yang berpendapatan RM3,000 kita ada berapa peratus dalam negeri ini. Golongan yang berpendapatan RM10,000 berapa peratus dalam negeri ini. Golongan yang RM50,000 sebulan berapa peratus, kawan kita dia gaji lebih sikitlah. So kalau kita dapat *package* macam itu, barulah kita begerak kepada *demand*. Tapi kalau kita buat penawaran dulu, kita buat rumah mampu milik 400 ribu ringgit, siling. Rumah ini sekian berapa unit. Tapi kita takut, kita saja rasa mereka boleh, sebenarnya tidak ada *takers*. kalau kajian itu nak buat bagaimana kita patut urus yang buat perkara ini.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh A/L Karpal Singh):

Sebenarnya YB. Teluk Bahang, Penang Institute juga telah pun menjalankan kajian berkenaan *demand* yang perlu di Pulau Pinang akan perumahan. Berkenaan dengan jenis perumahan, REDHA Pulau Pinang dan juga kita ada statistik dan angka daripada NAPEC yang nanti saya akan bekalkan kalau perlu YB. Teluk Bahang yang menunjukkan satu trend iaitu sebelum ini kita ada satu trend unit kos rendah RM42,000 dan unit kos sederhana rendah RM72,500 dan kedua-dua jenis perumahan ini adalah usually subsidi silang yang mana sebuah pemaju itu akan bina 30 peratus kuota seperti yang dinyatakan tadi dan selebihnya dia akan membina perumahan yang biasa iaitu perumahan mewah. Dan kita dapati di Negeri Pulau Pinang apa yang berlaku kita dapati ada satu jurang yang begitu besar kalau dibandingkan dengan unit kos rendah, kos sederhanan rendah kita *put it the round figure of RM100,000* kepada jenis perumahan yang kemudiannya yang kita dapat lihat satu *trend* di mana ia adalah dalam RM600,000 dan ke atas. *I think that is* hakikat semua orang Pulau Pinang tahu. Kalau you pergi ke mana-mana *property fair*, harga teres di Pulau Pinang, sebelah pulau di Daerah Timur Laut sudah cecah RM1.0juta. Balik Pulau pulak sekarang hampir-hampir di situ. *I think* Teluk Bahang *will agree with me*. Ada satu jurang yang begitu besar diantara ini *hundred thousands and the next available type of housing for Penangites* dengan izin dan kita lihat, *I go back now to* had pendapatan. Satu soalan yang cukup baik oleh YB. Teluk Bahang. Untuk kos rendah, siling had pendapatan seisi keluarga itu tidak boleh melebihi RM2,500, untuk kos sederhana rendah siling harga pendapatan seisi keluarga itu tidak boleh melebihi RM3,500. So kita ada satu isu di mana RM3,500 dan ke bawah kita juga memerlukan penyediaan perumahan kos rendah dan kos sederhana rendah dan kemudiannya kalau kita lihat kepada statistik yang kita dapati terutamanya *first time home buyer* Negeri Pulau Pinang, warga Pulau Pinang yang baru keluar universiti nak bekerja. Dia punya pendapatan bukan RM3,500 dan ke bawah ia adalah lebih. Jadi dia profesional itu tidak boleh mendapat kos rendah, kos sederhana rendah kerana telah melebihi tahap pendapatan tapi *at the same time the available unit* yang ada dalam *market* pada masa itu, *five hundred, eight hundred thousand*, dia tak mampu, bank tidak akan bagi dia *loan*. *We have to fill this gap*, jadi kita wujudkan perkenalkan satu spesifikasi kategori baru perumahan iaitu mampu milik. Mampu milik ini ada tiga jenis kita menjeniskannya mengikut kajian yang dibuat oleh Penang Institute dan juga bank-bank yang telah adakan perbincangan dengan dan kita dapati untuk RM200,000 dan ke bawah had pendapatan seisi keluarga itu mesti RM6,000 dan bawah ini bukan kasar tapi bersih. Setelah tolakkan-tolakkan perbelanjaan mandatori. Untuk RM300,000 dan ke bawah ia had pendapatan siling pendapatan seisi keluarga ialah RM8,000.00 dan ke bawah dan untuk RM400,000 ia adalah RM10,000 dan ke bawah. Saya cuba jawab soalah YB. Teluk Bahang. *So this is a big group* dengan izin ada satu kategori yang besar yang kita *fill the void* dengan izin Dato' Speaker, kita perkenalkan jenis mampu milik yang telah pun kita laksanakan. Kita ada beberapa projek oleh Kerajaan Negeri dengan PDC dan juga sekarang panggil pihak swasta untuk *join us in our effort to deliver affordable housing in Penang*. Yes.

Ahli Kawasan Teluk Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayob Hussain Shah):

Yang Berhormat saya memang mengikut perkembangan Yang Berhormat pasal dengan rumah ini. Tapi saya nak realitinya kalau kita dapat seorang graduan baru bekerja saya baru tengok tangga gaji mereka. *Entry level* untuk dia masuk kerja dia

graduate, jadi *engineer* baru RM2,200 hingga RM2,500. Yang kat *factories* ada setengah kilang dia beri RM3,000 setengah RM2,500. So mereka ini ramai, kalau dia kawin pun dua baru RM6,000 dan dia ada commitment selalunya bank *turn down* depa.

Itu satu, yang kedua bukan saya berniat nak bercakap tentang *racists*, bukan maksud saya nak sentuh pasal kaum. Kita kena tolong semua kaum. Tapi jangan salah faham. Bila kita kata kos rendah yang RM45,000 ke bawah so kita beri kuota kaum Melayu 50%, Cina 35%, India 15%. Bila kos sederhana rendah RM100,000 ke bawah pula, kita terbalikkan Melayu 30%, Cina 50% dan India 15%. Isu saya di sini saya minta Kerajaan Negeri tengok balik isu ini sama ada kita pergi ke kaum atau kita tengok betul-betul siapa, *group* mana yang kena diberi perlebihan kos rendah dan kos sederhana rendah ini lebih berdasarkan pada pendapatan. Tidak pun kita tidak tahu *target group* mana? Saya dapat bila rumah yang mahal itu dah terang-terang orang Melayu tidak dapat beli. Rumah kos sederhanan rendah inipun mereka tidak boleh *fix* dalam itu. Saya minta buat satu kajian supaya tidak menyentuh mana-mana kaum kita *serve a group, a pool of* betul-betul. Itu satu, yang kedua saya tanya PRIMA sendiri, semalam selepas ni, mereka memang akan buat di Penang dua tempat, di Balik Pulau satu, belum sampai lagi.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh A/L Karpal Singh):

Satu Teluk Bahang, okey. Berkenaan yang dinyatakan tadi graduan yang pertama keluar kerja RM2,000 hingga RM3,000, apa yang ingin saya nyatakan kita bukan lihat kepada pendapatan seorang tapi pendapatan seisi keluarga itu, suami isteri dan kita dapati kebanyakan kes ada yang banyak diluar daripada RM3,500 dan ke bawah dan mereka terperangkap dalam situasi *market* yang tidak ada unit-unit yang mereka dapat mampu miliki. Dan mereka perkenalkan kategori perumahan yang baru tersebut. Berkenaan isu kuota kaum yang dibangkitkan oleh Teluk Bahang yang cukup penting, saya ingin nyatakan polisi tersebut termaktub dalam Rancangan Struktur Negeri 2007 Dasar Sektoral 32 yang dikutip ataupun yang diikut polisi Kerajaan Pusat. Jadi ini telah pun diperuntukkan ada *percentage-percentage* merujuk perkauman yang perlu kita isi apabila kita buat pemilihan unit-unit perumahan kos rendah dan kos sederhana rendah. This is sesuatu perkara yang sudah lama dipraktikkan, diamalkan bukan kita punya zaman kita sahaja. Dahulu pun bukan di Pulau Pinang sahaja bahkan di keseluruhan Malaysia. Apa yang nak nyatakan tentang perumahan jenis baru, perumahan mampu milik soalnya ialah bagaimana dengan kuota perkauman kerana ia satu baru, satu jenis perumahan yang baru.

So apa yang kita lihat macam ini, kita buat pendirian di Negeri Pulau Pinang kita akan ikut *at least* kuota untuk kos sederhana rendah. Kita nak jaga bukan satu kaum sahaja, tiba-tiba akan dapat mampu beli semua kita nak agihkan sedaya upaya supaya *at least maintain a certain percentage according to the racers and the racers we will look at* komposisi perkauman di suatu negeri tersebut dan kita lihat di Pulau Pinang komposisi kaum China, kaum India dan kaum Melayu, dan kita ikut supaya dapat diagihkan perumahan mampu milik. Itu nombor satu, keputusan kita ialah untuk ikut perumahan kuota perkauman kos sederhana rendah, yang mana tadi rakan saya nyatakan 50% untuk kaum Cina, 35% untuk kaum Melayu dan 15% untuk kaum India. Saya nak cuma nak beritahu Teluk Bahang satu isu iaitu kalau kita nak buat perbandingan kategori perumahan mampu milik di Pulau Pinang, baru-baru ini diperkenalkan di peringkat Pusat apakah ada kategori perumahan sebegitu? Adakan

tadi rakan saya rujuk PRIMA, PRIMA is the national pusat peringkat pusat version of our mampu milik. Saya nak rujuk PRIMA berkenaan dengan kuota ini *two things*; PRIMA also ada jenis perumahan dan jenis perumahan PRIMA is between RM100,000 hingga RM400,000. *Almost there in Penang, Penang cuma is RM200,000 to RM400,000 but on the main land is from one fifty to two fifty. So if you look at PRIMA dengan izin dengan mampu milik Penang, it is almost there, hundred to four hundred, hundred and fifty to fouthy hundred.*

Tapi untuk makluman Dewan ini apabila kita buat perbandingan dan kita nak buat rujukan kepada jenis perumahan mampu milik di peringkat pusat yang wujud, dan bagaimanakah mereka tangani isu pengagihan melalui kaum, saya ingin maklum kepada Dato' Speaker, bahawa di PRIMA mereka tidak ada kuota kaum, jadi *is a double edge sword*, Teluk Bahang *if you can tell me*, apa yang saya ingin nyatakan kita mungkin ada satu keadaan hanya golongan Cina atau India yang mampun miliki rumah PRIMA dan mereka tidak adakan kuota dan kita mesti henti jual kepada Melayu atau Cina atau India kerana kita ada certain percentage yang kita mesti cover untuk Melayu. *That is a big difference between Pusat dengan Pulau Pinang. I wish to point out, so here kita memang masih hendak mengekalkan polisi pengagihan menurut kaum sedaya upaya kita quote kos sederhana rendah supaya ada pengagihan yang adil.*

Ahli Kawasan Teluk Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayob Hussain Shah):

Yang Berhormat, kalau begitu kita akan ada masalah lain. Kalau Yang Berhormat kata Kos Sederhana Rendah, so pertama sekali sebelum kita bincang tentang kaum ini, kita kena keluarkan pemikiran kita yang kita *just the rule*. So kalau kita *consistent*, Kos Sederhana Rendah, dimana-mana katakan di Permatang Pauh, orang Melayu ada 70% tapi kos sederhana rendah masuk di sana, dia guna kuota Melayu 30%. Itu satu yang saya faham, katakan dia pergi kawasan Kepala Batas atau pun Nibong Tebal, Melayu ada tapi apabila Kos Sederhana Rendah masuk so kita macam seolah-olah *dilute* dia. seolah- olah akan dapat *percentage* politik yang macam lain. So perkara ini cukup sensitif. Kita tahu dalam Pulau Pinang, sebab rakyat Cina lebih ramai daripada rakyat Melayu tapi bila kalau kita *move* macam tu kita akan nampak *geopolitics* akan berubah rangka so sebagai orang politik kita pun nak ada *representative*, kita pun nak wakil dalam satu masyarakat, majmuk tapi kita kena perlu lihat perkara ini dengan lebih *detail* lagi supaya tidak terguris mana-mana perasaan atau kaum yang rasa mereka atau apakah itu pandangan saya untuk permulaan.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Terima kasih Telok Bahang terhadap pandangan ini cuma saya nak ulang kuota agihan kaum ini wujud kerana ia adalah daripada rancangan struktur negeri dan rancangan struktur negeri ini memetiknya dari Polisi Pusat *number one* so sekiranya Pusat hendak kaji semula isu ini dan kita mungkin akan pertimbangkan *number one*, *number two* tadi rujukkan kepada Permatang Pauh, *let me* perjelaskan di sini untuk 30% ini di daerah Timur Laut sahaja ialah Kos Sederhana Rendah, Kos Rendah ialah di semua *district* yang lain daerah yang lain jadi *percentage* perkauman itu adalah 55% kaum Melayu, 30% kaum Cina dan 15% kaum India untuk Kos Rendah yang Telok Bahang sendiri tadi rujuk. *So I think we must be clear when you talk about the percentage, there only percentage where there is Kos Sederhana Rendah at the moment provison on the quota compliance* (dengan izin) Dato' Speaker apa ni daerah

Timur laut, boleh saya teruskan...

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob):

Rumah yang kita buat sekarang yang *between the range* yang RM400,000 yang sekarang ini yang tak termasuk Kos Rendah Sederhana yang harga sekarang ini, maksudnya yang baru ini macam mana?

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Itu di semua *district*, di semua daerah.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob):

So kaedah pemilihan dia macam mana?

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Itu kita ikut kaedah agihan Kos Sederhana Rendah, tapi yes tapi *at least* kita ada agihan kuota berbanding dengan PRIMA tiada, *you understand what I'm trying to say? If you are going to talk about race I can agree with you that it is* satu perkara yang begitu cukup sensitif *but it exist, so I think the rational behind this is try to ensure all races are given some opportunity, some chance to own a certain property that is the rational behind it.*

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob):

Tapi saya minta kalau boleh *composition* itu kita *study* lagilah.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Itu kita boleh kaji semula sekiranya Pusat saya, *I leave it up to* Telok Bahang *to* mungkin sarankan kepada Pusatlah berkenaan. Boleh saya teruskan?

Ahli Kawasan Telok Air Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid):

Sedikit penjelasan, saya rasa agihan kuota kaum ini bukan perkauman, kuota kaum adalah untuk mengambil kira *affordability* (dengan izin) kemampuan supaya ada satu keseimbangan dari segi keperluan perumahan itu tercapai. Saya minta dan saya tanyalah sama ada boleh dilakukan pertimbangan mengikut agregat walau pun ada tadi 50,30,20 tetapi *demand* atau permintaannya itu tidak sama di setiap projek dan di setiap kawasan. Misalannya di DTL, *demand* atau permintaannya itu mungkin lebih untuk kaum Cina, di Daerah Seberang Perai Selatan, SPU mungkin lebih kepada kaum Melayu jadi ini kalau boleh dipertimbangkan di peringkat negeri *at the end of the day* akhirnya agregat taburan, penjualan, agihan perumahan itu mencapai kuota kaum secara agregat supaya boleh diimbangi mengikut kawasan dan mengikut permintaan.

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Zain Bin Ahmad):

Terima kasih Datok Keramat, terima kasih Perai. Berkaitan dengan kuota agihan perumahan Kos Rendah, Kos Sederhana dan Mampu Milik walau pun kouta telah ditetapkan, saya nampak di sini macam telah ditetapkan dan seperti yang isu-isu yang dibangkitkan oleh Telok Ayer Tawar dan Telok Bahang memang saya rasa perlu diberi pertimbangan dan saya ingin bertanya soalan adakah kuota ini jika tidak dipenuhi contohnya katalah kuota yang ditetapkan kepada kaum Melayu untuk Kos Sederhana 30%. Katalah kuota ini tidak dipenuhi berapa lamakah kuota ini akan dikekalkan dan bagaimana ia adakah ia akan dibuka kepada kaum lain? Terima kasih.

Timbalan Ketua Menteri II :

YB. Datok Keramat, saya mahu tanya isu ini perumahan dan khususnya perumahan untuk golongan miskin. Kita ambil kes JKP di kawasan SPS memang JKP ini telah melaksanakan beberapa projek terutama projek perumahan di kawasan Transkrian dan sebagainya. Kita boleh bincang isu kuota, kuota yang telah disebutkan tadi ini adalah secara umum, mungkin saya rasa ini perlu dihalusi ini kita sendiri dapat membangkitkan isu ini dalam EXCO sendiri sebab mungkin ikut kawasan mungkin ikut keperluan dan sebagainya. Saya setuju dengan Telok Bahang tapi saya ambil kes JKP ini di kawasan SPS, Sungai Acheh bila saya nampak satu perumahan saya lupa semuanya adalah 100% Bumiputera saya tak ada masalah tetapi di kawasan itu juga ada orang India ada orang Cina satu pun tak ada 100% Bumiputera so macam mana JKP kalau JKP ini persendirian saya boleh faham tapi ini adalah di bawah Kementerian Kewangan. So macam mana saya memang setuju dan kita perlu halusi ini mungkin kuota tapi kalau kita ambil kawasan kalau kawasan itu 100% Bumiputera saya boleh faham, kalau kawasan itu ada mungkin bangsa-bangsa lain kaum-kaum lain kenapa tidak diambil kira oleh JKP jadi itu soalan saya.

Ahli Kawasan Telok Air Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid):

Boleh saya bagi sedikit maklumat kepada Dewan, minta laluan. Apa yang diperkatakan oleh Perai sebenarnya ada asas untuk makluman Dewan *in term of preference* pembangunan JKP adalah menggunakan peruntukan yang dimohon khas untuk mengimbangi pemilikan hartaanah dan perumahan Bumiputera untuk dibina rumah khas untuk Bumiputera oleh itu jualannya adalah kepada Bumiputera dan *I think* ia berbentuk mikro dan dari segi makronya untuk mengimbanginya itu ada dasar-dasar perumahan yang boleh diikuti oleh Kerajaan Negeri dan Persekutuan.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob):

Sikit sahaja, sikit sahaja ini saya punya hak tuan pengurus ini saya kena luahkan, sebagai contoh saya di kawasan Telok Bahang saya ada kawasan setinggan orang India ramai dan saya tengok kemampuan kewangan mereka ini memang tak boleh nak beli rumah so saya jumpa dan bincang dan kita terpaksa *arrange* kan dia pemindahan satu rumah satu keluarga dua biji rumah sebab saya tengok pendapatan mereka ini mereka tak mampu nak miliki rumah di bawah garis panduan yang rendah. So apa yang kita buat kita terpaksa minta supaya satu keluarga itu di beri ganjaran dua biji rumah 100% untuk kaum India lebih kurang berapa lebih kurang 100 biji rumah Kos Rendah dibuat kalau buat tapi mereka ini dalam 25 orang kita dah bagi lebih dari 25 biji rumah *special arrangement* sebab itu saya tengok kemampuan beli rumah ini kita kena patah

balik kepada kemampuan membeli kalau kumpulan golongan kaum itu tak mampu kurang ka apa kita kalau *base on* kuota kita tak boleh nak capai bantu untuk rakyat-rakyat yang susah ini dapat rumah.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Okey, saya ambil maklum tentang isu-isu yang dibangkitkan tadi dan juga daripada Telok Ayer Tawar cadangan untuk *go by aggregate* memang kita boleh pertimbangkan *but* seperti mana saya nyatakan kita cuma tertakluk kepada RSN yang mengikuti polisi Pusat dan sekiranya ada inisiatif daripada Pusat untuk kaji semula kita akan pertimbangkan juga. Kepada Penaga satu isu yang begitu cantik dan mungkin dapat jawab banyak soalan berkenaan sekiranya kuota itu tak dapat dipenuhi apakah kita akan buka kepada kaum lain?

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, saya teruskan kerana maklumat yang saya ada akan menjawab soalan YB. Penaga. Saya menjelaskan bahawa jumlah permohonan yang diterima oleh Bahagian Perumahan untuk Kos Rendah daripada 2008 sehingga sekarang ialah 25,505 unit, Kos Sederhana Rendah 24,507 unit dan kita buat pemilihan tiap-tiap bulan saya ada senarai ini *register* ini daftar dan saya akan membuat pemilihan mengikut projek yang sudah siap minta senarai nama daripada Jabatan Perumahan dan saya berpendapat untuk Kos Rendah dan Kos Sederhana Rendah akan mengambil banyak tahun lagi untuk kita tak boleh isi penuhi kuota tersebut ada cukup, ada cukup yang penting kita perlu membekalkan perumahan yang lebih kerana saya memang ada daftar senarai yang begitu banyak saya ingat ini boleh lepas sedikit jawab soalan yang penting juga saya nak jawab ialah berkenaan Rumah Mampu Milik, untuk Rumah Mampu Milik yang diperkenalkan pada Disember 2013 dan mulai 2014 melalui borang PN1 Januari 2014 daripada Januari sampai April *this year which is about one and half years* satu tahun setengah *just this 18 months* kita sudah dapat 5,700 permohonan *which is almost 25% all the entire Kos Rendah and Kos Sederhana Rendah* itu menunjukkan memang minat untuk kategori Mampu Milik, *they have been waiting all this while then I* saya boleh nampak satu *exponential rise* dalam pendaftaran permohonan untuk perumahan.

Saya ingin teruskan Dato' Speaker, isu berhubungan dengan warga asing yang menduduki Perumahan Awam dan Kerajaan Negeri mengambil berat masalah warga asing yang duduk di kawasan perumahan terutamanya di flat-flat kos rendah dan kos sederhana rendah sepertimana yang dibangkitkan oleh YB. Jawi. Sebenarnya unit-unit kos rendah dan kos sederhana rendah ini tidak boleh disewa malah seharusnya didiami oleh pemilik ini adalah syarat nyata di dalam borang permohonan PN1. Namun malangnya Dato' Speaker setelah seorang pemohon itu didapati layak, perjanjian jual beli yang dilaksanakan antara beliau dengan pemaju adalah seperti yang diperuntukan di bawah jadual H di dalam Akta Pemajuan Perumahan (Kawalan Dan Perlesenian 1966) dan malangnya Dato' Speaker dalam jadual H ini tidak diperincikan atau disyaratkan bahawa unit perumahan tersebut perlu didiami oleh pemilik. So dia *enter* dia masuk pintu untuk layak dengan *clear* syarat mesti didiami oleh pemilik *owner occupied he open the door to sign the SPA clearly he know the condition* (dengan izin) tapi dalam SPA yang tertakluk kepada perundangan macam akta perumahan sebut, *it does not say because it is standard* mereka tahu kita kerajaan negeri *stuck* (dengan izin) dengan keadaan demikian. So soal sama ada tindakan boleh diambil oleh warga-warga asing ini

menyewa unit-unit Kos Rendah dan Kos Sederhana Rendah ini mempunyai isu perundangan yang perlu ditangani yang mana di peringkat ini YB. Dato' Speaker telah dirujuk kepada YB. Penasihat Undang-undang Negeri Pulau Pinang untuk ulasannya.

Walau bagaimanapun isu pokoknya ialah sekiranya pun tindakan untuk mengeluarkan warga-warga asing ini daripada unit-unit Kos Rendah dan Sederhana Rendah tersebut, kemanakah mereka akan pergi? *it is a chicken and egg situation* (dengan izin) Dato' Speaker. Malahan ada beberapa syarikat yang berkhidmat dengan warga asing telah berjumpa saya untuk berbincang tentang isu ini baru-baru ini kerana saya telah membuat banyak sidang akhbar kerana banyak masalah sosial bila warga-warga asing duduk dalam taman-taman perumahan Kos Rendah dan Kos Sederhana banyak ada Kos Rendah, Kos Sederhana Rendah dan MC datang jumpa saya kata ada 70% warga asing macam mana nak tinggal. Dia orang ada anak perempuan dan sebagainya dan ada warga-warga asing di sini tak rasa selamat. Ada banyak masalah sosial. Dan saya telah buat banyak kenyataan akhbar. Buat amaran kepada pemilik-pemilik unit ini yang menyewa kepada warga-warga asing. Bahawa kamu telah bercanggah dengan apa yang telah dipersetujui dalam Borang PN1 iaitu syarat mesti dihuni oleh pemilik dan kita akan ambil tindakan. So, ada antara unit-unit ini yang disewa oleh *factory*, syarikat untuk memberi kepada pekerja mereka. So mereka takut apabila saya buat kenyataan tersebut. Datang jumpa saya. *Okay, but where they are going to go. So this is a* satu soalan yang perlu dijawab terlebih dahulu. So ini membawa saya nyatakan Dato' Speaker.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Minta laluan. Saya hanya nak menjelaskan sebenarnya masalahnya ini adalah di mana kenapa terlalu banyak warga asing dimasukkan dalam satu unit dan juga sama ada kebijakan warga asing yang dibawa tak tahu apa-apa datang ke negara untuk menyumbang tenaga kerja kepada negara tidak dijaga pula. Jadi sebenarnya bukan warga asing yang menjadi masalah tetapi kekurangan penjagaan kebijakan warga asing daripada agensi pekerjaan atau pun kilang. Terima kasih.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

So saya ingat ini menjadi satu soalan itu yang membawa kepada keperluan sekarang dan Dato' Speaker untuk Kerajaan Negeri mempertimbangkan untuk membina asrama-asrama pekerja asing yang sudah pun diamalkan di lain-lain negara seperti di Singapura. Untuk Singapura saya telah pergi dua kali baru-baru sebulan lalu untuk memuktamadkan beberapa perkara kerana kita ada satu jawatankuasa khas Dato' Speaker yang saya penguruskan untuk *finalize* Garis Panduan Pembinaan Asrama Pekerja Warga Asing dan telah pun dimuktamadkan untuk maklumat dewan ini dan akan dibawa kepada Jawatankuasa Perancang Negeri untuk diluluskan, dan sekiranya disah dan diluluskan saya harap bahawa dalam masa terdekat satu konsep asrama pekerja-pekerja asing ini dapat dibina. Saya tau ada satu *school of thought* yang menyatakan asrama warga asing ini mungkin tidak peka kepada hak-hak asasi manusia. *Is not sensitive to human right.*

Tetapi saya nak kongsi di sini. Saya telah pergi taman perumahan kos rendah, kos sederhana rendah di Negeri Pulau Pinang di mana terdapat aduan-aduan banyak

warga asing di situ. Dan saya nampak *the situation is deplorable* dengan izin. Keadaan mereka hidup itu langsung tak sesuai, tak sempurna yang membawa kepada banyak masalah sosial sampai ada pergaduhan, pertelingkahan yang membawa kepada maut pun yang kita seringkali baca dalam *paper*. Walhal saya pergi ke Singapura dan nampak sendiri konsep Singapura telah pun diamalkan di Malaysia terutamanya Johor. Kita lebih dia punya asrama lebih sempurna lebih selesa lebih kondusif kepada *living* dengan izin. Jadi saya tidak lihat mengapa kita perlu saya tidak lihat mengapa ada sebab untuk kita tidak lihat kepada konsep ini untuk diperkenalkan di Negeri Pulau Pinang supaya kita boleh mengatasi permasalahan pekerja-pekerja asing yang menghuni flat-flat kos rendah dan kos sederhana rendah yang secara langsung membawa permasalahan sosial tersebut.

Saya teruskan Dato' Speaker, berkenaan isu tunggakan unit-unit projek perumahan rakyat PPR yang dibangkitkan rakan saya YB. Jawi. Untuk makluman Dewan yang mulia ini tunggakan yang dicatatkan bagi unit-unit PPR berakhir 31 Mac 2015 mengikut pecahan PPR saya sebut projek dan jumlah besar sekaligus iaitu Ampang Jajar, Desa Wawasan, Bagan Jaya, Taman Manggis, Jalan Sungai dan Taman Ampangan jumlah besarnya Dato' Speaker adalah RM5.1 juta. *And this just for PPR*. Tindakan Dato' Speaker telah dan sedang diambil oleh Kerajaan Negeri untuk mengutip balik tunggakan tersebut. Namun demikian, Kerajaan Negeri yang prihatin terhadap kategori penyewa ini yang adalah daripada golongan yang susah akan cuba sedaya upaya untuk memberi peluang kepada mereka untuk membayar tunggakan tersebut secara ansuran.

Seterusnya, perumahan untuk kategori pemohon yang tidak mampu membeli rumah kos rendah. YB. Teluk Ayer Tawar juga telah menyentuh tentang pentingnya menyediakan perumahan untuk kategori pemohon yang kronik saya sebut, di mana mereka tidak mampu pun membeli rumah kos rendah. Saya setuju dengan ini, berkenaan ini untuk makluman Dewan yang mulia ini. Kita ada beberapa projek perumahan PPR yang wujud di Pulau Pinang iaitu di Taman Manggis, Dewa Wawasan, Bagan Jaya, Ampang Jajar dan jumlah unit yang wujud dalam kesemua projek tersebut 2,370 unit. Setakat ini 2,064 unit telah pun disewa yang meninggalkan baki 310 unit. Manakala untuk kategori rumah sewa kerajaan negeri kita ada beberapa projek iaitu Pangaspuri Pelangi, Padang Tembak Blok E dan Blok J, Jalan Sungai dan Taman Ampangan dimana keseluruhan unit yang wujud di situ adalah 1,277 dan mana yang kesemuanya cuma 10 yang baki telah pun disewa.

Selain daripada itu Dato' Speaker, memang ada perancangan untuk membina 70 unit PPR iaitu di Mak Mandin. Di mana ini merupakan hasil usahasama Kerajaan Negeri dan Kerajaan Persekutuan. Kerajaan Negeri akan menyumbangkan tanah dan pembelian projek berkenaan akan dibiayai oleh Kerajaan Persekutuan. Projek tersebut dijangka siap sepenuhnya masa jangka 21 bulan dari tarikh milik tapak dan pada masa sekarang perkara tersebut masih dalam peringkat permohonan kelulusan kebenaran merancang daripada pihak MPSP. Selain daripada itu, Kerajaan Negeri juga prihatin terhadap beban kategori pemohon sedemikian rupa dan berkenaan ini telah baru-baru ini melalui Bajet 2014 mewujudkan Skim Pemilikan Bersama iaitu *Share Ownership Skim* (SOS) di mana Kerajaan Negeri akan membayai sebanyak 30% daripada rumah daripada jumlah kos rumah yang bernilai RM38,800. Di mana projek perintis ini di Taman Sungai Duri di daerah Seberang Perai Selatan. Berkenaan skim dimana projek tersebut ialah di Taman Sungai Duri projek printis tersebut. Berkenaan Skim S.O.S. ini

cadangan YB. Jawi bahwasanya unit-unit perumahan kos rendah yang terbiar diambil alih Kerajaan Negeri dan digunakan untuk S.O.S. akan diteliti dengan lebih lanjut.

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Zain bin Ahmad):

Terima kasih Dato' Speaker, terima kasih Exco Perumahan. Saya nak tanya soalan berkaitan dengan nelayan. Saya rasa nelayan pun perlu dibantu dari segi perumahan dan adakah peruntukan mungkin ada disediakan oleh Kerajaan Pusat tetapi soalannya adalah yang menjadi masalah adalah berkaitan dengan tanah. Dan disini saya ingin bertanya kepada Kerajaan Negeri dan juga Exco Perumahan sekiranya sebagai contoh di kawasan saya di Penaga, sekiranya ada peruntukan untuk membina rumah-rumah nelayan ataupun satu projek perumahan untuk nelayan adakah Kerajaan Negeri, peruntukan maksud saya Kerajaan Pusat, adakah Kerajaan Negeri bersetuju untuk memberi tanah dan juga memudah cara bagaimana untuk melaksanakan projek perumahan tersebut. Sekian, terima kasih.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

YB. Penaga, itu adalah satu projek yang dicadangkan jadi sekiranya ada apa-apa cadangan ataupun rancangan daripada pusat di mana bantuan daripada Kerajaan Negeri diperlukan. Sila kemukakan terlebih dahulu dan kita akan pertimbangkan pada masa tersebut. Saya teruskan Dato' Speaker, kepada ...

Ahli Kawasan Teluk Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid):

Sebelum terus ke tajuk lain, saya ada bertanya tentang perumahan nelayan, masih lagi tentang nelayan di Kuala Juru di mana permohonannya telah tertangguh lebih dua tahun. Boleh maklumkan apa masalahnya. Sebab ni peruntukan dah ada untuk dibina.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

Siapa? It's JKP, Perda Projek. Kalau boleh kemukakan kepada saya *the* butiran *then* kita akan pertimbangkan.

Ahli Kawasan Teluk Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid):

IKIM.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

Berikan maklumat kepada saya supaya saya boleh dapat butiran-butiran lebih terperincilah. Saya teruskan Dato' Speaker, status permohonan dan tawaran untuk unit perumahan rumah kos rendah, kos sederhana rendah dan mampu milik. YB. Teluk Ayer Tawar telah merujuk kepada kenyataan akhbar saya yang bertarikh 7 Oktober 2014 dan juga pelaporan di dalam akhbar *The Star* bertarikh 16 Januari 2015 berkenaan status jumlah permohonan dan tawaran untuk perumahan kos rendah, kos sederhana rendah dan mampu milik. Di dalam laporan tersebut telah dinyatakan beberapa permohonan di dalam senarai menunggu itu permohonan kos rendah, kos sederhana rendah dan

mampu milik dalam Sistem Bahagian Perumahan Negeri Pulau Pinang setakat Jun tahun dahulu di dalam *Star* tersebut iaitu 24,399 kos rendah, 23,582 kos sederhana rendah, 1,745 rumah mampu milik di bawah RM200,000, 566 untuk mampu milik di bawah RM300,000 dan 423 rumah mampu milik bawah RM400,000. Itu apa yang dipetik daripada kenyataan akhbar tersebut.

Apa yang saya lihat Dato' Speaker yang menjadi isu yang dibangkitkan YB. Teluk Ayer Tawar ialah dalam laporan tersebut dirujuk terus dalam laporan *Star* tersebut dirujuk terus kepada tawaran ataupun pemilihan yang telah dibuat oleh Jawatankuasa Pembersihan dan Peningkat Mutu Proses Pemulihan Perumahan iaitu SPEC, iaitu 1,788 untuk tahun 2013 dan 5,503 sehingga Ogos 2014. Dan ini menunjukkan ketidakseimbangan dengan jumlah permohonan yang ada. Permohonan sekian banyak, pemilihan sekian kurang. Jadi ada ketidakseimbangan *I think that* itu adalah *grouse* daripada YB. Teluk Ayer Tawar. Berkennaan ini saya perlu jelaskan sedikit, maklum bahawa SPEC tersebut iaitu Jawatankuasa pemilihan baru sahaja ditubuhkan pada Ogos 2013. Dan statistik dirujuk kepada pemilihan telah dibuat sejak penubuhannya. Manakala statistik jumlah permohonan yang sedia ada di dalam sistem adalah dari pemulaannya iaitu sebelum pun daripada Ogos 2013. Oleh yang demikian, perbandingan sedemikian rupa akan menunjukkan ketidakseimbangan.

Apa yang penting Dato' Speaker di dalam apa keadaan juga, untuk memperjelaskan status terkini berikut adalah status terkini berikut adalah statistik berkenaan jumlah permohonan unit perumahan kos rendah, kos sederhana rendah dan mampu milik dalam Sistem Bahagian Perumahan Negeri Pulau Pinang setakat April 2015 yang tadi saya telah sebut tapi saya ingin ulangi untuk memperjelaskan isu yang dibangkitkan oleh YB. Teluk Ayer Tawar. Iaitu kos rendah 25,505, kos sederhana rendah 24,507 dan mampu milik 5,705. dan tawaran yang telah dibuat bukan melalui SPEC sahaja kalau ikut daripada mulalah *so that there clear the picture* iaitu dari 2008 untuk kos rendah iaitu 8,266 untuk kos sederhana rendah 6,203 dan mampu milik 2,453. Dato' Speaker memandangkan jumlah tawaran yang telah dibuat berbanding dengan permohonan yang diterima seperti mana dinyatakan diatas jumlah senarai menunggu yang terkini ialah 12,563 permohonan untuk kos rendah, 17,173 kos sederhana rendah dan 3,532 permohonan untuk mampu milik yang menunjukkan penurunan dan tidak boleh dinafikan Dato' Speaker, bahawa masih wujudnya pemohon-pemohon dalam senarai menunggu. Dan oleh yang demikian Kerajaan Negeri telah pun merancang untuk membina 22,512 unit mampu milik yang merangkumi juga kos rendah dan kos sederhana rendah dan pihak swasta juga telah mengemukakan permohonan untuk membina 9,858 unit perumahan mampu milik. Garis panduan baru iaitu 100% pembinaan perumahan mampu milik baru-baru ini. Dalam pada ini Dato' Speaker, adalah diharapkan bahawa Kerajaan Persekutuan dapat menunaikan janjinya untuk membina perumahan mampu milik di bawah Prima di Pulau Pinang, kerana kita bayar cukai kepada Kerajaan Pusat. Saya tidak mahu ulangi tetapi memandangkan masih ada permintaan kepada apa yang dibangkitkan YB. Teluk Ayer Tawar. Ini kita tak boleh kira politik. Ada orang yang perlu satu bumbung atas *roof over the head* dengan izin Dato' Speaker, Kerajaan Negeri ada perancangan 22,512 sudah mula pun nanti saya bagi jadual *time line*. Baru-baru ini kita perkenalkan 100% garis panduan pihak swasta untuk memajukan mampu milik. Tak setahun pun dia punya respon begitu positif 9,900 *application submitted*. Mana Kerajaan Pusat? Cakap sahaja daripada 2012 apabila

PRIMA digubalkan pengumuman demi pengumuman yang kosong cuma rakan saya daripada YB. Telok Bahang yang semalam janji akan pastikan PRIMA sampai di Pulau Pinang dan dia sendiri saya nak hebohkan dan beritahu hari ini dia membawa Tan Sri Jamaludin Jarjis jumpa saya. Dia baik punya orang. Malangnya Allahyarham tidak ada di sini sekarang. YB. Telok Bahang pastikan dapat tunaikan janji Allahyarham.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah):

Respon sikit ya PRIMA ini saya semalam saya *contact* PRIMA saya tanya memang dia akan masuk dalam proses *cost* rumah depa nak buat, *justification* dengan harga pembeli sebab depa dalam *debt situation now to exactly price they should sell, so they already know the two parcel*, satu di Kuala Sungai Pinang *the paid already* YB. tu pun tahu *already paid the money* di Kuala Sungai Pinang satu lagi dekat Gelugor. So itu yang saya tahu tetapi saya tak boleh *commit on their punya behalf* tak boleh kata saya bukan *a Board Director or anything tapi verbally told yes they coming their now in debt transaction to calculate the cost and to submit the plan*.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji):

Saya ada soalan. Saya juga menunggu YB. Datok Keramat menyentuh perkara ini saya masih ingat lagi Perdana Menteri di USM kalau tak silap saya. Di mana Projek Perumahan PRIMA ini telah dicadangkan di bina di kawasan Bukit Gelugor di DUN saya khususnya di mana kawasan Perumahan Kastam, Kuarters Kastam untuk digunakan, pertama memang projek itu masih tidak kelihatan sehingga hari ini. Kedua rumah-rumah Kastam yang ditinggalkan itu tidak digunakan yang menjadi tempat tumpuan penagih dadah. Ketiga, saya risau Datok Keramat walaupun YB. Telok Bahang mengambil inisiatif adakah PRIMA ini mampu untuk melaksanakan projek ini maklumlah baru-baru ini kita telah dikejutkan macam-macam isu tentang penggunaan wang untuk membiayai pinjaman-pinjaman 1MDB dan sebagainya. Kalaulah wang itu disalurkan cuba untuk menyelamatkan 1MDB dan projek PRIMA ini tidak kesampaian adakah janji ini semestinya wajib akan dilaksanakan? Terima kasih.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah):

Kita tengah serius untuk rakyat rumah ini tak ada bukti duit pergi sana pergi sini saya tanya *prove, where the money go you prove you show* Yang Berhormat?

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

Balik kepada PRIMA daripada 2012 ada banyak janji-janji kosong saya nyatakan dan ulang sekali lagi. *In fact* apabila janji kosong kita dengar radio kat tv kat *newspaper* saya tulis, Kerajaan Negeri tulis cuba dapatkan secara rasmi we mengalu-alukan kita tunggu. Tapi satu kali pun mereka tak layan kita jawab balik satu kali pun tak. Saya nampak di surat khabar pun saya nampak ini *The STAR*, YB. Seri Delima punya *paper Sunday* 26 Oktober 2014 saya angkat tengok ambil bukti nanti saya bagi. Saya sudah *photostat* untuk YB. Telok Bahang. Dalam *newspaper* ini dalam surat khabar *The Star the people's paper this is the full page double welcome to the PRIMA community*.

I thought tak payah bacalah kerana Penang tak ada it was Sunday so lagi Sunday you read the paper the whole day. Saya tengok Pulau Pinang ada sudah ada Pulau Pinang. Bukan perancangan yang umum sahaja I thought tak kena ni. Some more very small I have to go closer PRIMA at Bukit Gelugor but the planning must has been done very long long time ago something has happened now because total unit dia boleh bagi 2,100 unit sampai terperinci macam itu the next make even more clear. Nombor dua di Balik Pulau jadi I think ini dinyatakan tadi kan. 9,564 units jadi sudah ada perancangan kalau betul-betul ada perancangan telah diumumkan bawa dia mailah. Itu sahaja yang saya minta sudah lama. So haraplah nanti YB. Telok Bahang dan kawan-kawan saya di sebelah sana cuba demi kepentingan rakyat Pulau Pinang. Bawa PRIMA ke Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid):

Terima kasih Dato' Speaker. Istilah bawa dia mai. Kita nak bawa mai yang jauh yang dekat tak mahu diluluskan kenapa? Nak bawa mai buat apa. Dok ada di sini. Tak ada tak mahu diluluskan tak mahu dibenar diteruskan. Ini persoalan nanti yang ramai dok tanya. Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Ya, pi mai pi mai tang tu RM1.8million RM800,000.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Bahagian ini sudah nanti sambunglah. Ahli-ahli YB. Dewan ditangguhkan akan disambungkan 2.30 petang nanti.

Dewan bersidang semula pada jam 2.30 petang.

Setiausaha:

Ahli-ahli YB., YB. Timbalan Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Ahli-ahli YB. Dewan bersambung semula.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

YB. Timbalan Dato' Speaker, izinkan saya teruskan dengan penggulungan saya walaupun kebanyakan ADUN UMNO tiada disini saya begitu hampa kerana saya (gangguan.....) begitu hampa saya kerana titik peluh saya menyediakan penggulungan ini tak tahu nak perlu gulung atau tak perlu gulung. Tapi untuk benefit dan faedah Dato' timbalan Dato' Speaker saya akan gulung berkenaan dengan pertanyaan YB. Pulau Betong Dato' Timbalan Speaker yang ada disini tentang, yang tiada disini tentang jadual

masa pembinaan perumahan mampu milik tersebut dan diumumkan apabila dia rujuk kepada Yang Amat Berhormat Ketua Menteri ada membuat satu pengumuman dengan cek RM500 juta ringgit tersebut pada tahun 2012 berikutkan adalah jadual time-line tersebut di mana antara 12 projek tersebut Dato' Timbalan Speaker 3 telah dimulakan iaitu di Bandar Cassia pada Disember tahun 2013, dan fasa 1 nya dijangka siap pada tahun 2016, di SP Chelliah Disember tahun 2014 dan dijangka siap pada tahun 2018, di Teluk Kumbar yang bermula pada Julai 14 dan dijangka akan siap pada tahun 2017. Sebenarnya ada 4 bukan tiga yang akhir sekali kampung jawa yang bermula pada November tahun 2014 dan dijangka siap pada tahun 2017 juga.

Berkenaan dengan isu perumahan mampu milik yang dibangkitkan oleh YB. Tanjung Bunga, kerajaan negeri sememangnya memandangkan perkara ini dengan serius malahan selain daripada kawalan harga, kawalan saiz dan syarat peruntukan minima satu petak tempat letak kenderaan bagi satu unit pangaspuri tanpa kos tambahan juga ditetapkan untuk memastikan pembeli dapat tinggal didalam unit secara selesa dimana ada spesifikasi-spesifikasi yang khusus yang disyaratkan kepada pemaju-pemaju yang membina 100 % Rumah mampu milik yang antara lainnya termasuk penyediaan kemasan lantai iaitu *floor finishes* digunakan jubin seramik, *ceramic tiles* di ruang tamu ruang makan bilik tidur bilik mandi, balkoni dan tempat basuh, *wash area*. Kemasan dinding dengan jubin seramik setinggi 800 milimeter sehingga 1550 meter di dapur, jubin seramik dengan ketinggian siling dibilik mandi serta plaster dan cat di lain-lain kawasan kelengkapan sanitari-sanitari *fitting* yang termasuk dua pili mandi, *shower hose* dua sink cuci dua tandas satu sink dapur dan 4 pili air dan pemasangan elektrikal iaitu *electrical installations* yang termasuk 11 point lampu, 13 amphere, 1.20 amphere kipas siling dan satu point telefon dan satu *point televisyen* jadi kita akan pastikan bahawa memangnya yang ada *certain* spesifikasi minima yang perlu dipatuhi, ya silakan

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (Y.B Teh Yee Cheu):

Terima kasih diatas jawapan YB. Datok Kramat tapi saya fikit satu dua lagi terlepas iaitu tentang isu Bomba semasa kebakaran untuk pembangunan yang begitu tinggi dan satu lagi selalu dikhuatirkan lif. Adakah lif unit cukup kalau tiga sahaja adakah cukup? Juga kalau boleh disyaratkan juga satu sistem *segregation at source* di masukan dalam supaya selari dengan polisi baharu Kerajaan Tempatan

Ahli Kawasan Seri Delima (Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji):

Sikit YB. saya ingin tambah, dikawasan saya satu masalah yang dihadapi oleh penduduk di Kristal Height, iaitu projek perumahan kecil iaitu projek dibangunkan oleh kerajaan yang dahulu adalah pertamanya masalah tidak cukup tempat letak kereta nombor satu dan kedua, kenderaan-kenderaan tersubut diletak di merata tempat di atas jalan raya dimana ia menyebabkan masalah terutamanya sewaktu waktu kecemasan iaitu menyukarkan kemasukan kenderaan Bomba dan Ambulans semasa waktu kecemasan. Cuma permintaan saya adalah dalam kawasan-kawasan atau projek-projek perumahan yang bakal dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri kita kena harus memastikan bahawa terdapat cukup tempat untuk kenderaan-kenderaan tersebut penghuni-penghuni di tempat tersebut meletakan kenderaan mereka sekurang-kurang dua kenderaan, saya rasa satu kenderaan tempat letak kereta untuk satu kenderaan mungkin tidak mencukupi. Terima kasih Yang Berhormat.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (Y.B. Teh Yee Cheu):

Tambahan, minta maaf satu tambahan, kalau boleh ini betul-betul perumahan *affordable* mampu milik untuk rakyat yang perlu rumah saya juga ada bincang dengan Datok Keramat dahulu bahawa kos, bukan kos harga itu mesti dikontrol juga tak ada *add on* dan lain-lain punya gimik-lah.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Terima kasih Y.B Tanjung Bunga dan YB. Seri Delima untuk *point-point* yang cukup penting tersebut yang pertama berkenaan dengan syarat-syarat berkenaan pembinaan sesuatu bangunan tersebut perlu mereka mematuhi kehendak-kehendak pelbagai agensi termasuk Bomba dan kehendak Bomba berkenaan lif juga akan diambil kira menurut saiz sesuatu bangunan itu sememangnya dibawah syarat-syarat yang akan dikenakan akan melalui kawalan perancangan oleh MBPP atau MPSP. *Segregation at source* itu memang satu cadangan yang saya akan panjangkan supaya dapat dilaksanakan di dalam projek-projek yang baharu. Berkenaan *car park* yang dibangkitkan oleh kedua-dua Seri Delima dan Tanjung Bunga dan untuk makluman Dewan yang mulia ini Timbalan Dato' Speaker, sebelum ini untuk kos sederhana rendah dan rendah mereka ada satu nisbah yang diamalka berkenaan *car park* yang di perlu diperuntukan untuk satu-satu projek perumahan kos rendah dan kos sederhana rendah dan kalau saya tidak silap untuk kos rendah sahaja satu *car park* kepada empat unit dan untuk kos sederhana rendah 3 *car park* kepada 5 unit ada yang satu nisbah yang dipakai dan untuk mampu milik dan apabila ia diperkenalkan ia adalah satu unit satu *car park*. Now the whole rasional di sebalik tidak memperuntukan *one to one* kos rendah dan kos sederhana rendah dan untuk makluman Dewan yang mulia ini ialah kita tidak beranggapan bahawa seorang yang mempunyai had pendapatan silingnya RM2,500 ataupun RM3,500 ke bawah untuk layak kepada kos rendah ataupun kos sederhana rendah akan memiliki begitu banyak kereta no satu dia *income limit is already at the low limit ...*(dengan izin)

YB. Dato' Speaker, so secara logiknya mereka tidak akan memiliki banyak kereta itu salah satu justifikasi dia. Nombor dua kita cuba galakkan *public transport* dan kalau kita memperuntukan lebih *car park* itu secara tidak langsung menggalakan lebih pemilikan kenderaan. So adalah beberapa justifikasi dan rasional yang wujud berkenaan dengan pendirian Kerajaan Negeri berkenaan peruntukan *car park* tetapi bagi baru-baru ini Dato' Timbalan Speaker, untuk makluman Dewan, MBPP dan MPSP telah memperkenalkan satu polisi baharu di mana untuk ke semua KR, KSR dan mampu milik di 1 to 1 dan untuk mampu milik diperuntukan juga minimum *extra car park* 10% daripada *car park* yang wujud, daripada unit dibina dan ini membawa saya kepada isu terakhir yang begitu penting yang di bangkitkan oleh Tanjung Bunga terima kasih untuk itu kerana saya seringkali menerima aduan bahawasanya untuk projek perumahan kos sederhana rendah dan mampu milik ada pelbagai *add-on* tertamanya sederhana rendah RM72,500 Dato Timbalan Speaker tapi mereka *add-on* beli *car park*, beli pakej renovasi dan sebagainya jadi RM150,000 dan juga sama juga dengan rumah mampu milik yang baharu spesis ini kita khuatiri akan berlaku tetapi ingin saya ulangi dan menegaskan pendirian kerajaan Negeri bahawa *bare* unit atau unit kosong yang kita kehendaki pemaju bekalkan ialah kos sederhana rendah ialah RM72,500 dan untuk mampu milik 3 jenis RM200,000 dan bawah RM300,000 dan bawah RM400,000 dan kebawah dan memandangkan polisi berkenaan dengan tempat letak kenderaan melalui kedua-dua

pihak berkuasa tempatan iaitu satu *it is inclusive* satu car park Dato' Timbalan Speaker tetapi kebanyakan pemaju menyediakan lebih tempat letak kenderaan yang boleh dibeli dan juga sepetimana yang saya nyatakan tadi ini adalah satu unit kosong *bare-unit* dengan izin Dato' Timbalan Speaker so kebiasaannya apabila saya membeli satu *bare-unit* tersebut, unit kosong tersebut sudah pastinya saya kena membuat kerja-kerja pengubahsuaian supaya saya dapat menghuni unit tersebut so secara dengan tidak langsung saya perlu membuat renovasi ada pemaju-pemaju ada pakej renovasi yang begitu cantik begitu *economical* lebih *economic* bila kita pilih dia punya pakej pada pergi keluar dan mendapat 3 - 4 kontraktor yang lain mari buat jenis renovasi yang lain di satu unit.

So kalau dia rela *if he is willing buyer* akan tempat letak kereta kedua, ketiga, keempat ataupun pakej renovasi tersebut itu boleh diterima tapi kalau ada pemaju yang memaksa seorang itu mesti beli itu *extra carpark* mesti beli itu renovasi pakej atau you tidak akan diberikan maka sila datang ke pejabat perumahan dan membuat aduan kerana ini kita tidak benarkan biar saya tegaskan itu, itu pendirian Kerajaan Negeri jadi saya teruskan, yes.

Y.A.B. Ketua Menteri:

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri, selaras dengan peraturan 6A(1) Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang saya memohon supaya masa persidangan hari ini 14 Mei 2015, hari Khamis dilanjutkan sehingga jam 8:30 malam.

Timbalan Ketua Menteri I:

Saya menyokong.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Ahli-ahli Yang Berhormat, Ketua Menteri telah mengemukakan usul dibawah Peraturan 6A(1) untuk melanjutkan tempoh persidangan hari ini 14 Mei 2015 , hari Khamis dilanjutkan sehingga jam 8:30 malam. Ahli-ahli Yang Berhormat yang bersetuju katakan "Ya"

Ahli-ahli Yang Berhormat:

"Ya"

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Ahli-ahli berhormat yang tidak bersetuju katakan "Tidak." Sebulat suara.

Ahli Kawasan Telok Bahang (Y.B. Datuk Shah Headan B. Ayoob Hussain Shah):

Saya hendak merakamkan terima kasih kerana polisi yang dibuatkan supaya semua kontraktor tidak meletakan cas dalam pembelian rumah itu itu adalah satu masalah besar sebelum ini dan sampai sekarang saya dah tidak dapat rungutan oleh itu

dan saya harap polisi ini boleh kita ubah secara undang-undang untuk masa depan dan atas alasan itu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih peribadi diatas tindakan tersebut.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Terima kasihlah Telok Bahang, itulah dari dahulu sudah tukar sekarang baharu tiada masalah tersebut tapi saya ingin tegaskan rasional untuk kita tidak paksa seorang pembeli untuk membeli satu tempat letak kereta tambahan atau pakej renovasi satu ialah kerana kerajaan negeri mengutamakan *priority*-nya untuk membekalkan dan menyediakan kos rendah, kos sederhana rendah dan mampu milik kepada rakyat. Warga Pulau Pinang kita tidak mahu bebankan mereka dengan kos-kos tambahan tersebut.

Jadi saya teruskan YB. Timbalan Dato' Speaker, dengan isu berhubung dengan isu kawalan harga pasaran harta tanah oleh Kerajaan Negeri YB. Permatang Berangan, YB. Telok Bahang kawan saya, YB. Telok Ayer Tawar telah membangkit isu berkenaan dengan harga pasaran yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah memperkenalkan mekanisma-mekanisma penyeluruh pasaran, *cooling measures* untuk tujuan pengawalan harga-harga pasaran harta tanah. YB. Dato Timbalan Speaker antaranya adalah seperti berikut , Satu, had larangan penjualan semula iaitu moratorium selama 5 tahun bagi rumah mampu milik dan 10 tahun bagi rumah kos rendah dan sederhana rendah bermula dari tarikh penanda tanganan perjanjian jual dan beli *sales and purchase agreements*. Nombor dua, pengenalan fee kelulusan 3% ke atas pembelian harta tanah oleh warga negara asing. Nombor tiga, kawalan pembelian harta tanah oleh warga asing iaitu di bahagian pulau harga jualan minimum ialah satu juta untuk harta tanah berstrata dan harta tanah *landed* pula RM2.0 juta. Bagi kawasan Seberang Perai harga jualan minimum untuk warga asing 1 juta untuk kedua-dua harta tanah berstrata dan harta tanah landai Dato' Timbalan Speaker. Nombor empat, pengenalan fee kelulusan 2 % peratus keatas nilai jualan pada penjual harta tanah yang menjual harta tanah dalam tempoh 3 tahun dari tarikh pembelian dan juga untuk warganegara asing kita ada lagi satu fee keatas larangan pembelian ke atas unit-unit dibawah harga yang sebut tadi iaitu atas harga yang kalau dia beli RM1.0 juta *landed* di Seberang dia mesti *on top of that charge dia satu fee* iaitu 3 % di atas harga yang dia ingin beli unit perumahan tersebut dan yang secara langsung yang kita terkawal harga dia *that was the cooling measures, measure* penyeluruh tersebut the next *approach* yang kita buat ialah *direct price control* iaitu kawalan harga secara langsung di mana kita memperkenalkan dasar rumah mampu milik pada yang berkuatkuasa pada Febuari 2014 di mana kawalan harga dan saiz adalah seperti berikut , jenis mampu milik 750 kaki persegi di bahagian pulau tidak melebihi RM200,000 dan di bahagian Seberang Perai tidak melebihi RM150.000 dan jenis mampu milik bersaiz minum 850 kaki persegi di bahagian Pulau tidak melebihi RM300,000 dan dibahagian Seberang Perai tidak melebihi RM200,000 dan akhirnya jenis mampu milik bersaiz minimum 900 kaki persegi di bahagian pulau tidak melebihi 400 kaki persegi dan di bahagian Seberang Perai tidak melebihi RM750,000.

Ahli Kawasan Telok Bahang(Y.B Datuk Shah Headan B. Ayoob Hussain Shah):

Minta laluan YB., mengenai harta tanah YB. cakap kalau syarikat luar beli tanah disini maksud per echer satu juta. Dua juta sekiranya kita bandingkan currency kita Singapore dan luar negara bagi mereka 2 juta itu mungkin kurang dan sekiranya mereka berjaya mengatasi mengambil langkah juga membeli tanah tersebut itu sudah tentulah property atau rumah yang dibuat itu akan melambung harga lebih tinggi untuk diaorang cover dia punya untung dan dia punya cost tidakkah ini nampak satu low-hole yang mana macam negara kaya business man yang public-listed for them 3 million per ekar bukan masalah dan sekiranya mereka masuk saja ke market ini dah siling harga dah automatik 3-4 juta mungkin rumah itu dan menjadi masalah kepada kita.

Ahli Kawasan Tanjong Bunga(Y.B Teh Yee Cheu):

Terima kasih Yang Berhormat, saya mengalu-alukan kawalan harga pasaran dan kawalan secara langsung tetapi satu perkara saya ingin menasihatkan supaya diambil perhatian adalah walaupun tidak mengalu-alukan RMM tapi kita juga minta juga Y.B Datok Keramat boleh ambil perhatian tentang ketumpatan dan kepadatan projek ini adalah satu dua perkara yang penting untuk memastikan kualiti *life* untuk penduduk kitalah bukan kita bagi *chance* dia naik setinggi-tinggi boleh dan masalah-masalah sosial akan berlaku juga.

Ahli Kawasan Datok Keramat (Y.B Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Sememangnya kita ada polisi berkenaan ketumpatan yang boleh dibenarkan untuk pemaju-pemaju yang membina projek perumahan mampu milik 100% di mana kita benarkan plot ratio 2.8 di mana iaitu membenarkan satu ekar mungkin dalam 140 unit. So ini adalah keputusan Kerajaan Negeri kerana kita juga mesti faham kalau kita sekarang tidak dapat bantuan daripada Kerajaan Pusat kita mesti ada *public private partnership* di mana kita perlu kerjasama daripada pihak swasta membantu kita dalam penyediaan dan pembekalan rumah mampu milik di Pulau Pinang dan kalau kita tidak benarkan sedikit kelonggaran kepada mereka ketumpatan yang tinggi sedikit maka mereka tidak akan berkerjasama dengan kita kita akan melaksanakan program 100% tersebut kerana *not reliable so we have to strike a balance*. Saya selalu kata itu pembangunan mesti ada *there must a development* saya setuju dengan Tanjong Bunga yang mesti lestari *it must be sustainable so when it comes to affordable housing we must understand if do not allowed*, dengan izin YB. Timbalan Dato' Speaker, *the private sector some leave away some incentives if we dont incentives it to them they are not gonna come on board and join us in our mission to make affordable housing a reality in Penang*.

Jadi Memang kita akur tentang isu itu tetapi *of course* kita tidak akan bernarkan sehingga begitu tinggi kalau kita pergi ke *Singapore*, dia punya plot ratio sampai 10 dah *but of course* saya tak mau bandingkan dengan Pulau Pinang tapi di Pulau Pinang sekarang kalau saya lebih rela bagi dia orang 2.8 di mana 140 per ekar daripada benarkan mereka pergi ke bukit lebih daripada 76 meter. YB. Tanjong Bunga mesti setuju dengan saya. *I would prefer that than go to the hills so we have to find a balance I hope you understand here so we all can come find amicable settlement between one thing to preserve nature not go so high and also the needs a very important need to house Penang*. Saya harap semua di dalam Dewan ini dapat faham itu.

Jadi saya teruskan dengan isu yang dibangkitkan oleh Telok Bahang iaitu begitu penting sekali. Apakah RM1.0 juta, apakah RM2.0 juta kepada warga asing sekarang terutamanya dalam 6 bulan akhir-akhir ini apabila Ringgit Malaysia telah jatuh dengan begitu pesat. *we have suffered a shrinking currency in the last six month I just came back from Singapore and I really felt like our from third world I couldn't spend much money there is that bad and I remember those day Singapore it just you know not much different we go there and do shopping now we go there don't want to go to the shopping center* macam tu setuju YB. Telok Bahang, saya setuju *for whole altered policy of course any just sama macam semua policy bukan statement YB.* Dato' Timbalan Speaker, ia *subject to review* dan saya ingin maklum kepada Dewan ini Kerajaan Negeri sememangnya memandangkan kesusutan mata wang Ringgit Malaysia kita baharu-baharu ini sudah dalam peringkat kaji semula siling yang perlu dikenakan kepada pembelian harta tanah kepada warganegara asing itu satu dan dua juta tersebut. Kajian itu masih *ongoing in very all effect to see the figure weather it has been any different* ada penurunan atau tidak di dalam pembelian harta tanah oleh warga asing.

Walau pun kita ada polisi satu dan dua juta itu sekiranya didapati tiada *different* mungkin kita perlu tengok sama ada kita nak tick naikan had siling tersebut terima kasih Ahli Kawasan Telok Bahang untuk pandangan yang diberikan tersebut. So kalau kita lihat kepada *price control* dan *size control* saya nyatakan iaitu kawalan *price* dan *size* tersebut. Kerajaan Negeri melalui Perbadanan Pulau Pinang iaitu PDC mengambil langkah proaktif untuk membangunkan sebanyak 12 projek perumahan mampu milik yang berjumlah 22,512 unit di semua 5 daerah di Pulau Pinang dan projek-projek tersebut adalah di Telok Kumbar, di SP Chelliah, Lebuh Cecil, Jelutong, Sandylands di bahagian pulau dan di Batu Kawan Bandar Cassia, Kampung Jawa, Mak Mandin, Ampang Jajar, Ujong Batu, Bukit Mertajam dan Juru dibahagian Seberang Perai dan tadi saya telah sebut dia punya *time-line* beberapa projek 4 telah pun bermula dan 2 akan siap di dalam tahun 16,12 dan 18 nanti.

YB. Dato' Timbalan Speaker, saya ingin sentuh satu isu yang penting yang sekian dibangkit oleh rakan-rakan saya. Tadipun saya cakap bawa mai itu PR1MA dan YB. Telok Ayer Tawar kata itu mau bawak mai dari jauh JKP dan PERDA sudah sampai biar saya jelaskan. YB. Dato' Speaker, berkenaan isu permohonan pembangunan JKP dan PERDA *lets clear the air* walau pun saya mungkin mengulanginya tetapi ini penting kerana saya tidak mahu diperlihatkan Pulau Pinang tidak mahu memperlihatkan sebagai melewati dan melengah-lengahkan mana-mana pihak untuk perumahan kos rendah dan sederhana dan mampu milik untuk rakyat Pulau Pinang. *I have to be very clear on this.* Jadi saya mula YB. Telok Ayer Tawar yang menyentuh projek ini tadi semalam, beliau cuba mempertahankan permohonan JKP dan PERDA untuk permajuan yang bercampur benarkan dia kata dari dulu kita lewat-lewatkan lengah-lengah tak mau lulus dan apabila kita tunjuk dia ehh ini bukan mampu milik 100% ini adapun 1.85 juta RM800,000 sebelah pulau dan seberang mana boleh dikatakan mampu milik tiba-tiba dia tukar dia punya *angle* pula dia *you please* benarkan kita buat pembangunan bercampur *that is the latest. Then* mengapa dia minta sebegini dia menggunakan justifikasi kerana ini akan dapat subsidi silang menanggung subsidi silang atau *cross subsidize* untuk membina kos sederhana rendah dan rendah tersebut memang kita bina yang mewah juga *to cross subsidize that was the justifications*.

YB. Timbalan Dato' Speaker sila ,izinkan saya maklumkan pada Dewan yang

mulia ini mengapakah justifikasi tersebut tidak boleh diterima. Ini adalah berdasarkan beberapa faktor. Pertamanya permohonan oleh JKP dan PERDA tersebut dikatakan oleh mereka sendiri adalah untuk perumahan mampu milik namun demikian setelah disemak dan semakan itu yang bukan kita buat yang mereka buat secara bertulis harganya lebih seperti yang saya sebut tadi lebih daripada siling Negeri Pulau Pinang RM400,000 di kawasan pulau, RM250,000 dibahagian seberang. Saya sebut tadi ini semua langkah-langkah yang kita ambil untuk kawal harga bukan sahaja kerana JKP kita nak syaratkan ini *so I gone one by one the sejarah and now at JKP you must understand that its already existing*, diwujudkan. Ini polisi Kerajaan Negeri jadi you mesti patuhi had siling kita di Negeri Pulau Pinang.

Nombor dua, YB. Dato Timbalan Speaker, melalui pengakuan mereka saya telah sebut tapi perlu ulang sekali lagi daripada 15 projek, 11 akan di bina di dalam tanah, di atas tanah yang dimiliki melalui pengambilan tanah untuk tujuan awam dan saya telah sebut dan saya telah ulangi sekali lagi YB. Dato Timbalan Speaker kalau sebegini, sedemikian rupa ia diambil melalui pengambilan tanah untuk tujuan awam, undang-undang *the law* kita tertakluk kepada undang-undang. Undang-undang memperuntukan bahwasanya sekiranya ia ialah untuk perumahan maka ia mesti untuk perumahan awam dan apa takrif perumahan awam, kos sederhana rendah dan kos rendah. Itu undang-undang. Rakan saya di sana yang berpengalaman undang-undang sudah pasti setuju dengan saya dan semalam ada dikatakan rujukan kepada PDC dan berapa banyak, ratus-ratus ekar yang dijual dan mereka tak bina rumah saja. Ada komponen institusi pendidikan, ada komponen *health care* dan sebagainya, IKEA, Ekano dan sebagainya. Itu saya sudah sebut juga tertakluk dalam undang-undang. Itu adalah satu *township* yang baru dan untuk satu tahun *township* diwujudkan, mesti ada pelbagai komponen. Bukan saja perumahan. Ini berbeza dengan JKP dan Perda yang mengemukakan permohonan untuk perumahan sahaja.

Nombor tiga, YB. Dato' Timbalan Speaker, kita jangan cakap tentang apa mereka mengakui tentang ia bukan berharga mampu milik, tentang ia dibina di atas tanah yang diperolehi melalui pengambilan tanah. Kita rujuk kepada Negeri Pulau Pinang sendiri. Saya tadi nyatakan PDC dengan Kerajaan Negeri sudah ada 12 projek di mana kita 100% mampu milik. 22,512 unit yang ada kos rendah, kos sederhana rendah dan mampu milik. Tak ada isu subsidi silap. Ini juga boleh dilihat melalui swasta yang kita galakkan bina rumah mampu milik sehingga sekarang saya sebut tadi 9,858 unit telah dipohon. *Official submission to build 100% affordable housing by the private sector.* 100%. YB. Dato' Timbalan Speaker, tak ada isu subsidi silap. Nombor empat dan yang penting sekali, mampu milik peringkat pusat PRIMA juga 100% mampu milik RM100,000 hingga RM400,000 tak ada isu subsidi silap. Jadi itulah saya nyatakan di sini justifikasi tu tak betul. Dalam apa keadaan jua YB. Dato' Timbalan Speaker, sepertimana saya nyatakan sebelum ini dan saya sebut dan ulangi sekarang kita sememangnya mengalau-alukan agensi pekerjaan Kerajaan Persekutuan mengemukakan permohonan yang disemak semula *ceiling* harga agar selaras dan konsisten dengan hasrat Kerajaan Negeri Pulau Pinang agar ia tidak melebihi RM400,000 di bahagian Pulau dan RM250,000 di bahagian Seberang Perai untuk tanah yang diperolehi melalui pembelian dan yang diperolehi melalui pengambilan tanah kos rendah dan kos sederhana. Kalau dia boleh semak, saya sudah nyatakan dan saya ulangi di sini kita setuju akan pertimbangkannya. Berkenaan ini memang saya setuju dengan YB. Bayan Lepas, semalam dia tak ada di sini tapi dia ada menyatakan, dia merayu pada Kerajaan Negeri Pulau Pinang janganlah bina rumah yang begitu mahal RM1.0 juta, RM2.0 juta kita tak

boleh mampu di Pulau Pinang. Saya setuju 100% dengan dia. Janganlah bina rumah yang RM1.85 juta dan RM800,000 tersebut JKP dan Perda. Itu saya laung kepada JKP dan Perda. Apa yang dinyatakan oleh YB. Bayan Lepas sendiri.

Malahan, YB. Dato' Timbalan Speaker, berkenaan permohonan Agensi Persekutuan JKP dan Perda, Kerajaan Negeri telah menunjukkan keikhlasannya di dalam cuba menangani dan mempertimbangkan isu yang berbangkit. Apabila saya sendiri berjumpa dengan Pengurus Majlis Tindakan Persekutuan Pulau Pinang bersama-sama dengan wakil-wakil JKP dan Perda tersebut dan juga di dalam kehadiran rakan saya YB. Pulau Betong pada 17 Disember 2014. Dalam mesyuarat tersebut, saya telah memohon agensi-agensi tersebut untuk membuat permohonan rasmi kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang sebelum akhir Januari 2015 dengan cadangan-cadangan baru mereka agar isu harga unit-unit perumahan yang ditetapkan dapat ditangani. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, agensi-agensi tersebut setakat akhir Januari tersebut telah menulis pada pihak saya dengan merayu untuk mengekalkan harga-harga mereka beberapa projek dan untuk projek-projek lain mereka telah menyatakan bahawa mereka akan kaji semula dan kemukakan kemudian. Jawatankuasa Perancang Negeri telah dimaklumkan tentang akan mesyuarat tersebut. Dan juga maklum balas dari agensi-agensi Persekutuan tersebut pada 20 Mac 2015 dan pada 3 April 2015 telah bersidang secara khas untuk bincang kesemua projek tersebut dan keputusan berkenaan isu penetapan harga yang secara keseluruhannya adalah agar ia mematuhi *ceiling* perumahan harga mampu milik Negeri Pulau Pinang akan dipanjangkan pada agensi-agensi Persekutuan tersebut selepas Mesyuarat Jawatankuasa Perancang Negeri yang akan datang.

Berkenaan isu ini YB. Dato' Timbalan Speaker, ingin saya tegaskan sekali lagi di sini bahawa Kerajaan Negeri Pulau Pinang tidak pada bila-bila masa secara sengaja melengah-lengahkan permohonan Agensi-Agenis Persekutuan seperti JKP dan Perda. Malahan ingin saya nyatakan di sini bahawa ada satu projek JKP di Kampung Pisang Awak di Jelutong, Pulau Pinang di mana kita telah meluluskan permit permulaan kerjanya, *commencement of work* pada 8 April 2015 dan projek tersebut. Kita luluskan kerana ia konsisten, selaras dengan polisi kita. JKP memang boleh buat. Ada projek dia buat. So, untuk projek-projek yang ada masalah harga tersebut, selaraskan dengan kita. Di Kampung Pisang Awak yang kita beri COW 8 April tadi yang merangkumi 192 unit rumah kos rendah, 192 rumah kos sederhana rendah dan 382 unit rumah mampu milik. Jadi kita tak ada masalah teruskan, cepat, *in fact* tadi YB. Telok Ayer Tawar ada kata, projek-projek JKP dan sebagainya adalah untuk *cater* kepada Bumiputra 100%. *That is the general rational* yang dikatakan YB. Telok Ayer Tawar.

YB. Dato' Timbalan Speaker, saya selalu percaya kita selalu buka kepada perbincangan untuk cuba menyelesaikan masalah warga Pulau Pinang. Jadi, bukan saja kita *help* JKP, bantu JKP pindahkan setinggan dalam Kampung Pisang Awak, kita bagi *commencement of work*, luluskan semua tapi *actually* JKP tahu tak, saya pun tak tau mereka tahu atau tidak. Saya telah bincang dengan pegawai-pegawai mereka di peringkat Pulau Pinang dan mereka setuju supaya pengagihan dibuat bukan 100% pada Bumiputra tetapi melaui kuota kita dan melalui senarai nama kita. *No issue, because in the end of the day* kita hendak bantu rakyat Pulau Pinang. So, I think mungkin ada *communication breakdown* antara JKP dan Perda Agensi Persekutuan di atas dan di sini. Apabila saya jumpa pegawai mereka di sini mereka selalu tanya apasal selalu gaduh dalam *paper* dan sebagainya, bukan gaduh. Walhal saya dengan mereka *no*

problem. I actually set with them to assist on the settingan. How can you say everyday I seeing the papers Datok Zainal Abidin (tak jelas). Janganlah melengah-lengahkan projek mampu milik. But I think for the record in this Dewan yang mulia, the truth must be spoken. So, ini adalah isu berkenaan JKP. Ya, Profesor, silakan.

Timbalan Ketua Menteri II:

Terima kasih YB. Datok Keramat. Ini saya merujuk kepada persoalan saya mungkin saya ingat dua hari yang lepas mengenai projek JKP di Kampung Bagan Serai dan masalah itu jadi isu semasa Pilihanraya Kecil di Permatang Pauh di mana Kerajaan Negeri telah dituduh bahawa kita tidak meluluskan projek JKP dan YB. Telok Ayer Tawar telah mengatakan *respond* pada saya bahawa 50% kos rendah dan kos sederhana rendah ini adalah satu yang syarat diletakkan kepada JKP yang dia rasa tidak berasas langsung. Jadi, saya minta YB. Datok Keramat boleh menjelaskan apa masalah yang dihadapi oleh JKP di Kampung Bagan Serai. Kemudian, isu ini ialah isu mengenai JKP secara keseluruhan di Pulau Pinang. Saya bangkitkan soalan ini sebab JKP merupakan satu badan di bawah naungan Kementerian Kewangan. Kalau itu memang sektor swasta saya rasa tak ada bangkit. Bagaimana dia buat satu *rational*, dia menjustifikasi itu adalah khas untuk Bumiputera, ini adalah khas untuk Bumiputera. Bila mereka tidak menangani masalah yang dihadapi oleh semua dan adakah mereka ini, bolehkah mereka datang ke Pulau Pinang. Adakah mereka mesti mengikut syarat-syarat yang telah diletakkan oleh Perumahan Negeri. Ini bahawa mereka mesti mematuhi syarat-syarat sama ada itu baan kerajaan (tak jelas). Kalau tak ada, macam mana kita mau selesaikan masalah yang dihadapi oleh golongan rendah mengenai rumah kos rendah dan kos sederhana rendah, mampu milik. Jadi bolehkah YB. Datok Keramat cuba jelaskan dua perkara.

Ahli Kawasan Sungai Pinang (YB. Lim Siew Khim):

Terima kasih. Saya juga ingin mengambil kesempatan memberi satu gambaran bahawa saya berterima kasih banyak kepada YB. Datok Keramat sebab kita berkali-kali mengadakan mesyuarat bersama JKP. Kita menyelesaikan isu settingan di Kampung Pisang Awak sebab dia adalah dalam kawasan saya. Jadi, isu pampasan, isu settingan ini semua kita selesaikan dalam masa yang sangat singkat sebab kita tahu bahawa pembangunan di kawasan tersebut adalah kos rendah dan kos sederhana rendah juga mampu milik. Jadi, inilah hasrat kita bahawa kita nak rumah tu dibina untuk rakyat jelata Pulau Pinang tetapi saya ada satu permintaan supaya harga yang ditetapkan oleh mampu milik boleh dipercepatkan sebab ada banyak permintaan. Saya tiap-tiap hari dihubungi oleh penduduk setempat bahawa mereka nak beli rumah mampu milik di kawasan tersebut. Terima kasih.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Berkenaan Kampung Bagan Serai, mungkin YB. Perai nyatakan tadi berkenaan perlunya pematuhan dengan syarat-syarat yang dikenakan oleh Perumahan di Pulau Pinang. Mungkin ini saya akan panjangkan kepada projek tersebut sepertimana saya telah buat untuk Kampung Pisang Awak dan saya nampak dan ini secara rasmi surat menyurat dan sebagainya. Tiada masalah. Saya harap ini juga dapat dilakukan kerana saya bersetuju dengan YB. Perai bahawa ini mesti ditangani. Berkenaan pula dengan YB. Sungai Pinang, dia adalah saksi saya berkenaan penyelesaian masalah settingan

di Kampung Pisang Awak. Dia bersama-sama saya. Dia bersama-sama semua wakil daripada JKP. *No issue*. Kita tak ada masalah langsung. Kita selesai setinggan, *project on the way*, unit akan disediakan untuk warga Pulau Pinang. *We can work together. Its no issue*. Memang berkenaan harga juga saya ingin nyatakan kepada YB. Sungai Pinang. Itu telah pun diselesaikan, baru-baru ini telah pun diselasaikan kerana ia bersangkut paut dengan isu penggunaan nama dalam senarai daftar Pulau Pinang dan sebagainya. So, semua telah diselesaikan dan saya akan maklum nanti tentang *range* harga-harga tersebut. Silakan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih YB. Datok Keramat. Berkennaan dengan Kampung Pisang Awak, memang kita mengucapkan terima kasih kepada pihak Kerajaan Negeri, Datok Keramat yang telah pun turut sama berusaha bersungguh-sungguh menyelesaikan masalah setinggan kerana tanah itu adalah tanah milik Kerajaan Negeri dan diminta untuk JKP bina dan projek telah pun di *award* dan kerja-kerja telah bermula sekarang ini. Untuk pengetahuan YB. Datok Keramat, selepas pertemuan tempoh hari ada lagi lima (5) projek yang telah *resubmit* semula dan kita masih menunggu keputusan daripada pihak Kerajaan Negeri dan kalau dapat kita akan mulakan segera untuk mendirikan rumah-rumah tersebut. Ini telah dalam perancangan dan peruntukan telah disediakan untuk teruskan lima projek itu. Terima kasih.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Ini adalah projek yang baru. (gangguan) daripada 15 projek. Akan dipertimbangkan nanti apabila saya terima. YB. Dato' Timbalan Speaker, saya ingin mengakhiri penggulungan saya dengan satu isu. Silakan, silakan.

Timbalan Ketua Menteri I:

Selain daripada projek-projek di bawah tanah-tanah kerajaan dalam kawasan saya sendiri ada banyak juga kawasan setinggan yang melibatkan swasta. Saya pun sebenarnya bekerjasama juga dengan Exco Perumahan, jadi mungkin bagaimana pendekatan untuk *handle* tanah-tanah yang *belongs to this private* (dengan izin) kerana contohnya di kawasan saya sendiri di Sungai Nibong Kecil dan di Bukit Kecil dan sebagainya. Minta diulas. Terima kasih.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Sebelum YB. jawab, saya nak tambah sikit pada Pantai Jerejak ini. Ada beberapa orang daripada Sungai Nibong Kecil telah berjumpa dengan saya tentang pampasan yang dapat terlalu sedikit. Mereka merayu kepada saya, saya kata saya *opposition*. Patutnya kena melalui Pantai Jerejak untuk mendapat bayaran pampasan yang lebih. Dan yang kedua, ada juga yang datang berjumpa saya minta supaya kalau boleh rumah itu diberi di tempat lain kerana tempat itu contohnya dia ditawarkan di Relau dan kalau boleh dia minta di Balik Pulau atas sebab-sebab tertentu. Ada juga isu yang berkaitan dengan tingkat atas (OKU), mereka perlukan tingkat bawah dan sebagainya. Banyak isu-isu sebenarnya yang di luar kawasan dibawa kepada saya untuk membantu. Saya harap Pantai Jerejak selaku Timbalan Ketua Menteri dan Exco Perumahan tolong lihat isu-isu sebeginilah.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Terima kasih Pantai Jerejak dan Pulau Betong. Berkenaan isu penempatan semula setinggan kita Kerajaan Negeri mempunyai garis panduan berkenaan penempatan semula setinggan di atas tanah Kerajaan Negeri. Berkenaan isu tanah-tanah yang dimiliki swasta ini, mereka secara perundangan berhak mengambil tindakan di sisi undang-undang selaku pemilik tanah dan kita sebagai Kerajaan Negeri cuma boleh jadi pengantara, cuba menyelesaikan isu pampasan di antara pemilik dan penduduk. Jadi, kita selalu sarankan kalau boleh sekurang-kurangnya ikut garis panduan penempatan semula setinggan yang disediakan oleh Kerajaan Negeri di atas tanah Kerajaan Negeri di mana kita memperuntukkan satu unit rumah kos rendah untuk satu unit penduduk. Saya tak mau sebut setinggan lah, penduduk. *One to one at RM42,000 kos rendah.* Kalau lah umpamanya *what happen usually is* pampasan diberi saya setuju.

Saya masuk kepada dalam perjanjian pampasan *compensation agreement* di mana *I will give you one to one* kos rendah tapi saya hendak *upgrade* saya mahu kos sederhana rendah *and for instant* kalau di dalam projek oleh pihak swasta tersebut ada pelbagai jenis perumahan kos rendah, kos sederhana rendah, mampu milik dan sebagainya. Sekiranya penduduk itu boleh *talk up* daripada minimum garis panduan kerajaan kita akan kehendaki pemaju swasta itu membenarkan mereka *talk up* dan mendapati *upgraded version of* kos sederhana rendah or mampu milik *what ever it will be* dan *of course at the end of the day* untuk dipilih satu unit kos rendah ataupun kos sederhana rendah ataupun mampu milik tersebut mesti melalui Kerajaan Negeri kerana itu polisi kita yang saya sebut tadi syarat-syarat layak dan sebagainya.

Untuk makluman YB. Timbalan Speaker dan rakan saya YB. Pulau Betong kita dalam aspek iaitu Jawatankuasa Pemilihan tersebut telah membuat keputusan kita ada *special* kes iaitu di panggil kes-kes *compensation package*. Di mana untuk *compensation package* sekiranya boleh ditunjukkan ada perjanjian pampasan tersebut walaupun ada banyak yang mereka sudah ada rumah, mereka mungkin sudah ada rumah di tempat lain tapi kebetulannya untuk projek itu dia akan diberi *compensation package* dan *compensation package* itu adalah untuk kos rendah dan kos sederhana rendah tapi kalau saya sudah ada rumah saya tidak berhak untuk di pilih untuk kos rendah dan kos sederhana rendah iaitu ada satu *conflict* tapi kita punya spek buat keputusan untuk *compensation package* dia akan dikemukakan kepada Jawatankuasa Rayuan yang juga dipengerusikan kita yang akan membenarkan pemohon tersebut memilih kos rendah, kos sederhana rendah walaupun *technically* tidak layak supaya kita dapat cuba selesaikan isu setinggan. Jadi inilah pendekatan Kerajaan Negeri kita hendak cuba selesaikan setinggan.

Tadi YB. Pulau Betong ada tanya satu soalan yang cukup baik tentang mungkin kalau *for instant particular project at Sungai Nibong Kecil* dia tidak mahu unit di situ tapi dia mahu unit tadi di sebut mungkin di Relau, Balik Pulau *whatever*. Permohonan sebegini rupa boleh dipertimbangkan juga oleh Jawatankuasa Rayuan kita dan lepas diluluskan oleh Jawatankuasa Rayuan kita akan di bawa ke spek untuk dipilih tempat yang dia memilih tersebut sekiranya dia merupakan seorang penduduk saya gunakan sebut perkataan penduduk *rather than* setinggan di satu kawasan di mana dia akan terjejas akibat kemajuan tersebut. Kerajaan Negeri sentiasa prihatin kepada

penempatan semula penduduk-penduduk di kawasan yang akan dimajukan. Ya, silakan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih. Sebentar Pulau Jerjak. Terima kasih atas penjelasan Datok Keramat. Isunya adalah ada yang duduk situ tuan rumah dan penyewa. Tuan rumah bermakna dia ada rumah lain sebab dia duduk di tempat lain sebab itu dia sewa rumah dia. Penyewa ini kadang-kadang mengalami masalah kerana pampasan diberikan kepada tuan rumah dan bukan kepada penyewa padahal penyewa ini dalam keadaan yang memerlukan rumah itu.

Keduanya saya minta kalau boleh *make non to developers* kalau masuk perumahan kemajuan kalau boleh syaratkan mereka untuk membeli sekurang-kurangnya satu rumah pampasan setara untuk semua sekali jadi senang pemaju pun senang membuat pengiraan dia punya kos dan sebagainya dan penduduk pun tahu bahwasanya mereka akan dapat rumah dan ini akan lebih menyenangkan keadaan sama ada orang di situ ataupun pemaju yang membuat dan sebagainya. Terima kasih.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah):

Minta laluan YB.. Sebelum jawab ini jawab sekali.

Timbalan Ketua Menteri I:

Saya ingat saya minta dulu tadi. Saya cuma ingin menyatakan bahawa dengan interaksi yang agak kerap melalui jabatan perumahan dan juga EXCO Perumahan ini sebenarnya projek yang disebutkan oleh YB. Pulau Betong kita dapat selesaikan *almost* 80-90 peratus dengan 800 keluarga yang cukup besar. Oleh kerana interaksi bukan saja daripada YB. kawasan dan juga JKKK tempatan juga. Jadi dia ada satu lagi iaitu sekiranya rumah tersebut diberikan di luar bukan pilihan dia dia boleh *reject* untuk kali yang pertama dan dia boleh diberi tawaran untuk *for the second offer*. Jadi ini juga antara perkara yang kita ambil kira. Jadi setakat ini sekiranya ada permasalahan saya ingat mana-mana YB. harus ambil perhatian untuk menyelesaikan masalah rakyat. Terima kasih.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah):

Saya nampak ada satu lagi permasalahan perumahan yang kita hadapi sekarang kebelakangan ini Yang di-Pertua, tuan tanah menjual tanah dia keluarkan dulu penduduk di atas tanah dia itu tapi dia ada perhubungan dengan *developer* so dia *silent developer* dia *push up* orang setinggan atas tanah dia. So adakah apa kriteria yang boleh kita fikir untuk membantu golongan macam ini?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Sebenarnya ini diberikan *condition* oleh pemaju kepada tuan tanah sebelum beli tanah ini dia mesti *clear* dulu ini yang masalah.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah):

Dia *silent* dia tidak *appear between* tuan tanah dan pemaju saja thats mean dia tidak *appear SMP* semua dia tidak *appear so* macam mana?

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB.. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Ya, saya mulakan dengan kategori tuan rumah dan penyewa yang dinyatakan tadi soalan yang pertama. Memang penyewa yang duduk di situ yang memerlukan untuk ditempatkan semula kerana tuan rumah tidak duduk di situ dan sudah ada *but in the skim of pampasan* kita juga ada banyak kategori kita ada tuan rumah, kita ada dia punya *extended family*, kita ada penyewa juga *so in that skim* ada jenis-jenis pampasan yang akan diberi tetapi secara am untuk tuan rumah dalam garis panduan Kerajaan Negeri untuk tanah Kerajaan Negeri *it is one to one* kos rendah even the Kerajaan Negeri *also for extended* penyewa *different price will be paid* tapi kita sarankan, kita galakkan, kita cuba jadi perantaraan untuk swasta untuk gunapakai tapi untuk makluman Dewan dan rakan saya dari Pulau Betong ada pemaju yang beri lebih daripada kos rendah *so thats not* persalahkan *generally because some* pemaju *give more because they also want to settle the problem* kalau dia tidak selesai isu dia tahu Kerajaan Pulau Pinang tidak akan luluskan projek kerana kita punya polisi selesaikan setinggan terlebih dahulu.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

YB. Datok Keramat dia *some good developer their some bad developer* so kita cakap *bad developer* yang *good developer* so okay no problem.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB.. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Dont worry we will deal with the bad developers. They are not my friend I can tell you but anyway. Yang terakhirnya tadi disebut itu adalah satu perkara yang kita nampak berlaku sekarang ada satu dua kes kita sudah nampak. Ini cara mereka mengelak daripada polisi kita bahawasanya sekiranya setinggan itu tidak diselesaikan projek tidak akan diluluskan so mereka sudah pandai sekarang hendak gunakan taktik ini. Kalau ditanya apakah yang kita boleh buat secara perundangan di sisi undang-undang *there is not much we can do I have to be very strict forward about this because in law they are land owners.* Seandainya mereka pergi ke mahkamah memohon melalui satu saman untuk milikan kosong dan tanpa sesiapa pun tahu akan adanya satu projek pada waktu depan di mahkamah pada waktu tersebut dengan fakta yang ada saya sebagai tuan tanah boleh memohon milikan kosong cuma di dalam kes itu saya akan nasihat sebagai peguam sekarang penduduk tersebut untuk lawan kes kerana di mahkamah juga kita boleh memohon untuk diberi pampasan untuk merampas ekuiti kita di atas tanah tersebut *and this a legal issue* yang terbuka kepada banyak terjemahan ataupun takrifan *is open to acquirement but I would advice that to happen to have that is beyond the control of this thing.*

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih Yang Berhormat sikit lagi. Saya tahu ada setengah kes di kampung tidak ingat kampung mana kita mereka *disagree* dengan pampasan hendak masuk ke mahkamah ini juga memerlukan wang dan bagi mereka hendak keluar seorang dua tiga

ribu mereka tidak mampu datang berjumpa dengan kita kita boleh cari duit. Ada 30 rumah RM3000 ada banyak duit itu so ini masalah yang dihadapi oleh penduduk kampung yang tidak ada wang contohnya. Cuma saya hendak minta kalau boleh kepada YB. Datok Keramat dan juga Pejabat Tanah apabila ada kes-kes sebegini pejabat tanah tolong pergi membuat *survey*, *ground survey on how many unit ada di situ supaya walau pun dikeluarkan masa berbincang dengan tuan tanah dan pemaju tapi kita ada rekod supaya apabila kita membuat kelulusan nanti kita ada syarat yang boleh kita kenakan kepada pihak pemaju supaya mengambil kira balik yang diusir keluar tanpa pampasan yang sewajarnya itu.*

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Okey saya ambil makluman cadangan Pulau Betong tadi saya ingat boleh dipertimbangkan untuk kes-kes di mana kita menghadapi masalah kerana memang tiada projek yang dikemukakan mungkin kita boleh dapat satu bancian melalui pejabat tanah dan kita akan pertimbangkan cadangan tersebut. Dato' Timbalan Speaker, saya....

Ahli Kawasan Tanjung Bungah (YB. Teh Yee Cheu):

Penjelasan. Tambahan. Memang saya juga menghadapi masalah macam penduduk setinggan pampasan kategori A, B, C. Kalau boleh selain daripada senarai yang dibanci oleh perumahan biasanya tuan tanah juga ada bancian sendiri senarai atau rumah-rumah yang dia ada kalau boleh kedua-dua pihak pemaju juga bagi senarai itu kepada pihak yang berkenaan supaya boleh dipantau.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB.. Jagdeep Singh Deo A/L Karpal Singh):

Saya setuju dengan Tanjung Bungah dengan cadangan tersebut. Dato' Timbalan Speaker saya ada satu isu yang terakhir untuk saya sentuh sebelum saya gulung. Saya ingin peringati rakan-rakan saya tadi bahawa saya ingat mungkin kita sudah bersetuju bahawa keperluan untuk perumahan untuk warga Pulau Pinang adalah satu perkara kita sepatutnya cuba perbincang bersama dan cuba cari satu penyelesaiannya bersama-sama di mana rakan saya daripada Telok Bahang dia kata dia akan cuba sedaya-upaya dia untuk bawa Prima ke Pulau Pinang saya cuma hendak peringati itu sebelum saya sentuh isu terakhir saya di sini.

Tadi saya sebut Timbalan Dato' Speaker, bahawa punca ataupun *source* pembekalan perumahan adalah melalui Kerajaan Negeri. Prima kita harap Telok Bahang dan kita ada pihak swasta. Pihak swasta telah pun mengemukakan permohonan setakat ini 9,858 unit perumahan mampu milik tapi ada juga beberapa pemaju yang berniat sedemikian untuk membina perumahan mampu milik ini di Pulau Pinang tetapi sejak bulan lebih kurang Oktober ataupun November tahun dahulu telah di halang daripada meneruskan dengan pelaksanaan projek tersebut. Mengapa kerana apabila memohon untuk lesen pemaju dan permit pengiklanan, *developers license and advertising permit* (APDL) *I think* kalau *developer* ada di sini dia akan tahu *you need APDL* untuk laksanakan projek. Sejak bulan Oktober dahulu kementerian perumahan di bawah Datuk Rahman Dahlam telah tidak meluluskan banyak daripada permohonan tersebut. Walhal saya dimaklumkan bahwasanya untuk mendapat APDL tersebut ada 12 syarat yang perlu dipatuhi yang mana sebelum bulan Oktober ini semua boleh dibuat *online* dan ini syarat-syarat semua *infect our just read it benefit of a Dewan* setelah mendapat

tiga kelulusan iaitu kriteria utama. Satu semua urusan tanah telah selesai seperti penukaran syarat tanah dan bayaran premium. Nombor dua ada kelulusan kebenaran merancang (KM) dan nombor tiga ada kelulusan PB (Pelan Bangunan). Secara *online* kalau kita ada tiga itu secara *online* pemaju boleh memenuhi senarai seperti berikut tunjuk ada geran hak milik ataupun surat pemberimilikan tanah, tunjuk kelulusan kebenaran merancang dan perintah pembangunan daripada PBT, pelan pembentungan yang telah diluluskan, sijil akuan ukur daripada Lembaga Juruukur Tanah, akuan berkanun Borang L2C, perjanjian usaha sama antara pemaju dan tuan tanah sekiranya ada, laporan daripada CCRIS dan CCTOS salinan surat kelulusan plan bangunan daripada PBT, salinan notis borang mula kerja Borang B, 3 salinan deraf iklan *brochure* iklan, dan cadangan iklan-iklan, senarai harga jualan rumah dan surat kelulusan.

Jadi kalau ini semua ada dan semua ini selalu ada apabila saya nak *online* pergi dapat sama APDL, *its a online procedure as long as I meet all this criteria, I go online, I inform them show proof* dengan izin dalam dua minggu saya dinyatakan oleh REHDA Pulau Pinang ia akan diluluskan, *it is a formality*, tetapi sejak bulan Oktober dahulu REHDA kata tiba-tiba kebanyakan APDL mereka tidak dilayan dan di KIV saja apabila di tanya di Kementerian Perumahan, *what is happen with my APDL* dia kata / petik perkatan daripada REHDA sendiri dia kata Penang KIV, *I think* ini cukup tidak sihat, kalau kita kembali kepada pendirian kita tadi dimana Kerajaan Negeri ada usaha dia, sekarang Prima rakan saya cakap akan tolong, saya merayu di sini boleh tolong atau tidak minta kepada Kementerian Perumahan tentang APDL itu ini penting juga cukup penting kerana kita balik kepada punca perumahan ini, Kerajaan Negeri Prima akan datang dan swasta juga bantu kita membekalakan perumahan kepada rakyat dan warga Pulau Pinang.

Saya merujuk kepada satu jawapan kepada Y.A.B. Ketua Menteri Pulau Pinang, di mana dia minta Menteri Kesejahteraan Bandar Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan berapakah permohonan *developer license*, dan *advertising* permit oleh pemaju daripada Pulau Pinang, jumlah yang diluluskan dan tempoh permohonan yang belum diluluskan, *and that was a second question by the way*, apakah respon terhadap aduan oleh REHDA bahawa hanya Pulau Pinang menghadapi masalah kelewatan yang disengajakan yang tidak dihadapi oleh negeri lain. Dalam jawapan yang diberi daripada KPPT tersebut April 2015 *just last month*, dinyatakan bahawa jumlah permohonan APDL dari Ogos 2014 hingga Februari 2015 adalah sebanyak 48 permohonan dan daripada 48 permohonan tersebut yang masih dalam tindakan, semakan, pertimbangan ataupun kelulusan adalah sebanyak 30 permohonan. Jadi setakat april ini adalah angka yang saya dapati daripada Parlimen jawapan kepada Y.A.B. Ketua Menteri kita juga dan *of course they go through by the criteria* tapi dia tak jawab soalan sama ada Pulau Pinang yang disengajakan dilewatkan, saya tak mahu buat apa-apa andaian tapi kalau kita ikut pada prosedur dahulu kalau kita patuhi semua kriteria masuk online dua minggu boleh dapat saya harap kawan-kawan saya disitu cuba tolong. Tanya kementerian KPTK apa masalah ini, *this developer also building affordable housing so we need to move on* dengan projek-projek mereka juga.....

Ahli Kawasan Air Itam (YB. Wong Hon Wai):

Penjelasan, tadi saya dengar Yang Berhormat menyatakan APDL, tidak apa tidak dapat diluluskan mengikut jadual, yang dulunya dua minggu sekarang...(gangguan) begitu saya rasa itu perkara yang serius kerana APDL lesen, ialah untuk memulakan

advertising, semua *developer* yang ingin menjual rumah perlu mendapatkan pengiklanan permit, perlu mengiklankan rumah mereka supaya mereka boleh *proceed* dengan *next step* untuk menjemput pembeli pembeli untuk membeli rumah dan baru boleh *sign SNP* dan seterusnya ini merupakan berapa bulan? Sembilan bulan penangguhan yang sepatutnya dua minggu saya rasa in perkara yang amat yang akan menyebabkan projek-projek *take off* oleh pihak swasta tidak dapat dijalankan kerana ia tak dapat *advertise* dan dia punya pinjaman bank semua jalan dia punya projek tak boleh *take off* dan saya rasa dengan seriusnya sentimen dari segi pemajuan hartanah Pulau Pinang saya rasa tiada alasan, dikemukakan oleh kementerian perumahan dan kerajaan tempatan dan itu isu yang serius kerana 30 projek, beribu-ribu unit *affordable houses* tidak boleh berjalan. Pihak pemaju tidak dapat memulakan *advertising* tak dapat kutip 10% tak dapat kutip *advertising payment* kecuali pemaju yang mempunyai *cash flow* yang banyak tak payah pinjam bank dia boleh hidup kebanyakan pemaju perlu semua ini untuk mulakan projek. Saya rasa ini satu percubaan daripada Persekutuan untuk *jammed some of our housing affordable housing* di Pulau Pinang saya rasa ini perlu Dewan ini pandang serius tindakan susulan perlu di buat supaya Menteri itu *lifted the order* untuk menghalang supaya jangan supaya semua ini perlu seperti layanan sesaksama kalau Negeri Kedah kalau boleh lulus SOP dalam 2 minggu, jikalau Negeri Perlis, Negeri Perak, kenapa Pulau Pinang diberikan layanan 9 bulan. Itu bukan layanan ke atas Kerajaan Negeri itu pihak swasta. Pemaju -pemaju swasta yang *effect the affordable housing* di Pulau Pinang.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Penjelasan, YB Datok Keramat. *Insya-Allah (* ayat-ayat al-Quran buat italic)* saya akan cuba bantu di atas keprihatinan Datok Keramat tetapi tidak akan membantu atas leteran YB. Air Itam, saya nampak Datok Keramat amat tegas dalam hal perumahan, sebab itu saya setuju dan *offer* untuk bersama dengan YB Teluk Bahang apa yang kami mampu untuk mempercepatkan perumahan ini.

Ahli Kawasan Datok Keramat (YB. Jagdeep Singh Deo a/l Karpal Singh):

Sebenarnya saya ingin kongsi sentimen Air Itam juga dan saya ucapkan terima kasih kerana menyahut permohonan saya tetapi cuma untuk mengakhiri ini berlaku kebetulan dalam bulan Ogos tahun dahulu, dan kebetulan merupakan titik permulaan isu JKP Perda di Penang tapi saya hari ini perlahan-lahan *explain* tak mahu kita gaduh lagi, *that why I hope we are here to bincang dan selesai kalau KPKT ada breakdown in communication* tak tau fakta sebenar sila lah maklum pada mereka saya telah perincikan apa masalah saya telah perincikan ada projek yang kita dah luluskan *we are not going on which aren't* jadi janganlah itu isu JKP Perda yang ada sebab-sebab tertentunya *take it one private developer*, dan *private sector*, jadi dengan itu, Dato' Timbalan Speaker saya ingin mengakhiri dan saya menyatakan dengan menyokong, sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri :

Terima kasih Datok Keramat, Seterusnya YB Sungai Puyu.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Terima kasih YB. Dato Timbalan Yang di-Pertua, selamat petang, salam sejahtera, salam bersih, terlebih dahulu izinkan saya merakamkan ucapan berbanyak terima kasih atas kesempatan yang diberi kepada saya untuk menggulung perbahasan ke atas ucapan perasmian yang disampaikan oleh Yang Terutama Tuan Yang di-Pertua Pulau Pinang pada 30 April 2015, terutama berkenaan dengan perkara yang sentuh tanggunjawad di bawah portfolio saya. Saya juga ucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli YB. yang mengambil bahagian dengan komited dan perbahasan yang terlibat portfolio MMK Kebajikan, Masyarakat Penyayang dan Alam Sekitar. Di sini memang soalan cadangan kritik berasas dan kritik tidak berasas adalah satu kayu pengukur kepada saya. Memang ini adalah satu perkara yang positif dan yang negatif ada yang ikhlas dan ada yang udang di sebalik batu. Daripada ini saya ingat nak sentuh bahawanya portfolio saya Kebajikan Masyarakat Penyayang, YB. Dato' Timbalan Yang di-Pertua, Kerajaan Negeri telah menjalankan beberapa program-program kebajikan semenjak tahun 2009 untuk memastikan rakyat menikmati kesejahteraan serta menikmati hasil penjimatan yang dilakukan oleh Kerajaan Negeri.

Keperihatinan Kerajaan Negeri dapat dilihat melalui program-program Ekonomi Saksama (AES) bagi membantu keluarga miskin secara langsung Negeri Pulau Pinang menjadi sifar miskin, mulai Januari 2015, Kerajaan Negeri telah tukar dasar pembayaran bantuan AES daripada tidak bersyarat kepada bersyarat. Bidang dasar pembayaran ini adalah bagi satu platform untuk memantau berkesan program-program bantuan keluarga miskin, ubah corak tingkah laku keluarga pada masa yang sama iaitu memantau mengumpul data untuk mengaitkan dengan penambahbaikan program AES. Syarat -syarat yang perlu dipatuhi penerima bantuan AES adalah seperti memantau kesihatan anak, ibubapa dan memasti anak-anak mereka mendapat kesihatan dan suntikan hospital, klinik kesihatan, kesihatan anak-anak ini dipantau melalui kad laporan kesihatan yang perlu diberi kepada penghulu sebanyak 2 kali setahun. Tujuan pemantauan ini adalah dilakukan bagi memastikan anak-anak menerima bantuan membuat pemeriksaan kesihatan supaya kesihatan anak-anak mereka terjamin. dan pemantauan kemajuan pendidikan anak semua penerima bantuan program AES ini perlu kemukakan kad laporan akademik anak mereka kepada penghulu sebanyak 2 kali satu tahun kad laporan ini perlu dikemukakan kira-kira permohon ingin dapat bantuan AES ini secara bulanan. Ini bertujuan untuk memasti anak-anak penerima bantuan dapat pendidikan dan tidak tercicir dalam pelajaran serta dapat memantau kemajuan mereka dan akademik. Kerajaan Negeri Pulau Pinang juga berharap anak-anak penerima bantuan ini membantu keluarga kepompong kemiskinan. Di sini memang Kerajaan Negeri membuat kajian dan ada workshop dijalankan dan akan dikuatkuasakan pada 1 Julai. Sebelum itu saya juga bersyukur kepada Tuhan kerana saya lihat di sini *I am not alone* kerana saya lihat rakan-rakan daripada UMNO kali pertama sejak tahun 2009 bila belum mereka ada di dalam Dewan. Ini telah terbukti bahawa kita bagi peluang mereka belajar daripada PR mereka boleh berubah, terima kasih.

Ahli Kawasan Teluk Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

Nak suruh keluar Dewan ka?

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Saya kata saya ...(gangguan) sejak tahun 2009 saya.....

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Cakap dengan ikhlas jangan perli, *anytime* kami boleh keluar YB. Sungai Puyu....

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

(ketawa) kalau orang yang bertanggungjawab seperti tadi saya dah kata...

Ahli Kawasan Teluk Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

. *start* dah *start* dah.. sambung, sambung terus...

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

YB. Sungai Puyu, kami nak tengok perubahan daripada peningkatan Sungai Puyu menjawab soalan-soalan kami, ni kami tunggu ni. Kami nak tengok perubahan...

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Tak payah tunggu lama-lama, saya akan terus pi sana...(gangguan). Penerima bantuan yang terdiri daripada warga emas turut mendapat pemeriksaan kesihatan dengan kemukakan kad kesihatan kepada penghulu 2 kali setahun tujuannya adalah supaya menerima bantuan lebih meningkatkan penjagaan kesihatan mereka dan juga pendidikan mereka. Selain daripada itu Kerajaan Negeri juga turut rasakan bantuan meringan adalah seperti program penghargaan warga emas, ibu emas, anak emas, pelajar emas, OKU, sumbangan program jenazah kepada waris warga emas, ibu tunggal dan OKU dan di sini memang ada beberapa isu yang telah dibangkit. Isu yang dibangkit oleh Ahli YB. Bagan Dalam berkenaan GST. Memang pada dulunya SST (Sale and Service Tax) 10%, Kerajaan Negeri, Kerajaan Tempatan dan agensi-agensi kerajaan semua telah dikecualikan melalui *local order* apa-apa pembelian mereka. Akan tetapi pada hari ini di mana kita ada GST, Kerajaan Negeri juga tidak dikecualikan, kalau Kerajaan Negeri tidak dikecualikan, memang rakyat akan susah. Bila rakyat susah, soalan dan cadangan Ahli YB. dalam Dewan memang berasas, cara mana kita dapat membantu rakyat yang telah terbeban dengan GST. Pada waktu dahulu waktu rakyat bayar *income tax* tetapi warga emas, orang tidak bekerja dan kanak-kanak tidak kena apa-apa cukai tetapi pada hari ini semua rakyat, dari warga emas hingga *baby* pun kena cukai, orang yang sudah kembali pun kena bayar cukai. Kerajaan Negeri memang akan buat kajian implikasi kewangan kerana baru-baru ini Ketua Menteri telah mengumumkan akan menanggong cukai GST yang dikenakan kepada rakyat melalui perkhidmatan kedua-dua PBT.

Isu Jawatankuasa Khas Masalah Sosial yang dibangkitkan oleh YB. Tanjong Bunga mengenai cadangan menubuhkan satu jawatankuasa khas untuk menangani masalah sosial di kalangan keluarga miskin. Untuk makluman YB. Tanjong Bunga Kerajaan Negeri memang ada satu jawatankuasa iaitu melalui MMK Gejala Sosial. Kita telah mengambil beberapa tindakan dan jawatankuasa ini juga melibatkan pihak polis dan lain-lain. Berkenaan isu warga emas yang telah dibangkitkan oleh YB. KOMTAR, YB. Pengkalan Kota, YB. Kebun Bunga, YB. Tanjong Bunga, saya telah memberi jawapan melalui beberapa soalan bertulis iaitu 5(B) - 11, 2, 5(B) - 24, 17, 5(B) – 9, 23 5(B), 24 17, 5(B) – 9, 23. Saya telah memberi jawapan yang teliti, selain daripada

jawapan yang telah saya berikan, jika Ahli-ahli YB. ada apa-apa soalan tambahan, saya rela menjawab. Tidak ada. Baik. Kalau tidak ada, saya hendak bagi laporan sahaja. Pada masa kini kebanyakannya pusat-pusat jagaan harian dan lain-lain adalah daripada swasta. Satu masalah yang timbul di sini adalah Kementerian telah menyatakan bahawa pusat-pusat ini hanya boleh didirikan di *residential area*. Bila kata *residential area* timbul masalah daripada PBT yang memaklumkan *residential area* tidak boleh didirikan perniagaan atau *institution*. Kalau tidak boleh buat *institution* bermakna mereka kena ubah suai, ini sudah menimbulkan masalah dari segi kos.

Ahli Kawasan KOMTAR (YB. Teh Lai Heng):

Minta penjelasan dari YB Sungai Puyu. Bolehkah menujuhkan satu jawatankuasa berbincang dengan PBT untuk menyelesaikan masalah ini. Dalam ucapan perbahasan saya, saya juga mencadangkan untuk membina pusat penjagaan warga tua di setiap daerah, mungkin Kerajaan Negeri boleh sediakan tanah dan *allocation* boleh diperolehi daripada Kerajaan Persekutuan. Apakah cadangan saya boleh dipertimbangkan oleh Kerajaan Negeri.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB Encik Phee Boon Poh):

Memang ini satu cadangan yang baik di mana Kerajaan memang sedang mengkaji implikasi kewangan. Kerajaan Negeri telah wujudkan beberapa program seperti Jom Hidup Sihat, Komuniti Center untuk warga emas pergi ke sana. Ini telah dijalankan tetapi jika kita nyatakan untuk keluarkan dana daripada Kerajaan Negeri, kita perlu buat semakan kerana ini adalah satu program yang panjang dan implikasi kewangan yang banyak. Jika hendak harap pada Kerajaan Persekutuan, selepas PR14 bila kami jadi Kerajaan kita boleh beri pertimbangan.

Ahli Kawasan Berapit (YB Ong Kok Fooi):

Penjelasan. Saya ingin bertanya kepada YB. Sungai Puyu. Kalau tak salah sejak dari 2013 sampai hari ini saya selalu tanya, adakah MMK Kebajikan ingin bekerjasama dengan NGO-NGO di Negeri Pulau Pinang. NGO-NGO ini telah membantu rakyat yang tua, sakit, miskin dan OKU. Mereka selalu kata sejak tahun 2014 sehingga hari ini semakin hari semakin susah untuk mereka dapat dana daripada orang awam. *They tried to fun raising* tetapi kewangan semakin hari semakin berkurangan sebab ekonomi yang lembab, *donation* yang kurang, seperti St. Nicholas. Jika boleh Kerajaan membuat satu kajian satu peruntukan kewangan tertentu disalurkan kepada NGO untuk membolehkan mereka menguatkan kewangan mereka dan dapat menolong lebih ramai orang. Jika warga emas *suddenly paralysed* atau jatuh sakit, keluarganya atau anak-anaknya terpaksa bekerja untuk mencari wang. Orang tua itu mahu pergi ke mana, jika masuk *private*, rumah orang tua itu, kosnya tinggi. Jika *charity* kebanyakannya sudah penuh, tidak cukup, ada yang dibuat macam itu sahaja. Saya harap MMK Kebajikan kena betul-betul *find the way*, cari jalan bagaimana menyelesaikan masalah ini. Tadi saya jalan di Pitt Street saya nampak banyak lagi mereka ini akan duduk di tepi Standard Chartered, masih ada lagi. Kalau Kerajaan betul-betul berhasrat untuk membantu kita tak payah cakap sampai hari ini. Kena betul-betul turun padang, berbincang dengan semua NGO, panggil mereka duduk dan bertanyakan masalah mereka. *That is what I mean.*

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Memang kita ada satu jawatankuasa yang melibatkan 78 NGO. Kita selalu bermesyuarat dan apa yang mereka minta ialah geran oleh kerana geran yang telah diberi oleh Kerajaan Pusat telah ditarik balik, sama ada tarik balik atau kena banyak potongan. Kerajaan Negeri seperti saya katakan sentiasa berhasrat untuk memberi bantuan sebaik yang boleh. Jika masalah kewangan, masalah kewangan sahaja tidak dapat menyelesaikan masalah. Tadi YB. Berapit telah menyatakan bahawa di jalan dekat Standard Chartered ada banyak kutu rayau di sana. Memang di Pulau Pinang ada 72 yang sentiasa ada di sana, bila-bila ada operasi untuk selamatkan mereka, mereka ini sentiasa ada di sana. Mereka ini ada keluarga dan juga rumah, dan bila perkara ini berlaku kita tidak boleh tahan mereka tetapi kita bagi kaunseling. Setelah ber kaunseling kita minta ahli keluarga mereka datang bawa mereka balik. Selain daripada itu kita telah menghadapi satu masalah yang telah dibangkit oleh YB. Air Itam semalam iaitu kata orang-orang pelarian Rohingya di mana mereka ini ada UNCR *card as refugee*. Kad ini kata mereka tidak boleh kerja, tidak beri apa sumbangan dan orang ramai boleh beri bantuan. Kerajaan Negeri telah beberapa kali bermesyuarat dengan UNCR, wakil-wakil mereka untuk selesaikan masalah ini tetapi sehingga hari ini tidak boleh selesai. Sebenarnya masalah-masalah tertentu adalah dengan Kerajaan Pusat, kerana Kerajaan Pusat hanya buat satu keputusan di mana dan bagaimana jumlah berapa banyak peruntukan yang boleh diberi untuk menyelesaikan masalah mereka, masalah ini baru dapat diselesaikan.

Ahli Kawasan Berapit (YB Ong Kok Fooi):

Bagi penjelasan sedikit lagi.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Nanti, nanti ya. *This is my floor, remember.* Pulau Pinang dengan ekonomi yang pesat ini, *we are just like a bud of honey*, ada banyak orang datang terutama pada hari-hari tertentu bila ada festival tertentu, kita akan lihat bermacam orang turun ke Pulau Pinang, *because of Penang's success, because of Penang's economy* memang banyak orang luar negara datang, memang ada sindiket yang datang di sini. Silakan YB Berapit.

Ahli Kawasan Berapit (YB Ong Kok Fooi):

Terima kasih YB. Sungai Puyu. Bagi pendapat saya Kerajaan Negeri Pulau Pinang setiap tahun memperuntukkan sebanyak RM287 juta untuk program Emas, Emas. Adakah program ini betul-betul memolong rakyat yang memerlukan pertolongan atau rakyat yang miskin, atau warga emas yang perlukan bantuan perubatan. Saya rasa kalau wang ini disalurkan dalam tabung kebajikan dan betul-betul orang yang perlukan wang pertolongan ini seperti orang tua jatuh sakit, untuk perubatan atau keluarga ditimpa kecemasan, seperti bapa *stroke*, ibu demam atau *accident* dia perlukan wang kecemasan. Di mana hendak ambi? RM100.00 tidak akan selesaikan masalah mereka. *This is what I am facing.* Bila ada keluarga ditimpa apa-apa kemalangan, kecemasan mereka datang ke pusat khidmat saya, saya tidak dapat beri kepada mereka tiap-tiap bulan. *One shot one time*, RM500.00, RM1,000 can solve their present problem tapi

saya kena cari NGO untuk sepanjang masa untuk membantu mereka. Bersyukur di Bukit Mertajam banyak *temple*, banyak NGO yang ada tabung seperti ini tapi duit itu semua dari rakyat jelata. *People donate, what about Kerajaan, apa kerajaan boleh buat?* Kalau RM280 juta ini *setup* tabong kebajikan, lagi boleh menolong ramai orang yang betul-betul perlukan wang. Ini pendapat saya.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Terima kasih. Itu pendapat YB. Berapit. Program Emas adalah satu program yang dikatakan sebagai penghargaan, *appreciation*. Itu tidak serupa. Untuk memberi bantuan dari segi kebajikan memang kita ada peruntukan-peruntukan tertentu untuk memberi bantuan segera jika ada sesiapa yang menghadapi masalah-masalah tertentu. Jika YB. Berapit tidak sedar program ini, saya mengalu-alukan Ahli Yang Berhormat datang ke pejabat saya dimana saya praktis *Open door and No wrong door policy* untuk memberi bantuan kepada yang mana boleh.

Ahli Kawasan Berapit (YB Ong Kok Fooi):

Semua kebajikan, semua jabatan pembantu saya telah pergi minta, bukan semua dapat. Yang dapat RM300.00 sebulan, apa boleh buat untuk menolong mereka yang perlu kewangan untuk hidup sehari-hari. Tidak ada, *there is no way*, dengan RM300.00 satu keluarga lima orang macam mana mahu hidup. *This is a fact, that is why* sebagai Kerajaan yang sudah *second term* kita kena betul-betul berfikir. Saya pernah cadangkan kalau MMK Kebajikan boleh boleh bekerjasama dengan *private sector* seperti *insurance company* kah, buat satu skim perubatan untuk warga emas. Duit RM100.00 ini disalurkan ke dalam skim insurans ini dan anak mereka boleh tambah wang beli insurans perubatan untuk orang tua mereka kalau jatuh sakit. Kita kerjasama dengan hospital dan *specialists*, mereka bagi CF, bagi *service medication* kepada warga emas dengan harga yang rendah sebab sekarang kalau kita masuk General Hospital itu tak payah wang yang besar tetapi kena tunggu kalau ada apa-apa pesakit macam jantung ka, pesakit jantung ka *operation* ka kena tunggu lama *you kena private hospital* itu kos *you a lot of money* banyak wang tak mampu mereka so mereka kena tunggu orang tak boleh tunggu itu meninggal dunia *that why* saya kata kalau boleh ini wang *build up to* tabung kerjasama dengan *private sector* dapat lagi wang wang ringgit to *one ringgit* dan bekerjasama dengan *insurance company* *find out that way* dan bekerjasama dengan hospital *private sector* untuk memberi CSI servis kepada warga emas ini seluruh rakyat Pulau Pinang ini lagi bagus. Ini saya dah cakap dua tiga kali dah sampai hari ini saya tak nampak ada *you know* untuk melaksanakannya ini kalau kita boleh buat ini memang satu polisi yang bagus untuk bagi semua warga emas di Pulau Pinang *and I can say that I proud to be a Penang*.

Ahli Kawasan Komtar (YB. Teh Lai Heng):

Terima kasih YB. Sungai Puyu, so apa yang dikatakan oleh YB. Berapit adalah benar. So kita perlukan satu dana khas sekurang-kurangnya satu dana khas *appreciation money* itu kita *appreciated* RM100 ringgit itu tetap kita bagi RM287.0 juta untuk program-program emas, tetapi kita ada RM453.0 juta ini yang lebihan bajet so kita boleh ambil RM50.0 juta itu sebagai satu dana atau ambil sebahagian tersebut untuk mendirikan pusat jagaan orang tua atau rumah orang tua kerana jawapan yang diberi oleh badan Barisan EXCO kita terdapat tiga puluh tiga buah rumah orang tua di seluruh

Negeri Pulau Pinang tetapi satu pun bukan daripada Kerajaan Pusat atau Kerajaan Negeri so ada yang terdiri daripada NGO dan NGO itu memang tidak cas tetapi mereka ada kriteria-kriteria untuk masuk tetapi memang ada orang-orang yang susah tak dapat masuk saya pun pernah minta bantuan daripada pejabat YB. Sungai Puyu. Memang YB. Sungai Puyu *office* memang *really to help* pada hari cuti pun PA nya pun tolong pergi membantu tetapi jika ada satu rumah orang tua so kita dapat bantu lagi lebih banyak orang-orang yang perlu dibantu dulu-dulunya semua orang ingat *at specially* orang Cina lah bela anak macam *empty* so jika orang itu sudah tua so berharap anak-anak akan jaga mereka tetapi masalah ubah lah satu ibu bapa boleh jaga lima orang anak dengan baik betul kita pun sepuluh kata lima saya bagi contoh lima tetapi malangnya sampai hari kita dapat surat khabar buka lima orang anak itu yang dijaga baik oleh ibu bapa itu tetapi sampai hari ini ibu bapa itu sakit mereka nak minta bantu daripada masyarakat so saya harap Kerajaan Negeri yang berjiwa rakyat boleh buat sesuatu. *Try our best to do something* kita boleh keluarkan dana dan minta bantuan daripada persekutuan keluarkan *fund* untuk dirikan rumah orang tua. Terima kasih.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Yang Berhormat minta laluan terima kasih. Saya sebenarnya menyentuh daripada jawapan soalan bertulis saya saya telah mendapat tahu bahawa tahun ini 2015 kos program warga emas adalah RM15 juta anggaran adalah bahawa di pada 2025 anggaran kos program warga emas akan naik kepada hampir RM34 juta dua kali ganda melebihi dua kali ganda. Jadi apa yang saya beberapa perkara yang ingin saya bangkitkan adalah bahawa sebenarnya program RM100 ini saya risau sama ada Kerajaan Negeri boleh kelangsungan kelestarian atau program RM100 setiap tahun ini berbanding dengan kos *ineffective* penggunaan perbelanjaan Kerajaan Negeri. Banyak rakan-rakan seperjuangan saya telah bangkitkan tentang rumah orang tua dan sebagainya sebenarnya kami memerlukan penelitian yang komprehensif termasuk juga dengan perancangan bandar di mana banyak Negara sesetiap pembangunan LMC ataupun LC ataupun apa-apa bandar pun seharusnya ada orang bukan sahaja rumah orang tua, rumah jagaan orang tua tetapi rumah rekreasi orang tua, tempat komuniti dan sebagainya dan saya berharap ini penyediaan faciliti-faciliti ini juga boleh dirangkumi dalam masyarakat penyayang pembangunan masyarakat penyayang bagi seluruh Negeri Pulau Pinang.

Tapi saya rasa amat penting lagi perlu dibangkitkan adalah situasi kebajikan Negara kami bagi lima puluh tahun ini kebajikan kami saya bagi sahaja wang kepada anda, wang pun tak cukup, *we should know encourage hang out culture* dengan izin. *We should an enabling is encouraging is an enabling culture* sebab budaya di mana kami membolehkan orang untuk lebih berupaya dan ini seharusnya bermula pada seawal-awal mungkin kerana mereka yang menerima kebajikan bukan sahaja orang tua termasuk juga orang OKU mungkin orang yang keluarganya kurang berpendidikan kurang berkemampuan. Ini juga akan ada impak ke atas keusahaan dan *entrepreneurship* ke Negeri kami jadi saya harap bahawa Kerajaan Negeri bolehlah lebih bervisi daripada Kerajaan Negara di mana kita fokus kepada *empowerment* maksud saya dari kecil lagi seseorang bayi yang dilahirkan jika keluarga mereka memerlukan bantuan ada tempat untuk pergi untuk mendapatkan bantuan dan mendapatkan pertolongan dan mendapatkan sokongan. OKU diberi latihan yang diperlukan daripada bayi lagi dan bukan tunggu sampai mereka 17 tahun 18 tahun ajar mereka buat apa buat roti, cuci pakaian, dan berapakah bilangan pekerjaan buat roti,

cuci pakaian dan sebagainya. *We need to training so young so they have chance when they grow up so* saya berharap bahawa kebajikan kami kerana banyak wang yang kami perlukan untuk ke semua sistem yang komprehensif ini dan disebabkan banyak sangat yang perlu dimasukkan lagi dalam sistem perbelanjaan kami perlulah diteliti semula. Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Terima kasih. Saya dah biasa mendapat mengatakan bahawa *intelligent is external, intellect is internal*, mengapa saya kata ini kerana kalau seorang ada *intellect* bermakna dia datang pada pendidikan dan semua rakyat Malaysia tau apa terjadi pendidikan. Cara pendidikan *the system of education in Malaysia* di apa terjadi pada pendidikan di mana kami daripada kecil bayi baby sudah naik macam mana tunjuk kehormatan pada ibu bapa. Ini datang baik *intellectual* di mana pendidikan bila mereka kecil itu dah tunjuk ajar sama mereka di sini memang apabila kata kebajikan kata kewangan, kewangan siapa pun tidak cukup saya bukan buat apa-apa kenyataan terhadap sesiapa sehingga 1MDB kata wang tak cukup dan di sini jikannya kami adakan *one on hands out* atau kita ada program-program tertentu oleh yang demikian daripada tadi saya sudah bersentuh daripada tanpa syarat *unconditional* kepada *conditional* di mana kami ambil perhatian dan tetapkan bahawa kesihatan dan pendidikan itu mustahak itu mustahak di mana sesiapa dalam program AEST mesti bagi laporan dua kali satu tahun that is *emphasize* kami telah mulai pada tahun 2015 *first of generate we have started of generalize in conditional first of July* seperti tadi saya telah mengatakan program emas adalah satu program yang berasingan.

Kebajikan-kebajikan yang berasingan di mana daripada base 6,000 orang pelanggan kebajikan pada tahun 2008 bila saya diberi tanggungjawab pada hari ini dalam JKM kami ada lebih daripada 24,000 orang yang menerima bantuan daripada JKM. Baik pun kewangan datang dari Negeri ataupun pusat itu duit rakyat dan harus ditadbir dengan syarat-syarat tertentu di mana kawalan-kawalan tertentu kami kena buat macam ini cadangan untuk berusaha dengan syarikat-syarikat memang Kerajaan Negeri telah buat, memang Kerajaan Negeri ada dengan satu syarikat yang dia bagi bantuan kepada orang-orang yang sakit kerana syarikat ini telah bagi satu jaminan dengan dana besar kami tak mau ambil dengan mereka, *you simpan dengan sana jika dia ada-ada orang khasnya orang anak muda di mana rawatan dibagi mereka boleh jadi produktif kami akan salur pada syarikat itu untuk bagi rawatan dan mereka akan bayarkan semua* kalau ibu bapa memang anak-anak kena tunjuk sedikit sebanyak tanggungjawab dia tak boleh tolak kepada Kerajaan Negeri dan tidak boleh tolak kepada lain orang. Sebab anak. Kepada ibu bapa itu penting itu datang daripada pendidikan dan pendidikan ini boleh jadi membinakan mereka sebagai *intellect* kata dana, Kerajaan Negeri memang sekarang telah membina satu dana melalui *Penang Community Chest*. *Penang Community Chest* ini adalah satu pertubuhan di mana ada orang ramai telah membagi derma kepada ini dan disimpan dan kami belum diperluaskan dana ini adalah untuk bagi bantuan kerana kami telah buka pusat dialisis CAT di Balik Pulau dan ini akan *round out* dengan semua daerah di Pulau Pinang di sana.

Ahli Kawasan Berapit (YB Ong Kok Fooi):

Boleh bagi penjelasan sikit.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Nanti, *my floor, I let you after this.* Ini apa kami buat. Bila mereka pi *for* rawatan dialisis mereka hanya bayar RM30. Jika RM30 mereka tidak mampu mereka boleh buat permohonan di mana JKM dan Pejabat Daerah akan buat siasatan dan terus pergi jawatankuasa pentadbiran untuk dapat kelulusan jikanya telah diluluskan oleh JKM dan juga daripada Pejabat Daerah kata memang orang ini miskin tak mampu saya akan gunakan tabung ini untuk bayar RM10, RM20 atau sepenuh-penuhnya supaya tidak beban kepada mereka orang sakit kerana dialisis adalah *the murder of diseases* apa kata tengok mereka kena *reneger frailer* satu minggu tiga kali satu tahun RM52.00 *this is what I have*, satu tahun saya akan bertanggungjawab lebih tiga ribu ringgit kepada seorang pesakit. Ini akan diperluaskan pada kinis saya akui hanya untuk dialisis CAT, saya berdoa pada satu hari bila saya nak dana yang mencukupi saya boleh perluaskan untuk lain-lain pusat, perluaskan untuk lain-lain pesakit inilah doa saya iaitu kata bila buat apa-apa kena tengok apa kemampuan *don't go beyond the ability* mengikut mati di sana so saya tidak mau saya tegaskan ekonomi diimplikasi kewangan Kerajaan Negeri tetapi yang mana boleh saya akan buat saya bagi jaminan yang mana boleh buat saya buat dan memang walaupun saya tak dapat buat sendiri saya ada sendiri ada bekerja dengan banyak NGO dan di mana kami tiap-tiap bulan hari yang terakhir jam pukul 2 ada dua pertubuhan yang saya jadi Ahli kami bagi bantuan kepada bantuan kepada pesakit-pesakit itulah yang telah dijalankan dan jikanya macam sakit lantar dulu ada rawatan apakah pesakit terlantar tak tau langsung tetapi selepas Kerajaan PR telah buat pentadbiran kami telah perluaskan bagi kesedaran pada orang ramai. Jikanya ada sesiapa yang sakit dan terlantar, JKM akan bagi dia RM300.00 satu bulan.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Terima kasih ya, YB. Sungai Puyu yang disanjung tinggi, yang disayangi, yang dihargai. Saya tahu YB. Sungai Puyu ni dah buat banyak. *But, give me a data your Penang Chest Fund*, berapa keluarga sudah ditolong. Jadi saya sebut itu, wang dari kerajaan yang salur kepada semua emas-emas RM100 itu. Adakah mengurangkan kemiskinan sekeluarga di negeri Pulau Pinang? Tak ada. Di kawsan saya, baru-baru sebelum *Chinese New Year*, ibu dia betul-beul jatuh sakit *paralyses*, bapa dia pula *accident*, kaki dah patah. Budak ini 19 tahun dok tunggu *result SPM*, apa nak buat? Bapak sudah *accident* kaki patah, ibu sakit. Saya pergi rumah dan menziarahi dia dan tahu *situation* mereka saya panggil PA saya *Uncle Lim* bawa ibu dia masuk ke hospital, *check* seluruh badan apa terjadi. Nasib baik kita *move very fast*, jantung dia bengkak. *That's why paralyses*. Dan ayah dia kaki patah pun kena tunggu. Anak dia pergi buat *plumber*. Kalau lekuarga yang miskin itu, memang mereka tak ada peluang mau jadi kaya atau hidup dengan senang. Tak ada peluang langsung, *there is no way for them*. *Unless*, kerajaan wakil rakyat menghulurkan pertolongan. So, *I settle down all their* hidup seharian. Dengan dapat wang kewangan bantu dari NGO, dan saya bagi RM1,000. Tolong sebab mau raya dah. Tak dak duit nak raya lagi ada adik-adik lagi dan *I try to apply vocational* untuk budak ini. Tetapi kita daftar pergi belajar di Kulim tu, Kolej Vokasional RM500 sebulan, tak ada wang. Kalau habis 4 bulan itu, dia kena hantar kemana-mana vokasional dia kena pergi. Mana boleh. So, bagi mereka *how they can survive after form 5?* Pelajaran pun sukar bagi mereka. Lagi satu mau cari wang makan untuk menolong keluarganya.

So this is the situation now the people are facing. Saya cadang itu, duit dari *chest*

funding ka, dari warga emas ini ka, kita campur sekali, kan kerajaan banyak *developer* yang kaya-kaya ini boleh buat CSR 1 *dollar fund raising* dan kerjasama dengan *insurance company*, hospital, kalau kita betul-betul mahu buat itu, boleh jadi. Ini keluarga dibawah merata-rata tempat bukan di Aston, bukan di Kampung Besar sahaja. *That's why* saya kata saya menolong lebih dari 300 keluarga ada kaum Melayu, kaum India, kaum Cina. Kita rasa sangat susah hati. But kita tak dapat *you know*, menolong betul-betul keluarga ini untuk hidup dengan manusia selesa. Tak dapat. Satu keluarga yang di Machang Bubuk keluarga India, bapa dia pekerja TNB, 2012 kalau tak salah, dia kena strok, tak boleh kerja, *nobody come*, tak ada orang tolong dia. Ini isteri suri rumah tangga jaga 5 anak. *Neighborhood* dia, jiran dia satu amah bawa dia datang ke *service centre* saya, saya panggil *Uncle Lim* pergi tengok, anak yang bongsu itu umur 2 tahun minum kopi sahaja. Susu, makanan apa pun tak ada. Kita pergi tolong. Kebajikan bagi, kalau yang belajar tu, RM100 seorang. jadi, yang sakit itu, kalau yang tertinggi pun RM350. Mereka boleh hidup, boleh jadi orang yang berguna kalau tak ada pelajaran yang betul, kalau tak ada orang yang pergi tolong mereka. *That's why* sekarang di sini kalau keluarga yang miskin, kalau kaum cina itu semua pergi jadi itu along punya 'macai'. Kalau yang kaum india itu, jadi apa? *Gangster*. Di Kedah, di Penang, di SPU, di SPS, budak-budak India yang tak dapat hidup dengan senang, tak ada pelajaran semua jadi *gangster*. Mati ditembak terus di jalan raya oleh polis sebab menagih dadah, menjual, membeli dadah. Kalau kaum Cina, judi, Ah Long, memang terjadi tiap-tiap hari kita nampak, bukan tak nampak. *But what can we do?* Adakah polis ini yang disini betul-betul fikir, macam mana mahu tolong budak-budak ini. Kalau budak-budak melayu, mat rempit. *Every thursday night*, I mau balik dari sini balik ke Sungai Petani, beratus-ratus motor dari Sejati itu *highway* ke Laguna Merbok tak ada orang jaga. *This is the social problem*. Kalau Menteri-Menteri langsung tak boleh fikir budak-budak semua ini. Di sini kalau Kerajaan Negeri kita boleh buat, kita kena mula daripada sini. Saya minta YB. Sungai Puyu betul betul berfikir kalau betul-betul kerajaan yang prihatin *we need to sit down and discuss and..(gangguan)*

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Minta laluan. Terima kasih. Saya pun cuba tertarik la. Cuma ingin *respond* dengan apa yang dikatakan oleh YB. Berapit dan juga YB. KOMTAR. Pertamanya saya tidak bersetuju kalau kita Kerajaan Negeri diberi tanggungjawab atau diminta untuk mewujudkan pusat-pusat untuk menjaga warga emas. Ini akan menggalakkan lebih ramai anak-anak untuk meninggalkan ibu bapa mereka ataupun dengan izin saya gunakan perkataan *abandon* ibu bapa mereka di pusat-pusat tersebut. Malahan, kita sepatutnya tahu tentang tanggungjawab Persekutuan dan tanggungjawab Kerajaan Negeri. Berbalik kepada isu meninggalkan warga emas ini di pusat-pusat jagaan saya percaya sebenarnya, malahan kalau saya boleh mencadangkan Kerajaan Negeri menghalusi peruntukan undang-undang untuk mengambil tindakan terhadap anak-anak yang meninggalkan ibubapa mereka tanpa dijaga umpamanya satu kes di Singapura di mana peguam Kerajaan Negeri telahpun mengambil tindakan terhadap seorang anak yang meninggalkan ibu bapa mereka, meninggalkan ayah dan ibu beliau yang uzur dan mengheret beliau ke mahkamah dan itu adalah perkara yang kita wajib pertimbangkan. Polisi-polisi Kerajaan Negeri kalau boleh menggunakan peguam-peguam yang ada, mengambil tindakan, bukan menyediakan pusat-pusat untuk kita meninggalkan warga emas. Dan kedua ini bukan untuk kita meninggalkan warga emas, ini bukan bermaksud bahawa kita tidak prihatin tentang masalah warga emas.

Saya kurang bersetuju dengan apa yang dikatakan oleh YB. Berapit. Polisi Kerajaan Negeri ambil, Kerajaan baru sejak 2008 adalah untuk sedikit sebanyak mengurangkan kesan, mengurangkan masalah yang dihadapi oleh program-program kebijakan kita, tak ada susu umpamanya, kita ada sekarang program anak emas RM200 diberi, memang bukan cukup untuk membeli susu untuk setahun, tapi sekurang-kurangnya ia memberi penghargaan, wang RM100 memang tak cukup. Saya setuju tapi ini tidak bermaksud bahawa kita menyediakan satu dana, dengan izin kita *open the front gates*, semua perkara-perkara ditanggung oleh Kerajaan Negeri. Semua perkara-perkara ditanggung oleh Kerajaan Negeri. Kita harus lihat, apakah perbezaan antara tanggungjawab Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri. Kalau masalah-masalah seperti masalah mat rempit, masalah penagihan dadah dan sebagainya, ini adalah masalah-masalah yang wajib ditangani oleh Kerajaan Persekutuan melalui agensi-agensi penguatkuasaan, polis, PDRM, agensi dadah dan sebagainya. Jadi saya kurang bersetuju kalau kita hanya ingin menyalahkan Kerajaan Negeri, jangan lupa, Kerajaan Negeri bukanlah satu *welfare department* di mana semua masalah ditinggalkan disitu, beranak anak, tak cukup susu, bawa datang ketuk pintu minta Kerajaan Negeri bayar. Bukan macam itu dan masalah yang dihadapi oleh rakyat, saya pun ada masalah yang dihadapi oleh rakyat di kawasan kita. Macam-macam cara berbagai-bagai cara, dana diperuntukkan untuk kita mendampingi masyarakat ataupun pengundi-pengundi di kawasan kita untuk menyelesaikan masalah mereka. Kalau begitu, kalau semua masalah kita serahkan kepada Kerajaan Negeri, minta Exco yang menyelesaikan, tak guna la kita ada wakil rakyat. Terima kasih, ini adalah pandangan saya.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Penjelasan. YB. Seri Delima saya hanya ingin menjelaskan bahawa, saya rasa YB. Berapit pun bukan nak kata pusat di mana buang ibubapa. Tapi orang tua memang memerlukan *social participation* juga, mereka perlu ada tempat untuk berkawan, beriadah, tempat untuk membuat aktiviti dan itulah pusat-pusat sebenarnya yang saya menggambarkan. Tiulah visi saya. Dan sebenarnya ini bukan kebijikan sahaja. Banyak yang saya dengar hari ini dia macam kebijikan, ini juga ada impak kepada daya persaingan negeri, biar saya jelaskan, maksud saya, jika seseorang usahawan ingin mengambil risiko untuk membuat perniagaan yang inovatif, seorang usahawan ingin mengambil risiko untuk memperkembangkan perniagaannya. Sebenarnya sama ada berapa takut perasaan dia dalam mengambil kira sama ada boleh ambil risiko atau tidak bergantung kepada apa yang sedia ada dalam sistem kerajaan, untuk dia rasa selamat. Kalau saya gagal juga, keluarga saya tidak akan mati kelaparan. Kalau saya gagal juga. Keluarga saya sakit masih boleh cari doktor, saya masih ada sedikit makanan bagi mereka setiap hari. Sistem *safety net* ini adalah amat penting juga untuk menyumbang kepada daya saingan negeri kami dan dia juga menjadi isu *livability* apa Yang Berhormat membangkitkan tentang kanak-kanak, masalah mat rempit dan sebagainya. Jika kami ingin menubuhkan satu bandar yang *livable*, apa yang perlulah ada infrastruktur-infrastruktur untuk belia, infrastruktur-infrastruktur untuk setiap lapisan masyarakat, orang tua, belia, keluarga muda dan sebagainya.

So, saya berharap bahawa walau pun sememangnya kebijikan itu harus juga adalah tanggungjawab Kerajaan Persekutuan.tapi, apa yang saya cadangkan adalah agar Kerajaan Negeri lebih bervisi daripada Kerajaan Persekutuan, lebih matang daripada Kerajaan Persekutuan dalam menerapkan satu sistem kebijakan yang lebih komprehensif. Terima kasih.

Ahli Kawasan (YB. Prof. Dr. Ramasamy a/l Palanisamy):

Saya rasa apa yang dibangkitkan oleh YB. Berapit, Ahli Kawasan Pulau Tikus, Ahli Kawasan KOMTAR, dan apa ni Seri Delima. Saya rasa isu ini bukan RM100, isu kebajikan dan Kerajaan Negeri ni bolehlah menilai dari masa kemasa keberkesanan program-program. Ini saya rasa mungkin secara tidak langsung yang ditimbul oleh YB. Berapit dan juga ditimbul oleh YB. Pulau Tikus sama ada RM100 yang kita beri sebagai penghargaan ataupun program-program lain, macam mana kita berubah isu apa ini, mengatasi kemiskinan, kita sekarang letak syarat, *conditional*, jadi program-program ini boleh di menilai semula, dengan izin, *whether it is effective or whether we shoul go a different part. I think what you are try to aim also*, kan? Saya rasa tak ada masalah dan ini boleh dibincang dalam exco atau forum-forum lain. Saya rasa ini perlu mana-mana kerajaan sama ada Kerajaan Pusat, Kerajaan Negeri, mana-mana. Kita menilai semula program-program ini supaya dengan tujuan untuk memperolehi sesuatu perkhidmatan yang lebih efektif dan lebih baik kepada rakyat.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

YB. Sungai Puyu, sikit sahaja, sikit sahaja. YB. Sunngai Puyu, saya tertarik dengan apa yang dikatakan oleh YB. Pulau Tikus tapi saya ingin cadangkan, bukan sahaja kita mengajar mereka untuk membuat roti dan sebagainya. Kita lihat di Singapura, kalau kita pergi ke Singapura, kebanyakan tempat-tempat umpamanya zoo di Singapura, mereka melantik semuanya pekerja-pekerja di situ di kaunter ataupun menyerahkan maklumat tentang kawasan persekitaran zoo adalah semuanya warga emas yang berusia 60 tahun dan lebih dan Mc Donalds..ya. Di mana, kita harus menggalakkan mengambil kakitangan-kakitangan di sesuatu tempat di agensi, warga-warga emas ini. Mungkin itu merupakan satu permulaan pendekatan di mana kita boleh menggalakkan warga emas bekerja selepas 60 tahun. Tetapi, *mind set* dengan izin, minda warga emas di sini. Bukan saya ingin mengatakan sesuatu yang salah, tetapi di sini kita lihat, kalau lepas 60 tahun mereka kurang berniat untuk bekerja. Kurang berniat untuk berdikari selepas 60 tahun kerana mereka berfikiran lepas 60 tahun *they get retired and stay free in the house* dengan izin. Jadi kita harus menukar *mind set* warga emas iaitu bukan hanya, dengan izin, menunggu untuk bantuan kebajikan tetapi bersedia untuk meneruskan umpamanya, kalau di ambil di pusat khidmat saya, saya juga ada seorang warga emas yang bekerja di pusat khidmat saya. Umpamanya, iaitu menerima aduan, menghantar mesej kepada saya, menulis surat dan sebagainya. Ini merupakan satu cara di mana kita dapat menggalakkan warga emas untuk meneruskan dan dalam erti kata yang lain, secara tidak langsung, mereka tidak akan membebankan siapa-siapa termasuk kerajaan negeri. Terima kasih.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Ahli-Ahli Yang Berhormat, cuma ingin saya peringatkan kepada Ahli-Ahli Yang Berhormat di sesi penggulungan ini kalau Yang Berhormat-Yang Berhormat perlukan penjelasan, mintak penjelasan tapi bukannya memberikan ucapan sekali lagi lah. Sila Sungai Puyu.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Terima kasih. Memang apa-apa yang dikata saya akan ambil catit dan bagi perhatian tetapi apa yang saya boleh kata, memang apabila program-program yang telah dibuat, saya juga ingin merayu sokongan-sokongan penuh penglibatan semua Adun-Adun khasnya seperti *community center* bila saya buat satu contoh *community centre* dan 'Jom Hidup Sihat', walaupun saya telah hantar jemputan tetapi hanya Ketua Menteri, YB daripada Bagan Jermal dan daripada Paya Terubong, bukan banyak YB yang pergi lihat apakah *community center* yang telah wujud. Saya telah minta bahawa lihat dan macam mana kami *roll out* di semua Adun. Isu yang dibangkit oleh Adun Pulau Betong berkenaan dengan hari tanpa plastik beg. Memang saya cakap ribuan terima kasih, sekurang-kurang Ahli YB. daripada Pulau Betong telah buat *recycling*. Namun adalah soalan yang dibangkit adalah soalan yang serupa pada sesi yang lepas.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Hj. Muhammad Farid b. Hj. Saad):

Yang Berhormat, penjelasan. Saya nak betulkan.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Saya belum habis. Saya mesti bagi peluang. Mesti mesti bagi peluang. Nanti. Saya bagi habis. Saya rakamkan sini nanti yang *next* saya bagi peluang. Di sini, soalan dia kata, kewangan 20 sen ini adalah sepatut gunakan untuk program AES. Kalau ni berkaitan dengan alam sekitar, hendak digunakan untuk alam sekitar. Di sini saya dah kata, dalam kertas MMK kami telah mencadangkan apabila mendapat kelulusan di mana wang akan disalur, apa kegunaan wang itu? Kami telah buat ketetapan selepas pertimbangan alasan-alasan semua, wang ini diguna pakai untuk AES kerana daripada alam sekitar, kami memang ada lain-lain dana untuk bagi kesedaran. Juga ada satu soalan dia kata, jumlah yang tidak salur pada Kerajaan Negeri itu 20 sen, ini memang saya rasa sakit hati sikit kerana apabila kami telah menjaya Hari Tanpa Plastik Beg, Kerajaan Pusat juga dia nak buat Hari Tanpa Plastik Beg dan saya telah ada kata dengan terus-terang, *we do not copyright our programme. Please copy it right.* Bila kami..dia..memang satu minggu, satu hari hari Sabtu dan untuk kewangan dia tidak tahu macam mana kutipan dan saluran. Dia kata *you* kutip nak buat apa, buat apa, .. NGO dan terbangkit ada syarikat-syarikat tertentu baru-baru bukak dia punya *branches* di Pulau Pinang, dia kata ibu pejabat di Kuala Lumpur dan ibu pejabat saya dia kata kena ikut dasar Kerajaan Pusat dia nak kutip dan tidak salur dan dia buat apa yang di kata CSR seperti tanam-tanam pokok-pokok. Saya telah mencadangkan satu mesyuarat dan bagi mereka kesedaran masuk kampung ikut adat. Kalau nak ikut Kerajaan Pusat, boleh lah pergi balik di Putrajaya usaha di sana kerana masuk kampung mesti kena ikut data dan kami akan kuatkuasakan syarat-syarat ini. Pulau Betong.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Hj. Muhammad Farid b. Hj. Saad):

Terima kasih YB., isu pokok sebenarnya saya cakap adalah merujuk kepada laporan audit. Teguran-teguran audit tetapi saya mengulangi bahawa saya berpendapat, sepatutnya digunakan untuk persekitaran. Saya terima penjelasan oleh kerajaan ini kaedah yang disepakati yang dipengerusikan oleh Sungai Puyu. Begitu juga kerajaan pusat dia nak buat plastik beg tu mungkin dia tak *copy* pun, mungkin dia ada niat dia sendiri, cara dia sendiri macam mana Sungai Puyu ada cara sendiri nak buat. So tak perlu lah kita *compare*, kita bercakap tentang Pulau Pinang ini. Ini pandangan saya, di Pulau Pinang ini sepatutnya cara itu yang saya fahamkan tapi teguran saya itu lebih

menjurus kepada komen-komen ataupun penilaian pemantauan dibuat dalam laporan audit itu yang paling penting sekali YB. Sungai Puyu.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Terima kasih. Bila saya kata *copy* saya, kami ada lihat beberapa program yang telah mula jalankan oleh Negeri Pulau Pinang seperti tadi kami berkata program-program *iSejahtera*, selepas itu kerajaan pusat dia buat apa dia kata dia BRIM. Bila kami buat program *iSejahtera* ini tak halal lah, ini rasuah selepas tu dia BRIM. Saya kata bila nak bagi tanpa syarat bagi dia semua. Itu bagi nanti. Nanti..nanti.. so saya kata *copy it right. Copyright* bermaksud di sini di Negeri Pulau Pinang bila ia memohon program-program ini tak payah diminta atau disemak oleh *income tax*, terus bagi. Tak payah *income tax*. Kadang-kadang orang kata pi *income tax* kadang-kadang cari penyakit.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Hj. Muhammad Farid b. Hj. Saad):

YB., saya tidak mahu panjangkanlah sebab Bertam kata kat saya, YB. warga emas. Ingat tadi tu makan ubi keledek so saya tak mahu panjangkan isu ini Yang Berhormat. Tentang BRIM itu ada kaedah sendiri sebab mungkin saya dengar penjelasan tentang pemantauan audit yang telah saya sebutkan sepanjang lebar dalam penjelasan saya. Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Tadi ubi keledek tu kongsi kaya bukan rasuah. Baik. Memang di audit ada sentuh pada program-program *iSejahtera*, yang penting sekali dia kata lambat pengesahan. Di mana ini adalah bukan dasar kerajaan untuk lambatkan tetapi individu-individu dan kalau selepas teguran kami telah ambil tindakan. Tindakan seperti kami bagi tempoh masa, dulu tak ada had tempoh masa. Terpulang kepada pusat-pusat mereka buat. Pada kini saya tak dah syarat, tarikh bila sudah menerima borang mesti cop tarikh yang terima dan 14 hari mesti digesakan masuk, daftar dan pengesahan. Ini telah dibuat dan untuk mengelakkan apa-apa dan mereka dapat di bayar setahun semasa saya telah terhadnya sampai pendaftaran buat sehingga 30 Jun. Selepas tu, saya mendapat semakan dan lain-lain. Kedua, berkenaan dengan wang simpanan di ..(*tak jelas*). Ini juga peribadi seorang di mana pada masa tempoh bayaran, banyak orang sudah datang. Dia terambil saya juga ada jadi waris kepada dasar kerajaan yang lepas di mana pada dulunya semua kewangan yang akan digunakan di pejabat daerah hendak ambil tunai daripada Komtar. Ambil balik pi pejabat daerah simpan di sana. Selepas teguran, saya nampak ini tidak sesuai. Boleh ke kalau minta kelulusan dalam Exco MMK dan minta bahawa pejabat daerah semua boleh buka akaun khas di bank yang terdekat di mana kewangan yang di ambil melalui cek masuk pi akaun sana dan apabila nak pakai berapa banyak, dia *draw down* dari sana. Ini untuk keselamatan. Untuk keselamatan.

Lagi satu teguran di mana untuk mereka kata, bahawa kewangan lambat balik, pulang kepada Bendahari Kerajaan Negeri. Memang surat pekeliling kata 21 hari daripada masa memohon waran sampai wang balik mai dan di sini bila kami buat semakan, semakan kalau bank tak pulangkan kewangan kepada pejabat daerah, pejabat daerah tak boleh masuk mai sini so kami telah buat perubahan kerana dulu

dalam program pembayaran kami bagi 3 minggu sekarang kurang pada 2 minggu. Bila 2 minggu sampai 3 kali 1 tahun supaya warga emas yang telah daftar, yang lepas mereka boleh buat dapat dia punya bayaran sumbangan di bulan Mac. Dan untuk orang baru yang berdaftar, kalau tak sempat untuk bulan Mac, dia akan di bayar di fasa ke 2. Selepas tu semua fasa yang belum tentu dibayar pada fasa 3. Ini telah di buat juga. Yang tu saya kata ribuan terima kasih kepada Pulau Betong yang sentiasa memantau dan juga ini ada bagi *awakening call* supaya saya boleh tambah baik program-program ini semua.

Ahli YB. daripada Machang Bubuk telah bangkit 4 perkara berkenaan dengan alam sekitar. Eh mana dia? Dia ada kata *open burning*. *Open burning* ada ditarafkan suatu kesalahan akan tetapi dari syarat teknikal kami terlihat *commercial open burning* atau bukan *commercial open burning*. *Commercial open burning* adalah di mana orang macam mereka bersihkan dia punya ladang, dia bakar ini memang boleh denda sehingga RM500,000 tetapi jika orang kampung selalunya mereka sapu-sapu daun-daun dia pi bakar. Adakah kami nak pi keluar saman pada dia nak kata dia *open burning*? Lagi 1, budaya dan keagamaan. Orang Cina bila dia keagamaan, dia selepas sembahyang mereka bakar itu kertas. Adakah kami nak bukak saman pada dia? Orang Cina bila mereka ada orang tua atau orang yang telah kembali, habis lepas tu selepas upacara.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Saya rasa Machang Bubuk refer to the *open burning* yang *commercial* ..

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Lepas itu mereka bakar itu, adakah *open burning*? Memang *open burning* kerana nak kuatkuasakan *open burning* saya telah dapat kelulusan untuk turun kuasa kepada kedua-dua PBT dulu hanya Alam Sekitar, sekarang PBT juga ada kuasa untuk keluar saman bukan PBT sahaja, pihak polis, pihak bomba ada kuasa. Dulu hanya Alam Sekitar sahaja. Lagi satu discaj..ya..

Ahli Kawasan Jawi (YB. Soon Lip Chee):

YB. Sungai Puyu mintak laluan. Saya masih ingat sesi yang lepas iaitu November tahun lepas saya ada tanya isu untuk *open burning* yang kawasan-kawasan penduduk-penduduk yang suka membakar sampah. Jawapan yang saya terima buat sementara waktu kedua-dua PBT masih tiada kuasa undang-undang atau pun dasar yang boleh betul-betul menguatkuasakan atau pun saman kepada sesiapa yang membuat *open burning* kerana saya pernah beberapa kali hubungi MPSP turun, pegawai MPSP cuma boleh memberikan teguran, advise dengan izin, maksud itu adakah Kerajaan PBT boleh mengubalkan satu dasar atau undang-undang kecil supaya memberikan kuasa kepada kedua-dua PBT. Jawapan yang saya dapat memang tak ada kuasa untuk kuatkuasa itu.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Memang saya sudah bagi satu surat daripada Kementerian Alam Sekitar kepada kedua-dua PBT temasuk pihak Polis dan juga Bomba supaya mereka telah dimaklum, mereka ada kuasa untuk keluar saman. Selain daripada satu *open burning* bila

pesawah-pesawah di *paddy land* memang Kerajaan Pusat telah maklum kepada *Agriculture Department* tidak digalakkan tetapi kami telah sedikit masa untuk bagi kesedaran kepada mereka. Berkenaan dengan *open burning*, daripada Ahli YB. Machang Bubok....

Ahli Kawasan Machang Bubok (YB. Lee Khai Loon):

Minta penjelasan sikit. Terima kasih YB. Sungai Puyu kerana menjawab soalan ini. *Open burning* yang saya maksudkan tadi adalah tentang yang pembakaran tayar-tayar secara terbuka dan juga tindakan penguatkuasaan yang terlalu lewat apabila sudah bakar habis bila sampai sana sudah tak ada bukti so itu yang masalah kita kata apabila aduan daripada penduduk atau *hot line* Jabatan Alam Sekitar itu tindakan perlu sangat cepat untuk turun dan adakah ia 24 jam beropeasi atau hanya untuk waktu kerja sahaja?

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Memang daripada JAS mereka ada sampai 12 malam. Mereka memang ada *hot line*. Oleh kerana kekurangan kakitangan di JAS kami telah minta untuk Pihak Berkusa Tempatan di Seberang seperti MPSP dan ada beberapa kes yang saya telah merujuk kepada MPSP dan mereka juga telah bergerak dengan cepat dan juga dapat beberapa kes dan mereka juga bawa pi mahkamah. Memang ada iaitu selalunya apabila ada satu aduan kalau mereka tidak mahu mereka kata tak ada kuasa, tak ada senang dan lain-lain. Tetapi saya nak rakamkan di sini pihak PBT, pihak Polis, pihak Bomba telah diturunkan kuasa untuk kuatkuasa ini. Di MBPP juga ada satu kes di mana saya telah menerima panggilan orang ramai dan mereka turun padang nampak mereka juga telah *compound* pada pemaju bila bakar kayu-kayu di sana, memang ada. So jika apabila kata mereka lambat apa itu, itu peribadi. Tetapi di sini kami kata dasar, dasar memang ada. Yang lain peribadi cubalah fikirkan jabatan perhubungan dengan pegawai tertentu supaya apabila satu telefon mereka boleh gerak dengan cepat. *Discharge* daripada kilang-kilang memang JAS sentiasa memantau dan mereka telah ambil *point of discharge*, *point of discharge* di mana kilang-kilang yang tertentu di mana air yang keluar pada sana mereka ada buat ambil *sample* untuk dibuat analisa, memang ada. Bila kata *discharge* daripada kilang, YB. Telok Ayer Tawar juga ada menarik perhatian supaya kes di Sungai Krian, Ampang Jajar bila ikan duri mati di sana, minta pi *check* kilang-kilang. Di sana kami telah buat selepas ikan duri yang telah diambil, di *check* dia bukan dari *pollution*. Tetapi kami juga minta bahagian kimia buat lagi analisa dan analisa kedua belum balik lagi. Yang pertama mereka buat siasatan *confirm* tidak ada apa pencemaran yang mereka periksa ikan itu. Selain dari ikan duri, tiada ada apa, selain dari udang, ketam tidak mati hanya ikan duri dan hari itu sahaja.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara binti Hamid):

Terima kasih YB. Sungai Puyu. Jadi maksud YB. Sungai Puyu sampai sekarang telah membuat analisa kilang-kilang *up stream* tidak ada bukti kenapa ikan-ikan duri itu mati dan adakah hanya siasatan dihadkan kepada kilang-kilang sahaja atau mungkin disebabkan toksin atau racun itu datang dari sumber-sumber lain. Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Tapi ada toksin dan racun-racun bukan hanya ikan duri yang mati, yang lain mati juga. JAS sentiasa membuat pemantauan iaitu kata ada masalah, tak ada masalah mereka *schedule checking on them* kerana inilah satu tanggungjawab daripada JAS untuk mereka turun ambil *sample* air untuk *check*. Walau pun di laporan *first report* kata tidak ada apa racun atau toksin di sana kami atau BOD atau COD kami telah kata mesti buat analisa yang lebih teliti. *That why we are saying that we are concern so untuk buat kenyataan kata kilang-kilang discharge tidak patut kerana kalau ikan duri ambil mai check dalam ada toksin we will trace the tocsin jika ada toksin dan ada racun semua akan mati dan bukan ikan duri sahaja. This is process of analysis.*

Ahli Kawasan Jawi (YB. Soon Lip Chee):

Minta penjelasan daripada YB. Sungai Puyu. Setiap kali kita membuat aduan terhadap pencemaran, terhadap sungai menyebabkan ikan-ikan mati. Saya pernah membuat aduan beberapa aduan di kawasan saya tentang Sungai Krian dekat kampung tersebut ada ikan mati. Buat sementara waktu, saya masih tak faham kerana Jabatan Alam Sekitar kena ambil sekurang-kurang sebulan baru boleh jawapan selepas mereka kena ambil *sample* dan hantar ke Kuala Lumpur untuk buat ujian. Di sini saya nak minta mungkin kerana saya faham Jabatan Alam Sekitar ini ada dibawah kuasa Jabatan Kerajaan Persekutuan, di sini saya nak minta mungkin YB. Sungai Puyu boleh terangkan sama ada proses-proses untuk memberikan jawapan untuk keputusan bahawa pencemaran air itu boleh dipercepatkan.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Memang ini boleh kerana dasar dan syarat-syarat yang telah ditentukan di SOP yang telah ditentukan dari Kementerian kepada JAS Pulau Pinang kami kena ikut sana lah tetapi jika kes-kes tertentu di mana jika kehendak kami minta mereka buat dan juga kilang-kilang kemungkinannya adanya kilang tertentu kami juga buat satu *sampling* minta syarikat itu ambil *sample* untuk syarikat swasta dan lagi satu daripada JAS hantar untuk dimakmal untuk buat analisa. Saya ucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli ADUN yang telah ambil perhatian pada alam sekitar.

Ahli Kawasan Jawi (YB. Soon Lip Chee):

Minta laluan daripada YB. Sungai Puyu. Saya nak tambahkan di sini, saya nak minta Kerajaan Persekutuan terutamanya bolehkah tambahkan Pejabat Alam Sekitar di setiap daerah kerana setiap kali saya buat aduan nak minta pegawai-pegawai turun untuk ambil *sample* mereka kena buat aduan pagi sampai petang mereka baru sampai. Kadang-kadang pencemaran di sungai pada air tersebut mungkin pagi tersebut mungkin ada sebarang toksinkah, ada apa barang buangan yang menyebabkan pencemaran tapi kalau sampai waktu petang selepas kita buat panggilan aduan tak ada Jabatan Alam Sekitar dan mereka hantar pegawai dari SPU, cuma di SPU ada saja. Di sini saya nak minta Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri boleh minta tulis surat kepada mereka minta kalau boleh setiap daerah sekurang-kurang mesti ada satu *office* supaya menyenangkan kerja-kerja untuk memproses atau pun menyemak sebarang aduan termasuk juga pegawai yang jika membuat aduan *open burning* dengan izin Dato' Speaker, kerana setiap kali kita membuat aduan terhadap *open burning* mereka sampai

cuma tinggal habuk sahaja. Ini yang saya punya *experience*. Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Memang selain daripada untuk *open burning*, selain daripada JAS, kami juga minta pihak Polis ambil tindakan iaitu kata mereka boleh buat rakaman dengan ambil gambar dan lain-lain dan selepas itu siasatan akan mengikut. Saya memang akan catit cadangan YB. Jawi yang berasas dan bagi pertimbangan. Akan tetapi saya nak rakamkan di sini bahawa untuk tambahan anggota atau staf-staf di semua pejabat ini kena datang dari JPA la.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Terima kasih YB. Sungai Puyu. Maksud saya *discharge point* mungkin biasanya JAS dapat kesan satu sistem yang diberikan oleh kilang ikut pengalaman saya kes Lee Rubber di Paya Terubong. Walau pun sistem *discharge point* betul, bersih bila disiasat tapi dia ada *secret discharge point* di mana ini memang berlaku. Adakah *secret discharge point* itu dikesan juga?

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Memang macam kes Lee Rubber ini saya telah minta berapa jumlah satu bulan mereka pakai berapa liter punya air dan ambil kira berapa besar dia punya paip. Selepas itu juga saya telah ambil kira jumlah berapa besar dia punya kolam bila di sana kami kiraan saya nak kata kepada mereka dalam mesyuarat di mana Ahli YB. Tanjung Bunga juga hadir kata ini tidak selaras. Apabila *you* menggunakan begitu banyak air pada satu hari dan kolam air ada jumlah berapa metrik dan paip yang ada macam mana boleh *discharge*. *There were benefit be another discharge point*. Oleh yang demikian saya telah menarik perhatian Ahli Yang Berhormat dan saya ucapkan ribuan terima di mana Ahli Yang Berhormat ambil tahu tanggungjawab turun padang untuk siasat dan dapati itu *discharge pond* yang tidak sah. Oleh demikian, kami nasihat kepada mereka tutup, mereka tutup. Saya ucapkan ribuan terima kasih. Berkenaan dengan IWK juga dibangkitkan oleh beberapa ADUN di dalam Dewan yang mulia ini, khasnya dari YB. Machang Bubok. Saya nak katakan di sini IWK memang di Negeri Pulau Pinang kebanyakannya loji-loji mereka hanya tapisan walau pun Kerajaan Pusat kata IWK akan bertanggungjawab untuk tapiskan semua air sebelum pelepasan, rawat air sebelum lepas air ke sungai atau di laut. Tetapi mereka tidak. Kebanyakannya hanya tapisan dan tapisan hanya untuk *solid* yang lain-lain tidak. Di sini juga kami menghadapi satu masalah ada banyak kilang-kilang telah sambung kepada IWK di mana ada banyak *discharge* telah melalui IWK itu satu yang sedang disiasat oleh juga JAS dan IWK.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huei):

Saya memang tertarik dengan Lee Rubber tadi dan lawatan tapak yang telah dibuat bersama dengan Adun Tanjung Bunga. Kejayaan lawatan tersebut di mana Lee Rubber menutup *discharge* rahsia tersebut. Tapi tidak dijelaskan sama ada *I mean* pada pandangan saya kalau ada *discharge* rahsia maka ini adalah kesalahan yang serius. Jadi saya berminat nak tahu denda yang dikenakan dan penalti yang dikenakan ke atas

Lee Rubber tersebut.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Saya tidak nak buat apa ini. Jika ia telah tulis satu surat soalan bertulis saya akan jawab di sana tetapi kerana sudah lepas kalau mahu tahu boleh jumpa saya di pejabat saya akan bagi tahu apa yang terjadi sepenuhnya. Ahli YB. Ahli Kawasan Penaga silakan.

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd Zain bin Ahmad):

Terima kasih. Sebenarnya soalan saya lebih kurang soalan yang ditanyakan oleh Ahli Kawasan Pulau Tikus. Saya tertarik dengan maklumat yang diberikan bahawa adad berlaku di mana *discharge* dibuat. Saya rasa kita ada undang-undang. Sama ada undang-undang itu di *enforce* kan atau dikuatkuasakan pendakwaan telah pun dibuat ataupun tidak. Sama ada IWK ataupun tidak. Baru-baru ini pun kita lihat ataupun terbaca dalam surat khabar berlaku lagi di mana IWK telah melepaskan ataupun secara sengaja ataupun tidak sengaja *discharge* keluar daripada loji ke laut kalau tak salah. Jadi perkara-perkara ini saya haraplah dan juga dibangkitkan tentang Lee Rubber tadi. Saya rasa kalaulah tidak ada *enforcement* ataupun penguatkuasaan yang serius terhadap syarikat-syarikat ataupun entiti-entiti yang melakukan kesalahan ini saya rasa masalah di masa hadapan akan tidak dapat diselesaikan. Komen Yang Berhormat.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Komen saya sama yang saya bagi komen kepada Ahli Kawasan Pulau Tikus. Bila kamu kata *enforcement* semua kilang-kilang pada hari ini telah bagi satu senarai *all the schedule waste*. Apa kimia yang mereka pakai, jumlah dan berapa banyak, cara pelupusan semua. Ini diambil kira. *Inspection* telah pun dibuat supaya dapat diselaraskan. Bukankah satu contoh yang baik, Lee Rubber kami dok buat kira *volume metric* dan lain-lain.

Di sini dalam mesyuarat Alam Sekitar bersama-sama dengan IWK kami telah minta mereka dan mereka juga mengakui bahawa mereka ada kelemahan mereka dan kebanyakkan PE sudah tidak cukup. Mereka telah tambah dan memohon RMKe-11 untuk tambahan untuk tukar daripada tapisan kepada *mechanical treatment* khasnya di loji Mak Mandin, loji di Juru dan juga di Bayan Lepas. Mereka telah memohon. Haraplah UMNO boleh bagi bantuan untuk diberikan kepada IWK untuk tukar dan menambah baik loji-loji di sini.

Ahli Kawasan Machang Bubuk (YB. Lee Khai Loon):

Minta penjelasan. YB. Ahli Kawasan Sungai Puyu sikit sahaja berkenaan IWK ini. Saya minta supaya loji di beberapa kawasan Machang Bubuk juga bermasalah dan saya tidak pasti jika kita ingin menanti atau tunggu RMKe-11 dan juga kita pun tak tahu sama ada Kerajaan Persekutuan akan bagi kelulusan ataupun tidak.

Apakah rancangan sementara menunggu kerana saya nampak sisa air kumbahan itu bukan seperti apa yang dikatakan oleh Ahli Kawasan Sungai Puyu tadi. Dia bukan tapi sahaja, tak ada *treatment*. Terus disalurkan keluar dan ini dijalankan 24

jam dan masalah ini saya rasa sangat serius dan sekiranya tidak ada, kita hanya tunggu peruntukan untuk naik taraf saya rasa masalah ini menjadi lebih teruk lagi. So ada apa-apa rancangan selain daripada tunggu RMKe-11 untuk kita buat.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huei):

Tambah sikit untuk makluman, kebanyakan negara-negara maju.....

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Penjelasan ya, makluman itu kurangkan, kalau nak penjelasan daripada Sungai Puyu.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huei):

Kalau nak menelitian peruntukan loji-loji ini haruslah diambil kira juga bahawa negara-negara maju tidak lepas dipesisiran pulau ataupun pesisiran pantai lagi. *Its offshore*. Jadi mereka ada paip dan *water treatment* juga akan dipaip keluar ditengah laut dan dilepaskan di sana agar tidak melibatkan pesisiran pantai kami yang mungkin digunakan untuk rekreasi seperti yang berdekatan dengan Batu Feringghi dan juga sumber ikan kami. Sekian terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Memang ini telah diusahakan khasnya Ahli YB. Ahli Kawasan Padang Kota telah meminta JAS dengan IWK dan mereka telah mempersetujui. Saya juga telah berjumpa dengan menteri dan dia telah mengakui cara dengan pelepasan ini murah dan tidak betul dan kena masuk *pill lock* supaya *volume matric dissolving* ada di sana. Ini telah dibuat dan yang pertama dibuat adalah di Sungai Emas di Batu Feringghi sana.

Untuk menjawab Ahli YB. Kawasan Machang Bubuk, bukan hanya di Machang Bubuk di keseluruhan semua Pulau Pinang memang ada bermasalah. Saya telah minta IWK bagi satu senarai penuh kepada semua loji-loji mereka di Pulau Pinang. Saya juga ada minta semua Adun untuk pergi pejabat saya untuk ambil satu buku supaya mereka dapat memantau buat pemantauan untuk KADUN mereka.

Jika mereka ada buat macam ini terus maklum buat laporan di PBT dan pejabat saya untuk JAS untuk ambil tindakan. Kami telah ambil tindakan sehingga hari ini dan mula tindakan ini dibuat 12 saman telah dikeluarkan kepada IWK. Sesiapa yang belum ambil senarai nombor loji ini sila ke pejabat saya untuk ambil supaya bila *you* buat rujukan *you* tau nombor loji, bila tau nombor loji terus mereka cari di komputer dan tau di mana tempat. Tak payah kata taman ini itu. Tak payah.

Ahli Kawasan Machang Bubuk juga mempersoal *cement batching plan*. Ia sekurang-kurangnya kami hendak 50 meter daripada tapak kediaman, ke *buffered zone*. Yang lain kami tengok dia punya cara *how they discharge it*. Pada hari ini, kami menggalakkan minta mereka *enclose batching*. *Enclose batching* bukan bermaksud *open batching* tetapi kita bina semua dengan *air filtration*. Debu-debu semua dapat dikurangkan. Saya juga menggalakkan mereka menanam pokok-pokok semua supaya

jadi satu *buffered zone*. Lain ada banyak *batching plan* yang tidak berlesen, dan saya difahamkan pihak berkuasa Kerajaan Tempatan PBT telah ambil tindakan kepada mereka.

Ahli YB. Tanjung Bunga telah membangkitkan isu *middle bank, sea grass bank, bukit, area laut* dan semua sungai-sungai, pantai-pantai persiaran lautan. Di sini saya telah menerima 4 soalan bertulis dan semuanya saya telah jawab dengan teliti.

Selain daripada itu sehingga hari ini memang daripada pejabat saya, saya telah minta Pehutanan dan JAS untuk membuat pemantauan. Laporan mereka dihantar dari masa ke semasa. Untuk bukit yang dibotakkan atau direla memang ini terjadi pada masa pilihan raya dan selepas itu saya dimaklumkan kedua-dua jabatan yang di bawah perhatian saya telah turun padang dan membuat laporan dan di sana kami telah lihat seperti perhutanan. Bila kami tengok tidak ada apa balak yang diambil keluar. Memang ada undang-undang, dan semakan dibuat jumlah pokok-pokok ada berapa *circumstances* dan bila kami nampak kami mencadangkan bahawa jabatan yang sepatutnya ambil tindakan adalah dari PBT dan mereka telah ambil tindakan. Selain daripada itu kami juga telah buat pemantauan. Untuk *seagrass* ini, saya pada tahun 2008 kami tekah maklum bahawa ada *sea grass* dan kami telah ambil perhatian. Tetapi di sana kami amat bimbang kerana tidak ada satu *clear cut allocation of power* di sana.

Adakah dia di bawah pejabat daerah dimana pejabat daerah adalah bertanggunjawab untuk daripada *foreshore* 3 kilometer untuk jaga kepentingan *economic zone* di negeri Pulau Pinang. Atau di sana di bawah jabatan Maritim atau di bawah *board authority* atau di bawah perikanan. Sebelum kami ada ini kami tidak mahu umum apa kerana kami nak satu clearkan satu *enforcement of authority* akan tetapi amat dukacita apabila dia bongkar rahsia semua ada pergi untuk pijak-pijak ini *sea grass* mati. Di sana korek apa, korek karang di sana.

Kalau kami buat senyap tetapi orang tak pergi, kami lagi boleh lindungi di sana, tetapi dia macam *open secret* diam menarik ramai orang pergi khasnya nelayan pergi sana korek ambil hasil-hasil laut di sana. So who is *enforcement authority* now? Pada JAS, mereka kata ini tak boleh. We have to protect the environment. Who is to enforce the law? Kalau nak kata PBT, mereka kata not is my authority. Kalau nak kata pejabat daerah, mereka Oh you tengok, itu sangkar ikan semua, siapa yang bagi kelulusan. Perikanan dia tidak rujuk kepada pejabat daerah. Kami tidak ada kuasa di sana kerana kuasa ada pada *board authority*. Itu Bach yang minta mereka pindah, tak boleh pindah. Mengapa tak boleh pindah, kerana *board authority* tak bagi kuasa. Ini adalah warisan daripada Barisan Nasional. No *clear cut*.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Minta laluan. Jangan ini dipersalahkan sesiapa pun. Ini eco sistem nelayan mesti tahu. Bukan sahaja baru-baru ini. Ini juga dilaporkan pada tahun 70an. Dapat satu kajian USM dan kalau ada hasrat janganlah RFB dikeluarkan. Saya tahun lalu dengan penyata rasmi ini pada 10 November 2014, Isnin. Bila saya bincang ini dan kemukakan dengan terperinci RFB oleh agensi kerajaan tentang *reclamation sea grass middle bank* ini. Jawapan YB. Ahli Kawasan Sungai Puyu kata macam ini dimuka 112, minta laluan sedikit YB. dan Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri. Saya jawab sehingga kini tidak ada apa-apa rancangan atau RFB yang dipanggil. Ini memang ada dijawab dalam

soalan bertulis. Ini sudah jawab, tapi ini adalah satu kontrak PPPP/TE1/2014, *Request for Proposal* untuk *Project Management Consultancy Cum Conceptual Master Planning Consultancy For Middle Bank Reclamation Penang And Its Associated Civil And Infrastructure Construction And Linkage To Penang Island And Mainland Butterworth*. Ini adalah bertarikh 18 Februari 2014 ini awal lagi. Satu soalan saya tanya, dalam 19 Mei 2014, Mesyuarat Pertama Penggal Kedua DUN Ketiga Belas. Jawapannya oleh Y.A.B. Ketua Menteri, senarai yang diterima dan diluluskan Bahagian B dalam proses salah satu dari sepuluh projek RFP tersebut juga yang berbunyi “perkhidmatan perundingan pengurusan projek dan plan konsep induk untuk menebus guna tanah di *middle bank* di Pulau Pinang dan kerja-kerja awam berkaitan serta infrastruktur ke Pulau Pinang dan ke Butterworth”. Ini jelas ada RFP tapi di sini jawap tak ada. Adakah saya diberi maklumat yang salah atau diperdayakan? Inilah saya tak boleh terima.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Ahli YB. Tanjong Bunga telah baca dengan teliti apakah maksud tujuan RFP? RFP adalah untuk kajian tetapi di sini menyatakan *reclamation on the sea grade* itu tak serupa. Kalau RFP adalah untuk *reclamation on the sea grass* itu satu perkara jika RFP untuk *consultation* itu lagi satu perkara. Kena asingkan dengan baik-baik, kena ikut dengan teliti. Kalau tak ada, kalau putar belik semua orang bising. RFP was seat for *reclamation on the sea grass beds or all consultation of the facility jointly the mainland and the island in the middle bank*. Lokasi *middle bank* sehingga kini pun belum ditetapkan. So bila you bagi tanya soalan ini, kami ada kata RFP belum diluluskan.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Saya nak tanya. Tadi kata tak pasti *authority* siapa ke atas *middle bank* Penang Port dan sebagainya, jadi akhirnya apakah sudah ditetapkan. Terima kasih.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Jika you kacau ganggu sudah jadi lama, kalau tak kacau ganggu akan cepat dapat senarai. Ini sedang diperbincangkan kerana jika *the no clarity of authority, no one can enforce it*, sedang berbincang *who shall be the authority, on what?* Ini memang sedang dibuat. Saya telah hari itu telah pergi menghadiri satu mesyuarat dan berbincang isu ini dan saya telah maklum kepada semua bahawa ini kemungkinan *all the authority because this is land matters*. Kami telah mencadangkan kemungkinan minta JPS menjadi authority. Ini proses perbincangan, *we need authority*. Ini sedang dibuat.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Saya harap bahawa *authority* boleh dikenalpasti secepat mungkin kerana sudah pun beberapa tahun perkara *middle bank* ini. Namun sesiapa juga *authority* tersebut saya berharap bahawa sebagai Exco Alam Sekitar yang pemeliharaan alam sekitar telah pun banyak dibangkit *middle bank* sebagai isu pemeliharaan alam sekitar boleh juga menjadi suatu yang dititik berat dan diambil berat oleh Exco Alam Sekitar.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Sebagai seorang Exco yang bertanggungjawab, memang saya akan bertanggungjawab, saya akan teliti. Apa yang kesilapan saya, saya tak ada publisiti, apa yang saya buat saja. Kalau saya ada publisiti hal ini tidak wujud kesilapfaham di antara YB.-YB. yang mempersoalkan peranan-peranan yang saya beri untuk mempertahankan alam sekitar,...gangguan.

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Dr. T. Jayabalan a/l Thambyappan):

Macam main ping pong. *It passing the ball, but we the state. Kita state and you are in charge. YB. it is in charge environment, the must be some action taken you can go on allowing ping pong to be play.*

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Saya baru kata saja. Saya lapor semua kepada MMK dalam Exco, saya terlupa buat laporan kepada Ahli YB. Batu Uban. Apa yang saya dah buat kerana ini bukan ping pong. You tahu perangai saya....gangguan..

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. Dr. T. Jayabalan a/l Thambyappan):

I think you want to inform me you also playing ping pong....

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Because you said that this macam ping pong, pi mai pi mai. Saya dah bagitau semua Exco-Exco di sini bukan macam dulu, bukannya telur sebiji riuh sekampung. Kami tidak kata saya buat ini, saya buat ini, tak ada. Kami terlampau sibuk, terlampau sibuk tetapi macamana sibuk pun kami tidak akan lepas pandang, atau lepas tangan isu-isu yang penting kepada rakyat khasnya apa yang telah dibangkit oleh kawan saya. Dia ada pergi ke pejabat saya tetapi dia selalu nak bincang dengan saya atau saya terlampau sibuk, tetapi memang saya telah berkata kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat di sini. *I have an open door policy no wrong door policy*, boleh jumpa saya bila-bila masa. Ketika saya tidak ada dalam office boleh buat *what apps* kepada saya atau emel kepada saya, saya sentiasa menjawab.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Jadi sebagai Exco Alam Sekitar untuk mempertahankan satu eko sistem yang begitu unit seperti *middle bank*, masih Exco berminat diteruskan sebagai satu *reclaim land* seperti mana yang diwartakan dalam struktur Pulau Pinang atau nak dikeluarkan dari struktur Pulau Pinang dan warta dia semula sebagai satu eko sistem marin.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Itu lah pi mai pi mai tang tu, itu pasal lah YB. Batu Uban kata ping pong, ping pong mai situ sana. Saya telah mengesahkan bahawa kami kehendak satu *consultant* untuk bagi orang kata *advise* pada kami, nasihat ini boleh, ini tak boleh dan lain-lain. Ini bukan saya seorang yang boleh buat keputusan. Tetapi tertakluk kepada laporan-laporan yang telah disediakan oleh *consultant* mesti melalui *consultant*. Kalau ada orang yang tidak mahu faham, macamana saya jelaskan pun, tidak akan masuk akal. Ini

adalah *consultant* untuk boleh atau tak boleh. *Consultant* apa kerja yang dibuat bukan satu consultant kepada RFP untuk *reclamation* atas *sea grass* ini. Saya minta, saya rayu penatlah. Ini isu jangan kerana kami dua orang susahkan semua orang di sini. Boleh bincang dengan saya bila-bila masa. Saya rela ambil sedikit masa untuk bagi semua faham.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Saya di sini nak bahas dan *consultant-consultant* itu *consultant* pembangunan. Kalau USM boleh pastikan sebagai *consultant* yang lebih profesional dalam marina dan USM lebih kelayakan di ambil juga pandangan mereka. *Consultant-consultant* yang bagi saya tidak berkeyakinan kerana kalau ada hasrat terus saja kekalkan sebagai eko sistem tidak payah boleh atau tak boleh. Kalau boleh terus reclaim lah.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Isu ini bukan RFP untuk *sea grass bank*. RFP ini untuk *middle bank* dan selalunya macam untuk Jelutong dan *site*, *consultant* ini juga *consult* dengan USM. USM pun ada hantar wakil untuk bagi dia punya *point* dan lain-lain. *Consultant* mesti buat bukan dia sendiri tulis, dia kena buat *research*, dia kena buat *consultancy*. Pada kini sedang mencari consultant yang akan jalankan tugas ini. Bukan *consultant* tebus guna atas *sea grass bank* ini. Saya harap ini boleh masuk akal sikit. Di sini YB. Pulau Betong ada sentuh dengan *MOKO Disease*. Tadi rakan saya telah bagi penjelasan, saya nak sikit tambahan lah kerana kalau dia ada di sini memang saya akan bagi dia apa yang saya sudah dapat. *MOKO Deases* ini memang bukan baru di sini tetapi mula pada tahun 2004. Mula di Jamaica dan merebak di seluruh dunia. Tiga tahun dahulu *MOKO Deases* ini mula di Perak dan lebih kurang 500 ekar dan di sini memang cara untuk kawalan amat susah dan kena ada *straight disiplin*. Mengapa boleh ada *MOKO deases* di sini, kerana tanah dia telah diracunkan. Tanah ini telah diracun kerana pekebun menggunakan baja-baja kimia dan lain-lain. Tidak ambil kira *the earth*, tidak hormat pada tanah-tanah itu. Mereka pakai baja-baja kimia terjadilah macam ini. Dia tak bagi dia rehat. *Year in year out*, pisang serupa, kimia serupa dan baja serupa. *So because of our action, we are killing the earth*. Di sini saya telah minta bahawa kawalan *MOKO* ini selain sesiapa yang nak tanya berkenaan *MOKO deases* ini atau baja yang telah dipakai.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Saya rasa YB. Sebeang Jaya sudah jawap. Ini boleh dipendekkan.

Ahli Kawasan Sungai Puyu (YB. Phee Boon Poh):

Saya boleh pendekkan kerana baja telah dipakai, memang tidak selaras lah. Saya difahamkan kemungkinan cap Dacing ia dibagi oleh Barisan Nasional. Cap Dacing itu baja bukan semua tempat boleh pakai. Kemungkinan di sana kerana dia sudah rosakkan semua lah. YB. Dato' Speaker, saya di sini jikanya yang mana soalan-soalan yang dibangkit atau permintaan penjelasan dari mana-mana Ahli Yang Berhormat saya tak sempat jawap boleh terus hubung dengan saya, saya akan bagi jawapan. Dengan ini saya mohon menyokong.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Terima kasih YB. Sungai Puyu. Saya persilakan YB. Batu Lancang.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

YB. Dato' Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang. Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada Dewan Yang Mulia ini kerana memberi peluang kepada saya untuk membentangkan ucapan penggulungan bagi menjawab soalan-soalan tambahan berkaitan isu-isu pembangunan pelancongan yang dibangkitkan semasa Mesyuarat Pertama Penggal Ketiga Dewan Undangan Negeri Yang Ketiga Belas. Saya juga berterima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan isu-isu berkaitan pembangunan pelancongan supaya industri pelancongan semakin maju dan Pulau Pinang kekal menjadi pilihan pelancong tempatan dan antarabangsa.

Sektor pelancongan Pulau Pinang dan Malaysia secara umumnya kelak mengharungi cabaran-cabaran yang hebat pada tahun 2014. Selepas beberapa tragedi penerbangan yang telah menggugat imej pelancongan di Malaysia. Namun begitu, prestasi Pulau Pinang masih memberangsangkan mengikuti statistik daripada tourism Malaysia. Laporan tousim Malaysia yang terkini, menempatkan Pulau Pinang sebagai destinasi pelancongan ketiga di Malaysia. Dengan jumlah pelancong sebanyak 4.89 juta dalam tempoh Januari hingga September 2014 dengan peningkatan sebanyak 38.5% jika dibandingkan Januari hingga September 2013. Di mana jumlah pelancong 3.53 juta sahaja. Kuala Lumpur seperti biasa kekal di tempat pertama dengan 11.6 juta diikuti oleh Negeri Pahang 7.8 juta. yang menarik pelawat yang menarik pelawat-pelawat tempatan ke Genting dan Cameron Highlands. Negeri Johor pula ialah di tangga ke empat dengan bilangan 4.54 juta. Dan yang kelima ialah Negeri Sabah dengan 4.4 juta. Saya ingin menjawab soalan yang di bangkitkan oleh YB. Tanjong Bunga bahawa daripad statistik oleh tourism Malaysia pada tahun 2013 yang berbanding dengan kemasukkan pelancong ke Pulau Pinang pada 2012 dan 2013 yang mengalami kemerosotan sebanyak 22.8%. Di sini saya ingin menjelaskan sebenarnya ini berlaku kerana tourism Malaysia pada masa itu telah menukar sistem pengiraan dan kajian statistik yang baru. Sistem baru ini turut mejejaskan bilangan statistik Malaysia secara keseluruhan termasuk Kuala Lumpur dan negeri-negeri lain bukan sahaja Pulau Pinang. Kami memang tidak puas hati dengan sistem pengiraan baru tersebut. Kemudian, pegawai tourism Malaysia dari pusat juga datang ke sini untuk menjelaskan statistik itu kepada saya. Walau bagaimanapun, saya masih tidak berpuas hati. Kalau kita kata kedatangan pelancong ke Pulau Pinang menurun pada tahun 2013 memang orang tidak percaya. Khususnya pengusaha-pengusaha hotel.

YB. Dato' Yang di-Petua, untuk makluman Dewan, satu lagi petunjuk yang membuktikan kenaikan pelancong ke Pulau Pinang adalah statistik Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang yang telah mencatatkan 6.04 juta penumpang pada tahun 2014 berbanding dengan 5.49 juta penumpang pada tahun 2013 dengan peningkatan 10%. Daripada jumlah ini kedatangan pelancong domestik telah meningkat sebanyak 12.9 peratus manakala pelancong luar negara telah meningkat sebanyak 6.92% berbanding dengan tahun 2013. Untuk makluman YB. Dato' Yang di-Pertua, jumlah maklumat pelancong dari sepuluh negara ke atas yang datang ke Pulau Pinang ialah yang pertama Indonesia, diikuti dengan Singapura, Negara China, Jepun, USA, Taiwan,

Australia, UK, Thailand dan India ke sepuluh. Satu lagi petunjuk yang jelas bahawa kedatangan pelancong ke Pulau Pinang yang amat memberangsangkan adalah dengan pembinaan hotel-hotel yang baru bukan sahaja di bahagian Pulau bahkan juga di Seberang Perai, contohnya The Royale Bintang, St. Giles Wembley dan Citiitel Express. Kedua-dua hotel ini mengandungi 660 buah bilik dan The Light di Seberang Perai, Muzium Hotel, T Hotel di Gat Lebuh Macullum, Hotel yang dibina dalam tahun ini atau tahun hadapan adalah seperti Olive Tree Hotel, Rice Miller Hotel, Courtyard Marriot, Soho Hotel, Angsana Teluk Bahang dan lain-lain lagi. Yang hotel-hotel yang diubah suai adalah seperti Glow, Four Point by Sheraton, Neo Plus, Merchant Hotel, Hydro Hotel dan sebagainya.

YB. Dato' Yang di-Pertua, sektor pelancongan kapal pelayaran dengan izin *cruise tourism* kini merupakan satu sektor pelancongan yang kian berkembang pesat dan berpotensi tinggi. Pada tahun 2014, jumlah kekerapan pelabuhan kapal pelayaran domestik dan antarabangsa di Pelabuhan Swettenham adalah sebanyak 2,120 kali dibandingkan dengan kekerapan Pelabuhan pada tahun 2013 iaitu sebanyak 1,944 kali. Ini menunjukkan peningkatan sebanyak 9%. Jumlah penumpang pada tahun 2013 ialah sebanyak 1,220,659 orang penumpang. Antara kapal pelayaran yang berlabuh setiap minggu di Pelabuhan Sweetheam ialah Star Cruise yang membawa seramai 1,200 orang pelancong setiap kali dari Singapura, Indonesia, Thailand, Australia, Negara China dan banyak lagi. Pelancong-pelancong ini akan melawat ke tempat-tempat pelancongan menarik di Pulau Pinang seperti Tapak Warisan Dunia, George Town sambil menaiki beca, Pantai Batu Feringghi, Teluk Bahang, menikmati makanan tempatan dan membeli belah di kompleks-kompleks membeli belah. Ini secara langsung dapat meningkatkan ekonomi industri pelancongan. Selain dari Star Cruise, kapal pelayaran mewah dan ternama yang telah berlabuh di Pulau Pinang termasuklah Queen Mary II pada bulan Februari dengan mempunyai 2,200 orang Asuka dari Negara Jepun yang kapal yang mewah sekali di Jepun pada bulan April dengan mempunyai 500 penumpang. Marina pada bulan Januari dan Mac dengan penumpang 2,500 orang penumpang dan banyak lagi pada bulan depan iaitu Jun, salah satu kapal pelayaran yang terbesar di dunia, iaitu Quantum of the Sea akan berlabuh di Pulau Pinang dengan jumlah 4,000 orang penumpang. Ini membuktikan bahawa Pulau Pinang menjadi satu destinasi pelancongan *cruise* dan kini merupakan sektor industri yang penting di Pulau Pinang.

YB. Dato' Yang di-Pertua, satu lagi sektor yang berpotensi tinggi dan menjadi fokus Kerajaan Negeri pada tahun ini dan tahun yang akan datang ialah sektor industri MICES atau *Meeting Incentive Conventions and Exhibitions* dengan izin. Pada masa ini terdapat banyak pelancong-pelancong MICES yang datang ke Pulau Pinang kerana Pulau Pinang merupakan tempat yang holistik dan menarik bukan sahaja dengan pelbagai warisan dan kebudayaan tetapi juga makanan yang paling enak di rantau Asia. Bulan April yang lalu, Lion Clubs telah mengadakan satu conference dengan kehadiran 2,200 ahli Lions selama empat hari pada akhir bulan April terdapat juga seramai 1,700 peserta yang datang dari seluruh Malaysia yang datang untuk menghadiri conference AIA di Pulau Pinang dan mereka menginap di hotel-hotel di Batu Ferengghi. Pada hujung bulan Mei, syariaikat W Global akan mengadakan satu conference dan expo antarabangsa yang akan dihadiri oleh 10,000 orang delegasi tempatan dan luar negara seperti Australia, negara-negara Timur Tengah, UK, USA dan banyak lagi. Dan ini adalah conference yang Ketua Menteri akan hadir pada malam ini. Pada 12 hingga 13 Jun, *Associations of International Marathon* dengan izin AIMS akan menganjurkan

conference di Pulau Pinang. AIMS merupakan sebuah pertubuhan antarabangsa yang memberikan extradisi kepada lebih 380 acara larian marathon antarabangsa di 100 buah negara termasuklah *Penang Bridge International Marathon*. Ini merupakan kali pertama bagi AIMS mengadakan conference di rantau Asia dan di Pulau Pinang. Pada bulan Julai pula, syarikat Perfect China dengan izin (bahasa China) akan mengadakan Persidangan mereka dengan lebih 4,000 orang peserta akan datang ke Pulau Pinang.

Pada bulan September tahun ini pula Pulau Pinang akan menjadi tuan rumah untuk 26 FOMA iaitu *Convention of Federation of Asian and Ocenic Pest Manager Association*, dengan izin diikuti dengan *ASEAN Federation of Engineering Conference* pada bulan November. Untuk tahun hadapan pada 10 hingga 12 Mac 2016, pulak satu persidangan *Merger Engage Change Leadership Conference* akan diadakan di Hotel The Olive Tree seramai 900 orang peserta dari negara-negara jiran seperti Singapura, Indonesia, Thailand dan Hong Kong. Persidangan-perisdangan memerlukan lokasi yang bersesuaian yang mampu menampung penyertaan yang ramai. Setakat ini persidangan-perisdangan yang telah dijalankan adalah dalam jumlah yang kecil sahaja dan boleh dilaksanakan di hotel-hotel atau di SPICE. Oleh itu Kerajaan Negeri memang menanti selesainya SPICE yang telah diubahsuai dan dijangka siap pada awal tahun 2017. Ini akan memberikan peluang kepada lebih ramai lagi kumpulan-kumpulan MICE untuk datang ke Pulau Pinang.

Untuk maklumat semua Yang Berhormat, SPICE yang baru ini akan mampu menempatkan lebih 600 buah meja jamuan serta acara-acara pameran dan konsert yang lebih besar. YB. Dato' Yang di-Pertua, Untuk sektor pelancongan perubatan, yang merupakan satu industri yang penting bagi ekonomi Pulau Pinang. Mengikuti statistik *Penang Heath Association* pada tahun 2014, sektor pelancongan perubatan adalah 416 juta berbanding dengan 371 juta pada tahun 2013. Dengan kadar kenaikan sebanyak 13%. Untuk membangunkan lagi industri pelancongan perubatan di masa hadapan, Kerajaan Negeri sedang berusaha untuk mempelbagaikan sumber pasaran pelancong dari negara-negara dan bandar-bandar lain seperti Hong Kong, Australia dan di negara Indonesia seperti Bandung, Palembang, Batam dan lain-lain lagi. Kerajaan negeri telah mulakan melaksanakannya kutipan fi, daripada sewaan bilik-bilik hotel di seluruh Pulau Pinang berkuatkuasa pada bulan Jun 2014.

Bagi menjawab YB. Teluk Bahang, YB. Teluk Ayer Tawar jumlah kutipan bagi kedua-dua pihak berkuasa tempatan sehingga bulan Mac 2015 sebanyak RM6,573,195.00. Seperti Pecahan mengikut iaitu Majlis Bandaraya Pulau Pinang dengan RM5,776,405.00, Majlis Perbandaran Sebarang Perai dengan RM796,790.00. Untuk maklumat Ahli-ahli YB., levi pernah dicadangkan dalam Dewan yang mulia pada tahun 2013 tetapi apabila Mesyuarat EXCO meluluskan caj hotel tersebut pada 15 Januari 2014, kami telah menggunakan perkataan fee Kerajaan Tempatan. Ini adalah bersesuaian dengan Seksyen 101 Akta Kerajaan Tempatan 1976 yang menyatakan dengan izin *in additon to any other power confer upon this Act or by any other written Law. A Local Authority shall have power to all or any following things namely to advertise, and give publicity to the attraction, amenities and advantages of local authority, arrears and it is environs and to contributed to received grants encouragements to tourism.* Ini adalah akta dalam 101, Akta Kerajaan Tempatan. Sebagai menjawab kepada persoalan yang dibangkitkan oleh YB. Permatang Berangan, kutipan fee Kerajaan Tempatan yang yang dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri adalahlah bertujuan untuk pembangunan dan promosi infrastruktur pelancongan

langkah tersebut secara tidak langsung akan memberi kesan berganda kepada ekonomi dan pendapatan penduduk Pulau Pinang melalui sektor pelancongan, makanan dan perkhidmatan, kutipan fee Kerajaan Tempatan masih belum digunakan.

Namun begitu mesyuarat pertama Jawatankuasa Fee Kerajaan Tempatan yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Ketua Menteri yang telah diadakan pada bulan Januari 2015 telah menerima beberapa cadangan daripada pengusaha-pengusaha hotel untuk menggunakan fee Kerajaan Tempatan seperti perbelanjaan dalam acara expo pelancongan antarabangsa serta perbelanjaan periklanan di antarabangsa dan juga tajaan kepada penerbangan *Charter Flights* iaitu *Charter Flights* ke Pulau Pinang, YB. Dato' Yang di-Pertua sebagai menjawab pada isu yang juga dibangkitkan oleh YB. Permatang Berangan Kerajaan Negeri sentiasa memberi perhatian kepada pembangunan pelancongan sama ada dalam bandar ataupun luar bandar termasuk program homestay yang memberi pulangan secara langsung kepada pengusaha-pengusaha Kerajaan Negeri telah menganjurkan pertandingan *Homestay Negeri Pulau Pinang* pada bulan Mac sehingga April 2015 yang turut dianjurkan bersama Pejabat Kementerian Pelancongan dan Kebudayaan Malaysia Negeri Pulau Pinang. Sebanyak sembilan daripada sepuluh perkampungan *homestay* berdaftar dan telah menyertai pertandingan ini, sebagai ganjaran kepada kesungguhan pengusaha perkampungan *Homestay* Kerajaan Negeri telah memperuntukan hadiah wang tunai sebanyak RM10,000 kepada pemenang tempat pertama, RM5,000 kepada pemenang tempat kedua, RM3,000 kepada pemenang tempat ketiga serta masing-masing RM1,000 kepada pemenang tempat keempat dan kelima bagi pertandingan ini. Senarai pemenang-pemenang *homestay* dari Pulau Pinang adalah seperti berikut iaitu tempat pertama Sungai Duri, Tempat kedua *Homestay Telok Bahang*, tempat ketiga *Homestay Sungai Setar*, tempat keempat Kota Aur, kelima Pulau Aman.

Sebagai satu inisiatif bagi mempromosikan industri *Homestay* kepada masyarakat tempatan dan juga kepada pemain industri pelancongan. Kerajaan Negeri Pulau Pinang juga telah menganjurkan Karnival *Homestay* pada 18 April 2015 bertempat di Padang Awam Kota Aur yang turut menyaksikan penyampaian hadiah kepada pemenang-pemenang pertandingan *homestay* sebuah bas *Penang Hop-On Hop-Off* juga telah disediakan bagi membawa pemandu-pemandu pelancong iaitu *Travel Agents* (dengan izin) serta orang umum yang berminat untuk menghadiri acara tersebut. Pelbagai aktiviti telah dilaksanakan semasa karnival tersebut termasuklah lawatan ke rumah-rumah pengusaha *homestay*, demonstrasi masakan makanan tradisional, sukan rakyat dan lain-lain aktiviti lagi. Kerajaan Negeri memang sentiasa menyokong pembangunan *homestay* di Pulau Pinang dengan perlaksanaan Bengkel Pembangunan *Homestay*, pertandingan *homestay*, karnival *Homestay* termasuk yang terbaru pemasangan papan tanda pelancongan Homestay di Mengkuang Titi.

Walau bagaimanapun peningkatan jumlah *homestay* berdaftar adalah bergantung kepada inisiatif pengusaha sendiri kerana penyertaan *homestay* adalah secara sukarela. Untuk menjawab soalan YB. Pengkalan Kota, Kerajaan Negeri melalui PGT iaitu Penang Global Tourism telah membangunkan satu aplikasi pelancongan Pulau Pinang yang bernama *Penang Tourist Info* yang boleh dimuat turun ke dalam telefon pintar sejak dua tahun dahulu. Aplikasi ini merangkumi penyediaan maklumat mengenai Pusat Pelancongan dan infomasi lokasi strategik di Pulau Pinang bagi memudahkan pergerakan pelancong. Untuk makluman Yang Berhormat, PGT sedang dalam proses untuk menambahbaik lagi aplikasi ini supaya dapat pelancong-pelancong mendapat

manfaat yang sewajarnya tetapi kita masih belum aplikasi ini masih belum merangkumi perkhidmatan-perkhidmatan kedua-dua PBT dan atau informasi untuk diletakkan di dalam aplikasi ini dan dari pejabat-pejabat lain harap kita akan menaiktaraf dengan aplikasi yang baru ini. So dengan.... (gangguan)

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Lau Keng Ee):

Terima kasih YB. dari Batu Lancang, aplikasi yang YB. Batu Lancang hanya kebanyakan *is more on tourism so jika Kerajaan Negeri ada inisiatif untuk buat Penang aplikasi Penang* yang merangkumi semua, saya berharap selepas Dewan Yang Berhormat boleh *arrange* satu *meeting* mesyuarat untuk membincang dan mengkaji dengan lebih dalam untuk isu ini. Thank you.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang) :

Saya memang rasa ada di negara-negara lain, memang ada aplikasi untuk satu negeri atau satu bandar dan kita memang boleh mengkaji dengan menggunakan aplikasi untuk mendapat maklumat-maklumat dari pejabat-pejabat lain supaya aplikasi boleh lebih didapati kepada Pelancong atau sesiapa yang datang ke Pulau Pinang. Ini kita haraplah dalam masa yang akan datang kita akan buat aplikasi itu..

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji):

Adakah Yang Berhormat akan memberi penjelasan tentang isu *Hot Air Balloon* yang telah saya bangunkan... (gangguan) Okey saya akan tunggu terima kasih.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang) :

Selain daripada program-program yang dilaksanakan sempena tahun melawat tahun baru melawat Pulau Pinang dan dalam dari 2015 hingga 2017 Kerajaan Negeri amat mengalakan produk yang lain seperti *Colonial Museum* dan juga *Hop-On Hop-Off* dan juga program-program dilaksanakan satu program yang baru iaitu *Hot Air Balloon* dilaksanakan pada bulan Februari tahun ini dan juga acara *World Music* dan lain-lain *Penang Anime Matsuri* pada bulan ini iaitu 23 hingga 24 dengan artis-artis pop dari negara Jepun so jadi untuk menjawab soalan daripada....(gangguan)

Ahli Kawasan Jawi (YB. Soon Lip Chee):

Minta laluan daripada Batu Lancang, mengenai tahun ini sempena Tahun Baru Cina kalau tak silap hari ketiga Tahun Baru Cina kita Kerajaan Negeri ada mengadakan satu *Hot Air Balloon*, saya ditanya-tanya oleh penduduk-penduduk terutama di SPS, DUN Jawi ini mereka datang mereka ingat *hot air balloon* ini adalah yang boleh terbang bukan yang cuma naik berapa meter 50 meter, kalau mereka 50 meter lebih baik mereka naik ke KOMTAR tingkat 52 lebih tinggi. Ini yang saya nak sampaikan penduduk-penduduk itu minta saya kena bangkitkan isu ini dalam Dewan Undangan Negeri tapi semasa pembahasan saya tak bangkitkan kerana saya ingat sudah ada orang bangkitkan tapi saya nak di sini nak memperingatkan kalau masa depan kalau Negeri Pulau Pinang nak menganjurkan sebarang program terutama pelancongan kita kena lihat kerana ia bukan *free of charge* kerana kena bayar RM100 ke RM120 saya tak pasti RM100, RM90, RM60 mungkin dia dua orang so dia bayar *family package* so

kerana dia dimarahi oleh anak-anak beliau so dia memang tak puas hati so dia datang ke Pusat Khidmat saya dia marah kerana ini anjuran Kerajaan Negeri so kita harap perkara ini tidak akan berlaku supaya dia tidak akan menjaskan nama terutama imej Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Terima kasih.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji):

Terima kasih saudara Jawi ... (gangguan) mahu jawab okey. okey.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang) :

Tetapi sebelum sampai tiket yang ditanyakan oleh YB. Seri Delima kita kena tahu yang *hot air balloon* ini memerlukan ruang yang besar dan kita pun dengar ada di negara-negara lain ada orang yang naik *hot air balloon* pun jatuh dan mati dan ini adalah *hot air balloon* yang amat risiko yang tinggi. So jadi untuk menarik pelancong atau untuk pelawat-pelawat ke Pulau Pinang kita tidak boleh mengadakan *hot air* yang boleh terbang dari satu tempat ke tempat yang lain kerana yang pertama kita belum anjur kita tidak pernah anjur *hot air balloon* lagi dan untuk menarik orang adakah orang Pulau Pinang atau orang Malaysia minat ini jadi kita buat *chartered hot air balloon* sahaja dan kita menjemput pakar-pakar yang pandai dan handal dalam terbang *hot air balloon*, ini *hot air balloon* adalah dimiliki oleh orang sendiri mereka bukan organisasi atau bukan negara. Ini pemilik-pemilik yang mereka yang dimiliki oleh mereka yang kita jemput adalah dari Australia, Europe bermakna banyak negara datang untuk pertunjukkan *hot air balloon* dan kita hanya *engage* tiga *balloon* yang untuk dirasai oleh orang tempatan atau orang pelancong yang hanya risiko tak begitu tinggi yang boleh naik di atas dan saya rasa 30 kaki tinggi dan 30 meter dan turun sahaja dan bukan semua orang berani naik kerana jikalau kita dalam surat khabar ada dengar ada nampak yang mereka pandai terbang dari satu tempat ke satu tempat yang lain pun kena ikut angin dan mereka jatuh turun terpaksa turun di perkuburan. So jadi ini ada risiko dan ini adalah untuk pakar-pakar mereka bukan orang biasa yang terbang itu *hot air balloon*. So untuk soalan tiket yang dikenakan.... (gangguan)

Timbalan Ketua Menteri II :

Rehat sekejap (gangguan) sedikit penjelasan daripada Batu Lancang adalah soalan yang gigih separuh masa satu tahun separuh masa dia di luar negeri ... (gangguan) Memang dalam apa ini bidang *tourism* you mesti jadi *tourist* jadi ini satu pujian kepada Yang Berhormat, Yang Berhormat ini telah menjalankan beberapa aktiviti untuk mempromosikan pelancongan di Pulau Pinang bagus tapi soalan saya adalah mungkin dalam mungkin tujuh tahun ini apakah konsepsi *tourism* untuk Pulau Pinang. Misalnya sebelum kita melihat aktiviti-aktiviti apabila saya tahu inilah konsepsi ataupun konsep *tourism* untuk Pulau Pinang so bagaimana saudara telah buat *branding* untuk Pulau Pinang? Memang kandungan telah ada saya tak nafikan cuma ini kita membuat *branding* apabila mereka datang Pulau Pinang mereka tau apa ini konsep *tourism* di Pulau Pinang jadi saya rasa mungkin itu saya mahu tanya mungkin saudara sudah fikirkan tentang isu ini dan saya rasa ini perlu sedikit penjelasan sahaja, okey.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri :

Batu Lancang kalau boleh pun boleh bincang dalam EXCO.... (gangguan). Perai

cuma nak rekodkan dia tak ada dalam rekod EXCO.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

Untuk makluman YB. Seri Delima, harga tiket yang dikenakan bagi menaiki belon udara panas ini adalah RM60 adalah munasabah kerana kos yang tinggi untuk mengadakan acara ini lebih kurang RM600,000 untuk acara ini kerana kita tidak ada pakar untuk terbang atau untuk naikkan belon ini. Kami perlu menjemput pengendali-pengendali belon udara panas dari dalam dan luar negara untuk mempamerkan balon udara belon udara panas dan perlu juga membayar perkhidmatan kepada mereka tambahan lagi balon udara memerlukan ruang yang luas untuk terbang dan mendarat oleh kerana Padang Polo tidak mempunyai kawasan yang luas dan sesuai jadi pengunjung tidak dibenarkan untuk menaiki belon udara panas untuk terbang dari satu tempat ke tempat yang lain, untuk menjelaskan isu keselamatan pula pengusaha telah mengambil pelbagai langkah keselamatan termasuklah menyediakan perkhidmatan Ambulans, Bomba, Pasukan Bulan Sabit dan sebagainya untuk bertugas di keseluruhan acara ini so isu *crash landing* telah dijelaskan bahawa usaha tersebut bukan satu kemalangan tapi adalah bergantung kepada angin dan terpaksa mendarat di kawasan itu.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer A/L Rajaji):

Terima kasih di atas penjelasan yang telah diberikan, saya membangkitkan hal ini kerana telah mendapat aduan daripada kawasan di mana ia berlaku adalah berdekatan dengan kawasan saya, dua perkara yang ingin saya katakan pertama fiesta *hot air balloon* ini di Malaysia saya faham telah dilangsungkan di Putrajaya. Terdapat perbezaan di Putrajaya dan Pulau Pinang. Pertama, tidak ada bukit bukau disekeliling Putrajaya. Kedua, Pulau Pinang adalah sebuah pulau yang terdedah kepada pergerakan angin yang kencang kadang-kala dan juga penukarann cuaca. Saya cuma menyarankan bahawa kita memberi perhatian kepada perkara-perkara ini. Mujurlah YB. Dato' Speaker kemalangan ini berlaku di tempat dan terhempas ditempat yang agak tenteram iaitu di kubur. Tapi bila saya lihat gambar itu sendiri bila saya sampai ditempat kejadian, saya juga lihat memang keadaan itu memang terumbang-ambing belon tersebut tapi mujurlah saya katakan ia *landing* (dengan izin) di tempat yang agak tenteram iaitu dikubur. Kalau ia berlaku di kawasan jalan raya ataupun ditempat di mana terdapat ramai orang walau pun ia adalah masa cuti Raya Cina, bayangkan apa yang mungkin berlaku dan impak perkara itu kepada Kerajaan Negeri. Ini adalah kerisauan saya.

Untuk makluman YB., juga terdapat aduan bahawa terdapat banyak golongan yang tidak mampu untuk membayar dan mengecapi pengalaman ini. Kalau tak silap saya bayaran yang dikenakan adalah RM150 bukan RM60 dan tiket-tiket yang dijual juga adalah tiket-tiket yang terhad. Di mana ramai yang telah beratur pada hari tersebut dan begitu dukacita apabila mereka sampai tempat tersebut untuk membeli tiket mendapati bahawa telah pun dijual. So ini adalah perkara-perkara yang saya mengalukan inisiatif yang diambil oleh Yang Berhormat dan Kerajaan Negeri untuk mempromosikan perkara-perkara ini, tapi saya tidak mahu apa-apa malapetaka, kemalangan berlaku melibatkan kehilangan nyawa dan saya tidak mahu juga persepsi bahawa fiesta-fiesta begini dianjurkan untuk golongan-golongan yang berkemampuan sahaja. Itu adalah dua perkara yang saya merayu supaya Yang Berhormat dan Exco

dan Kerajaan Negeri pertimbangkan. Terima kasih.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Penjelasan. Saya tak kacau Batu Lancang lama dah.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

Saya nak jawab.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Ok. Jawab-jawab.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

Saya nak jawab. Memang pada permulaannya kita cadangkan *air ballon* diadakan di Seberang Perai dan kita pun risau kalau kali yang pertama dibuat di Seberang Perai mungkin tak dapat pengunjung-pengunjung dan sambutan yang baik. So kita cuba untuk buat di Pulau dan telah mendapat sambutan begitu baik dan kita memang akan kaji apa-apa masalah yang dihadapi memang banyak masalah dihadapi di Pulau so kita akan kaji dan menambahbaik termasuk tambang, mungkin bukan saja dua hari mungkin lebih banyak hari di kawasan yang bersuaian dan untuk yang jatuh bukan yang *landing* di perkuburan itu memang mereka itu pakar bukan orang biasa mereka tau dimana boleh turun. So kita tidak perlu risau bahawa tiba-tibanya jatuh ke jalan raya tidak akan berlaku macam tu.

Ahli Kawasan Komtar (YB. Teh Lai Heng):

Terima kasih YB. Batu Lancang. So, memandangkan sambutan itu agak meransangkan. Adakah kerajaan mempunyai rancangan untuk mengadakan pada hari yang yang akan datang. So jika ada tahun depan mungkin boleh kaji balik pergi buat dekat Stadium Batu Kawan tempat Speaker boleh bawa aktiviti-aktiviti perniganan untuk kawasan tersebut kerana buat dekat Padang Polo memang *jammed* lah. Kita yang dijemput pergi sana.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih Batu Lancang. YB. Speaker, saya nak kaitkan sikitlah. Saya juga kalau boleh Batu Lancang bila nak mempromosikan Pulau Pinang jangan terlampau memberi penumpuan kepada Pulau sahaja tetapi juga Seberang Perai. Saya cakap begitu kerana apa kerana YB. Batu Lancang, saya mendapat satu buku *referent very small cute, Passport To Penang. Passport To Penang* tetapi hanya Pulau Pinang sahaja dan tidak ada Seberang Perai langsung. Ini kalau pengunjung datang untuk dapatkan *Passport To Penang* itu seolah-olah Pulau Pinang sahaja tak ada Seberang Perai. So berlaku adil kepada Jawi. Sakit hatikan. Saya tak sakit hati saya kecewa sahajalah.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

YB., YB. sikit saja ini berkenaan dengan gambar sama ada ianya *landing* atau terhempas. Ini adalah gambar yang saya ada ini daripada *The Star*. Kesimpulan saya kalau ia *landing* bakul besar tu akan berada dalam keadaan stabil. Kalau lihat dalam gambar ini bakul besar tu keadaan terbalik. Jadi ia ada perbezaan saya bukan pakar *Hot Air Balloon* tapi bila lihat dengan mata kasar sendiri kita dapat lihat. So jelas.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

YB. Seri Delima. Pakar itu memamng tahu dimana mereka akan jatuh.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Turun, turun. Mendarat, mendarat.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

Ya mendarat.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Batu Lancang jangan kelirukan dewan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

So mereka akan cari tempat yang sesuai bukan di jalan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Kubur bukan kawasan yang sesuai.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

Kerana ada angin tiup dikawasan bukan semua hala mereka tuju boleh sampai ke sana. Bergantung kepada angin. So itulah jawapannya. Memang mereka boleh *control* lah. Tetapi apabila walaupun di Padang Polo apabila mendarat itu bakul pun tak akan sempurna macam tu. Dia akan terbalik juga. Jadi kita tak bagi orang umum naik yang boleh terbang dari satu tempat ke satu tempat.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

YB. Dato' Speaker, saya ingin penjelasan sikit saja. Kalau ada orang-orang ada dalam bakul yang besar dan kalau bakul itu bila *landing* lah bukan *landing* macam gambar P. Ramlee. Dia *landing* bakul harusnya datang ke dasar tanah dimuka bumi dan *landing* begitu. Tetapi kalau ianya terbalik, ia bukannya *landing*.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

YB., saya bersetuju sebab saya pernah naik dan dia akan jatuh turun elok.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Ya, betul. Saya setuju dengan Pulau Betong. *First time* saya setuju dengan Pulau Betong bersetuju. Terima kasih.

Ahli Kawasan Batu Uban (YB. DR. T. Jayabalan a/l A. Thabyappa):

Kalau ada pakar yang boleh control macam mana angin boleh ... (gangguan)

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

YB. Batu Lancang, *next time* buat program ini ajak semua Yang Berhormat-Yang Berhormat untuk *experience* kan dan boleh kita pendekkan cerita ini.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

Ok kita terima cadangan ini.

Ahli Kawasan Jawi (YB. Soon Lip Chee):

Minta laluan YB.. Ini penting, ini penting. Soalan saya sama ada syarikat-syarikat itu ataupun pakar itu mereka ada beri insurans ka. Itu kepentingan semua rakyat kerana kalau dia turun bakul boleh terbalik, itu / ingat tak save lah atau pun itu syarikat bukan pakar. Dan satu saya nak tambah saya, *I think* YB. Padang Lalang pun pernah duduk di Jalan Betik yang kita ada buat satu program ia tak terbalikkan.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

To explain dia ikat dengan tali. Dia boleh pergi melebih beberapa sahaja, dia akan stabil maknanya ada orang *control* lah. Dia bukan terbang.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

YB. Jawi, ada dua jenis. Satu jenis *stated balloon* dia hanya naik turun itu diikat tali dan ini hanya diberi peluang kepada orang umum naik. Yang pertunjukan ini adalah orang-orang pakar terbang dari satu tempat ke tempat lain. Itu tidak sangkut dengan orang umum.

Ahli Kawasan Jawi (YB. Soon Lip Chee):

Yang Berhormat, soalan saya ada insurans ka tak ada insurans.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Isu panas ini. Kena bagi tau. Ini *ballon* panas ni. *Hot air ballon*.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri

Saya bagi sejukkan.

Ahli Kawasan Batu Lancang (YB. Law Heng Kiang):

Saya perlu menjawab soalan YB. Perai. Untuk makluman semua untuk khasnya YB. Perai dalam tahun ini saya keluar negara satu kali saja. Iaitu Januari saja sampai sekarang belum lagi pergi Myanmar. Kerana itu ada *Asean Tourism Forum* saya rasa yang sebab tahun kita ada sebab bukan sahaja pergi sana kerana ada pembeli-pembeli agen pelancongan semua pergi hadir forum di sana. Kita memang mempunyai banyak keistimewaan khasnya pelbagai kebudayaan itu adalah yang telah diterima ramai dan mereka datang ke Pulau Pinang kerana warisan Pulau Pinang khasnya apabila George Town diisytiharkan sebagai *Unesco Status* (dengan izin) dan juga tidak lupa makanan yang enak. Ini adalah *branding* Pulau Pinang memang kita ada banyak seperti saya sebutkan tadi. So dengan itu saya memohon untuk menyokong.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Saya sudah peringatkan. *You all* semua tengok. Dia sudah habis. Terima kasih Batu Lancang.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Haji Mahmud bin Zakaria):

Insuran belum jawab?

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Habislah. Tengok semua tak mau fokus. Terima kasih Batu Lancang saya Jemput Bagan Jermal untuk mulakan penggulungan. Tolong fokus.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Dato' Speaker, dikesempatan ini saya ingin merakamkan kesyukuran kerana masih berpeluang untuk menyampaikan ucapan penggulungan di Dewan yang mulia ini bagi Jawatankuasa MMK Kerjaraya Utiliti dan juga Pengangkutan. Saya juga ingin merakamkan ucapan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan ucapan perasmian oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Pulau Pinang. Kursusnya yang berkaitan isu-isu portfolio kerjaraya utiliti dan pengangkutan yang untuk dibawa ke perhatian Kerajaan Negeri.

Dato' Speaker, izinkan saya menjawab soalan YB. dari Pinang Tunggal tadi di mana beliau selalu tidak hadir di sini, mengenai perancangan Kerajaan Negeri untuk melebarkan Jalan Tun Dr. Hamdan Sheikh Tahir. Sebenarnya soalan beliau telah dijawab secara bertulis tetapi saya ingin membaca sekali lagi untuk pengumuman semua Yang Berhormat-Yang Berhormat yang hadir disini.

Kerajaan Negeri sememangnya bercadang untuk melaksanakan projek pelebaran jalan dari Pusat Perdagangan Bertam ke Kubang Menerong. Walau bagaimanapun pelaksanaan perancangan projek infrastruktur ini memerlukan sedikit masa kerana ia perlu diselaraskan dengan pemaju-pemaju yang mempunyai kepentingan projek di

kawasan ini. Kini kerja-kerja pelebaran jalan tersebut hampir keseluruhannya dilakukan oleh pemaju swasta setelah tanah mereka dibangunkan. Ianya juga merupakan salah satu syarat pembangunan yang dikenakan oleh pihak Jabatan Kerja Raya.

YB. Dato' Speaker, YB. Pulau Tikus ada bertanya tentang pandangan Kerajaan Negeri berkaitan kegunaan tanah seluas 110 ekar yang akan diserahkan kepada Kerajaan Negeri di Bandar Tanjung Pinang untuk pelaksanaan projek-projek yang lebih penting yang dicadangkan dalam Pelan Induk Pengangkutan Negeri Pulau Pinang berbanding dengan Projek Terowong iaitu link ketiga. Kerajaan Negeri telah menyediakan Kajian Pelan Induk Pengangkutan Pulau Pinang pada tahun 2013 yang telah menggariskan hala tuju, polisi, strategi, dan pelan-pelan pelaksanaan dari segi pengangkutan untuk Pulau Pinang dari tahun 2014 hingga ke tahun 2030. Kajian ini memberi tumpuan kepada penambahbaikan sistem pengangkutan awam termasuk kemudahan yang berkaitan dan pada masa yang sama menekankan keperluan menaik taraf jalan dan pengurusan lalu lintas dengan lebih berkesan. Pada masa ini projek-projek pembinaan dan menaik taraf jalan telah dimulakan dan akan dijalankan secara berterusan.

Umum tahu bahawa tanah tebus guna seluas 110 ekar di Bandar Tanjung Pinang akan diserahkan oleh Tanjung Pinang Sdn. Bhd. kepada Kerajaan Negeri. Buat masa ini Kerajaan Negeri telah memutuskan supaya tanah tebus guna tersebut digunakan sebagai bayaran dalam bentuk *land sold* bagi pelaksanaan 4 buah projek iaitu Projek Jalan Berkembar Tanjung Bunga ke Telok Bahang, Projek Jalan Pintasan Lebuh Raya Tun Dr. Lim Chong Eu ke Air Itam, Projek Jalan Pintasan, Lebuh Raya Tun Dr. Lim Chong Eu ke Persiaran Gurney dan akhirnya Projek Terowong Link Ketiga. Kesemua projek ini turut diperakurkan di dalam Pelan Induk Pengangkutan Negeri Pulau Pinang dan dianggap sama penting dengan projek-projek pengangkutan awam yang lain. Ini adalah kerana projek-projek ini akan dapat membantu mengurangkan kesesakan di jalan-jalan perbandaran dan ini akan memberi ruang kepada perkhidmatan pengangkutan awam untuk beroperasi dengan lebih efektif di bandar George Town.

Apabila keadaan lalu lintas bertambah baik kualiti perkhidmatan bas awam dapat dipertingkatkan dengan memendekkan masa perjalanan dan menepati jadual ketibaan. Ini akan meningkatkan lagi keyakinan penumpang untuk menggunakan perkhidmatan awam selain daripada pengangkutan awam lain yang berasaskan *rail* seperti LRT dan Monorel. Dalam masa yang sama *Request for Proposal* untuk melantik PBT untuk pelaksanaan Pelan Induk Pengangkutan Pulau Pinang telah pun dipanggil dan ditutup pada Februari 2015. Kerja-kerja berkaitan dijangka bermula pada penghujung tahun ini. Adalah dianggarkan projek-projek pengangkutan awam sahaja akan menelan perbelanjaan lebih kurang RM10 bilion dan sumber pembiayaan projek-projek tersebut adalah melalui penebusan guna tanah.

Ini jelas menunjukkan bahawa Kerajaan Negeri turut memberi penekanan ke atas cadangan-cadangan projek pengangkutan awam di dalam Pelan Induk Pengangkutan Pulau Pinang. Oleh yang demikian tidak timbul soal tanah Kerajaan Negeri di Tanjung Pinang digunakan untuk perkara yang lebih penting bagi projek-projek lain di dalam Pelan Induk Pengangkutan Pulau Pinang.

Dato' Speaker, selain itu YB. Pulau Tikus juga ada bertanya apakah jaminan Kerajaan Negeri bahawa Projek Terowong Link Ketiga masih akan dilaksanakan oleh pihak Konsortium Zenith BUCG Konsortium Sdn. Bhd. setelah pembayaran telah dibuat.

Perlukah Pembinaan Terowong Dasar Laut dilaksanakan telah wujud Projek Jalan Pintasan Lebuh Raya Tun Dr. Lim Chong Eu ke Persiaran Gurney. Sebagai makluman, pihak syarikat tidak akan dibayar sebelum kerja disiapkan. Semua bentuk pembayaran iaitu melalui pemberian tanah kepada pihak Zenith BUCG Konsortium Sdn. Bhd. dibuat secara berperingkat-peringkat oleh Kerajaan Negeri mengikut kajian-kajian projek yang telah disiapkan termasuk Projek Terowong Link Ketiga. Di samping itu, pihak syarikat juga dikehendaki mengemukakan bon pelaksanaan sebagai jaminan sebelum kerja-kerja dimulakan untuk setiap peringkat projek. Tambahan kepada ini sebarang kelulusan pemajuan di atas tanah yang diberi milik kepada pihak syarikat adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri.

Oleh yang demikian pihak syarikat akan menanggung kerugian sekiranya projek-projek berkaitan tidak dilaksanakan. Pembinaan Terowong Link Ketiga akan membantu mengagih dan menyuraikan aliran lalu lintas daripada Lebuh Raya Lingkaran Luar Pulau Pinang, *Penang outer ring road*. Ketiadaan terowong akan mengakibatkan aliran lalu lintas luar Pulau Pinang bertumpu kepada Jambatan Pulau Pinang yang telah pun mengalami kesesakan yang serius pada waktu-waktu puncak lalu lintas, di samping itu terowong juga akan bertindak sebagai jalan pintas dari pulau ke Seberang Perai Utara.

Mengenai soalan tambahan YB. Pulau Tikus mengenai Projek Terowong Link Ketiga iaitu adakah Rakyat Pulau Pinang benar-benar mengetahui tentang perjanjian Terowong Link Ketiga terutamanya pengisian perjanjian sebelum perjanjian itu ditandatangani. Perjanjian yang telah ditandatangani oleh Kerajaan Negeri dengan pihak Zenith BUCG Konsortium Sdn. Bhd. sebelum ini adalah Perjanjian Am untuk pelaksanaan kebolehlaksanaan reka bentuk terperinci dan kajian impak alam sekitar terperinci iaitu DEIA manakala perjanjian pembinaan belum ditandatangani lagi.

Sebelum Perjanjian Am ditandatangani adalah menjadi pengetahuan umum bahawa 110 ekar tanah bersih yang ditebus guna di Bandar Tanjung Pinang akan diberikan kepada pihak syarikat untuk pelaksanaan 4 projek berkaitan semasa peringkat awal perancangan projek Kerajaan Negeri telah pun mengadakan forum dan taklimat untuk mendapatkan pandangan rakyat mengenai pelaksanaan projek-projek ini. Seisi tersebut telah diadakan di Town Hall di jalan Padang Kota Lama, Chinese Town Hall di Jalan Masjid Kapitan Keling dan Dewan Besar Sungai Dua Seberang Perai Utara.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih YB. Bagan Jermal, dua soalan, satu untuk terowong RM6.5 bilion lebih kurang dan untuk 3 lebuh raya lagi berapa kosnya sehingga memerlukan pembayaran RM300 juta lebih untuk kajian kebolehlaksanaan padahal Projek LRT yang bernilai hampir berapa RM27 bilion tak silap saya RM10 bilion, tidak memerlukan sebarang kos daripada Kerajaan Negeri semua ditanggung oleh semua pihak kontraktor, Yang Berhormat.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Perkara ini YB. Pulau Betong perbelanjaan yang perlu dibiayai oleh kerajaan adalah untuk *feasibility study* dan reka bentuk terperinci yang kos untuk pembinaan LRT itu tidak termasuk dalam ini...

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Soalan saya kenapa jumlah yang begitu besar yuran begitu mahal untuk membuat kajian ini? RM130 juta lebih kurang untuk yang 3 *highway* baki masih ber hutang untuk terowong LRT RM10 bilion tidak ada kos pun semua ditanggung oleh pihak kontraktor.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Dato' Speaker, soalan mengenai angka-angka perbelanjaan atau jumlah perbelanjaan telah termaktub dalam perjanjian dan kita ada konsultan, *independent consultant* dan semua angka-angka dan semua baget-baget ini telah diteliti oleh pihak konsultan dan UPEN Kerajaan Negeri. Jadi kalau Yang Berhormat tanya saya mengapa ia perlu sebegini jumlah wang untuk menjalankan kajian ini, saya tak dapat jawab buat masa sekaranglah.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Dan juga salah satu konsultan menarik diri daripada meneruskan kerja-kerja perundingan tak salah saya. Soalan saya, sebagai perunding juga saya memang masih merasakan RM300 juta lebih adalah terlalu tinggi diberikan hanya untuk membuat kajian perlaksanaan YB. Dato' Speaker.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Minta laluan. Terima kasih. Antara kerja yang dicadangkan dalam Pelan Induk Pengangkutan Pulau Pinang termasuk misalnya *Traffic Signal Operation Improvement* seperti *an immediately to undertake a comprehensive audit of all existing traffic signal control intersections the condition extend the existing equipment at each location extend of the need of prudential being operational efficiency* dan sebagainya. Kerap kali jika dalam surat khabar ataupun dibangkitkan oleh mana-mana pemimpin negeri, rakyat tahu tentang infrastruktur baru yang dicadangkan boleh mereka lihat yang boleh mereka gambarkan tetapi sebenarnya penambahbaikan infrastruktur pengangkutan itu termasuk juga kerja-kerja yang tidak begitu *obvious* tidak begitu *visual* seperti penambahbaikan *intersection efficiency*, pembelian *software*, penambahbaikan kemahiran jumlah penambahbaikan kemahiran pekerja dan sebelum kami berbincang tentang infrastruktur pengangkutan awam perlu juga begitu juga *facility study* tetapi perlu juga *group demand studies* dan selepas mengenalpasti laluan-laluan yang diperlukan *then only you* masuk *facility* sebagai satu contoh perpustakaan awam dan hospital besar adalah dua tempat yang seharusnya paling penting dalam negeri kami tetapi juga merupakan dua tempat yang paling kurang boleh diaccess oleh pengangkutan awam, banyak kerja yang diperlukan.

Jadi persoalannya dari manakah bayaran wang kos yang untuk menanggung keperluan-keperluan asas ini sebelum kami berbincang tentang infrastruktur dan oleh disebabkan kerisauan saya tentang di mana penambahbaikan ini boleh dijalankan saya membangkitkan persoalan tentang kebijaksanaan ataupun *wisdom* untuk menggunakan kos perjanjian dengan Consortium Zenith BCG tersebut wang daripada projek-projek berjaya tersebut boleh tak kami gunakan untuk basic seperti ini dan bukan untuk facility bagi terowong bawah laut dan ada juga pertanyaan saya rasanya ada sedikit *miss*

match kerana mengikut jawapan kepada soalan bertulis saya dia tulis di sini bahawa kos kajian terowong link ketiga ada RM26.0 juta *sorry* RM96,248,000 juta so mengapa di sini tertulis RM96.0 juta pula. Terima kasih.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

YB.. kita apabila hendak merancang dan membina sebuah lebuh raya ia tertakluk kepada *consultant-consultant* yang berkewibawaan. Mereka bukan sahaja mereka bentuk sebatang lebuh raya tanpa ada mengambil kira di mana persimpangan di mana *traffic light* di mana perlu ada apa-apa perabot jalan jadi semua ini telah diambil kira. Kita di sini kalau nak pergi ke perincian reka bentuk ini maka tunggulah sehingga reka bentuk terperinci disempurnakan dan dari satu *section* kepada *section* boleh lah kita bincang. Buat masa kita sekarang adalah satu perancangan untuk membina empat projek ini so kalau sekarang kita nak tanya di manakah ada *traffic light* di manakah ada *signal* mana-mana itu.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Minta laluan ini adalah kerana infrastruktur baru. Tapi apa yang saya kata *existing* jalan raya yang sudah sedia ada diperlukan untuk penambahbaikan juga dan juga kewibawaan *consultant* yang telah pun menyediakan plan induk ini mengapa kami tidak ikut *time line* yang telah pun dicadangkan dalam *time* itu.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

YB. mungkin ada sedikit kekeliruan, apa yang YB. pegang itu adalah *transport master plan* di mana semua persimpangan-persimpangan di mana ia bertembung atau bertemu semua telah diambil kira dan dalam *transport master plan* ini pun ada mencadangkan bagaimana hendak menambahbaik mana-mana satu jalan mana-mana satu *section* itu ada tapi apa yang saya bincangkan pada masa sekarang adalah empat projek yang telah ditandatangani sebelum PDP atau *Private Delivery Partnership* sehingga sekarang even PDP pun belum dimuktamadkan mungkin Yang Berhormat ada sedikit kekeliruan tetapi akhirnya apabila empat projek ini disiapkan dan juga apabila *transport master plan* ini disiapkan semua akan dicantum sekali. Semua akan sempurna sekali itu makna saya. Ya Pulau Betong.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Terima kasih. Boleh tak saya tau berapakah kos penyediaan *transport master plan* ini dia punya kos yuran yang diberikan kepada perunding *consultant* ini berapa kosnya? Cuma saya nak tengok dia punya logiknya yang keduanya saya nak tengok kalau lebih kurang tiga ratus juta untuk dibayar kepada *consultant* untuk kajian kebolehlaksanaan kalau tiga bulan atau sebulan sepuluh juta. So jumlah yang cukup besar memang betul telah pun ditandatangani tapi kita bertanya rasional yuran yang begitu tinggi untuk projek itu, terima kasih.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

YB. Pulau Betong saya ingat saya serah kepada YB. Chow, Padang Kota untuk menjawab *transport master plan* kerana ini adalah di bawah bidang kuasa YB. dan saya

dipertanggungjawabkan untuk zenith ini sahaja seperti yang saya kata tadi jumlah yuran *consultant* ini telah dibincang oleh semua-semua perkara termasuk *consultant* bebas semua sudah dimeterai dan dimaktub dalam perjanjian.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Yang Berhormat, saya nak bagitau bahawa kami di pihak pembangkang beranggapan bahawa yuran itu terlalu tinggi untuk membuat kebolehlaksanaan sehingga merugikan tanah yang begitu bernilai kepada pihak kontraktor so saya rasa tidak perlu mengulangi kerana jumlah yang terlalu tinggi untuk membuat kajian sebegini rupa. Terima kasih.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Yang Berhormat, nanti saya jawab dulu sebelum kita melantik Zenith Consortium kita membuat satu RFP secara terbuka dan ramai penender-penender baik dalam negeri baik dari luar negara semua mengambil bahagian dalam RFP ini setelah penilaian dibuat maka dipilihlah di syarikat Zenith untuk sebagai kontraktor yang berjaya untuk dalam projek ini dan apa yang mereka cadang itu adalah kalau banding dengan syarikat-syarikat yang lain penender-penender yang lain ini agaklah munasabah sekali.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Ok Yang Berhormat saya nak tutup tentang yuran ini saya nak minta YB. Dato' Speaker supaya Bagan Dalam bawa isu ini dalam PAC untuk kita menilai secara terperinci lebih baik dan kemudian itu kita boleh sediakan laporan untuk Dewan ini di mesyuarat akan datang. Terima kasih.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Baik itu adalah satu cadangan di mana Yang Berhormat boleh membangkit kepada PAC untuk menilai semula. Dato' Speaker dengan berkenaan dengan soalan YB. Sungai Dua berkenaan dengan pelaksanaan terowong link ketiga yang didakwa akan melibatkan kemusnahan hidupan laut dan eko-sistem. Sebagai makluman kajian impak alam sekitar terperinci atau *detail environment impact assessment* akan dilaksanakan terlebih dahulu sebelum perlaksanaan projek terowong ini. Jika hasil di EIA mendapati bahawa projek terowong ini akan memberi kesan yang ketara terhadap ekosistem dan kehidupan marin maka Kerajaan Negeri akan mengkaji semula pelaksanaannya. Kerajaan Negeri sememangnya memberi perhatian serius terhadap isu kesan alam sekitar akibat pelaksanaan projek-projek mega. Oleh yang demikian Kerajaan Negeri telah menetapkan di EIA bahawa untuk empat projek jalan utama dan terowong mesti dijalankan oleh juru perunding bebas yang akan dilantik oleh Kerajaan Negeri dan bukannya oleh *consortium* Zenith sendiri yang akan menjalankan projek-projek terbabit. Kos kajian ini akan ditanggung oleh *consortium* tetapi bayaran akan dibuat melalui Kerajaan Negeri. EIA juga memerlukan kelulusan Jabatan Alam Sekitar yang tidak terlibat dalam pelaksanaan projek ini dan bebas membuat sebarang keputusan mengenai hasil kajian pendapat umum juga akan diperolehi sebelum pembinaan terowong diteruskan. Yang Berhormat..

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan Bin Ayoob Hussain Shah):

Soalan saya nak tanya kepada Yang Berhormat semua *consultant* bayaran kita tidak libat *cash* tapi kita buat *swap land* kita punya tanah kita bagi untuk bayaran *consultant* itu strategi Kerajaan Negeri gunapakai. Betul atau salah? Apa yang saya kerisauan saya, saya nak merakam di sini apabila kita memberi tanah kita kepada apa-apa bayaran pun adakah bentuk kawalan pembangunan perumahan ataupun perniagaan akan dibuat di atas tanah tersebut sebab apa kalau tidak ada *proper* kawalan kita tidak ada kawalan maka akan berlaku lambakan harga tanah yang tinggi nilai tanah yang akan nampak Pulau Pinang ini memang tidak ada kemampuan rakyatnya membeli rumah sebab selalunya mereka akan buat cuba kaut keuntungan ke atas nilai kos untuk cover tanah yang tinggi itu ini akan melambangkan apa Pulau Pinang kita sendiri yang kaya duduk sebelah kaya dan bentuk *development* kalau kita tak kawal akan menjadi masalah ini. Saya mohon supaya bentuk pembangunan itu *mix development* ka kena diputus dalam perjanjian untuk kawal lambakan hartanah.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Tidak YB. dari Telok Bahang. Kerajaan memberi kalau sebidang tanah untuk beliau tertakluklah kepada *consortium* ini hendak memohon PM (Pelan Merancang) apabila beliau memohon plan merancang tertakluklah kepada Kerajaan Tempatan supaya semua syarat-syarat semua terma-terma dan semua apa-apa jua pun jenis bangunan yang boleh dibina atau tidak boleh dibina itu adalah bidang kuasa Kerajaan Tempatan dalam perjanjian kita tak kata *you* boleh buat ini *you* boleh buat itu semua mewah-mewah yang lain tak boleh tak dia kena ikut garis panduan atau syarat-syarat yang sedang dilakukan oleh Kerajaan Tempatan buat masa sekarang. Dato' Speaker....

Ahli Kawasan Jawi (YB. Soon Lip Chee):

Saya memang ada sedikit minta penjelasan dari Bagan Jermal, saya ditanya oleh pembeli-pembeli rumah diman mereka bagitau kerana saya *lawyer*, peguam untuk membuat jual beli. Mereka bagitau saya bahawa *consortium* syarikat ini sekarang sedang jual rumah ditapak itu sama ada saya nak penjelasan sama ada tapak ini adalah tanah Kerajaan. Pertama, kalau tanah ada tanah Kerajaan dan projek yang nak buat terowong itu masih belum *confirm* lagi kalau terowong itu tak berjaya tak jadi, pembeli rumah itu dia sudah bayar deposit kepada *consortium* dan ketiga tanah itu kita boleh ambil balik tak dan keempat sama ada Kerajaan Negeri dengan *consortium* itu ada satu syarat sehingga kelulusan dapat baru *you* boleh jual tanah rumah tersebut kepada pembeli kerana saya diberi tahu pembeli yang nak beli rumah itu *sale* yang menjual rumah mereka pekerja mereka sudah bagitau tak apa ini *you* boleh labur *you* boleh untung tinggi kes ini saya tak buat so tadi saya dengar-dengar penjelasan so saya masih ada beberapa kekeliruan so saya nak minta penjelasan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Sedarkah YB. Jawi bahawa sekarang itu projek itu dimajukan oleh Ewin Berhad bukan lagi di bawah Zenith tapi Ewin Berhad syarikat lain pula yang ada *join partner* dengan Zenith BCG. So ini bermakna dah terjual kepada pihak yang ketiga pula dah itu lagi *secure* tentang ini.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Untuk menjawab YB. Pulau Betong dahulu. Ewin adalah *join venture* dengan *Consortium Zeinth* memang betul ini ada dalam perjanjian di mana *consortium zenith* boleh bekerjasama atau *join venture* dengan syarikat-syarikat atau di *appoint* oleh zenith dalam perjanjian ada....

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Betul dan tidak boleh dijual kepada pihak lain dan....

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Tak jual dia sama-sama join venture.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Dan syarat itu juga bahawa Zenith tidak boleh menjual projek ini kepada pihak lain.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Itu sama ada jual atau tidak tetapi ini adalah *join venture* dan ini dibenarkan dalam perjanjian.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Bagan Jermal isu ini telah pun dicadang untuk dibawa kepada PAC. Saya minta kes ini terus dirujuk kepada PAC dan hantar penyata kepada Dewan ini lah supaya Bagan Jermal boleh pergi ke isu yang lain.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Dato' Speaker sebab YB. dari Jawi ada membangkitkan satu perkara yang amat serius dan kebanyakkan Ahli-ahli Yang Berhormat di sini pun tidak tahu tentang pembayaran fee *consultant* atau kajian fee untuk *consultant* menjalankan kajian kebolehlaksanaan *feasibility study* apa yang Kerajaan memberi tanah 702 lot, lot 702 di Tanjung Tokong itu adalah sebahagian pembayaran yang wajib atau perlu dibayar kepada *consortium* ini untuk menjalankan kajian *feasibility* dan sekiranya kajian *feasibility* semua tidak lulus tak boleh lulus maka projek-projek empat-empat projek ini tidak boleh dilaksanakan tetapi Kerajaan tetap kena bayar kepada *consortium* ini untuk perbelanjaan mereka menjalankan kajian *feasibility*.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Ini bermakna kita membuka YB. Bagan Jermal Kerajaan Negeri kepada hutang yang agak besar sekiranya gagal. Ini satu risiko yang cukup tinggi. Jumlah yang besar.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

YB. Pulau Betong ini semua terkandung termaktub dalam perjanjian.

Ahli Kawasan Padang Kota (YB. Chow Kon Yeow):

Kalau saya boleh bantu, bayaran itu dianggap sebagai *payment* kepada kerja-kerja yang sudah dilakukan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Mereka telah menjalankan seperti kelmarin YB. pun sudah dimaklumkan melalui jawapan bertulis telah dilaksanakan 97% kajian *feasibility* untuk tiga (3) projek jalan dan 3% untuk terowong.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Tapi belum lulus lagi la?

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Jadi, yang jalan itu ok la. Tak ada apa masalah. Mesti kita akan jalankan. Jadi saya ingat sudah cukuplah. Nanti PAC Dato' Pulau Betong akan bangkit dalam PAC.... (gangguan). Ok lah, cukuplah. Saya pergi ke perkara yang lain.... (gangguan)

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

Sikit ja, sikit ja, sikit ja. Saya nak buat kepastian. Kepastian saja. Setahu saya projek terowong saja pernah diajukan masa Kerajaan Barisan Nasional. Dan saya nak *confirm* sama ada masa diajukan masa Barisan Nasional ketika itu, *feasibility study* telah dijalankan. Adakah benar tak benar? Sekiranya *feasibility* telah dijalankan ketika terowong itu saja, sekiranya dah ada. Kalau dah ada kenapa perlu kita *point* lagi untuk itu. Untuk buat kepastian. Kepastian saja.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Yang Berhormat, ini kena tanya kepada YB. Telok Ayer Tawarlah. Masa itu... (gangguan).

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

Bila Yang Berhormat *take over*, soalan saya kepada YB..

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Ya, tapi masa Yang Berhormat kata ada kajian DIA ka, *feasibility study* dijalankan, itu bukan di masa Kerajaan Pakatan Rakyat. Jadi apa yang saya tahu.

Ahli Kawasan Telok Bahang (YB. Datuk Shah Headan bin Ayoob Hussain Shah):

Tapi bila Yang Berhormat ambil, mesti ada, dah ada projek, projek tu dah ada sebab dibangkang oleh Parti DAP ketika itu. Saya nak tanya, sekiranya ada, ada atau

tidak?

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara binti Hamid):

Penjelasan. Saya tak ingat dalam Kerajaan dulu. YB. Dato' Seri Farizan ada dalam tu. Dia macam ni, saya minta nak bagitahu sikit ja.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

YB. Telok Bahang, masa itu kami tidak dalam Kerajaan... (gangguan).

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara binti Hamid):

Okay, kita faham.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):..

Kami tidak tahu sama ada atau tidak. YB. Telok Ayer Tawar masa itu adalah antara seorang ahli dalam Kerajaan Negeri, Barisan Nasional... (gangguan). Beliau pun tidak tahu, bagaimana saya tahu.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara binti Hamid):

Tapi nama saya dah disebut. Saya belum habis saya punya *sentence*. Sepanjang yang saya ingatlah mungkin saya dah lupa, tapi tidak ada apa-apa kajian dibuat. Baru hanya cadangan. Mungkin adalah *proposal* mana-mana, tapi memang tidak dipersetujui untuk dibuat di Utara ni. Sebab itu dipindah ke Selatan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Jawapan daripada YB. Telok Ayer Tawar sekaligus menjawab soalan daripada YB. Telok Bahang. Selesai. YB. Dato' Speaker, izinkan saya menjawab soalan tambahan YB. Bukit Tengah mengenai projek penaiktafan Jalan Tok Kangar. Projek menaik taraf Jalan Tok Kangar di daerah Seberang Perai Tengah akan dilaksanakan oleh pihak PDC dan projek ini dibahagi kepada dua fasa iaitu fasa satu melibatkan kerja-kerja pembinaan jambatan sepanjang 275m. Reka bentuk jambatan telah siap dan projek dijangka akan ditender pada pertengahan bulan Mei ini. Kerja-kerja untuk fasa ini dijangka bermula pada pertengahan bulan September tahun ini dan dijangka akan dapat disiapkan pada pertengahan bulan Mac 2017. Dianggarkan peruntukan sebanyak RM3.0 juta diperlukan bagi pelaksanaan projek fasa satu dalam tahun ini. Manakala fasa dua pula melibatkan pembinaan jalan sepanjang 2.8km dan reka bentuk jalan telah siap sepenuhnya. Tender untuk pembinaan jalan tersebut belum dapat dilaksanakan kerana proses pengambilan balik tanah masih belum selesai. YB. Bukit Tengah juga menanya kepada projek pelebaran Jalan Nangka. Kerajaan Negeri bersetuju bahawa pelebaran Jalan Nangka perlu dilaksanakan. Justeru itu, pihak MPSP telah menyediakan maklum balas berkaitan anggaran kos pembinaan dan naik taraf Jalan Nangka termasuk pengambilan balik tanah. Projek ini masih diperingkat awal perancangan.

Mengenai saranan YB. Pulau Betong untuk mewujudkan lorong motosikal khasnya di Jambatan Pulau Pinang bagi tujuan mengurangkan kadar kemalangan. Kerajaan Negeri telah menerima maklum balas berkaitan cadangan mewujudkan lorong khas di Jambatan Pulau Pinang daripada pihak pemegang konsesi iaitu pihak projek Lebuhraya Usahasama Berhad iaitu Plus. Melalui maklum balas tersebut, cadangan untuk mewujudkan laluan khas tidak dapat dipertimbangkan buat masa ini berikutan Jambatan Pulau Pinang tidak memiliki kelebaran yang mencukupi. Pada masa ini Jambatan tersebut hanya memiliki tiga (3) lorong kendaraan dan satu (1) lorong kecemasan. Oleh yang demikian, hanya dua (2) lorong kendaraan boleh disediakan jika lorong khas motosikal diwujudkan. Memandangkan jumlah trafik yang tinggi di jambatan tersebut, dikhawatirin inisiatif ini akan mengakibatkan kesesakan lalu lintas yang lebih teruk.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Okey, saya terima jawapan itu. Apakah alternatif lain pilihan yang kita ada untuk mengelak daripada berlaku kemalangan dan mengakibatkan trafik kondisi yang panjang sekali?

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

YB. Pulau Betong, kalau kita nak bincang ini. Buat masa ini, sekarang tak ada apa-apa sebab kalau dari mula-mula jambatan ini diperlebarkan kami telah menyuarakan supaya ada satu *delegated lane* untuk motosikal seperti apa yang sedia ada di Jambatan Kedua. Elok, bagus. Tapi, Jambatan Satu ini tak dapat kerana *constraint di middle spent*. Dia punya pelebaran tak cukup. Jadi kita tak boleh buat apa-apa buat masa sekaranglah. Berkaitan isu utiliti, izinkan saya menjawab soalan tambahan YB. Adun KOMTAR mengenai Jalan Macalister tidak sekata berikutan pengorekan utiliti dan seterusnya menggesa penggunaan sistem perparitan bersepadu (*common trenching*). Isu pengorekan utiliti di Jalan Macalister adalah disebabkan oleh kerja-kerja susulan selepas kejadian runtuhan Menara Telekomunikasi dari Bangunan UMNO yang menyebabkan semua sistem utiliti iaitu air, elektrik, telekomunikasi, IWK dan lain-lain telah terjejas. Justeru itu, terdapat kerja-kerja pengorekan jalan oleh pelbagai syarikat mengikut skop kerja masing-masing dan ianya tidak dapat diselaraskan serentak. Selepas insiden tersebut, terdapat kerosakan kepada jaringan utiliti dan pihak IWK, PBA, TNB, Telekom terpaksa membaiki utiliti-utiliti tersebut mengikut keperluan. Walau bagaimanapun, untuk mengatasi isu kerosakan dan permukaan jalan tidak sekata akibat kerja-kerja pengorekan jalan bagi menyediakan saluran telekomunikasi, gentian fiber optik, satu pendekatan telah diperkenalkan oleh Kerajaan Negeri iaitu *policy one dick* melalui perparitan bersepadu iaitu *common trenching* yang akan dilaksanakan oleh satu Syarikat Infrastruktur untuk berkongsi sama oleh beberapa operator telekomunikasi. Perkara ini masih dalam peringkat proses kajian pelaksanaan dan beberapa siri perbincangan telah dan masih diadakan untuk membincangkan mekanisma pelaksanaan. Saluran telekomunikasi tersebut dicadangkan akan mengambil kira keperluan pelbagai operator untuk sekurang-kurangnya 25 tahun dan ini dapat mengelakkan jalan yang sama digali semula oleh syarikat telekomunikasi yang lain. Manakala untuk pembinaan terowong *common utility trenching*, untuk semua utiliti seperti dicadangkan oleh YB. KOMTAR, ianya boleh

dipertimbangkan oleh Kerajaan Negeri semasa pelaksanaan projek pembangunan baru iaitu melalui Pelan Pembangunan dan boleh disyaratkan oleh Pihak Berkuasa Tempatan.

Ahli Kawasan KOMTAR (YB. Teh Lai Heng):

Terima kasih YB. Bagan Jermal. So, amat gembira kerana Kerajaan Negeri mempunyai hasrat dan sekarang kita sudah ada kawasan pembangunan baru seperti Batu Kawan, Bandar Seri Tanjung Pinang, The Light, lagi itu Ivory Tropicana. So, adakah kawasan-kawasan itu pada masa itu bukan under MBPP, so *under* kelulusan JPBD. So, adakah JPBD mengenakan syarat-syarat untuk mengadakan *common trenching* la. Jika tidak, adakah Kerajaan Negeri berhasrat untuk *review* untuk menjalankan *common trenching* tersebut?

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Buat masa ini, saya pun tidak pasti sangat sama ada The Light yang di bawah perancangan JPBD dan EnO di Tanjung Tokong ada disyaratkan untuk mengadakan *common trenching*. Saya ingat pegawai ada di sini. Mereka boleh semak dan memberi maklumat. Berkaitan isu gangguan talian tetap pihak Telekom Malaysia di KADUN Pengkalan Kota, saya ingat YB. Padang Kota sudah sedia maklum bahawa gangguan perkhidmatan Pengkalan Kota. Gangguan telekomunikasi di sekitar KOMTAR ni adalah kerana ada pihak ketiga yang menjalankan *piling work* dan telah merosakkan *cable underground*. Dan buat masa sekarang Telekom telah berjaya untuk memulihkan satu talian di mana ia memberi perkhidmatan kepada 880 pengguna. Dan buat masa ini dia boleh fungsi tetapi yang lain masih memerlukan masa yang munasabah untuk dipulihkan.

Mengenai langkah-langkah untuk mengelakkan pembaziran air, langkah-langkah untuk memastikan bekalan air mencukupi pada masa hadapan yang dibangkitkan oleh YB. Tanjung Bunga dan YB. Air Itam. Strategi Kerajaan Negeri dan Pihak Perbadanan Bekalan Air iaitu PBA pada masa ini dan masa hadapan bagi memastikan bekalan air mencukupi dan usaha mengelak pembaziran air oleh rakyat dilaksanakan melalui dua (2) strategi iaitu pengurusan permintaan air dan pengurusan bekalan air. Melalui strategi langkah pendidikan dan kesedaran awam dan peningkatan nilai air melalui pelaksanaan tarif dan juga WCS bagi mengurangkan penggunaan air. Kini pihak PBA juga menggalakkan pemasangan peranti penjimat air iaitu *water saving devices* khususnya bagi bangunan-bangunan baru. Melalui strategi pengurusan bekalan air pula, pihak PBA melaksanakan pengurusan secara holistik dengan melindungi kawasan tадahan air dan meningkatkan kapasiti empangan dan takungan terutama pada musim kemarau. Selain itu, pihak PBA juga giat meneroka peluang pembangunan sumber air tambahan (*additional water resources*) melalui sumber-sumber air permukaan baru seperti *Sungai Perai Raw Water Transfer Scheme*. Penyuraian air hujan, mengitar semula air dan juga (**tak jelas**) atau pun penyaharaman. Sejak 2009, Kerajaan Negeri telah (gangguan)...

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Minta laluan.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Saya habis sini. Sejak 2009, Kerajaan Negeri telah menggesa Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air iaitu KETTHA untuk menjadi peneraju dalam pelaksanaan projek *Sungai Perak Raw Water Transfer Scheme* dan usaha ke arah itu sedang berjalan. Melalui pelaksanaan projek ini dijangkakan bekalan air untuk Pulau Pinang akan mencukupi sehingga 2050.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Terima kasih YB. Bagan Jermal. Masalah tadahan air yang dikatakan adalah satu masalah akan menarik kekurangan air terutamanya di empangan. Dimaklumkan satu kawasan yang luas dekat Lot 671 dan 587 Mukim 1, Telok Bahang telah pun digondolkan dan difahamkan satu laporan dibuat Julai 2014 tapi sampai hari ini kawasan tersebut mungkin telah diwartakan sebagai kawasan tadahan air. Apa tindakan seterusnya akan diadakan supaya *the forest station* itu dihentikan?

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Persoalan ini juga dibangkitkan oleh YB. Telok Bahang dengan menunjuk gambar-gambar yang beliau pamerkan pagi ini. Saya dimaklumkan bahawa kerja-kerja tanah di kawasan ini dilakukan oleh *Glamor Camping Project Developer* tetapi ia ini adalah tanah persendirian dan perkara ini telah diberitahu kepada BKSA iaitu Badan Kawal Selia Air dan Pejabat Tanah untuk membuat pemeriksaan atau siasatan selanjutnya.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara Binti Hamid):

Terima kasih Bagan Jermal. Kes yang disebut oleh Bagan Jermal tadi saya dimaklumkan oleh Telok Bahang aduan telah dibuat tiga bulan dulu tetapi tidak ada sebarang tindakan dibuat oleh Pejabat Daerah ataupun mana-mana pihak untuk menyiasat dan mengambil tindakan dan memastikan bahawa kawasan tadahan air ini tidak dicerobohi walaupun ia adalah tanah milik persendirian.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Memang pagi ini telah dibangkitkan perkara ini dan YB. Tanjung Bunga telah bangkit dan saya diberitahu bahawa ini adalah dilakukan oleh *Glamor Camping Project* dan kita akan siasat selanjutnya.

YB. Penaga ada bertanya mengenai kadar peningkatan atau pengurangan penggunaan feri selepas Jambatan Sultan Abdul Halim Muazam Shah iaitu Jambatan Kedua disiapkan. Statistik penggunaan servis feri terutama pada tahun kerugiannya. Terdapat penurunan jumlah pengguna feri semenjak Jambatan Kedua Pulau Pinang dibuka. Jumlah penumpang telah turun daripada 1.65 juta pada tahun 2013 kepada 1.57 juta pada tahun 2014. Saya ingat angka ini pun telah diumumkan oleh YB. Penaga kelmarin. Kenderaan bermotor jumlah penggunaan telah menurun daripada 2.1 juta pada 2013 kepada 2.029 juta pada tahun 2014. Pada tahun 2012, hasil yang dikutip daripada operasi feri Pulau Pinang adalah sebanyak RM11.3 juta dan seterusnya

mencatat kerugian sebelum cukai sebanyak RM17.6 juta. Manakala pada tahun 2013 pula, hasil yang dikutip adalah RM10.87 juta dan penurunan dalam jumlah hasil ini menyebabkan kerugian sebelum cukai bertambah menjadi RM19.57 juta. Hasil dan kadar keuntungan kerugian bagi tahun 2014 belum lagi diistiharkan kerana penyata kewangan masih dalam audit dan purata harian pengguna feri adalah 4,315 pejalan kaki, motosikal 3,352 buah, kereta 2,090 buah dan lori kecil lima tan, 119 satuhari.

YB. Telok Ayer Tawar ada bertanya mengenai pengambilan alih perkhidmatan feri Pulau Pinang oleh Kerajaan Negeri dan cadangan agar perkhidmatan feri diganti *water taxi*. Soalan dituju oleh YB. Komtar untuk penambahbaik frekuensi feri. Saya ingat saya telah jawab dalam soalan lisan pada hari pertama iaitu kalau kerajaan negeri ambil alih beberapa syarat perlu diakui.

Mengenai YB. Komtar kekerapan feri buat masa sekarang ada tujuh buah feri. Empat buah dijalankan, satu *standby* dan dua di *Street Quay Bagan Dalam* untuk dijalankan *schedule maintenance*. Jadi kekerapan adalah lebih kurang 20 minit satu feri berjalan.

YB. Air Itam ada bertanya kepada Penang Port Sdn Bhd (PPSB) mengenai *capital traging* yang dibangkitkan pagi ini. Kerajaan Negeri sedar kepentingan pelaksanaan projek ini untuk memastikan Pelabuhan Pulau Pinang kekal *competitive* serta dapat dipertingkatkan statusnya daripada *Fiddle Port* kepada pelabuhan utama. Kerajaan negeri telah mengemukakan permohonan peruntukan sebanyak RM350.0 juta kepada Kerajaan Persekutuan melalui Rancangan Malaysia Ke-11 untuk pelaksanaan projek rancangan pengorekan dan mendalamkan laluan kapal. Permohonan yang sama juga telah dikemukakan melalui Rancangan Malaysia Ke-10 tetapi tidak diluluskan. Projek ini adalah penting bagi membolehkan kapal-kapal besar memasuki perairan selat dan melabuh di pelabuhan tersebut. Pelaksanaan projek ini juga adalah bertujuan untuk memastikan Pulau Pinang menikmati tempias ekonomi kesan daripada inisiatif *shoot road economic belt* dan juga *21 century many time shoot road* yang telah diumumkan oleh Negara China pada tahun 2013. Selain itu, ia juga bertujuan supaya ekonomi perdagangan dan aspek peluang pekerjaan di Pelabuhan Pulau Pinang tidak terjejas.

YB. Telok Ayer Tawar bertanya mengenai apakah perancangan Kerajaan Negeri dalam projek pembesaran Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang dan adakah kampung-kampung disekelilingnya akan dihapuskan ataupun kawasan tebus guna pantai. Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang telahpun dinaiktaraf melalui peruntukan sebanyak RM250.0 juta di bawah projek pakej perangsangan ekonomi pada tahun 2011. Projek menaik taraf tersebut bertujuan untuk menambah baik infrastruktur terminal bagi menjamin kelancaran operasi pengendalian penumpang. Walau bagaimanapun pada tahun 2014 sahaja Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang mengendalikan sejumlah 6.03 juta orang penumpang berserta 60,020 aliran trafik utara keadaan ini telah hampir melebihi kapasiti sedia ada meskipun terminal telah dinaiktaraf sebelum ini. Justeru itu adalah menjadi keperluan mendesak supaya lapangan terbang sediakan ketiga ini diperbesarkan untuk menampung tambahan kapasiti masa depan. Skop kerja ini adalah memandangkan landasan sedia ada daripada 3352 meter kepada sekurang-kurangnya 3700 meter bagi membolehkan kapal terbang bersaiz A380 mendarat. Menyediakan landasan kedua bagi kemudahan pendaratan dan

pengoperasian kargo dan juga mengwujudkan hub operasi *maintenance, repair and overhaul* bagi menjadikan Pulau Pinang sebagai hub operasi penyelenggaraan dan baik pulih radiasi serantau. Tujuannya adalah untuk menjadikan Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang sebagai salah sebuah lapangan terbang utama di Malaysia yang menerima pendaratan pesawat-pesawat besar secara terus dari bandaraya-bandaraya utama di seluruh dunia dan sekaligus melonjakkan Pulau Pinang sebagai destinasi pelancongan utama di dunia.

Keluasan keseluruhan tanah lapangan terbang antarabangsa Pulau Pinang adalah 818.66 ekar. Keseluruhan tanah-tanah tersebut telah digunakan sebagai lapangan terbang dan bangunan-bangunan yang berkaitan dengan aktiviti penerbangan. Buat masa ini belum terdapat kajian atau reka bentuk bagi tujuan lapangan tersebut. Sehubungan itu, keluasan tanah yang diperlukan termasuk jumlah kampung dan rumah yang akan terlibat tidak dapat ditentukan buat masa sekarang. Kerajaan Negeri tidak berhasrat untuk memindahkan Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang ke lokasi lain kerana ianya merupakan sumber ekonomi rakyat di negeri ini. Sebaliknya Kerajaan Negeri berhasrat supaya Kerajaan Persekutuan melaksanakan projek pembesaran di lokasi sedia ada dengan kemungkinan penambakan laut sebagai tambahan kawasan. Cadangan penambakan laut ini perlu dikaji dengan lebih teliti sebelum ianya dilaksanakan termasuk kajian impak terhadap alam sekitar seperti yang dikatakan oleh YB. Bayan Lepas. Oleh yang demikian Kerajaan Negeri telah mengemukakan permohonan peruntukan sebanyak RM600 juta melalui Rancangan Malaysia Ke-11.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Boleh saya tahu kita ada lebih kurang 800 ekar lebih sekarang ini berapa lagi yang diperlukan dan pembesaran itu kerana angka RM600 juta telah diberikan tentunya ada keluasan diperlukan sebagai tambahan kepada lapangan sedia ada ini sebab RM600 juta telah ada so berapa lagi kawasan itu?

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

YB. Pulau Betong, adalah tidak adil kerana buat masa sekarang tidak ada apa-apa perancangan lagi belum ada apa-apa *design*.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Jadi macam mana RM600 juta? YB. kata RM600 juta tentunya ada asas perkiraan dia?

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Saya minta RM600 juta supaya dibuat tiga objek yang utama iaitu memanjangkan landasan, menjadikan MRO dan juga itu..

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Disebabkan ada angka RM600 juta itu....

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Yang Berhormat tanya berapa keluasan tanah yang diperlukan?

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Ya sebab ada angka RM600 juta tentu ada asas pengiraan. Kalau tidak ada tidak mengapa Yang Berhormat beri kepada saya tetapi mesti ada dia punya keluasan dia dapat RM600 juta.

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Belum ada keluasan tanah yang perlu diadakan.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Then macam mana boleh dapat harga 600 juta?...

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Kalau kita nak bincang kita duduk sama sekali dan tanya sama you...(ketawa) tanya sama UPEN, mungkin UPEN ada satu perkiraan itu.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhammad Farid Bin Haji Saad):

Jawapan akan diberikan kemudian...(gangguan).. tak apa jawapan akan diberikan kemudian,...

Ahli Kawasan Bagan Jermal (YB. Lim Hock Seng):

Isu mengenai *Skycab*, saya mengucapkan ribuan terima kasih dalam Dewan yang mulia ini ada enam orang Adun telah menunjuk minat mereka menanya berkenaan *skycab* tapi Yang Berhormat sekalian saya tidak mahu mengulangi jawapan ini kerana pada kelmarin Yang Amat Berhormat pada 4.45 petang semasa menanya kepada YB. Penaga telah secara butiran dan lengkap memberi jawapan kepada *skycab* ini dan tidak perlu saya mengulangkan lagi.

Yang Berhomat Speaker, Kerajaan Negeri sentiasa berusaha dengan gigih untuk memastikan Kerajaan Negeri Pulau Pinang memiliki infrastruktur yang terbaik selaras dengan agenda mentransformasikan negeri ini menjadi negeri ini bertaraf antarabangsa dan menyediakan kehidupan yang manpan kepada rakyat untuk Kerajaan Negeri menggalu-alukan kerjasama semua pihak swasta dan Kerajaan Persekutuan, merealisasikan sebarang perancangan projek infrastruktur. Semoga dengan kerjasama yang erat di antara semua pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang akan terus bergerak maju akan membawa kemakmuran kepada rakyat. YB. Dato' Speaker, sekian, terima kasih itu adalah gulungan saya dan sekiranya ada apa-apa soalan yang tak sempat saya jawab pada masa ini pegawai-pegawai kita sedia maklum dan akan mengambil tindakan susulan, sekian saja saya memohon menyokong.

Yang Di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Terima kasih YB. Bagan Jermal, saya persilakan YB. Padang Lalang.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Terima kasih, terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan kepada ucapan Tuan Yang Terutama Yang Dipertua Negeri Pulau Pinang sempena perasmian Mesyuarat Pertama Penggal Ketiga Dewan Undangan Negeri Yang Ke 13. Saya akan jawab kepada isu yang ditimbulkan oleh YB. Tanjung Bunga. Saya rasa ramai yang minat isu ini. Tanjung Bunga mengatakan kalau kita hadkan penggal Ketua Menteri jadi salah satu kebaikannya ialah ia mungkin akan memberi lebih banyak peluang kepada wanita. Tapi mengikut kajian-kajian yang telah dijalankan terhadap keberkesanan hak penggal atau *term limit* didapati bahawa hak penggal sahaja sendirinya tidak semestinya membantu meningkatkan bilangan wakil rakyat wanita. Wanita dalam perwakilan dan kepimpinan politik menghadapi cabaran di pelbagai peringkat bukan sahaja di peringkat Dewan Undangan Negeri misalnya tetapi dalam parti politik sendiri, umpamanya dalam mesyuarat penggal yang lepas pihak sana mengatakan sekiranya mereka memenangi pilihan raya yang akan datang ini, mereka akan melantik YB. Telok Ayer Tawar menjadi Ketua Menteri, Telok Ayer Tawar pun gelak, kerana ini tidak mungkin walau pun YB. Telok Ayer Tawar sekarang adalah Ketua Pembangkang ini ada lah kerana *seniority* tetapi untuk menjadi Ketua Menteri ia perlu menjadi YB. Telok Ayer Tawar mesti menjadi ketua atau presiden di dalam UMNO *first*, UMNO dulu, UMNO Pulau Pinang dan selepas itu mesti menduduki *president* atau *chairman* Barisan Nasional Pulau Pinang. Baharu lah kalau Barisan Nasional menang barulah *chairman* itu tak kira siapa *chairman* yang akan menjadi Ketua Menteri tetapi sekarang *chairman* yang berada di Pulau Pinang ialah Teng Chan Yeow bukan YB. Telok Ayer Tawar.

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara bt Hamid):

Itu semua kita tak boleh tafsirkan sekarang atau pun kemudian kerana kita tak tahu *chairman* boleh menang ke tidak, pengurus perhubungan boleh menang ke tidak, banyak faktor yang perlu diambil kira untuk menjadi *eligible* dalam erti kata untuk menjadi ketua tu.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Kalau ada kemungkinan yang lain, tetapi secara umumnya, *convention* nya ialah pemimpin satu di dalam parti akan menduduki kedudukan jawatan no. 1 di dalam kerajaan. Jadi kebetulan di Pulau Pinang Ketua Pembangkang adalah seorang wanita, di dalam Parlimen yang akan datang ini saya rasa ketua pembangkang pun akan ialah wanita dari Pulau Pinang juga, jadi saya rasa ada *chance* la pada masa akan datang tapi saya rasa bukan dalam masa yang singkat mungkin dalam 20 tahun yang akan datang, 50 tahun yang akan datang mungkin lah wanita akan menduduki jawatan pertama no. 1 dalam parti sekiranya Pakatan Rakyat menjadi Kerajaan Pusat mungkin akan ada Perdana Menteri wanita kerana di dalam komponen Parti Pakatan Rakyat sekirannya Dato' Seri Wan Azizah dia masih menjadi Presiden PKR dan Pakatan Rakyat menjadi Kerajaan Pusat mungkin beliau ada peluang.

Hakikatnya apa yang diperlukan adalah langkah langkah konkrit yang boleh meningkatkan jumlah ahli calon dan pemimpin wanita yang berkelayakan di pelbagai

peringkat misalnya satu langkah yang boleh digunakan adalah penempatan kouta wanita dalam politik. Indonesia telah menjalankan reformasi dalam sistem pilihan raya sejak demokrasinya pada tahun 1999, di mana kuota 30% wanita dan sistem perwakilan berkadar dikuatkuasakan, harus disebut disini bahawa peratusan minima 30 % bukanlah satu had, tetapi merupakan anggaran bilangan ketika yang didapati yang diadaptasi daripada teori fizik tentang peratusan jisim minima yang diperlukan untuk membawa perubahan kepada sesuatu situasi, keberkesanan kouta gender di lihat di mana lebih daripada 100 negara di seluruh dunia telahpun melaksanakan mekanisme untuk *facilitate* dan meningkatkan perwakilan wanita dalam parlimen daripada 10 buah negara dengan bilangan ahli parlimen wanita yang tertinggi pada tahun 2009, 8 negara telah melaksanakan sebentuk kouta gender dalam undang-undang dan 2 lagi mempunyai sistem pilihan raya perwakilan berkadar atau *optional representation electro system*. Terdapat pelbagai bentuk kouta gender misalnya, *reserved seat* di mana seat itu hanya ditanding oleh wanita saja, kouta undang-undang, kouta parti dan sebagainya yang boleh membantu keadaan.

Tahun lepas YAB Ketua Menteri Pulau Pinang merangkap Setiausaha Agung DAP telah mengumumkan bahawa jawatankuasa eksekutif pusat telah memutuskan sebulat suara untuk mengemukakan cadangan untuk membina perlembagaan parti DAP untuk memasukkan kuota 30% wanita bagi jawatankuasa CEC melalui pilihan. Sememangnya DAP komited untuk menggalakkan lebih ramai wanita menyertai parti dan menambah bilangan pemimpin wanita di Malaysia, saya menyeru agar parti-parti lain umpamanya UMNO dapat mengikut teladan ini dan menunjukkan komitmen untuk meningkatkan sumber wanita. Selain itu Indonesia juga mempunyai sistem pilih raya perwakilan berkadar yang meningkat peluang untuk calon wanita dan minoriti dan memberi peluang adil kepada parti-parti yang lebih kecil untuk memperolehi kerusi. Keberkesanan sistem perwakilan berkadar di sokong oleh penyelidikan dari inter parlimen, kesatuan parlimen yang mendapati bahawa diperingkat antarabangsa sistem ini berjaya menghasilkan peratusan Ahli Parlimen Wanita 25% pada tahun 2012, yang jauh lebih tinggi dari sistem *first faster post seperti what we are using now* yang diamalkan oleh Malaysia, *First Faster Post only 4%* atau campuran dari kedua-dua sistem adalah 17.5%, pendek kata pendekatan wanita dalam kepimpinan dan perwakilan politik memerlukan pendekatan yang menyeluruh dan multi strategi.

Untuk isu penyertaan wanita dalam tenaga kerja di sini ..

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Penjelasan, saya mulakan syabas kepada YB. Padang Lalang kerana parti DAP sudah dapat persetujuan oleh kita punya parti 30% kouta untuk wanita di dalam pilihan raya dan saya harap YB. dari Padang Lalang jangan berputus asa sebab tadi YB. kata kena ambil 20 tahun, 30 tahun adalah wanita Menteri wanita, Chief Minister Of State, baik saya harap YB. Padang Lalang akan menguatkan perlawanan sifat perlawanan kepada *the right of human*. Saya harap *the next term* yang akan datang ada lagi wanita menjadi Exco di Kerajaan Negeri di barisan membuat keputusan di Kerajaan Negeri, ini saya harap sebagai Ketua Wanita parti di DAP dapat menentukan melawan untuk dapat lagi untuk kita punya kedua-dua wanita di Dewan Undangan Negeri / *I can see their* potensi, thank you.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Terima kasih saya pun harap kata lebih ramai wanita yang akan menjadi wakil rakyat dan seterusnya di dalam Exco atau kalau boleh menjadi Menterilah. Tapi untuk wanita dalam tenaga kerja, di sini, ini adalah isu yang dibangkitkan oleh YB. Berapit. Saya difahamkan bahawa mengikut *series statistic label for survey, time series* data 1982 - 2013 yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia dianggar bahawa terdapat seramai 327,700 wanita dalam tenaga kerja di Negeri Pulau Pinang pada tahun 2013 atau kadar penyertaan wanita dalam tenaga kerja sebanyak 57%, daripada jumlah tersebut dianggap bahawa seramai 321,300 wanita sedang bekerja dan seramai 6,500 wanita sedang menganggur iaitu kadar pengangguran sebanyak 2%.

Pada masa yang sama seramai 247,300 wanita berada di luar tenaga kerja. Untuk perbandingan bagi lelaki pula terdapat seramai 470,000 lelaki dalam tenaga kerja di Negeri Pulau Pinang pada tahun 2013. Kadar penyertaan lelaki di dalam tenaga kerja sebanyak 81% daripada jumlah tersebut dianggar bahawa seramai 463,000 lelaki sedang bekerja dan seramai 7,000 lelaki sedang menganggur iaitu kadar pengangguran sebanyak 1.5%. Pada masa yang sama, seramai 110,200 lelaki berada di luar tenaga kerja. Kesimpulannya kita dapat lihat dengan jelas bahawa perbezaan antara kadar penyertaan tenaga kerja lelaki berbanding wanita adalah sebanyak 24% iaitu jurang yang agak besar. Malahan jumlah tenaga wanita yang berada di luar tenaga kerja adalah 2 kali ganda berbanding dengan lelaki.

Untuk makluman Dewan definisi luar tenaga kerja menurut Jabatan Perangkaan Malaysia adalah penduduk yang tidak dikelaskan sebagai bekerja atau menganggur termasuk suri rumah, pelajar, mereka yang telah bersara atau tidak berkeupayaan dan mereka yang tidak berminat untuk mencari pekerjaan.

Untuk makluman Dewan, jika kita meneliti statistik wanita dalam tenaga buruh... (gangguan).

Ahli Kawasan Telok Ayer Tawar (YB. Dato' Hajah Jahara bt Hamid):

Penjelasan Padang Lalang. Terima kasih. Dari angka-angka yang telah dimaklumkan oleh Padang Lalang ini jelas menunjukkan bahawa wanita menyumbang, menjadi sumber penyumbang besar kepada penjanaan ekonomi Negeri Pulau Pinang. Kalau kita tambah jumlah tadi dengan tenaga kerja luar wanita yang bukan warga negara yang bekerja sebagai *maid* dan sebagainya, jumlah ini akan menjadi lebih besar. Memang terdapat keperluan untuk tenaga kerja wanita, mungkin sektor-sektor itu tidak begitu seimbang dan juga kemahiran yang ada. Inilah ruang-ruang yang perlu diperbaiki. Terima kasih.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Terima kasih. Saya rasa pendapat itu adalah relevan. Untuk makluman Dewan, jika kita meneliti statistik wanita di dalam tenaga buruh untuk tahun 2008 hingga 2013, kita mendapati bahawa bilangan wanita dalam tenaga buruh makin meningkat dari tahun ke tahun. Sama juga dengan bilangan wanita yang bekerja, namun peratusan penganggur wanita kekal dalam lingkungan 1.6% hingga 2.4% dalam enam tahun tersebut. Walau pun terdapat sedikit perbezaan dalam tahun ke tahun, kesemua statistik

ini boleh diteliti dengan lebih lanjut dalam siri *Statistic Labour Force Survey Data 1982 to 2013* keluaran Jabatan Stastistik Malaysia. Bagi golongan belia pula kadar penyertaan tenaga buruh belia di Negeri Pulau Pinang tahun 2013 adalah 14%, untuk golongan berumur 15 hingga 19, 65.6% untuk golongan berumur 20 hingga 24 tahun. Buat masa ini statistik yang dapat diperolehi daripada Jabatan Perangkaan Malaysia hanya merangkumi keseluruhan penyertaan tenaga buruh belia tetapi tidak merangkumi kadar pekerjaan atau pun pengangguran berdasarkan golongan umur ini. Berbeza dengan kategori lelaki dan wanita seperti disebut tadi. Oleh itu statistik yang lebih terperinci tentang kadar pekerjaan dan pengangguran belia perlu diberi perhatian lanjut oleh Jabatan Perangkaan supaya menampakkan gambaran situasi yang lebih lengkap. Walau bagaimanapun harus diingati bahawa ramai belia dalam lingkungan umur ini sedang melanjutkan pelajaran dan kemungkinan besar ini mempengaruhi statistik tersebut.

Kita tidak dapat menafikan bahawa kekurangan wanita dalam tenaga buruh merupakan satu kerugian kepada Negeri Pulau Pinang dan juga Malaysia. Dari segi ekonomi dan KDNK atau Keluaran Dalam Negara Kasar, namun harus diingati juga bahawa ramai wanita yang sebenarnya ingin bekerja di luar rumah tetapi terhalang disebabkan tanggungjawab kepada rumah tangga. Penjagaan anak mahupun warga emas dan kekurangan tempat kerja yang mesra keluarga atau *family friendly*. Menurut satu kajian yang dijalankan oleh Penang Institute tahun lepas yang bertajuk *Explaining Women's Labour Force Participation, The Case Study of Penang*, didapati bahawa kadar penyertaan wanita dalam tenaga buruh untuk kedua-dua Negeri Pulau Pinang dan Malaysia mencapai puncaknya bagi wanita dalam lingkungan 25 hingga 29 tahun tetapi turun mendadak dan tidak naik lagi selepas itu. *Trend* ini dipanggil *single peak phenomena* iaitu kemungkinan besar bahawa wanita yang meninggalkan tenaga kerja terutamanya selepas berkahwin dan melahirkan anak tidak akan kembali bekerja lagi. *Trend* ini berbeza dengan *double peak phenomena* di negara lain seperti Australia, Denmark, Finland, Norway, Sweden, United Kingdom mahupun Egypt, Japan, Korea, Indonesia dan Philipine di mana wanita mempunyai lebih banyak peluang untuk kembali bekerja selepas beranak. Pada pendapat saya, jalan penyelesaian bagi isu kadar penyertaan wanita dalam tenaga buruh bukan sekadar membekal lebih banyak peluang pekerjaan tetapi juga mencari jalan bagi mengekalkan wanita dalam tenaga buruh.

Kajian Penang Institute yang disebutkan tadi telah pun mencadangkan beberapa cara penyelesaian yang boleh diambil termasuk mengadakan kursus latihan semula dan meningkatkan kemahiran kepada wanita yang ingin kembali bekerja serta memupuk kemahiran keusahawanan dan bekerja sendiri. Selain itu, kajian Penang Institute menyarankan pengwujudan perkhidmatan penjagaan kanak-kanak atau *child care* yang berpatutan harga serta tempat kerja yang mesra keluarga atau *family friendly* yang mempunyai jadual kerja yang fleksible dan cuti bersalin ibu serta bapa yang dilanjutkan iaitu *extended maternity and paternity leave*. Namun yang penting sekali, perubahan minda adalah perlu dalam masyarakat agar wanita dan lelaki sama-sama berkongsi tanggungjawab rumah tangga dan tugas penjagaan anak supaya ia tidak lagi menjadi tugas wanita semata-mata sahaja.

Pada masa ini Kerajaan Negeri melalui PWDC sedang bergiat aktif untuk memupuk budaya dan nilai kesaksamaan gender di tempat kerja. Misalnya PWDC telah menganjurkan siri *Seminar Lead In at Penang* yang diinspirasi oleh buku *Lead In Women's Work And The Will to Lead* yang ditulis oleh CEO's Facebook Cheryl

Shamperd. Siri seminar ini bukan sahaja mendekati wanita tetapi juga lelaki profesional bagi membawa mesej tentang kesaksamaan gender di tempat kerja dan rumah tangga.... (gangguan).

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Minta laluan Padang Lalang. Adakah ianya benar bahawa dalam sesi ini sebenarnya telah pun dibangkitkan bahawa pihak lelaki juga rasa mereka ingin berpeluang untuk meluangkan masa bersama anak-anak mereka di rumah, bahawa pihak lelaki juga merasa mereka macam tertinggal dalam memupuk jalinan dengan anak mereka disebabkan tidak dapat cuti, didiskriminasikan, sebab dia kata kena ambil cuti untuk jaga anak. Apakah perbincangan-perbincangan yang pernah diadakan?

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Semakin ramai kaum bapa yang berpendapat bahawa mereka pun ingin mendapat pilihan sama ada mereka mahu menjadi *the sole breadwinner* atau pun kedua-dua kerja dan balik rumah untuk menjaga anak mereka supaya mereka ada lebih banyak masa menjalankan hubungan dengan anak mereka. Saya rasa ini adalah masyarakat dalam perubahan, dalam transformasi dan juga kepada generasi yang lebih muda, saya rasa mereka akan melihat ini sebagai satu pasukan.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

YB. Padang Lalang, saya ingin memaklumkan bahawa saya ada banyak rakan-rakan yang telah bekerja tetapi selepas melahirkan anak tidak dapat kembali bekerja kerana mereka kata kos jaga anak adalah terlalu tinggi. Jadi mereka berhasrat untuk kembali bekerja tetapi tidak mampu membayar kos jaga anak-anak.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Dalam kajian Penang Institute itu memang menunjukkan ada dua sebab terbesar wanita meninggalkan tempat bekerja iaitu untuk menjaga anak-anak. Untuk mereka yang berpendapatan rendah, umpamanya kalau dia bergaji RM2,000 sebulan dan dia mempunyai 2,3 orang anak, suami selalu kata lebih baik awak tinggal di rumah dan jaga anak. Ini adalah faktor ekonomi. Untuk mereka yang berpendapatan tinggi mereka boleh buat pilihan kerana gaji orang dapat menampung semua keperluan, jadi mereka boleh buat pilihan. Hanya di tengah-tengah ini mereka susah buat pilihan, kalau mereka balik gaji mereka lebih banyak dari kos bayaran menjaga anak-anak dan mereka pun sudah di peringkat agak tinggi, hanya *the middle income group* wanita ini yang dalam keadaan sangat menyeksakan sama ada hendak balik bekerja. Ini betul dikatakan bahawa perlu ada kemudahan penjagaan kanak-kanak dan kami di dalam Kerajaan akan berusaha supaya dapat membekalkan, kalau bukan Kerajaan sendiri, kita hendak bekerjasama dengan pihak swasta....(gangguan).

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Sepanjang saya bertugas sebagai Exco yang lalu pada tahun 2012, kita

menubuhkan PWDC, ada banyak *research*, *forum* dan *workshops*, kita juga mengadakan *Gender Budget* di Pulau Pinang dan juga di Seberang Perai, Ampang Jajar. Kita juga ada bagi *training* kepada suri rumah tangga di luar bandar untuk menjadi *nanny*, seperti penjaga kanak-kanak. Dari tahun 2012 sehingga hari ini 2015 sudah tiga tahun, tadi sudah cakap wanita tidak dapat keluar balik bekerja selepas berkahwin dan dapat anak, dapat keluarga. Pada hari ini adakah *research*, kerjasama dengan PWDC kerana sampai hari ini kita belum nampak ada data atau *method* dan tindakan yang boleh dilihat oleh wanita ada *retraining centre* untuk wanita yang bekerja sebagai suri rumah tangga tetap mahu cari pendapatan yang lebih macam *centre creative* bagi mereka bekerjasama contohnya di Taiwan. Di Taiwan bila berlakunya bencana alam *8 of August in year 2009 I think in Taiwan*. Selepas bencana ini kebanyakan keluarga terhancur tinggal *single mother*. And kerajaan di itu *Province*, dia provide a center, for all this *single mother* menjalankan restoran mereka dan ada tanaman. *The name of the restoran di panggil Seka Mama.*

Ini kerjasama kerajaan dengan semua ibu tunggal tempat itu. Tetapi sampai hari ini saya tak nampak satu *products* atau center atau kegigihan Kerajaan Negeri di bawah Exco Wanita, Keluarga & Komuniti betul-betul turun padang dan menolong wanita yang perlu, ya pertolongan daripada Kerajaan Negeri. Bila saya sebagai Exco itu saya selalu cakap dengan saya punya NGO-NGO yang bekerjasama dengan saya di kalangan komuniti saya. Forum itu pi mai pi mai tang tu, sama sahaja itu orang. *Workshop* itu pi mai pi mai sama sahaja orang, 300 macam itu, turun padang. Buat apa yang kita bincang di Exco ini sebagai MMK itu buatlah sesuatu yang boleh menolong. Okey kita turun padang. Ada yang *Gender Responsive Budget* bersama kita punya *local government*, waktu itu kita punya MPPP dan MPSP dan kita ada mewujudkan *Gender Responsive Budget Centre* di kedua-dua PPR. Tetapi saya tak nampak lagi penduduk di PPR itu wanita ada dapat menambah pendapatan mereka melalui kerjasama dengan PWDC macam pekerjaan sampingan untuk menolong keluarga mereka mendapat pendapatan yang tambahan. Ini saya perlu penjelasan deripada YB. Padang Lalang apakah spek yang akan diambil oleh MMK Wanita, Keluarga & Komuniti untuk memupuk semangat wanita balik ke tenaga buruh.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Terima kasih YB. Berapit juga bekas Exco untuk Wanita, Keluarga & Komuniti Keluarga dan Masyarakat dan saya rasa beliau juga tentu juga faham tentang isu seperti ini. Untuk wanita dia ada beberapa bukan semuanya sama. Wanita yang dalam jawatan yang tinggi mereka boleh uruskan ini jagaan anak-anak mereka tak ada masalah. Hanya mereka yang di pertengahan mereka masih dapat menanggung, walau pun susah dapat mereka dapat juga hanya mereka yang berpendapatan rendah ini. Jadi yang masalahnya ialah cakap senang ya, memang cakap senang. Kita mahu bekalkan kemudahan jagaan kanak-kanak kepada semua kalau boleh, kalau boleh kita nak bagi kepada semua. Tetapi ada beberapa *constraints* yang utama kita lihat bukan di Pulau Pinang sahajalah. Ini masalah bukan di Pulau Pinang sahaja di keseluruhan Malaysia. Di mana pusat jagaan kanak-kanak banyaknya pusat jagaan kanak-kanak ini, banyaknya tidak didaftar, mengapa dia tidak didaftar kerana untuk mendaftar adalah lebih susah, kalau berbanding tidak berdaftar. Kerana syarat-syaratnya ada ketat dan agak tidak mampu di *comply* oleh operator-operator. Saya rasa, saya rasa kita dapatkan, kita gunapakaikan semua syarat-syarat ini dari negara-negara yang maju. Mungkin dari England ya. England di mana tahap pembangunannya adalah lebih jauh

lebih dari tinggi daripada Malaysia. Kalau kita gunakan syarat yang sama iaitu satu guru kepada 3 orang bayi ataupun 5 orang *toddlers* ataupun 10 orang kanak-kanak. Ini memang baik ya niat baik tetapi kos tinggi. Begitu juga dengan ruang, kalau seorang budak itu dia memerlukan ruang berapa, jadi dia hadkan ruang kepada bilangan kanak-kanak. Jadi sekali lagi ialah kos, kerana kos yang tinggi dan *conversion* lagi di mana dia boleh beroperasi. Samada dia di *resident* atau dia di perniagaan, kawasan perniagaan. Kalau kawasan perniagaan kos operasi akan tinggi. *Water, electricity*, semuanya lebih tinggi, sewa.....

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Minta laluan YB. Padang Lalang. Terima kasih Padang Lalang. Sudah mengingatkan saya bila awal-awal kita jadi kerajaan, YB. Padang Lalang kata mahu bikin lebih banyak pusat kanak-kanak, *child care centre*. So di bawah MMK Wanita, Keluarga dan Komuniti, ini soalan selalu di tanya oleh YB. Telok Ayer Tawar kan. Saya bikin 2 *child care centre*, satu di Padang Tembak satu di Seberang Perai di bawah KADUN Penanti, YB. Dr. Norlela. Tetapi bila dalam pertengahan tahun itu, kita ada 2 kan. YB. Padang Lalang kata ini tak efektif sebab kita hanya terdapat jaga golongan yang kecil, lagi bagus kita kerjasama dengan semua taska-taska atau tadika di Negeri Pulau Pinang. So kita wujud lagi satu perbincangan bersama semua tadika, *we want to like* memutihkan mereka dari *no licence no permit to legal* ya. Tetapi sampai hari ini tak tahu apa yang terjadi lah sebab 2012 sampai sekarang, tidak ada perbincangan. Kita juga ada berjumpa dengan semua *factory-factory* di *Industrial area*. Kita harap kilang-kilang ini akan mewujudkan *child care centre* di kilang mereka untuk menjaga anak-anak pekerja mereka yang bekerja di kilang. Macam mana *breast-feeding centre, or child-care centre*. So ini wanita dapat bekerja dengan lebih rajin dan senang hati, tak payah khuatir tak tahu anak dia mahu bubuh mana kan. Tetapi saya tak tahu lah apa yang terjadi rundingan itu dengan *Bayan Lepas Industrial area* dan juga memutihkan semua taska, tadika di Pulau Pinang. Ini memang penting, sebab kalau kita tak buat, kita tak dapat menyelesaikan masalah wanita untuk balik kerja dan macam mana *to get the permission from local government, from Bomba from every department, can allow* kilang-kilang yang terdapat pekerja tempatan wanita yang banyak itu, sediakan *child-care centre* untuk pekerjanya, itu memang penting. Sebab dah 3 tahun saya tak tahu apa yang selanjutnya. Bolehkah YB. Padang Lalang bagi jawapan yang *specify* dengan data sudah berapa *kindergarten*, taska kah, tadika kah, yang bekerjasama dengan kerajaan sebab begitu, pada waktu yang dulu kata duit yang kerajaan peruntukkan untuk 2 *child-care centre* ini, tidak nampak *effectiveness* tetapi mahu mengambil macam bagi satu keluarga seorang anak sebulan RM80 untuk menolong mereka yang belajar di taska atau tadika. Sudah ada ini polisi keluarkah? Kalau ini berjaya ini memang bagus. Ya. Keluarga-keluarga yang ibu ingin keluar kerja anak dia dengan peruntukan dari kerajaan untuk menolong mereka, anak letak di taska. Ini permintaan daripada KADUN Berapit jawapan daripada YB. Padang Lalang untuk semua wanita.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Saya ada satu soalan, bagi laluan Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri, sedikit sahaja. Saya pun tertarik dengan subjek ini, sebab itu saya masuk cepat-cepat untuk memberi pandangan saya. Saya tertarik memang saya mengalu-alukan cadangan suami tinggal di rumah dan menjaga anak. Kalau boleh, saya pun nak tinggal di rumah dan jaga anak juga. (gelak ketawa) Saya sanggup kerana ini bukan satu tugas yang

senang dan mudah. Maklumlah macam satu minggu ini pun saya balik lebih kurang pukul 10 malam dan isteri saya mengasuh, pergi kerja, balik bantu buat *homework* untuk mendidik anak saya. Ini bukan kerja senang. Soalan saya adalah apakah insentif kalau saya warga Pulau Pinang dan seorang suami yang ingin menjaga, mengasuh anak saya, adakah apa-apa insentif yang boleh di beri oleh Kerajaan Negeri Pulau Pinang seperti warga emas, anak emas, mungkin suami emas, (gelak ketawa) boleh diwujudkan. Saya ingin tanyalah ini ialah perkara yang mungkin kita boleh fikirkan dan secara tidak langsung akan menggalakan isteri balik bekerja. Saya sanggup balik tinggal di rumah, tetapi apakah insentif? Suami emas saya cadangkan, terima kasih.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

Perhubungan yang lebih baik dengan anak anda, kasih sayang lebih erat dengan anak-anak apakah insentif yang anda beri kepada isteri anda. (gelak ketawa)

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Lau Keng Ee):

Ya memang apabila kita nak di kawasan mendirikan *child-care centre*, memang mengambil masa kerana atas kos tinggi itu semua dan *I think* pada *I think it is a*, keluarga saya pun *not the*, sederhana punya keluarga. Bila saya kecil bapa pi kerja, mak kena jaga adik itu semua dan saya duduk dengan *grand aunty* saya dan pada masa itu, saya masih ingat walaupun mak mereka jaga anak, pada masa yang sama mereka boleh dapat kerja-kerja sambilan daripada kilang. Seperti, baju-baju yang kilang, mereka potong itu benang sebelum hantar pergi QC, dan ini sebagai kerja sambilan boleh tolongan menambahkan keuntungan dan mereka juga boleh dapat *skill* yang *extra* dan inilah pada masa sekarang semakin sudah tak ada kerana terlalu banyak *foreign workers* masuk ke kilang dan menyebabkan pun menjadi satu isu yang ibu yang berada di rumah menjaga anak sebagai pengasuh, mereka pun kurangkan keuntungan. *Of course* bagi kawan-kawan saya yang isterinya, mereka boleh bagi *tuition*,

Ahli Kawasan Machang Bubok (YB. Lee Khai Loon):

Beri laluan, saya minta laluan ..

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Saya minta laluan, apakah soalan atau apa penjelasan yang nak di ....

Ahli Kawasan Pengkalan Kota (YB. Lau Keng Ee):

Saya nak tanya adakah Kerajaan Negeri pada masa ini bolehkah macam Exco boleh bincang dengan kilang baju atau kilang supaya menolong ibu yang, macam ini pun boleh *settle* Rayer punya masalah kerana Rayer di rumah pun boleh dapat kerja sambilan dapat sedikit keuntungan. Memang saya ingin, saya berharap Kerajaan Negeri boleh bincang dengan kilang dan boleh menolong ibu-ibu yang berada di rumah dapatkan kerja sambilan untuk mereka buat. *Thank you.*

Ahli Kawasan Machang Bubok (YB. Lee Khai Loon):

Sekejap sahaja, saya ada satu pertanyaan, sebab ini soalan yang saya bertulis

saya punya No. 10 dan jawapan, ini saya rasa amat tertarik dengan jawapan ini dan saya rasa boleh kongsi sini. Tetapi jawapan itu saya ada soalan yang susulan. "laitu pada Januari 2015, Kerajaan Negeri telah menerima pakai Pekeliling 38 (gangguan) subsidi yuran pengasuhan di tempat kerja sektor awam untuk semua agensi dan jabatan di bawah pentadbiran Kerajaan Negeri Pulau Pinang, Pihak Berkuasa Tempatan dan Badan Berkanun Pulau Pinang. Melalui Pekeliling 38 ini pendapatan bulanan isirumah yang tidak melebihi RM2500 sebulan akan diberikan subsidi sebanyak RM180 sebulan untuk seorang anak. Manakala untuk pendapatan isirumah yang tidak melebihi RM5000 sebulan akan diberi subsidi sebanyak RM100 sebulan sehingga akhir tahun 2015." Soalan saya, kenapa dia hanya sampai akhir tahun 2015 dan adakah kerajaan juga boleh memikirkan supaya adakah dari segi menetapkan satu dasar di sektor swasta juga supaya syarikat-syarikat juga boleh mempertimbangkan subsidi sedemikian untuk dilaksanakan di dalam kilang-kilang yang masing-masing untuk sektor kerajaan. Terima kasih.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Terima kasih. Subsidi adalah diperolehi dari satu tahun ke satu tahun. Ini adalah *budgetting process*. *It is a budgetting process*, ini hanya untuk taska di KOMTAR kerana ini memang dasar Kerajaan Pusat, *only for* taska di tempat kerja. Jadi sama ada kita boleh mengarahkan pihak swasta untuk memberi subsidi-subsidi sedemikian, saya tidak pasti, saya rasa bukan kita punya kuasa untuk memberitahu dia bahawa awak mesti bagi *child-care* subsidi. Tetapi saya rasa kita boleh menyakinkan boleh melalui perselisihan, kalau mereka tak dapat mewujudkan pusat jagaan kanak-kanak di kilang-kilang mereka. Mungkin kita boleh cadangkan. Kita adakan satu pusat dekat atau di mana supaya mereka boleh bagi subsidi. Saya rasa itu boleh dijalankan dan memang pihak kami sedang berusaha ke arah itu. Saya masih lihat bahawa untuk kerajaan sendiri mendirikan pusat jagaan kanak-kanak adalah *cost effective* dan memang banyak *tedious*, prosesnya memang *tedious*. Yang senangnya ialah seperti taska di KOMTAR kita wujudkan, kita *set up* taska di KOMTAR RM250,000 dan kita *out source* kepada operator yang professional. Mereka yang menjalankan. Tetapi dengan harga bayaran yang kita hadkan kepada mereka, mereka pun rasa sangat susah nak meneruskan, jadi disinilah subsidi yang diperlukan. Jadi pandangan atau dasar PWDC ataupun Kerajaan Negeri ialah kita memandangkan kemudahan jagaan kanak-kanak ini, ia sebagai sekolah awam, sekolah kerajaan tak payah bayar kan. Hospital awam, bayar RM1 ataupun bas awam kita dengan bayaran yang murah. Jadi saya pun harap, kita pun harap supaya pusat jagaan kanak-kanak ini ataupun perkhidmatan jagaan kanak-kanak ini, dia dilihat sebagai satu perkhidmatan awam supaya ia diberi segala kelonggaran dalam *conversion* ka, dalam *syarat-syarat* yang lain. Dia akan turun harganya turun kosnya. Apabila turun kosnya, semua operator akan berdaftar, apabila mereka berdaftar, dia jaga *legal*. Apabila dia *legal*, kita ada banyak pusat jagaan kanak-kanak di seluruh Negeri Pulau Pinang.

Dalam masa itu, pada masa itu kita boleh jalankan subsidi. Jadi kita tak payah mendirikan kerajaan sendiri tak payah mendirikan pusat jagaan sendiri tetapi mananya keluarga yang mana pendapatannya kurang daripada RM5000 satu bulan, jadi anaknya pergi ke pusat jagaan kanak-kanak kita mungkin boleh bagi subsidi RM100 satu bulan. Itu lebih senang, lebih senang diurus dari aspek kerajaan. Jadi untuk menjawab pertanyaan bekas Exco, sekarang kita sudah mengadakan satu Jawatankuasa Kecil di *close department* JKN, MBPP, MPSP dan juga Kesihatan supaya

kita mengadakan langkah-langkah supaya membolehkan operator-operator mendaftarkan diri. Di antaranya MPSP dan MBPP telah setuju untuk mengurangkan kadar *conversion* 50% tetapi operator kata masih mahal lagi. Jadi kita akan lihat sama ada boleh kurang lagi mungkin bagi *discount* 90%. Hanya kena 10%, kalau 10% itu hanya amaun yang kecil, yang boleh di *sponsor* oleh MBPP dan MPSP jadi dia tak payah, dia *free*. Mungkin *free* untuk 1 tahun atau 2 tahun yang akan datang ini, selepas itu kita kaji balik. Dengan cara ini saya harap semua operator boleh mendaftar dan kos bayaran itu akan tetap rendah. Selepas itu kita boleh pertimbangkan, kerajaan boleh pertimbangkan untuk memberi subsidi kepada setiap anak yang pergi ke pusat-pusat ini. Kerana memang dalam manifesto Pakatan Rakat bahawa sekiranya Pakatan Rakyat yang menjadi Kerajaan Pusat kita akan bagi subsidi jagaan kanak-kanak untuk ibu yang bekerja, gajinya di bawah RM2000 sebulan. Setiap anak di bawah 12 tahun akan dapat RM1000 satu tahun. Jadi saya rasa ini yang boleh dilaksanakan. Walau pun dia mengambil masa sedikit kerana nak ubahkan syarat-syarat dia mengambil masa. Tetapi saya rasa kita dapat buatnya kerana respon dari MBPP dan juga MPSP sungguh baik. Mereka pun faham bahawa perkhidmatan penjagaan kanak-kanak ini merupakan satu perkhidmatan yang sosial, yang perlu pada masa sekarang. Jadi inilah, untuk suami emas ah, ...

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Minta laluan. Tadi itu taska itu, bincang di kedua-dua PBT itu ada *time frame* kah, bila kita boleh dapat sebab....

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

End of the year we hope to finish...

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

End of the year, oh! good because it takes 2 years already to discuss and discuss and discuss.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

. 5 years lah. I am only in 2 years la. Please be kind a bit. (gelak ketawa)

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Kita mula 2012, ya kita mula 2012 akhir tahun perbincangan, kita bermula dengan PWDC, dengan kedua-dua Kerajaan Tempatan, kedua-dua kalau tak salah lah 2012 akhir tahun. *Then* 2013 Mei kita tukar Exco. Sampai hari ini saya tak nampak ada apa yang *confirm, that is why* saya tanya di sini.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Minta laluan. YB. Padang Lalang, sila berbincang dengan YB. Berapit, selesai di luar. Cepat-cepat sikit.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Sudah lambat ya. Untuk suami emas, kerana ada ibu emas, saya rasa ada bapa emas, bapa emas merupakan suami emas. Kerana ada ibu tunggal kita harus juga bagi kepada bapa tunggal. Ya, ini untuk *gender no discrimination*.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Huey):

YB. Padang Lalang ibu tunggal, bapa tunggal, ibu emas, bapa emas.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Okey lah. Boleh lah. Seri Delima

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Bapa emas kah, suami emas kah, janji dapat apa-apa ganjaran sudah cukup. (gelak ketawa)

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri :

Sudahlah. Sila kan.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Okey. Jadi memang ada dalam perancangan kerajaan bahawa kita nak mempertimbangkan untuk memberi ganjaran ataupun penghargaan RM100 kepada bapa tunggal juga pada tahun yang akan datang. Bapa emas pun saya rasa harus supaya kita menggalakkan bapa yang hendak menjadi bapa emas.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Tetapi saya cuma minta dapat panduan. Ini tidak boleh mendiskriminasi kepada bapa tunggal sahaja, kita pun mahu menggalakkan bapa yang hidup bersama-sama dengan emak untuk menjaga anak. Jadi tak boleh mendiskriminasi dan katakan ganjaran akan diberikan kepada bapa emas sahaja. Ini pandangan saya. Kalau saya, maksudnya bapa yang tinggal bersama-sama dengan emak tak perlu jaga dengan anak. Bapa tunggal maksudnya ia harus digalakkan bagi bapa tunggal dan juga yang tinggal bersama-sama dengan ibu. Terima kasih.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Okey akan dipertimbangkan. Saya rasa itu pandangan yang baik. Kita akan dapat menggalakkan supaya kita *break the stereo-type* yang mana hanya itu sepenuh masa di rumah.

Ahli Kawasan Seri Delima (YB. Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji):

Cuma saya mahu sejarah merekodkan bahawa cadangan Bapa Emas atau

Suami Emas ini dibuat oleh Seri Delima dalam Dewan Yang Mulia ini. (gelak ketawa)

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri :

Memang ada dalam hansard. Memang. YB. Padang Lalang sila sambungkan.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Untuk menggalakkan supaya kaum bapa juga ingin menjaga anak-anak mereka, jadi kita adakan *Lean In* lah. Bahawa *Lean In* ini bagi menggalakkan supaya wanita *Lean In* ke tempat kerja dan kaum bapa *Lean In* kepada keluarga supaya dia lebih seimbang. Kerana keluarga itu memang kepunyaan ibu dan bapa dan haruslah mengkongsikan tanggungjawab menjaga anak dan juga menjaga rumah tangga. Di sini saya nak mengatakan bahawa untuk mengubahkan minda atau mentaliti untuk ibu menjaga anak dan bapa keluar kerja, ini adalah memakan masa. Ini ialah dipanggil *Gender Division Of Job*. Pada masa sekarang, saya rasa wanita juga berpendidikan, dan mampu bekerja jadi kalau boleh pembahagian kerja tidak lagi mengikut *gender*, mengikut jantina, tetapi mengikut keupayaan mengikut minat dan juga mengikut kehendak pasukan wanita dan lelaki, suami dan isteri. Supaya mereka berbincang, mungkin boleh satu tahun ini, isteri pergi kerja, tahun hadapan suami pergi kerja. Kalau boleh, kalau ada pilihan.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar Bin Othman):

Maksud YB. setahun bekerja, setahun tak bekerja.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Sekiranya ada pilihan, kalau boleh, sekiranya boleh.

Ahli Kawasan Bertam (YB. Haji Shariful Azhar Bin Othman):

Kiranya ada majikan, ada syarikat yang membenarkan perkara tersebut.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Kalau ada permintaan seperti itu, mungkin syarikat akan memberi peluang. Ini hanya lihat bahawa sama ada *you have the qualification*. Kalau ada *talent* yang memang dikehendaki, jadi boleh *negotiate*. Itu cadangan sahaja lah.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Minta laluan. Pertanyaan daripada YB. Bertam ya, YB. Padang Lalang, ini berlaku di USA, ada. Ya di tempat kerja majikannya menyediakan bilik retasi, *child care centre* untuk pekerja-pekerja di USA. Ada tetapi di sini belum ada lagi.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri :

Akhir kata... *Then* sila, sambung.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

..... sahaja, nanti ada sukan, ada belia lagi.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri :

Sambung. Saya nak peringat, sambung.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Untuk Sungai Dua, saya rasa Sungai Dua sudah memberikan cadangan baik untuk menjaga kebajikan dan sara hidup ibu tunggal. Kita akan mencuba dan mencuba sedaya upaya dan kami mengalu-alukan kalau YB. Sungai Dua dapat berkongsi pengalaman dengan kita bagaimana kita boleh memajukan lagi *idea-idea* seperti ini. Ini untuk kaum wanita, untuk ibu tunggal, kita tak kira, ya. Okey. Ada satu isu yang selalu di bawa oleh YB. Tanjung Bunga juga iaitu mengenai *transgender* ya. Masalah-masalah yang dihadapai oleh *transgender*. Saya menyambut baik ke perhatinan YB. Tanjung Bunga terhadap isu *transgender* dan seruan beliau agar hak asasi mereka dibela dan dihormati oleh semua, walaupun ada yang berbeza pendapat. Hari ini saya terima notis mesyuarat daripada YB. Tanjung Bunga. Notis tersebut memaklumkan bahawa mesyuarat kedua dan perancangan Jawatankuasa *Transgender* akan dipanggil pada 4 Ogos 2015. Notis tersebut turut melampirkan deraf cadangan tema rujukan Jawatankuasa. Bagi saya nama jawatankuasa *Transgender* yang dinyatakan di dalam surat notis itu kurang sesuai dan kurang tepat kerana ini mungkin menimbulkan persepsi umum yang salah anggap tentang skop jawatankuasa ini. Saya sudah berbincang dengan Ketua Pembangkang dan juga beberapa ahli yang termasuk dalam jawatankuasa mereka memang rasa bimbang, mereka rasa *not comfortable* dengan nama jawatankuasa ini.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Padang Lalang, saya rasa keliru. Notis mesyuarat dari *backbenchers*?

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Dari YB Tanjung Bunga.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Its not your surat?

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Saya minta maaf jika ada kekeliruan yang timbul kerana kita ada persetujuan, *unofficial discussion*. Saya rasa tak payah bincang *detail* di sini tetapi saya harap boleh hadiri mesyuarat itu dan bincang dengan lebih lanjut lagi tentang nama yang akan

ditentukan. Cuma saya bagi keterangan ada satu mesyuarat.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Saya rasa saya terpanggil untuk mengarahkan mesyuarat ini ke satu *direction* yang tepat yang sudah dipersetujui dalam Dewan ini. Deraf cadangan tema rujukan jawatankuasa mula menyifatkan jawatankuasa ini sebagai *select committee of enquiry* iaitu Jawatankuasa Siasatan. Tema ini juga tidak sesuai buat masa ini dan saya akan terangkan mengapa. Berikut adalah cadangan saya supaya matlamat dan skop jawatankuasa ini dapat dicapai dan skop pelaksanaan tugasnya berjalan dengan lancar. Pertama (a) matlamat dan skop jawatankuasa ini seperti dipersetujui dalam sidang Dewan yang mulia ini yang lepas adalah untuk berbincangkan garis panduan yang boleh diterima untuk menangani masalah yang dihadapi oleh golongan transeksual khususnya keganasan dalam lokap, masalah di hospital dan masalah penggunaan tandas awam.

Adalah sangat jelas buat masa ini persoalan-persoalan sama ada jawatankuasa itu mempunyai kuasa dan skop kerja untuk menerima aduan dan membuat siasatan atau tidak masih belum diputuskan. Oleh itu aspek *enquiry* atau siasatan yang dicadangkan dalam tema rujukan kurang sesuai. Selain daripada itu, ini bukan lagi sebuah *select committee* atau jawatankuasa khas kerana untuk menujuhkan Jawatankuasa Khas Peraturan-peraturan 102 dan 31(2) Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Undangan Negeri Pulau Pinang memerlukan usul formal serta pemberitahuan bertulis sekurang-kurangnya 14 hari sebelum ini. Berkenaan dengan keahlian jawatankuasa ini saya ambil maklum bahawa selain daripada Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan mulia ini, YB. Tanjong Bunga juga telah menjemput dua (2) orang Ahli Parlimen iaitu Bukit Bendera dan Tanjong ke Mesyuarat Jawatankuasa pada 4 Ogos 2015. Saya pun tidak pasti sama ada ini adalah sesuai kerana memang di dalam Dewan ini kita telah persetujui bahawa ini adalah ahli-ahlinya dan tidak termasuk Ahli Parlimen. Saya cadangkan bahawa Jawatankuasa ini memulakan kerja dengan *facts finding*, saya rasa ia tak begitu *complicated*. Saya rasa ini tugas ini agak senang saja, saya cadangkan supaya kita buat *facts finding* iaitu penentuan fakta melalui Mesyuarat Konsultansi dengan pihak Polis tentang lokap, Pihak berkuasa lokap hospital dan pihak berkuasa tempatan iaitu MBPP dan MPSP. Kita bertanyakan mereka apakah keadaan lokap ini untuk transgender. Kalau YB. Tanjong Bunga boleh setuju saya boleh aturkan *facts finding* ini.

Sebagai wakil rakyat yang perihatin kita mewakili kepentingan semua lapisan rakyat, baik golongan *transgender* maupun golongan yang anti *transgender* kerana kita ada yang pro *transgender* dan ada orang yang tidak setuju. Kita harus meningkatkan kesedaran awam tentang isu-isu dan bukannya memaksa orang lain menerima pendirian kita walau pun ianya benar. Saya rasa untuk mempertahankan hak asasi memang ada (**kurang jelas**) tetapi ada yang tidak sedar. Sikap belas kasihan dan ingin membela golongan tertindas memang mulia namun niat murni semata-mata tidak memadai untuk menangani masalah sosial yang kompleks dan sensitif seperti ini. Ini pengalaman saya, walau pun kita mahu memperjuangkan kesaksamaan gender tetapi bukan senang macam itu saja. Ada yang tidak setuju, *compassion it self is not enough you must have strategies*. *You must have strategies*. Saya percaya YB. Tanjong Bunga telah diberi sokongan yang cukup daripada Ahli-ahli Dewan Undangan Negeri yang mulia ini selama hampir dua tahun ini, saya menyeru YB. Tanjong Bunga selaku

Pengerusi Jawatankuasa isu ini mempertingkatkan usaha untuk mencapai hasil secepat mungkin. Saya amat berharap Dewan yang mulia ini akan menerima berita perkembangan positif pada sidang hadapan.

Ada orang menegur saya dapat markah yang agak rendah daripada YB. Tanjong Bunga, tegurannya ialah di bidang belia tidak nampak apa-apa perkembangan. Teguran yang sama juga diberi oleh *backbenches* pada penggal yang lalu. Saya ingin memberi sedikit penjelasan mengapa kita tidak lihat pembangunan belia. Kita melihat pembangunan wanita kerana Kerajaan Negeri telah mewujudkan satu agensi dipanggil Penang Women's Development Corporation dan agensi ini telah diberi peruntukan lebih RM1.0 juta setahun dan ia mempunyai 20 orang kakitangan. Untuk pihak belia tidak ada, kita ada MSN iaitu sukan. Ia ditubuhkan mengikut undang-undang dan ia sudah begitu *establish* dan ia hanya tumpu kepada sukan bersaing, *high performance sport*, iaitu mereka mengendalikan semua urusan mengenai atlet-atlet pergi ke SUKMA. Belia tidak ada agensi, dahulu memang ada Pejabat Belia dan Sukan tetapi sekarang sudah berlainan kerajaan jadi apakah mereka buat saya pun tidak kerana mereka tidak laporkan kepada saya. Saya hendak sarankan supaya *backbenches* supaya buat *check and balance* kepada agensi-agensi Kerajaan Pusat, jangan hanya saja *check and balance* agensi-agensi Kerajaan Negeri sahaja.(gangguan).

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Minta laluan, YB. Padang Lalang yang beri markah itu dari *backbenches* juga. Mungkin mereka hendak melihat perkembangan belia di Pulau Pinang ini. Soalan saya YB Padang Lalang, jika sekiranya pihak PBA boleh beri RM5.0 juta untuk pembangunan bola sepak, minta maaf RM4.0 juta kepada bola sepak, kenapa tidak boleh beri RM1 juta kepada pembangunan belia. Dalam *handsard* itu hanya diberi penumpuan kepada bola sepak sahaja dalam Ucapan T.Y.T., tidak ada isu lain, itu juga menjadi tandatanya kepada saya kenapa tidak ada penumpuan kepada bidang-bidang lain, YB Padang Lalang.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Soalan saya juga... (ketawa) tetapi kerana bola sepak ramai peminatnya dan juga ramai belia pergi menonton bola.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Soalan saya YB. Padang Lalang, itu bola sepak untuk sukan bola sepak tetapi pembangunan belia mencakupi lebih besar dari bola sepak, bola sepak satu sahaja mungkin daripada seratus tapi pembangunan belia ini lebih penting lagi, kalau RM4.0 juta boleh diberi kepada FAP kepada tidak boleh beri RM4.0 juta, contohnya, kepada pembangunan belia ataupun angka yang lebih kurang kepada pembangunan belia. Ini cukup penting.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Saya pun tanya mengapa tidak boleh beri jumlah kepada pembangunan Pusat Jagaan Kanak-kanak.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Ayer Puteh tidak mahu dengar ini.

Ahli Kawasan Penaga (YB. Mohd. Zain bin Ahmad):

Saya hendak minta laluan sedikit. Saya pun terkejut dengan jawapan sebegini. Sebagai seorang Exco saya rasa ini tugas YB., kalau YB. cakap saya pun minta juga, tak boleh cakap macam itu. Saya jarang cakap macam ini, saya tengah buat perkara lain tadi, tiba-tiba saya dengar macam ini saya pun terkejut. Minta maaflah.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Minta laluan.

Ahli Kawasan Pulau Tikus (YB. Yap Soo Hue):

Ini ucapan T.Y.T. bukan ucapan Exco. Tetapi sebenarnya saya kena sokong Pulau Betong kerana bola sepak juga diskriminasi gender kerana kebanyakan lelaki yang main bola sepak. Terima kasih.

Ahli Kawasan Pulau Betong (YB. Sr. Haji Muhamad Farid Bin Haji Saad):

Yang Berhormat saya hendak buat pembetulan. Dia sokong tetapi sebenarnya ini bukan salah gender lelaki, yang saya cakap ini keseluruhan belia termasuk beliananis yang harus diberi penumpuan.

Ahli Kawasan Tanjung Bunga (YB. Teh Yee Cheu):

Minta laluan. Terima kasih Padang Lalang. Saya tanya soalan ini kerana ini adalah Ucapan T.Y.T. dan didalamnya tidak ada isu belia. Saya tanya atas kapasiti ADUN bukan kapasiti Parlimen, kalau saya Ahli Parlimen saya akan tanya lebih banyak lagi, itu sahaja.

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Puan Chong Eng):

Untuk wanita apabila kita menjadi Kerajaan di Pulau Pinang kita pun dapati sudah tidak ada agensi untuk melaksanakan program wanita. Pada waktu itu kami pun menubuhkan satu NGO di panggil 3G - *Good Governance Gender Equality* di mana saya pengurusnya. Dari situ kita menjadi PWDC kerana sokongan Kerajaan Negeri. Di sini juga saya hendak beritahu selama ini belia di Pulau Pinang diwakili oleh Majlis Belia Negeri Pulau Pinang (MBNPP) dengan menggunakan peruntukan dari Kerajaan Negeri. Ini adalah satu gabungan 23 NGO belia. Kerajaan Negeri bagi peruntukan untuk 2008 sebanyak RM150,000.00 sama juga untuk 2009, untuk 2010 sehingga 2014 ialah RM300,000.00. Kepada saya, saya rasa duit bukan segala masalah, masalahnya ialah ia merupakan satu pertubuhan bukan kerajaan. Kami pun sedar bahawa kita *outsource* ini hal ehwal belia kepada satu gabungan NGO adalah tidak sesuai dan tidak tepat

kerana mereka NGO dengan peruntukan ini mungkin hanya boleh mengupah seorang kakitangan untuk menyelaras program-program.

Itulah Kerajaan Negeri pun tahu ini adalah tidak adil untuk mengoutsource kan semua hal ehwal belia kepada MBMPP, pada tahun 2012 Kerajaan sudah mengadakan idea untuk menubuhkan satu agensi belia sendiri, agensi belia Kerajaan Negeri iaitu *Penang Youth Development Corporation* pada 2012 tapi dia mula beroperasi selepas pilihan raya 2013, sekarang ia ada dua orang kakitangan, ia boleh adakan lebih ramai lagi. Pelbagai program inisiatif yang boleh dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri melalui *Penang Youth Development Corporation (PYDC)* yang menganjurkan pelbagai-pelbagai program-program seperti Kejohanan Bola Keranjang piala PYDC daerah dan negeri tahun 2015. Kejohanan liga bola sepak piala PYDC peringkat daerah dan program SP yang termasuk pengajaran *Agent science technology engineering, English and Match*. Ini permulaannya dan seterusnya kita akan mengadakan satu *blue print* untuk pembangunan belia di negeri ini. Tapi kita, saya berterima kasih kepada MBN Pulau Pinang kerana selama ini mereka yang membantu, membantu kerajaan. Antara program-program belia yang telah dianjurkan oleh Kerajaan Negeri dengan kerjasama pertubuhan belia ialah program *Gen X* yang biasa *under survival two*. Ini merupakan dan pertandingan bowling. Program-program belia yang telah dianjurkan oleh MBN sebelum ini ialah karnival hari belia ialah kempen belia anti jenayah, program khidmat masyarakat dan program motivasi. Semua program-program ini dilaksanakan bagi menggalakkan modal insan semangat muhibbah dan perpaduan kaum.

Kerajaan Negeri menghargai hasil usaha MBN yang turut membantu dalam pembangunan belia dalam Negeri ini. Bagi tahun ini MBN masih boleh memohon bantuan daripada Kerajaan Negeri untuk melaksanakan program-program belia, akan tetapi RM300,00 itu yang dibagikan terus sebagai geran kepada MBN ini sudah tidak ditaruhkan pada tahun ini, ini akan uruskan oleh PYDC, tetapi kita akan terus menyokong program-program mereka.

Ahli Kawasan Sungai Acheh (YB. Dato' Mahmud bin Zakaria):

Saya hendak dapat penjelasan, perbezaan, yang pertama Majlis Belia Negeri yang kedua Majlis Sukan Negeri. Majlis Sukan Negeri memang ada peruntukan khusus daripada Kerajaan Negeri dan ada pelantikan bagi Pegawai Majlis Sukan di bawah Kerajaan Negeri sedangkan Majlis Belia Negeri, ia lebih banyak kepada sebuah NGO cuma peruntukan tahunan yang diberi RM150,000 yang diberi untuk urusan-urusan pentadbiran sukan dan sebagainya. Jadi pandangan tersebut Majlis Belia Negeri juga mengadakan aktiviti-aktiviti seperti menganjurkan pertandingan sukan, adakan sebut tadi, Majlis Belia Negeri, adakan?. Termasuk pertandingan-pertandingan, apa salahnya, kalau Majlis Sukan Negeri itu yang menganjurkan pertandingan ini kerana Majlis Sukan Negeri sudah ada peruntukan oleh Kerajaan Negeri, biarlah Majlis Sukan Negeri tumpu dalam bidang lain, saya ingat itu lebih elok.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Sebelum YB. Padang Lalang teruskan...(gangguan).

Ahli Kawasan Padang Lalang (YB. Chong Eng):

Saya jawab yang ini dulu ya. Ada tak samanya Sukan Negeri Pulau Pinang dia ditubuhkan mengikut akta. Ia ada satu akta, ia adalah agensi kerajaan tapi untuk MBN ini Majlis Belia dia adalah gabungan NGO, tapi dia bukan agensi kerajaan. Sepertimana dengan wanita apabila kita adakan PWDC kita terus tutupkan 3G, NGO yang yang melaksanakan program-program kita terus tutup, tak ada, tapi di sini kerana MBN ini sudah wujud begitu lama, dan itu bukan kita punya dan ini ialah NGO. Kalau mereka terus beroperasi kami pun mengalu-alukan dan kami akan bekerjasama dengan mereka ada apa pun program, kalau mereka ada *proposer* yang baik kita akan bekerjasama dengan mereka akan menganjur bersama dengan mereka.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Penjelasan Padang Lalang sekejap ya, terima kasih. Majlis Belia Negeri itu adalah gabungan pertubuhan-pertubuhan semua belia-belia di Negeri Pulau Pinang, kalau tak salah ada 23 buah pertubuhan gabungan, sudah lebih 100 tahun kalau tak salah saya, lebih daripada 100 tahun, dia dapat peruntukan daripada *Federal Government* RM50,000 ntiap-tiap tahun, sebelum Pakatan Rakyat menjadi Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Dia mendapat RM150,000 setahun daripada Kerajaan Barisan Nasional. Tahun 2008 kalau tak salah menyalurkan RM160,000 kepada MBNPP dan saya dapat tahu keadaan mereka, sebab mereka kena salurkan kepada Keajaan Negeri kepada seluruh gabungan. Tiap-tiap gabungan RM1,000, dalamnya ada YMCA, MBNPP, ada YMM, dan 4B banyak lagi termasuk Buddhist Association pun ada dan bila kita sudah faham...(gangguan).

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri:

Padang Lalang.

Ahli Kawasan Berapit (YB. Ong Kok Fooi):

Sekejap dan kita menambah peruntukannya RM150,000 kepada RM300,000 dan semua gabungan ini aktif yang bekerjasama dengan Kerajaan yang baru sebab kita tidak ada *missionary* tidak ada jabatan Belia dan Sukan pada waktu itu sebab Jabatan Belia dan Sukan tidak bekerjasama dengan Kerajaan Pakatan pada 2008 dan kita bekerjasama dengan MBNPP dan sepanjang lima (5) tahun ini kita banyak menolong aktiviti-aktiviti kepada belia-belia, tetapi saya rasa sedikit terganggu bila YB. Padang Lalang cakap sudah memutuskan tiada bagi peruntukan kepada MBNPP ini, tidak berubah apa-apa, *not a good desiccation* sebab semua NGO itu membawa Kerajaan Negeri untuk menganjurkan program sebab untuk belia, seperti kita bekerjasama dengan PWDC, bekerjsama dengan PANITA. PWDC jadi MMK Kerajaan Pakatan Rakyat pada 2008 dan PANITA masuk jadi ahli MMK, kita dari tiada *mercenary* sampai kita mewujudkan PWDC, kerjasama dengan rakyat. Itu panggil Kerajaan untuk rakyat, kerjasama dengan rakyat, tetapi hari ini bila saya dengar sudah memberhentikan peruntukan kepada MBNPP itu memang satu *decision is wrong*. Saya rasa kalau macam ini Pakatan Rakyat akan menjauahkan diri daripada belia-belia dan rakyat di Pulau Pinang. Ini pendapat saya, ini *my view* so saya mahu tanya, kalau tak bagi macam mana MBNPP ini mahu bergerak dan Kerajaan Negeri kalau cakap ada program baru datang. Saya mau tahu peranan PYDC. Bolehkah betul-betul pergi menolong belia di Negeri Pulau Pinang seperti MBNPP ini semasa lebih daripada 100 tahun dan saya perlu jawapan dariada Padang Lalang.

Yang di-Pertua Dewan Undangan Negeri.

Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan dan akan bersidang pada esok hari Khamis 9.30 pagi.....minta maaf Jumaat.

Dewan ditangguhkan pada jam 10.00 malam.